

Azáya

¹ Ọwaa bú àphù, Azáya Emožu phuru l'ẹhu ndu Júda; mẹ l'ẹhu ndu Jerúsalemu. Teke ọ phuru àphù ono bú teke Uzáya; Jótamu; Éhazu; mẹ Hezekáya shi bútsuaru eze; l'achì ndu Júda.

Nchileke abaru ndibe iya mba

² Tẹ nggùbe igwe nà ya; nggùbe alì anúkwa ya phù; kẹle Ojejoje kfuakwaru okfu. Ọ sùru: “L'unwegirima, ya heru hefuta; gbe bya aghawanu aghagha; kwefuru iya íkè. ³ Eswi amajẹkwa onye nwe iya nù. Nkakfù-ìgara amaru iphe onye nwe iya nù eyejeru iya nri. Obenu lẹ ndu Ízurelu ta dudu ọphu ẹphe maru; mbù lẹ ndibe iya bẹ iphe te dojedu ẹnya.”

⁴ Tùswekwa. Unu bukwa ẹjo mba. Ẹra ẹjo iphe unu emeshi anyiakwa unu anyinyi. Unu bú ndu ẹjo eri; ndu merushiwaru onwẹphe emerushi. Ẹphe gbadowaru Ojejoje; to nwehe iphe ẹphe gùbekwaduru Onye nsọ kẹ Ízurelu. Ẹphe gbe ghawaru iya nù azù. ⁵ ?Bù ngunu bú kẹ t'a nọdu akù unu pyaapya? ?Bù ole bú kẹ t'unu hùgabe; kwefuru Nchileke íkè? Ishi bukotaakwa unu ọnya ọnya; meji l'atọfuwa unu atọfu. ⁶ Tsube l'ọbechere-ọkpa unu jeye l'ishi unu ta dudu ẹke dù unu npho. Iphe jiru unu ẹhu bú uswiru ẹchachi; ọnya ọnya; mẹ ọnya, ndu ọphu awùgbaa unu mee. Ẹ to nwedù ọphu a kwọcharu unu akwọcha; to nwe ọphu e kechiru unu ekechi; to nwe ọphu e deberu unu ọgvu.

⁷ Alì unu b̀wa ochobo. Mkp̀kp̀ unu b̀ ọ̀ku tsufuwaru. Okfu, unu k̀ru ak̀ko b̀ unu ǹwa l'ele ndu ọ̀hodo; ẹ̀phe abya eripyaa ya. Ọ̀ dabuwaru ochobo l'ọ̀ b̀ ẹ̀ke ndu ọ̀hodo luru alulu. ⁸ Jerúsalemu b'a hawaru; yọ̀ daburu nkinyi l'ọ̀ b̀ ọ̀lo-ẹ̀gu, a turu lẹ̀ mgbo vayinu; mb̀ l'ọ̀ b̀ ọ̀lo-ẹ̀gu, a turu l'ẹ̀gu ẹ̀ke a kuru akpuru-ele. Ọ̀ d̀wa l'ọ̀ b̀ mkp̀kp̀, ndu ọ̀hogu yechiru eyechi. ⁹ Ndege Ojejoje, b̀ Ọ̀karibe-Kakota-Ike te meru t'ọ̀ nweru ayi ndu ọ̀phu a-wafu ǹ; m̀ ayi ge agvulephu l'ọ̀ b̀ ndu Sódomu; mb̀ chihulephu l'ọ̀ b̀ ndu Gómóra.

¹⁰ Unu ǹa iphe Ojejoje ekfu; unub̀ ndu ishi Sódomu! Unu ngab̀ nchì l'ekemu, Nchileke ayi turu; unub̀ ndu Gómóra! ¹¹ Ọ̀ s̀ru: "L'igweligwe ngweja ono, unu egwojeru iya ono; ?b̀ ngunu b'ọ̀ b̀ iya. Ebyila ono, unu egudeje gwooru iya ngweja-ukfuru ono yele anu ono, ẹ̀ba rachitsuaru ẹ̀hu ono b̀ tuhwaru iya ǹ. Mee eswi; mee aturu; m̀ k'eghu ta dujekwa iya mma. ¹² Abyabya, unu abyajẹ̀ l'ifu mu; ?b̀ onye asuje t'unu gude iphe ono bya? Mb̀; ?b̀ onye ezije unu t'unu bya adzotoshiaru mu ogbodufu? ¹³ Unu ba abyajẹ̀hekwaru iya ọ̀chiru ẹ̀ja iphòró ono, unu abyajẹ̀ achìchi ono. Ínsensu ono, unu akp̀jeru iya ọ̀ku ono anọ̀dujekwa ah̀ iya ẹ̀gbo. Ajì Ọ̀nwa Ọ̀phungu unu; ajì mb̀ku ọ̀tu-ume unu; m̀ ndzuko ono unu eyeje ono b̀ ya ta akpaghedu ume iya; shita l'ẹ̀jo iphe unu anọ̀duje eme lẹ̀ ndzuko ono. ¹⁴ Ajì Ọ̀nwa Ọ̀phungu, unu agbajẹ̀; m̀ eswe-iphe unu agbajẹ̀kpo agbagba b̀ dukotawa mu ashì. Ọ̀ bukotawa mu ivu. Ike ẹ̀phe gv̀waru mu. ¹⁵ Unu -chilia ẹ̀ka unu l'ekfu

anụ mu; bẹ mu e-wofu ẹnya l'ẹke unu nọ. Ẹ to nwekwa mẹ unu kfulu nụ mu ikfu agha; mu te eyekwaru unu ọnu. Ishi iya aburu l'ochi nọ unu l'ishi. ¹⁶ Unu ghua ẹhu; mee onwunu t'unu gbufu! Unu haa mu omechishi ẹnya! Unu esefu ẹka l'ome ẹjo iphe! ¹⁷ Unu mutafua ome iphe du mma! Unu achoje ọzo ikpe, du maa! Unu huje ndu aakpa ndu ọdo ẹhu ahuhù! Unu hajeru ndu a toru ogbe enge! Unu adzoje ọdzo ẹhu unwanyi, maa tufuru!”

¹⁸ Ojejoje sọru: “Unu bya te idzu unu l'iya buru nanu! Ẹ to nwedu; mẹ iphe du ẹji, unu, meshiru du-tabe ẹji l'eke nyarinyari; bẹ oo-mekochaa gbulahaa pemu-pemu l'ọ bu eberugo. Ẹ to nwedu; m'ọ du-taberu ẹji l'ekewa l'ọ bu uswe; bẹ oo-mekochaa chaa l'ọ bu ọwúú. ¹⁹ Ọ -buru l'ọ bu uche obu unu t'unu wata ome iphe mu sọru t'unu mee; bẹ unu e-mekochaa ria iphe katsua mma, shi l'alì. ²⁰ Ọle; ọ -buru l'unu jikaru; kwefu ikè bẹ bu ogu-mbeke bẹ ee-gude vua unu nyaa. Ojejoje kfuakwaru l'ọnu iya.”

*Jerúsalemu bu mkpukpu,
eme iphe du ẹji*

²¹ Lekpodudunu ẹge mkpukpu ono, e shi gude ẹka ono bya abuwaru nụ nwanyi okpara! Mkpukpu, bu ikpe, du nhamunha bẹ e shi ekpekotaje iya; mbu mkpukpu, odobe-ẹka-ndoo shi buru eburu. Nta-a bẹ buwanu ndu mgburuma jiru iya. ²² Mkpola-ọcha ngu ghokotawaru nshi-mkpola. Ẹgiri mee, e shi akụ l'ime ngu b'e gudewa mini ghanwushikota aghanwushi. ²³ Ndu ishi ngu bukota ndu kwefuru Ojejoje ikè;

bùru ndu tso ọgbo iphura. Ephe yeru ẹnya l'ori ẹka-azụ. Ọ bú t'a nù ẹphe bẹ ẹnya akajẹ ẹphe. Ndu a tọru ogbe bẹ ẹphe ta agbajẹdu ọdzori ẹhu ẹphe; ẹphe ta anga nchị l'okfu ẹhu nwanyi, maa tufuru.

²⁴ Ọ bú iya kparu iphe Nnajiufu; mbụ Ojejoje, bú Ọkaribe-Kakọta-Ike, bú iya bú Ọkaribe kẹ Ízurẹlu kfulu; sụ: “Nhuu; tẹ mu bya emee koshi ndu ọhogu tẹ mu kebe tufu ume. Tẹ mu bya emelata ndu ọhogu mu iphe ẹphe meru mu. ²⁵ Mu a-ghachi ẹka mee unu iphe. Mu abya anyashia unu unu nshị-mkpọla ono, nọ unu l'ẹhu ono; bya aji-shikota unu inyi, nọ unu l'ẹhu. ²⁶ Mu e-me t'unu nweru ọkpobe ndu ikpe ẹge ono unu shi nweru iya ono. Mu e-mekwaphu t'unu nweru ndu maru iphe a-kpọ-zijeru unu ọzo ẹge ono unu shi nweru iya l'ọdungu ono. Ee-mekochaa eku ngu mkpukpu, doberu ẹka ndoo; kukwaa ngu phụ mkpukpu, e gude ire iya ẹka.”

²⁷ Mkpukpu ono, nọ lẹ Ugvu Záyonu ono bú ikpe, dụ mma; bẹ ee-gude dzoo ya. Yọ búru odobe-ẹka-ndoo; bẹ ee-gude gbata ndu kwaru izimana. ²⁸ Obenu lẹ ndu kwefuru Ojejoje íkẹ; mẹ ndu eme iphe dụ eji bẹ aa-chiko lakọta l'iyi. Ndu haru otso Ojejoje aburu kpurupyata.

²⁹ Achị ono, unu doberu nsọ ono; bẹ iphere iya e-mekochakwaa mee unu; keshinu ọ bú iya bẹ unu yeru ẹnya. Mgbabu ngweja ono, unu hataru ono; bẹ e-mekochakwaa búru unu iphe-iphere; ³⁰ kẹ l'unu e-mekochaa dụ l'ọ bú achị, laru ẹkwọ; mbụ l'unu a-dụ l'ọ bú mgbabu, ẹ ta gbadu mini. ³¹ Ndaji-nggara a-bya adu tsugo-

tsugo. Ozi, ephe jeru abukotaru ekoroku; ephe achiko kekota oku; ophu o dudu onye e-gbonyi oku obu.

2

*Ehu-agu, a-no jeye le
tutu yoyo
(May 4:1-5)*

¹ Owaa àphù, Azáya Emozu phuru l'okfu ehundu Júda; me ndu Jerúsalemu.

² O -rua l'oge ikperazu;
be ee-me t'ugvu ono,
a tukoberu eze-ulo Nchileke ono shihu ike;
mee ya t'o buru eze l'iphe bu ugvu nonu.
Mbù ee-me iya t'o kakota ugvu nonu l'eli.
Iphe bu mbakeshi a-wata owu abya iya.

³ Ndiphe a-bya ekfulahaa; su:
“Unu bya t'ayi je l'eli ugvu Ojejoje.
Unu t'ayi je l'ulo Nchileke ke Jekopu;
k'ophu oo-kpo-ziru ayi uzo iya;
ege ayi a-wata otso uzo,
o toru;
ke l'o bu le Ugvu Zayonu;
be ekemu e-shi bya;
buru le Jerúsalemu;
be okfu Ojejoje e-shi bya.”

⁴ Oo ya e-kpe okfu, noru mba le mba;
kpeshiaru igwe oha okfu, noru ephe.
Ephe akpukwa-zi
ogu-mbeke ephe;
yo ghoo ogu.
Ephe akpukwa-zi arwa ephe;
yo ghoo nwa mma,

e gude akọcha iphe.
Mba ta pahedu
ogu-mbeke ejekfu mba
odo ogu.

Ephe ta amuhe ege e shi alu ogu odo.

⁵ Unube onu-ulo Jekopu; unu bya t'ayi tsoru iphoro ono, Ojejoje muberu ayi ono.

Mboku ke Ojejoje

⁶ I jikawaru ndibe ngu ono, bu onu-ulo Jekopu; ke l'iphe jiru ephe ehu bu ome amamanshi, bu iphe ephe mutaru l'eka ndu uzo enyanwu-ahata. Ege ono be ephe agba eja l'o bu ndu Filisutayinu. Ephe le ndu mba odo atugbabe eka l'eme iphe lanu. ⁷ Iphe jiru ali ephe bu mkpola-ocha yele mkpola-ododo. Eku ephe te nwedu agvugvu. Iphe jiru ali ephe bu inya; ugbo-inya ephe te nwedu agvugvu. ⁸ Iphe jiru ali ephe bu agwa. Yo buru iya be ephe abaru eja; mbu iphe ono, bu ephe gude eka ephe meshia ya ono. Mbu; iphe bu ephe, gudekpoo eka ephe meshia ya.

⁹ O bu iya kparu iphe a-lo-tsuta madzu ali. Madzu be ee-me t'o la ali. Ba agukwaru ephe nvu!

¹⁰ Bahu l'ime ikelegvu! Je je edomia onwongu l'ime ali; l'eke itsu Ojejoje egvu; ege ono be biribiri iya eye ngu egvu! ¹¹ O-te-aja-onwiya; be ee-me t'enya iya laa. E mee ndu eku onwephe t'ephe buru kpurupyata. O bu Ojejoje kpuu; bu onye ee-kutse ekutse mboku ono; ¹² ke l'o nweru ujiku lanu, Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike doberu iphe bu ndu eku onwephe ekuku;

mẹ ndu, anya ndu; mbụ mbọku, o doberu ndu, atụ-li onwẹphe atụ-li. Mbọku ono bẹ aa-lọ-tsuta ẹphe. ¹³ Mbọku ono b'e doberu oshi sida, nọkota l'ugvu ugvu Lébanonu; mbụ ndu ọphu hatsua l'eli; l'etse origodo; mẹ l'iphe bụ achị, nọkota l'alị Báshanu; ¹⁴ dobekwaru iya phu iphe bụ eze ugvu, akpakọta origodo; mẹ iphe bụ nwugvu hatsua eli. ¹⁵ Mbọku ono kwaphu bẹ e doberu, iphe bụ ụlo-eli, hatsua l'eli; mẹ mgbodo, a kpụshiru ike; ¹⁶ mẹ ụgbo-mini ndu Tashishi l'ọ ha; mẹ iphemiphe ọbule, e memaru emema. ¹⁷ Onye etu onwiya ẹpha bẹ ee-mekochaa mee t'ẹnya iya laa. E mee ndu etse etsetse t'ẹphe bụru kpurupyata. Ọ bụ Ojejoje nwẹnkinyi iya; bụ onye ee-kutse ekutse mbọku ono; ¹⁸ Iphe bụ nte a-chihu.

¹⁹ Madzụ a-nọdu agbatsua ala l'ọgba mkpuma; ndu a-nọdu awubatsua l'enu l'ime alị; ẹke ẹphe atụ Ojejoje egvu; ẹge ono bẹ biribiri iya e-ye ẹphe egvu teke oo-gbeshi nmawoo mgboko anmawo. ²⁰ Mbọku ono bẹ madzụ a-chịta ntẹkpe ono, ẹphe gude mkpọla-ọcha meshia mẹ ọphu ẹphe meshiru lẹ mkpọla-ododo l'agwaphe ghakaru unwu anụ, eeku molu mẹ ngvu. ²¹ Ẹphe a-gbatsuaru laa l'ẹke ikelegvu yetsuaru uwa; mẹ l'ime ọgba, nọtsua l'eli ugvu l'ẹke ẹphe atụ Ojejoje egvu; ẹge ono bẹ biribiri iya e-ye ẹphe egvu teke oo-gbeshi nmawo mgboko anmawo.

²² Hajekwaa ọtu-kobe madzụ ishi; kẹ l'ọ bụwaphu ume, ọotu; bụ iphe ọ tọkfu ẹka. ?Bụ ngunu ọdo; bẹ madzụ dafuru ọgu iya?

3

Ikpe, duru ndu Jerúsalemu; mẹ ndu Júda

¹ Lekwa! Nnajiufu, bụ Ojejoje; mbụ Ọkaribe-Kakọta-Ike abyaakwa ọnafu ndu Jerúsalemu; mẹ ndu Júda ẹke iphe eshije eru ẹphe ẹka; mẹ agbarike ẹphe. Ọobyawa ẹphe ọnafu ẹke ẹphe eshije eri nri; mẹ ẹke ẹphe eshije angụ mini. ² Ọo-nafukwaphu ẹphe ndu ike nọ l'ẹphe; nafu ẹphe ndu soja; ndu ikpe; ndu nkfuchiru Nchileke; ndu àphụ; ndu bụ ọgurennya; ³ ndu ishi soja; ndu nweru ọkwa; ndu mgbazi; ndu maru ome nka; mẹ ndu agvugwo. ⁴ Mu e-me t'ọ bụru ụnwegirima unwokoro a-buru ndu ishi ẹphe. Yọ bụru ụnwegirima nshii a-nọdu achị ẹphe. ⁵ Ndu madzụ awata ọkpa ibe ẹphe ẹhu. Onyenonu yọ daru yẹle ibe iya. Obutobu yẹle obutobu l'alaji. Ọgbo-ẹgirima awata ọcho ndu bụ ọgurennya okfu. Ọ-nọ-l'omu awata ọcho ogenyi okfu.

⁶ Madzụ e-gudeje nwanna iya; mbụ onye yẹle iya shi l'ufu lanụ; sụ iya: “Ọo nggu a-buru ẹphe ishi; keshinu ọphu ọ bụ nggubedua nweru uwe o-ye-l'ẹhu. Ọ bụ nggu maru ẹge ii-me ẹke-a, mebyishihuru ẹge-a.”

⁷ Obenu l'onye ono a-rashia mbọku ono; sụ: “Mu te meghekwa iya! Ẹ tọ dukwa nri, nọ mu l'ulo; tọ dụ uwe, oye l'ẹhu mu nweru. Unu be emekwa mu onye ishi unu-o!”

⁸ Iphe kparu iya nụ bụ lẹ Jerúsalemu etenga etenga. Júda l'ada adada. Iphe kparu iya bụ l'olu ẹphe yẹle iphe ẹphe eme emesweshi

Ojejoje. Èphe gudewa ège ono merushia ya ifu. ⁹ Ège èphe doberu ifu bù iphe agbakpòdua èphe ekebe. Èphe gbe egudeje iphe dù èji, èphe eme azungá nzungá l'ò bù ndu Sódomu. Òphu èphe te gbe mejedu iya k'edomi. Nshòo èphe! Ishi iya abùru l'èphe mewaru tẹ ndakfu dakfu èphe.

¹⁰ Kfuru onye doberu èka ndoo l'òo-dùru iya lẹ mma; kẹ l'èphe e-ri akpùru, umere òma èphe mìtaru. ¹¹ Nshòbukwaa ndu eme èjo iphe! Iphe a-dùkwaru èphe èji. Aa-kfù èphe ùgwo iphe èphe gude èka èphe kpata.

¹² Ndibe mu; bẹ ògbo-ègirima akpa èhu. Yò bùru ùnwanyi bù ishi èphe.

Ndu mu! Ò kwa ndu edu unu eduphu unu. Èphe du unu; je eshilahaa èke ta bùdu ùzo.

Ikpe, Ojejoje e-kpe ndibe iya

¹³ Ojejoje nòwa l'èke ò nò l'ùlo ikpe. Ò kwakòbewaru tẹ ya kpee ndiphe ikpe. ¹⁴ Ojejoje watawaru okpe ndu bù ògurennya ikpe; mẹ ndu ishi ndu nk'iya; sù: “Ò kwa unu lùru mgbo vayinu mu alùlu. Iphe unu nakòkotaru ndu ùkpa bẹ nòkotakwàdua lẹ nk'unu. ¹⁵ ?Bù ngunu bù kẹ t'unu egwe ndibe mu rakaraka? Mbu; ?bù ngunu bù kẹ t'unu efu ndu ùkpa ifu l'alì. Ò bù iphe Nnajiufu, bù Ojejoje, bù Òkaribe-Kakòta-Ike ekfu ndono.”

Òkwa, a nmaru ùnwanyi Jerúsalemu

¹⁶ Ojejoje sùru: “L'ùnwanyi, bu lẹ Ugvu Záyonu; bẹ ekunuka onwèphe ekuku. Òobuje èphe eje l'ùzo; èphe l'ese olu jijiji; l'ekurube ènya ekurube; l'eje segelengu segelengu; òjaga òkpa

ẹphe l'ada jẹgengu jẹgengu. ¹⁷ Ọo bụ iya meru iphe nnajiufu e-me t'onya abakọta ụnwanyi, bu lẹ Záyọnu l'ishi; t'ishi चाहु ẹphe nmanmanma.”

¹⁸ Mbọku ono bẹ Ojejoje a-natakọta ẹphe ọjaga ọkpa ẹphe; o-ke-l'ishi ẹphe; iphe-olu ẹphe; ¹⁹ iphe-nchị ẹphe; echi-ẹka ẹphe; ulari-ifu ẹphe; ²⁰ ulari-ishi ẹphe; ọjaga ọkpa ẹphe; ụkpoto, ẹphe ewe l'ukfu; akpamu manụ mbeleke ẹphe; ọgvu ẹphe; ²¹ echi mkpushi-ẹka ẹphe; echi imi ẹphe; ²² kpowula-kpowula uwe ẹphe; ụkpo ẹphe; ẹkwà achichi ẹphe; nwẹkpa ọlokpu-l'ẹka ẹphe; ²³ onyo ẹphe; uwe ọcha ẹphe; ẹkwà oke l'ishi ẹphe; mẹ l'ẹkwà-ukuvu ẹphe.

²⁴ O -be kẹ t'ẹphe eshi mkpọ; bẹ ẹphe a-nọdu eshi nshi. O be kẹ t'ẹphe wee udugbeze l'ukfu; bẹ ẹphe a-nọdu eke onwẹphe eri. O be kẹ t'ẹphe memaa ẹgbushi ẹphe emema; bẹ ẹphe a-bụ ndu ishi-nkwọcha. O be kẹ t'ẹphe yee uwe, ama mma; bẹ ẹphe e-ye uwe-aphụ. O be kẹ t'ẹphe ama mma; bẹ ẹphe e-gbe bụru iphe-iphere.

²⁵ Unwoke unu bụ ogu-mbeke bẹ ee-gude gbushikota ẹphe. Ndu soja unu bụ l'ọgu bẹ ẹphe a-lakọta. ²⁶ Ndu Jerúsalemu a-kpọ mkpu; gụa aphụ. Mbụ lẹ Jerúsalemu a-dụ l'ọ bụ nwanyi gba ẹka; gwọshita l'alị.

4

¹ O -rua teke ono bẹ ụnwanyi ẹsaa a-wu-kfutaje nwoke lanụ; sụ iya: “Byiko nafu nụ ayi iphere ọwaa. Haarụ t'ayi nuje onwayi nri; ayi anmajeru onwayi ẹkwa. Ọ bụ t'ị halephu t'ayi zajẹ ẹpha ngu.”

*Eedophu Jerúsalemu azu
l'ònodu iya*

² O -rua teke ono bẹ onye ono, bu ẹkali Ojejoje a-bu nwoma-mma; buru odu-biribiri. Iphe ali ono metaru bẹ ndu ono, wafurunu l'ali Ízurelu ono e-gude eku onwephe; buru iya bẹ ephe e-gude du ugvu. ³ Ndu ono, a haru le Ugvu Záyonu; mbu ndu ono, kwaru le Jerúsalemu bẹ aa-nodu eku ndu du nsọ, bu iya bu ndu ono, e deru ephe ephe l'ephe no ndzu le Jerúsalemu. ⁴ Nnajiufu e-nwefukota urukutu, nokota unwanyi Záyonu l'ehu; bya egude ume nk'iya nwefukota ndu Jerúsalemu mee ochi, no ephe l'ehu; mbu ume ono, o gude ekpe ikpe; me ume, enwu enwunwu. ⁵ Teke ono; bẹ Ojejoje a-bya le Záyonu l'ọ ha; me l'ehu ndu ono, edzukobeje l'ẹke ono; bya emeta urukpu, akpo tututu doberu ephe l'eswe; muta oku, enwu phophopho doberu ephe l'enyashi; kele mkpukpu ono l'ọ ha bẹ ee-gude odu-biribiri Ojejoje kpuchia. ⁶ Oo-buru mkpu, e-me ephe agu t'okpomoku be ekpojeshi ephe l'eswe; bukwaruphu ẹke ephe a-gbabaje te ndzu dzua ephe yele ẹke ephe e-domije onwephe me igwe ephe oke pherephere; me teke ochi mini.

5

Egvu mgbo vayinu

¹ Mu a-guru egvu;
nu onye mu yeru obu.
Mu e-gude mgbo vayinu iya gua ya.
Onye mu yeru obu;
be gbaru mgbo vayinu l'ali,

emehu iphe l'iku ugvu.

² Ọ tų-zewaru iya atuze;
 hashiwa iya mkpuma;
 bya afota akpuru vayinu
 ndu ophu kakota mma kya ya.
 Ọ kpuru ọlo-nche le mgbabu ono;
 bya egvua eke aanoduje
 apyifuta mee le vayinu obu.
 Yo nodu ele t'ọ mishia nebyi, du mee.
 Yo buru nebyi, du eji b'ọ mishiru.

³ Nta-a; unube ndu bu le Jerúsalemu; me
 unwoke ndu Júda; unu kpe-eduru mu le
 mgbo vayinu mu okfu-a: ⁴ ?Bụ ngunu; be
 mu g'emefuaru mgbo vayinu mu-a, mu te
 mehaaduru iya? Mu gbe ele enya te vayinu,
 no iya nu mishia akpuru du mma; ?bụ ngunu
 kpahunuru iphe o gbe mishia akpuru, du eji.

⁵ “Nta-a; te mu bya akaru unu iphe mu e-
 me mgbo vayinu mu ono. Mu a-fokashi iphe e
 gude ghabuta iya; k'ophu ee-mebyishi iya. Mu
 e-nwukposhi mgbodo, a kpuru iya mgburumg-
 buru; a bya dzopyashia ya. ⁶ Mu e-mele iya phu
 t'o yifu; k'ophu bu e ta byadu akocha iya akocha;
 t'a bya bya akpa iya eja. Iphe ze l'eke ono; bu
 mkpakpari me ogarama-mbo. Mu e-me igwe t'e
 b'ọ chiru iya mini.”

⁷ Ọ kwa onu-ulo Ízurelu bu
 mgbo vayinu ono, Ojejoje,
 bu Okaribe-Kakota-Ike gbaru ono.
 Yo buru ndu Júda bu
 iphe ono, du iya mma,
 o kuru iya ono.

O leru ẹnya t'e mee iphe dụ mma;
 iphe ọ phuru aburu ogbu ọchi.
 O leru ẹnya t'e meje iphe gbaru nu;
 iphe ọ phuru aburu
 uzu-ẹkwa.

Nshọo Ízurelu

⁸ Nshọo ndu alọkoje ọlo doberu onwẹphe; mẹ ndu anaphe alì eyekwa l'alì ẹphe; jeye tọ dufe ẹke aphudunu; unu eburu l'ẹgu nkinyi. ⁹ Ojejoje, bụ Okaribe-Kakota-Ike kfuakwaru iya; mu anua ya ẹke ọ sọru: "Igweligwe ọlo bẹ chihufutaje. Mbụ eze ọlo, hatsua nshinu ama ntumatu; bẹ e-mekochaa buru ọlo, e te budu ebubu. ¹⁰ Eke e gude eswi iri, a jìgbaberu ẹbo ẹbo kọo ujiku lanu bụ nwa mẹe vayinu, e-ji ipoti ẹto; bẹ aa-pyita iya. Onye kuru iphe jiru ẹkpa-jahotu bụ iphe jiru ashanga; ọwaa efere-utara; bẹ aa-wota iya."

¹¹ Nshọo ndu egbeshije lẹ ngguge-utsu je adaburu l'ongu mẹe; mbụ ndu anguje mẹe jeye l'echi-abalì gbururu jeye ẹnya l'eke ẹphe kfukfukfu. ¹² Egbe ndu ono anọduje akpọ une; l'akụ ogele l'ẹke ẹphe eri iphe. Ẹphe akụ nkwa; l'aphu opu; swiphee onwẹphe mẹe l'ẹke ẹphe eri iphe ọbu. Obenu l'ẹ to nwedu iphe Ojejoje meru, ẹphe guberu iphe; tọ dụ ẹka-ọru iya, ẹphe ekuje iphe. ¹³ Ọ bụ iya e-me iphe aa-kpụ ndu mu lẹ ndzụ; kẹ l'ẹphe te nwedu egomunggo. Ndibe ẹphe, bụ ogenyi bụ ẹgu e-gbushi ẹphe. Ẹphe adu l'igwe; mbụ ndu ẹkpiri a-kpọshihu nkụ. ¹⁴ Ọo ya bụ l'alì-maa bẹ ẹgu kabawa agugu. O ghewaru ọnu phaa; l'eleko ndibe ẹphe, bụ ndu nweru

ęnya mę igweligwe ndibe ęphe eme ęngara; mę ndu ęmirima a-wụba iya.

¹⁵ Ọo ya bụ aa-lọ-tsuta madzụ ali; mbụ lę ndu mgboko bę ee-me ęphe aze kpęe; ęge ono bę ee-mekwaphu ndu anya ndu ęphe aze kpęe. ¹⁶ Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike bę ee-gude k'ikpe nhamunha, ookpeje atụ-li iya atụ-li. Nchileke, dụ nsọ egudeje odobe-ęka-ndoo koshi lę ya dụ nsọ. ¹⁷ Teke ono; bę aturu a-nọdu akpa nri l'ọ bụ ęgu ęke eecheje iya. Ndu shi eshishi atutulahaa iphe l'ęke ndu nweru iphe awushije iphe.

¹⁸ Nshọo ndu egudeje eri ụgho alọkpu iphe dụ ęji; mbụ ndu anọduje akpu iphe dụ ęji ọkpu eswi. ¹⁹ Ęphe asuje: “Tę Nchileke menua iphe oo-me ọbu ęgwegwa t'ayi phụ iya! T'iphe ọbu, onye nsọ kę ndu Ízurelu tüberu k'ememe rutaedunu ọbu t'ayi maru iya!”

²⁰ Nshọo ndu ewojeru ęjo iphe kua iphe-ọma; woru iphe-ọma kua iphe dụ ęji; mbụ ndu ewojeru ọchi dochia ęnya iphoro; woru iphoro dochia ęnya ọchi. Ndu ewojeru iphe atso ile dochia ęnya iphe atso ęna; woru iphe atso ęna dochia ęnya iphe atso ile.

²¹ Nshọo ndu amaję iphe l'ęnya nk'ęphe; mbụ ndu bụ nwa ọ-maru-ọmachata l'ęnya nk'ęphe.

²² Nshọo ndu bụ ęngu męe; mbụ ndu a chiliru ęka l'ọgha męe; ²³ mbụ ndu erije ęka-azu; kpefu onye ikpe nmaru; gbe nmaa onye iswi dụ mma ikpe. ²⁴ Ọ bụ ęge ire-ọku ekpoje urementu ụbamu; mbụ ọ bụ ęge ęswa ọkponku

emeje pyatangu l'òku bú ẹge ógbaragba ẹphe e-reshihu; igu ẹphe etsua dudu l'ò bú ivovoma; kẹ l'ẹphe jìkaru ekemu Ojejoje, bú Ọkaribe-Kakọta-Ike; tọ dú iphe ẹphe guberu okfu onye nsọ kẹ ndu Ízurelu. ²⁵ Ọo ya meru iphe ndibe Ojejoje eghu yẹbe Ojejoje eghughu. Ọ haliwaru ẹka chitsushia ẹphe. Ugvu anmalahaa jijiji; odzu ẹphe akùtsuaru l'esu-uzo l'ò bú ẹke a wùshiru ọzu. Obenu l'iphe ono te emedu t'obu tuzita Nchileke. Yọ dabelee ẹphe ẹka ẹge ọ dabe ru iya.

²⁶ Ọ paliru mbakeshi, nọtsua ẹke teru ẹnya iphe-ọhubama iya koshi. Yo gude okpuru-ọswa kuko, ndu nọtsua l'ẹke mgboko jeberu. Ẹphe l'agba ntumatu; gude mkpọtumu ọso lanu byatashia. ²⁷ Tọ dú ẹphe onye ike ọso gvuru; tọ dú onye kpakotaru iphe; tọ dú onye mgbenya roru; tọ dú onye kuru mgbenya; tọ dú onye akpọ-buleti, o we l'ukfu gbụ-woru agbụ-wo; tọ dú onye eri akpọkpa iya gbabuhuru. ²⁸ Akfụ ẹphe tųpyishiru ọnu gungu gungu. Ụta ẹphe agọbetsua ọnu. Igidi ọkpa inya ẹphe ebunwutaje ọku l'ò bú mkpuma igwe. Ọkpa ugbo-inya ẹphe ezitsua l'ò bú ọku maa. ²⁹ Mkpu, ẹphe echi dú l'ò bú ekiri agụ.

Ẹphe ede ekiri l'ò bú nwa agụ;
gude mba, ẹphe aba;
pata anụ, ẹphe gburu tųgbua;
to nwe onye e-je iya anata.

³⁰ Mbọku ono -rulephu; bẹ ẹphe a-nọdu edeji l'ò bú ekiri eze ẹnyimu. Onye -paliru ẹnya lee l'alì ono; bẹ iphe ọo-phụ bú ẹkpuru-ọchi; mẹ iphe-ẹhuka. Iphoro bẹ urukpu e-kpuchita

ekpuchita.

6

Nchileke eku Azáya

¹ L'afa eze, bú Uzáya nwuhuru; be mu phuru nnajiufu l'ẹke ọ nọ l'abeze, ha l'eli; dụ kpogorongu. Ọnu uwe-mgbalanu, o yeru, ekpo wulawula; be jiru eze-ulo iya pyimu. ² Ndu nọ iya l'eli iya; bú unwu ojozi-imigwe, bú sérafu, nwetsuaru ẹbà ishingu ishingu l'ẹhu l'ẹhu. Ẹphe gude ẹbà ẹbo ẹbo kpuchitsua ifu; bya egude ẹbà ẹbo ẹbo; kpuchitsua okpa; bya egude ẹbà ẹbo ẹbo l'ephe ephephe. ³ Ẹphe ekfutsua l'anu ibe ephe; asuje:

“Nsọ; nsọ; nsọ, bú Ojejoje,
bú Okaribe-Kakota-Ike!
Mgboko mgburumburu;
be biribiri iya jiru ejiji!”

⁴ Ẹphe -kfuleruphu okfu ono; oshi ibo; me okpa-ibo eze-ulo Nchileke l'ọ ha anmakota jijiji. Ẹnwuru-oku ejilephu ulo ono tungu!

⁵ Mu echia: “Nshọ mu-a! Ephuhu mu! Kele mu phuru eze; mbu Ojejoje, bú Okaribe-Kakota-Ike l'ẹke mu bukwa onye uru-onu; temanu mu le ndu uru-onu eburu eburu!”

⁶ Ya ndono; Sérafu lanu ephekfuta mu. Iphe o gude l'eka; bú ichechoku, eke jajaja. Yo gude akpa kpata oku ono l'enya-ngweja Nchileke. ⁷ Yo woru ichechoku ono daa mu l'onu; bya asu mu: “Oku-a, a daru ngu l'onu-a; b'e gude swafu ngu iphe dụ eji, i meru. Iphe dụ eji, i mekotaru l'ọ ha; b'a kfwaru ugwo iya.”

⁸ Mu bya anụa olu Nnajiufu l'ẹke ookfu; sụ: “? Bụ onye; bẹ ya e-zi? ?Bụ onye e-jeru ayi?”

Mu asụ iya: “Ọwa-a mu ndo-ọ! Zi nụ mu!”

⁹ Yọ sụ mu: “Ngwaa; tugbua; je ezia ndu-a; sụ ẹphe: ‘Unu a-nụ nta; nua imo; to nwe iphe e-do unu ẹnya. Unu elee nta; lee imo; to du iphe unu a-phụ.’ ¹⁰ Mee ndu-a; te obu nmaa ẹphe kpugbungu. Mee te nchi chishihu ẹphe; nggu emee t'ẹnya kpuchishihu ẹphe. Ọ -dudu; bẹ ẹphe e-gudekwa ẹnya ẹphe phụ; gude nchi ẹphe nua; obu ẹphe emee t'o doo ẹphe ẹnya; k'ọphu ẹphe a-ghakọbe lakfuta mube Nchileke; te mu mee; t'ẹphe korohu.”

¹¹ Tọ du iya bu; mu aji iya: “Byiko Ojejoje; ?bu teke ole; bẹ ọo-nọ-bebe?”

Yọ sụ mu: “Ọo-dulephu ẹge ono jeye mkpukpu ono aburu kpurupyata; mbụ t'ọ duhe onye ebu iya nụ; ọlo achiko buru okorobo ọlo, ẹ-ta dudu onye bu iya nụ. Alị ono adaburu ochobo.

¹² Mbụ l'ọo-du ẹge ono jeye teke Ojejoje e-dufu onyenonu; yọ lashia ẹke teru ẹnya. Teke ono; b'aa-wufukota l'alị-a; yọ daburu ochobo. ¹³ A makwaru-a l'uzo lanu l'uzo iri le ndu alị ono a-phodu-a. Obekwanu l'ẹphe a-bukotaru iyi. Ọ bu ẹge e gbufuje achi; m'ọ bu akpurata; ukfu iya akwaa l'alị; bu ẹge oo-mechaa nweru nwa ndu a-phodu nụ le ndu a-duru mube Ojejoje nsọ.”

7

Ozi, Azáya ezi eze, bu Éhazu

¹ Ọ bu teke Éhazu Jótamu Uzáya shi buru eze ndu Júda; bẹ Rezinu, bu eze ndu Áramu;

mẹ Peka Remaliya, bụ eze ndu Ízurelu wụ-
lihuru byaru Jerúsalemu oḡu. Ọ bụ l'ẹphe te
mekputadu ẹphe.

² A bya ekfuru ndu ụlo Dévidi ị ẹ ndu
Áramu bẹ ẹphe ị ẹ ndu Ífuremu tųgbabẹekwaru
nanụ. Okfu ono emee; obu awata ọnma
Éhazu yẹle ndu nk'iya anmanma l'ọ bụ oshi,
phẹrephere enwunga l'oswa. ³ Tọ dụ iya
bụ; Ojejoje abya asụ Azáya: “Tẹ nggu ị
nwa ngu, bụ Shiya Jashubu yịru ịfufu jekfu
Éhazu ị ẹ mgbọdzu Okpuru-uzo-Imeli; mbụ
onanu, nọ l'uzo, e shi eje ẹgu Osa-ipehono.
⁴ Unu ị ẹ asụ iya t'ọ kwabẹkpelekwaphu ẹnya;
yọ nọdukpelekwaphu nwanggijingiji; ọphu ọ
tsukwa egvu. Ọphu o kwekwa tẹ meji tọfu iya
l'okfu nwishishi-nkụ labụ ono, anyihu anyihu
ono; mbụ hanyihanyi ono, Rezinu yẹle ndu
Áramu; mẹ nwatibe Remaliya aba ono. ⁵ Ndu
Áramu yẹle ndu Ífuremu; mẹ nwatibe Remaliya
bẹ gbaru ikumu t'ẹphe bya alua ngu. ẹphe sụru:
⁶ ‘Unu t'ayi ị ẹ etso ndu Júda oḡu; mbụ ịta
ẹphe yeru onwayi. Ayi eworu nwatibe Tabilu
mee eze l'ẹke ono.’ ⁷ Ọwaa iphe Ojejoje, bụ
Ọkaribe-Kakọta-Ike kfuru: ‘Ejo ikumu ono ta
byadu e-keru ekeru! Ẹ tọ byadu bya e-nweru ishi.
⁸ Mkpata iya aburu l'ishi mkpụkpu ndu Áramu
bụ Damásukọsu; onye bụ ishi ndu Damásukọsu
bụ Rezinu; l'ime ụkporo afa ẹto l'afa ise bẹ ee-
gwe ndu Ífuremu ogwe ujimu; k'ọphu bụ l'ẹphe
te dzuhedu ọbu mba ẹka ẹphe. ⁹ Ishi mkpụkpu
ndu Ífuremu bụ Samériya; onye bụ ishi ndu

Samériya aburu nwatibe Remaliya. O -buru l'unu te evudodu kemukemu l'ekwekwe unu be unu te evudoghekwa.' "

Abyabya Imanuelu ekoshi

¹⁰ Ojejoje byakwa bya ekfuru Éhazu odo; su iya: ¹¹ "Roo mube Ojejoje, bu Nchileke ngu t'o koshi ngu iphe-ohubama; m'o ruhuduru o -buru nwitumiriku l'o bu ali-maa; m'o b'o -noo oreke-imeli l'o bu igwe."

¹² Éhazu asu: "Mu ta arokwa. Mu te ejekwa odata Ojejoje."

¹³ To du iya bu; Azáya asu: "Unu nukwaa ya nta-a; unube ndu ulo Dévidi! ?To dzuduaa l'unu agha madzu ehu gburugburu. Unu e-jekwaphu ogha Nchileke gburugburu nk'iya too? ¹⁴ O bu iya meru iphe o bu Nnajiufu l'onwiya e-me iphe-ohubama koshi unu. Lekwa le nwamgboko tsutaakwaru ime. Oo-mu nwata nwoke. Iphe aagụ iya bu 'Imanuwelu,' bu iya bu 'Nchileke no swiru ayi.' ¹⁵ Oo-wata ori manụ, e meru l'eraswi yele manụ-engu; m'o maleruphu ofo iphe du eji; hata iphe du mma. ¹⁶ Obenu le teke nwata ono a-kwawa enya k'ofu iphe du eji; hata iphe du mma; be ali ndu eze labu ono, iitsu egvu ono a-bukotawa ochobo. ¹⁷ Ojejoje e-wolataru nggu le ndibe unu; me ndu onu-ulo nna ngu oge okè iphe-ehuka, e-te nweddu oyeru iya keshinu ndu Ifuremu ephe le ndu Júda bokahuru. Onye oogude bya ogu bu eze ndu Asiriya."

¹⁸ O -rua teke ono be Ojejoje a-rakuta ijiji, shi l'ohu enyimu Ijiputu; me l'engu, shi l'ali ndu Asiriya; ¹⁹ ephe a-bya akuru le kpokoro kpokoro

mkpoworo ono; mę l'ęke mkpuma yetsuaru ụwa; mę l'ęgbudu, ogvu nọ; mę iduma mini.

²⁰ O -rua teke ono; bę Nnajiufu e-gude agube, o ngutaru l'azu ęnyimu Yufurętu; mbu agube, o ngutaru eze ndu Asiriya; gude kpua unu ishi; kpua unu ęji okpa; mę ęji agba unu.

²¹ O -rua teke ono bę madzu a-kutaje nweswi yele egbu labu dobe. ²² Mini-ęra, a-nodu alashi iya k'ophu bu l'oo-me t'onye ono nweru manu, ha nshinu, 'oo-noduje eri. Iphe bu ndu phoduru l'ali ono a-nodu eri manu, e meru l'ęra-eswi yele manu-ęngu.

²³ O -rua teke ono bę iphe bu ęke e shi akpataje unu vayinu labu l'ukporo iri, aswa iya e-ru ekpa-ego ise bu egbara; mę uke a-kfu iya. ²⁴ Iphe ndiphe e-gudeje abahu l'ęke ono bu uta mę akfu; ke l'ali ono l'ọ ha bu ogarama-mbo; mę uke a-nata iya. ²⁵ A -bya le k'ugvu ugvu ono, bu ęke e shi egudeje ogu akotsuje akoko ono; madzu ta byadu bya atu iya okpa odo; ke l'ogaramambo yele uke, e-ji iya nu bę a-nodu eye egvu. Eke ono a-gho ęke aachijeru aturu; mę eswi ye t'o je okpa nri.

8

Ndu Asiriya a-buru ngwa-ogu Ojejoje

¹ To du iya bu; Ojejoje asu mu: "Te mu wota ekwo, ha usa a gworu agwogwo; wota mkpishi ekwo mmanu dee ya iphe-a: 'Maha Shalalu Hashi Bazu,' bu iya bu O-me-korokoro l'okwata o-zi-pharamu l'iphe onye odo. ² E je ekua onye achijeru Nchileke ęja, bu Uraya yele Zekaraya

Jeberekaya, bu ndu e gude ire ephe eka t'ephe buru ndu ekebe.”

³ Ya ndono; mu le nyee mu abya aze; yo tsuta ime; mua nwata nwoke. Ojejoje asu mu: “Te gua nwata ono ‘Maha Shalalu Hashi Bazu;’
⁴ kele teke oo-du ike vufuta k’o maru oku ‘Nne le Nna’, muru iya nu; be eze ndu Asiriya byawaru bya akwaa eku ndu Damasukosu; me ke ndu Sameriya l’okwata.”

⁵ Ojejoje abyakwa bya ekfuru mu odo; su:
⁶ “Keshinu ophu ndu-a gbe jika mini ono, toru nwehu atsò ono; mbu mini Sháyilowa; bya etelahaaru eze Rezinu yele nwatibe Remaliya eswa
⁷ be Ojejoje abyawa ome t’eze utso, shi le Enyimu Yufurétusu bya ekpua ephe. Utso ono bu eze ndu Asiriya yele biribiri iya l’o ha. Utso ono e-tsokota oswara enyimu ono l’o ha; mbu kpukota kpua kpua mgbogidi iya. ⁸ Yo byakota jeye l’ali Júda kpukota iya ekpukpu; tsoru tugbu; mbu oo-nodu awo l’ekpiri. Ebà iya ono, o susaru asusa ono a-chiko uswe ali ngu kpukota; nggube Imanelu!”

⁹ Unu chia mkpu ogu; unube mbakeshi! T’a chikashikwaa unu achikashi. Unu ngabekwa nchi; unube ndu bu ote-enya! Unu jikobekwa k’ogu; obu l’aa-chikashikwanu unu achikashi.
¹⁰ Unu chia idzu ege unu e-me iya! Obenu l’idzu unu a-buru arakata atsù. Unu kfua ege unu e-me iya! Obenu l’e too kekpodurunu; kele Nchileke swiru ayi!

Tsuje Nchileke egvu

11 Ojejoje gude ẹka iya ono, shihuru ike ono byibe mu; bya ekfuru yeru me; looru mu ẹka lẹ nchì sù mu tẹ mu be etsokwa ọkpa ndu-a. Ọ sùru mu: 12 “T’ẹ b’ọ buebekwa iphe ndu-a sùru l’ọ bụ ọgba ikumu bẹ unu e-kuebeje ikumu! Iphe ẹphe atsu egvu; t’unu ba tsukwa iya egvu; ọphu o mejekwa t’ẹhu anma unu kpakpakpa! 13 Iphe unu e-me bụ t’unu gube Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike iphe; koshi l’ọ bụ iya phụ bụ onye dū nsọ ọbu. T’ọ bụru iya bụ onye unu a-nọduje atsu egvu; bụru iya bụ onye unu a-nọdu anmajeru kpakpakpa. 14 Ọo ya a-buru ẹke, e doberu nsọ. A -bya lẹ k’ulo labụ kẹ Ízurelu; ọo-bụ mkpuma, a-nọdu adu madzụ ukfu; bukwaruphu ikelegvu, ẹphe e-vukotaje daa iko. A -byakwanu l’ẹhu kẹ ndu Jerúsalemu; ọo-bụ ọnya yele igbudu, a gbaru ẹphe. 15 Ẹphe a-dụ l’igwe; mbụ ndu ọphu ukfu a-dụ; ẹphe a-da; tsupyashia onwẹphe; a haa ẹphe l’ọnya; kpukoo ẹphe.”

16 Ozi-a, mu ezi-a bẹ ii-woru keko ekeko; nggu abya akwakọberu ndu etso mu nū ekemu ono. 17 Mu a-nọdu ngabeduru Ojejoje; mbụ onye ono, wofuru ifu iya l’ẹke ndibe Jékọpu nọ. Ọ bụ iya bẹ mu a-nọdu ele ẹnya iya.

18 Mu ndo-ọ nọ l’ẹke-a; mu l’unwegirima ono, Ojejoje nuru mu ono. Ayi bụ iphe-ama; bya aburu iphe-ọhubama, nọduru ndu Ízurelu; mbụ iphe shi l’ẹka Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike, bu lẹ Ugvu Záyonu.

19 Ndiphe -suje ngu t’i je ọkpata ishi lẹ kẹ ndu aphụ àphù; m’ọ bụ l’ẹka ndu njibya; mbụ ndu bụ okpuru-ọswa; bẹ ẹphe aphuje; l’avu ẹvu nshi; ?

tọ bụ-chidua Nchileke b'ọ gbaru tẹ madzụ jeje njịta. ?Nanụ ẹge e meru b'o gbe bụru maa b'e jejeru ndu nọ ndzụ njịta?

²⁰ Tụbe nvọ l'ekemu yẹle iphe mu karu t'e meje. O -bụru l'ẹphe te ekfudu ala l'okfu ono; ọo ya bụ l'ẹphe ta phudu iphoro nchi-abọhu.

Oge iphe-ẹhuka

²¹ Ẹphe e-gude ntakfuru; mę ẹgu aghaphe l'alị ono. Mbà -tudelephu ẹphe; ẹhu agbahụ ẹphe totoroto. Teke ono; ẹphe apalia ẹnya; wata ophu onye eze ẹphe; mę Nchileke ẹphe iphu. ²² Ẹphe a-byakwa apazita ifu l'alị lee mgboko. Iphe ẹphe a-phụ nwenkinyi bụ ntakfuru yẹle ẹkpuru-ọchi; mę l'iphe eko ẹruru a-nọdu eye ẹphe egvu. Aa-bya enwuru ẹphe yee l'ẹke gbakọtaru tsụbalangu.

9

¹ Obenu l'e -megee bẹ ẹphe ta achihedu obu l'ẹka; mbụ ndu ono, shi eje iphe-ẹhuka ono. Teke ndiche b'ọ kparu alị ndu Zébulonu yẹle alị ndu Náfutali ẹhu. Obenu l'oge-l'ifu; bẹ ọo-kwabẹ ndu bu l'uzo eze ẹnyimu ùgvù; mbụ ndu bu l'azụ Ẹnyimu Jódanu azụ iya ọphu, bụ iya bụ alị Gálili, bụ ẹke ono, ndu ọhodo bu ono.

A mụru ayi nwata

² Ndu ono, nọ l'ẹkpuru-ọchi ono
 phụakwaru iphoro,
 ha nshinu.
 Ndu ọphu bu l'alị ono,
 gbaru tsụbalangu ono;
 bẹ iphoro nwuakwaru phoo.

3 Ọha ono b'i mewaru;
 yọ ka nshinu;
 bya emee; ẹhu aka ẹphe ọtso ẹna.
 Ẹphe a-nọdu ngu l'ifu ete
 ẹswa l'ọ bụ ndu eme ẹswa
 iphe ẹphe kpataru l'okfu ẹphe;
 mbụ ndu eme ẹswa l'ẹke
 ẹphe eke iphe ẹphe lútaru l'ọgu.

4 L'ọ bụ-a ẹge i meru teke
 i mekputaru ndu Mídiya
 teke ndiche phụ
 bụ ẹge ị chikashiru ivu ẹra,
 shi nyipyabe ndibe ngu;
 bya anyakashia
 mgboro-ígwè,
 e shi swebe ẹphe l'ukuvu;
 yẹle oshi, ndu akpa ẹphe
 ẹhu shi gude akpa ẹphe ẹhu.

5 Akpọkpa ndu soja,
 e gude lụ ọgu l'ọ ha,
 jeye l'iiphe, bụ uwe,
 a gwọ-swiru lẹ mee;
 bụ ọku; bẹ aa-kpọkota iya.
 Ọo-buru nkụ,
 eeye l'ọku.

6 Mkpata iya bụ l'a mụru ayi nwata.
 A mụru ayi nwata nwoke.
 Ọ bụ iya a-bụ onye ishi, achi nụ.
 Iphe aa-nọdu eku iya bụ
 “Onye mkpozi-uzo,
 du biribiri”;
 “Nchileke, bụ
 Ọkaribe-Kakọta-Ike”;

“Nna, bụ Ojejoje”; mę le
 “Onye ishi, emeje tẹ nchị dụ ndo”.

⁷ Ọchichi iya;
 mę nchị-ọdu-ndo,
 e-tso iya nụ
 a-nọdu aka nshinu akaka l'eje;
 ọphu ọ byadu agvụ agvugvu.
 Ọo-nọdu l'aba-eze Dévidi,
 bụ ochechoroche iya bụru eze.
 Oo-gude ọkpobe ikpe;
 mę odobe-ẹka-ndoo mee
 ya t'ọ nguru anguru;
 jeye lẹ gbururu.
 Ojejoje, bụ
 Ọkaribe-Kakọta-Ike e-gude
 ẹge oovutabe iya l'obu; mee ya.

Ehu-eghughu Ojejoje l'ẹke ndu Ízurelu nọ

⁸ Nnajiufu ziwaru iphe ya e-me eri Jékọpu.
 Iphe ono e-me ndu Ízurelu; ⁹ k'ọphu bụ lẹ ndu
 Ízurelu l'ọ ha a-makọtaru iya; mbụ ndu Ífuremu;
 mę ndu bukota lẹ mkpukpu Samériya; mbụ ndu
 egudeje ekuku, nọ ẹphe l'obu; mę ndu anya
 ndu; sụ: ¹⁰ “Ụlo ono, e gude ẹja kpua ono bẹ
 dakpọshihuakwaru nụ. Obenu l'ayi a-pyicha
 mkpuma apyicha gude kpụ-kwazilahaa ya. Oshi
 figu ono b'e gbutsushiwaru. Obenu l'ayi e-woru
 oshi sida dzakwazi l'ọzori iya.”

¹¹ Obenu lẹ Ojejoje yewaru ndu ọhogu Rezinu
 ọkpụ-ike-ike t'ẹphe je etsoo ẹphe ọgu; mbụ l'ọ
 tųwaru ndu ọhogu ẹphe nanụ nanụ. ¹² Ndu
 Áramu shiwa l'uzo ẹnyanwu-ahata; ndu Fil-
 isutayinu eshi l'uzo ẹnyanwu-arịba byawa bya

eghechaa onu; lee ndu Ízurelu wọ. Obenu l'iphe ono te emedu t'obu tu-zita Nchileke. Yọ dabelee ephe ẹka ẹge ọ daberu iya.

¹³ Obenu ẹ ndu Ízurelu ta lakfutadu onye ono, chiru ephe iphe ono; ophu ephe akpadu ishi Ojejoje ono, bu Okaribe-Kakota-Ike ono.

¹⁴ Oo ya bu ẹ Ojejoje e-bu ndu Ízurelu ishi; bua ephe okpa; saa ephe ọ-sa-ekfu; nmaa ephe ẹka swokoswoko l'akpuru enyanwu lanu. ¹⁵ Yọ buru ndu bu ogurennya yele ndu nweru enya bu ephe bu ishi obu. O bu ndu nkfuchiru Nchileke, bu ndu ezi iphe ta budu ire-lanu bu mgbodzu.

¹⁶ Ndu edu ndu Ízurelu eduswe ephe uzo. Mbụ ndu obu, eedu obu b'e duphuwaru. ¹⁷ Oo ya bu ẹ Nnajiufu be ẹhu ta atsođu ena l'ẹke unwu-okoro bya ali ono no. E to phuduru ndu a toru ogbe imiko; to phuru iya unwanyi, maa tufuru; ke l'ẹ to nwedu ephe onye eme ele Nchileke. Ephe l'ephe ha tuko buru ndu ejo iya ono; l'ekfu ejo okfu. Obenu l'iphe ono te emedu t'obu tu-zita Nchileke. Yọ dabelee ephe ẹka ẹge ọ daberu iya.

¹⁸ Ejo iphe ephe eme enwu l'ọ bu oku. Odzuje ogarama-mbo; l'adzu uke; tuko ekfukala, no l'oswa gvua kfurukfuru; k'ophu bu l'ire-oku iya ejije enwuru-oku iya ala imeli imeli. ¹⁹ Oke ehueghughu Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike be anganwu ali ono anganwu. Ndu ono a-buru nku, aa-nodu eye l'oku. Ophu ọ dudu onye aphujeru nwunne iya imiko. ²⁰ Ephe e-gbu l'uzo ẹka-utara ria; obule egu a-nodu agule-ẹ ephe. Ephe anata madzu iphe l'ẹka-ibyita; too dzukwaphu ephe. Onyemonye obule a-wata ọta nwatibe

iya. ²¹ Mbù lẹ ndu Manáşẹ a-wata ọta anụ ndu Ífuremu; ndu Ífuremu ata kẹ ndu Manáşẹ. Ẹphe a-bya atugbabe; tso ndu Júda ọgu. Obenu l'iphe ono te emedu t'obu tų-zita Nchileke. Yọ dabelee ẹphe ẹka ẹge ọ daberu iya.

10

¹ Nshọo unubẹ ndu bụlephu ekemu, ẹ-te vudodu nhamunha bẹ unu anọduje atų; mbụ unubẹ ndu asuje t'e dee ẹkwo; tųa ekemu, a-hụ madzų ọku l'ẹhu. ² Unu anajẹ ndu ụkpa iphe gbaru ẹphe. Ụnwanyi, maa tųfuru; bẹ unu guberu nri unu; l'ana ndu a tọru ogbe iphe ẹphe l'ike. ³ ?Bụ ngunu bẹ unu e-me mbọku, ee-nyo unu; mbụ mbọku, ụtsuruku e-shi ẹke teruru ẹnya bya atsųa unu? Bụ onye bẹ unu a-gbakfu t'ọ dzọo unu? ?Bụ awe bẹ unu a-ha ẹku unu? ⁴ Ẹ tọ dukwa iphe aphodu nų; gbahaa t'unu lẹ ndu a kpuru lẹ ndzų kpee mkpe-nanų. Ọ dudu bųru l'unu tso lẹ ndu e gbushiru egbushi. Obenu l'iphe ono te emedu t'obu tų-zita Nchileke. Yọ dabelee unu ẹka ẹge ọ daberu iya.

Ikpe, Nchileke kperu ndu Asiriya

⁵ “Nshọo nggube Asiriya; mbụ nggube ọha ono, bų nggu bų mgboro-ígwè, mu egudeje ekoshi iphe-eghughu mu. Mbụ ọ bų l'ẹka ngu bẹ mgboro oke iphe-eghughu mu ono nọ gẹdegede. ⁶ Mu e-zì Asiriya t'ọ je afųaru mbakeshi, ta madu mube Nchileke. Mbụ; mu e-kfuru iya t'ọ je afųaru ọha, eme mu iphe-eghughu; t'ẹphe gwoo iphe ẹphe; mbụ lua ẹphe alulu. Ẹphe adzọo ẹphe futufutu l'ọ bų onye adzọ ẹpotọ l'esu-uzo.”

7 Obenu l'ẹ tọ bọdu iphe ono bọ iphe ọori; tọ bọ iya bọ iphe nọ iya l'obu. Iphe bọ uche iya aburu omebyishi iphe; mẹ t'o mee t'iphe awafu nọ l'iphe bọ mbakeshi habe ahabe. ⁸ Ọ - nọdu yo otu onwiya; sọ: “?Ọ kwa lẹ ndu ishi soja mu bọkota eze eze? ⁹ Mkpukpu Kaluno ?tọ bọdu ẹge mkpukpu Kakemishi dọ b'ọ dọ. ?Tọ bọdu ẹge mkpukpu Hámatu dọ bọ ẹge mkpukpu Apadu dọ. Mbọ; ?tọ bọdu ẹge Samériya dọ bẹ Damásukọsu dọ. ¹⁰ Keshinu ọphu mu gudetsuaru alì-eze ndu agwatsua nte; mbọ alì-eze ọphu nte ẹphe ka kẹ Jerúsalemu yẹle Samériya nshinu; ¹¹ ?buchia Jerúsalemu yẹle nte, nọtsua ya nọ bẹ mu te gbe anọdu aphọ ẹge ono, mu nuru ndu Samériya yẹle iphe ẹphe agwatsua agwagwa ono?”

¹² Nnajiufu -megetsulephu ozi iphe oome lẹ Ugvu Záyonu yẹle Jerúsalemu; bẹ oo-kfu sọ: “Mu a-hù eze ndu Asiriya àhùhù; k'ẹnya, o lebeziruru eku onwiya ekuku l'ime obu; bya anya ndu.

¹³ “Kẹ l'ọ sọru: ‘Ọ bọ l'ike k'ẹka mu; mẹ mmamiphe mu; bẹ mu gude mee ya; kẹ l'iphe doru mu ẹnya. Oke-alì iphe, bọ mbakeshi; bẹ mu kpachishiru; bya akwaa iphe ẹphe l'ọkwata. Ndu eze ẹphe; bẹ mu dzọru ọdzo ẹkfu; kẹle mu bọ mkparawa. ¹⁴ Ọ bọ ẹge ono, aatufuje ẹka chita ẹkfuna nwenu ono bọ ẹge mu tufuru ẹka chitsushia ẹku iphe, bọ mbakeshi. Yọ bọru ẹge ono, aachikoje ẹkwa-nwenu, a gbagharu agbagharu bọ ẹge mu chikoberu iphe bọ mba, nọnu. Ọphu ọ dọdu m'ọo onye lanu, meru

ụkporo; tọ dọ onye gheliru ọnu egheli; mee pyingwu.’ ”

¹⁵ Obenu lẹ Ojejoje sụru: “?O nweru ẹge ogbu-nkụ e-shi bya aka onye gude iya awa nkụ? Tọo mma, eegude ekwo oshi; ?ọo-wata ọtu-li onwiya lẹ ya ka onye gude iya nụ. Mgboro-ígwè; ?l'ọo-dụ ike palia onye apaliye iya nụ. Ọdo bụ; mgboro-oshi; ?ọo-nonyaa bya akpukwaa onwiya t'ẹ b'ọ buhe oshi.”

¹⁶ Ọo ya bụ lẹ Nnajiufu; mbụ Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike a-pakfutaru ndu soja iya ono, gbaru mkparawa ono o-me-l'ẹhu, a-nọdu amị ẹphe mini. Ọo-kparu ọku ye ẹphe l'ẹhu; yo nwua tųgburu. ¹⁷ Iphoro ndu Ízurelu ono a-buru ọku; mbụ l'onye nsọ kẹ ndu Ízurelu ono a-buru ọku, enwu enwunwu. Yọ buru ujiku lanụ bẹ oo-nwu phophopho kekota ogvu, nọtsua ya; mẹ uke, nọ iya nụ. ¹⁸ Biribiri ono, ọswa iya dọ ono yẹle alị ẹphe ono, emehuje iphe ono bẹ oomekochaa mebyishikota l'ọ ha. Ọ bụlephu ẹge ono, onye ẹjo iphe-ememe guderu agwuje ono bụ ẹge ọo-gvu; ¹⁹ k'ọphu bụ l'oshi, a-phọdu nụ l'ọswa iya ono a-duwaa nanụ nanụ; k'ọphu bụ lẹ nwata nshji e-dekota ọphu phọduru nụ l'ẹkwo.

²⁰ L'oge teke ono bẹ nwa ndu phọduru nụ lẹ ndu Ízurelu; mbụ nwa ndu ọphu wafuru nụ l'ọnu-ọlo Jékọpu ta atukobehedu ndu ono ishi; mbụ ndu ono, dzọru ẹphe pyaapyyaa ono. Onye ẹphe a-kpọ-chiaru obu yeru bụ Ojejoje; mbụ Onye nsọ kẹ ndu Ízurelu. ²¹ Nwandu ono, phọduru nụ ono e-mekochaa lata; mbụ lẹ nwa ndu a-phọdu l'ọnu-ọlo Jékọpu e-mekochaa lata

lakfuta Ọkaribe-Kakọta-Ike ono, bu Nchileke.
²² A makwaru-a l'unube ndu Ízurelu ha l'ọ bu eja, nọ l'iku ẹnymu. Obenu le nwa ndu e-mekochaa lata ta abakwa ishi. A kwakwaru ọ-la-l'iyi doberu ephe. Yọ bukwaru iphe gbaru nu. ²³ Yọ buru Nnajiufu; mbu Ojejoje, bu Ọkaribe-Kakọta-Ike nweke-ia e-gude eka ia mebyishia mkpukpu ono kparam, bu ege e kfuhawaru l'ee-me ia.

Aphu, Ojejoje a-nu ndu Asiriya

²⁴ Oo ya bu; owaa iphe Nnajiufu, bu Ojejoje, bu Ọkaribe-Kakọta-Ike kfuwu: “Unube unwu mu, bu ndu bu le Ugwu Záyonu; unu ba atsukwa ndu Asiriya egwu; mbu ndu ono, anọduje eswi unu mgboro-igwe ono; mbu ndu apalijeru unu mgboro ege ono ndu Íjiputu shi apalijeru ia unu ono. ²⁵ O bua nwanshi unu eghubuhu mu eghubuhu. Mu eworu oke iphe-eghu mu ziberu ephebedua woru ephe gbushia.” ²⁶ Ojejoje, bu Ọkaribe-Kakọta-Ike e-gude echachi chia ephe ege ono, o chiru ndu Mídiya le mkpuma Orebu ono. Mgboro ia be ọo-palikwaphu maa le mini ege ono, o meru ia l'alị ndu Íjiputu ono. ²⁷ Mboku ono be ee-zi unu ivu ehu ephe t'e b'ọ nyibehe unu l'ukuvu. A bya anyafu ia unu odogoro ono, ephe nyaberu unu l'olu ono. Odogoro ono, a nyaberu unu ono a-nyakwashihu ke l'unu dawaru eruteru.

Ndu Asiriya abya ọgu

²⁸ Ndu ọhogu ono bahwaru mkpukpu Ayatu; tua uswe je eshia mkpukpu Miguronu. Yọ buru eke ephe jeru je akube iphe ephe bu

lẹ Mikumashi. ²⁹ Ẹphe awu nphakata ugvu; l'ekfushi; su: “Eka ayi a-radu bu lẹ mkpukpu Géba.” Ndu Ráma awata onma kpakpakpa. Ndu Gíbiya, bu eka Solu shi buru eche okpa l'oso. ³⁰ Unu chia mkpu; unube ndu Galimu! Unu ngabekpoduduphu nchi; unube ndu Layisha! Ka; unube ndu Anatotu! ³¹ Ndu Madumena; be chewaru okpa l'oso. Ndu Gebimu ekpuwa ekpukpu. ³² Yo buru mboku ono be ndu ohogu e -jeta je akposhiru lẹ mkpukpu Nobu. Ẹphe akfukfube eka l'agbaru Ugvu Záyonu oia; bu iya bu Jerúsalemu.

³³ Lenu; Nnajiufu; mbu Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike e-gude agburu-ehu, ha nshinu kwashia ekali-oshi ono. Ndu ophu tsefutsuaru etsufu be ee-gbutsushi egbutsushi. Ndu ophu hatsua l'eli be ee-nwutsushi enwutsushi. ³⁴ Oo-gude ogbu-nku sukashia ekfukala eze oswa ono. Oo ya bu; oswa oswa ono, no l'ugvu Lébanonu ono adaa l'ifu onye ono, bu Okaribe-Kakota-Ike ono.

11

Ekali Jesi

¹ Nwiru e-shi l'ukfu oshi ono; mbu Jesi ruta. Yo buru l'ogbaragba iya be ekali e-shi nyita.

² Ume ke Ojejoje a-nodu iya l'ehu;
 mbu Ume ke mmamiphe;
 me iphe-odo-nya;
 Ume, akpo-zije uzo;
 Ume, anuje ike;
 Ume, emeje t'iphe doo nya;
 bya aburu Ume, emeje t'a tsu Ojejoje egvu.

- ³ Iphe aduje iya mma aburu
 t'a nujeru Ojejoje okfu.
 E tọ bụdu iphe o gude
 ẹnya phua bẹ oo-gude ekpe ikpe.
 Ophu o bụdu iphe o nuru
 lẹ nchi;
 bẹ oo-gudeje kpe-bua iphe.
- ⁴ Oo-gude odobe-ẹka-ndoo
 kpee ndu ẹ-ta dudu ẹge o haru ẹphe ikpe.
 Yọ bụru okpobe ikpe;
 bẹ oo-gudeje bua ikpe ndu ukpa lẹ mgboko.
 Mgboko bẹ oo-gude onu iya,
 bu mgboro chitsushia.
 Yọ bụru uphere-onu iya;
 bẹ oo-gude gbushia ndu ẹjo iya ono.
- ⁵ Odobe-ẹka-ndoo a-buru akpo-buleti iya.
 Madzu ogude ẹka l'iphe
 o kfuru aburu akpo-buleti iya.
- ⁶ Oo-me ẹjo nkuta-ọswa
 yele unwu aturu akpalahaa ẹghirigha.
 Oduma yele eghu adolahaa l'ekalanu.
 Unwu eswi; unwu agụ;
 mewaru unwu anụ,
 gbaru ẹbà akpalahaa ẹghirigha.
 Yọ bụru unwegirima nshii
 a-nodu eche ẹphe.
- ⁷ Nneswi yele nkuta-ọswa
 a-nodu akpa nri ẹghirigha.
 Unwu ẹphe a-tuko l'ado l'ekalanu.
 Agụ awata ọta ẹwu l'ọ bu eswi.
- ⁸ Nwata, angukwadia ẹra
 a-noduje l'onu ẹnu óghù l'egvu egvu.
 Nwata, a mifuwaru onu l'era

e-wojeru ẹka ye l'enu ogiji.
⁹ Iphe ono l'ọ ha; ta dudu ophu
 e-meka madzu iphe;
 k'ophu o buru k'ogbu
 madzu l'ugvu,
 mu dobetsuaru nso l'ọ ha;
 ke l'ọ bu ege ono mini ejije enyimu ono
 bu ege mgboko l'ọ ha
 a-makotaru Ojejoje.

Ndu a kpuru le ndzu alata

¹⁰ Oge teke ono; be ogbaragba Jesi ono a-
 buru ẹkwa-ohubama ke ndu mgboko. Yo buru
 iya be mbakeshi, nonu a-noduje agba agbakfu;
 okpoku iya a-du biribiri l'enya. ¹¹ L'o -rua
 mboku ono; be Nnajiufu e-gude ike iya k'ugbo
 ebo dufuta nwandibe iya ndu ophu a-phodu nu
 le Asiriya; Ijiputu; Paturosu; me ndu ophu e-
 shi le Itiyopiya; Elamu; Shina; Hamatu; jeye le
 ndu ophu e-shitsua l'ikfuli eze enyimu. ¹² Ekw-
 ohubama; be oo-paliru mbakeshi; gude koshi
 le ya abyawa ochilatakota ndu Izurelu ono, e
 shi chikashia achikashi ono. Ya abya erulatak-
 waphu ndu Juda ono, a tukashiru l'ekemeke
 obule le mgboko ono. ¹³ Enya-kfurukfuru ndu
 Ifuremu a-la. Ndu ohogu ndu Juda be ee-me
 ephe achihu. Mbule le ndu Ifuremu ta duhedu
 ndu Juda enya-kfurukfuru; ophu ndu Juda ta
 duheru ndu Ifuremu ehuka. ¹⁴ Ephe a-tugba
 ziru phaa je agbakushi iya ndu Filisutayinu
 l'uzo enyanwu-ariba. Ephe atugbabe je akwaa
 ndu uzo enyanwu-ahata okwata. Ephe a-zu

ndu Édómu yẹle ndu Móabu gbirimu. Ndu ke Amonu abya anodu ephe l'eka. ¹⁵ Ojejoje e-me te nkulahu eze enyimu Íjiputu tahu. Oogude pherephere, akpo iphe nku; phee eka le Enyimu Yufurétusu. Oo-me iya; yo ta-bushihu uzi esaa; k'ophu madzu a-dzoje girimu gadamu swee lufu azu iya ophu. ¹⁶ Nwandibe iya ndu ophu phoduru nu, e-shi l'ali ndu Asiriya alata; be aa-kparu oje mbeke, a-daburu ke phorokotongu; ege ono, a kparu iya ndu Izurelu teke ono, ephe shi Íjiputu alata ono.

12

Egvu ekele

¹ Mboku ono be ii-su:

“Mu e-kele ngu ekele

nggube Ojejoje;

kele mu shi egu ngu egughu l'anya.

Obenu le nta-a b'o

ghubuhuwaru ngu.

Nta-a b'i duwa mu ike.

² Lenu; o kwa Nchileke

bụ onye ndzofuta mu.

O bu iya be mu chiru ukfu kwee;

mu ta atsụ egvu;

kele l'o bu Ojejoje,

bụ Nchileke bu agburu-ehu mu;

buru iya bu olu egvu mu.

O kwa iya bu onye dzoru mu nu.

³ O kwa ehuna;

be ii-gude nguta mini

le welu ndzofuta ono.”

4 Mbọku ono be ịi-wata okfu; su:

“Unu kele Ojejoje ekele;

unu kpoku epha iya!

Unu mee t'iphe bu

mbakeshi maru iphe o meshiru!

Raa ya arara l'epha iya ha nshinu!

5 Gwaru Ojejoje egvu ekele;

ke l'iphe o meshiru du biribiri.

Unu mekwaphu te mgboko

gbaa mgburumgburu maru

iphe ono, o mekotaru ono!

6 Unube oha, bu le Ugwu Zayonu;

unu tua uzu ehu-ena;

ke l'onye ono, unu l'iya

no ono

hakwa nshinu;

mbu onye nsọ ke ndu Izurelu.”

13

Okfu ehu ndu Babylonu

¹ Owaa bu nzi ehu ndu Babylonu, Nchileke ziru. Onye o ziru iya bu Azaya Emozụ:

² Palia ekwa-ohubama l'eli ugwu, daburu swanmangu. Nggwu anodu l'eka ono chiaru epe mkpu. Pheeru epe eka t'ephe shia onu-uzo bahu l'eka ndu a maru epha epe no. ³ Mbēdua, bu Ojejoje tuwaru ndibe mu ekemu, bu ndu mu doru nsọ; bya achikobewaa ndu soja mu t'ephe je ekoshi l'ehu egwu mu egwu; mbu ndu ehu anoduje atso ena le mu ha nshinu.

⁴ Gebeduduphu nchi l'uzu, aatu l'eli ugwu. O bu eruteru madzu atu iya. Gebeduduphu nchi le wowowo, ikpoto oha atu. O du l'o bu mbakeshi

nọ lẹ ndzuko. Ọ kwa Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike l'agbazi ndu a-luru iya ọgu. ⁵ Ndu ono shi alị ẹke teru etete; ẹphe shi l'ẹke igwe jeberu. Yọ bụru Ojejoje yẹle ndu bụ ngwa-ọgu, o gude ekoshi l'ẹhu eghu iya eghughu bẹ eme t'ọ bya emebyishikota ndu alị ono l'ọ ha.

⁶ Unu wata ochi ololokilo; kẹ l'eswe Ojejoje dụwa ntse! Mbọku ono a-buru eswe ala iphe l'iyi. Ẹka onye oo-shi bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike.

⁷ Ọo ya kparu iphe ẹka a-akuda onyemonye ọbule. Obu eyofu onyemonye ọbule. ⁸ Egvu erikota ẹphe ẹhu; ẹhu a-nọdu ahụ ẹphe ọku; mbụ ẹhu a-phụhu ẹphe temu temu; ẹphe a-nọdu ata kpukpukpu l'ọ bụ nwanyi, ime eme. Onyemonye ọbule a-nọdu ele ibe iya hangohango. Ẹphe agbanwụa ifu ẹhuka ẹhuka. ⁹ Lenu; eswe Ojejoje eruakwa. Ọo-buru eswe ọnwuu; bukwaruphu mbọku oke ẹhu-eghughu. Ọ bụ mbọku, ee-me tẹ mgboko l'ọ ha daburu ochobo. Aa-chiko ndu eme iphe dụ ẹji, nọ iya nọ gbushikota. ¹⁰ Mbọku ono bẹ mkpọ-kpodo, nọ l'igwe l'ọ ha te ekedu ekeke. Ẹnyanwu, ahata ahata a-gbahụ ọchi. Ọphu ọnwa te e-chi.

¹¹ Ojejoje sụru lẹ ya a-nụ mgboko aphụ iphe dụ ẹji iya. Mu anụa ndu akirishi aphụ iphe dụ ẹji, ẹphe eme. Mu emee tẹ etsetse, ndu eku onwẹphe etse buhu; bya emee tẹ ekuku, ndu ẹjo ọkpoma eku onwẹphe jizita. ¹² Mu e-me tẹ madzụ dụ ọko lẹ mgboko ka ọkpobe mkpọla-ododo. Mbụ t'ọ ka mkpọla-ododo ọphu shi l'alị Ofi ọdu nta. ¹³ Ya e-me t'igwe nmahụ jijiji. Mgboko a-fọ-wo afọ-wo; fọribe l'ẹke o shi gvuru. Yọ bụru iphe a-kpa iya nọ bụ oke ẹhu-eghughu ono, bụ ọphu a-nọdu

eghu yẹbe Ojejoje, bu Ọkaribe-Kakọta-Ike l'eswe oke ẹhu-eghughu iya ono.

¹⁴ Yọ buru ẹge ele, aachì ọso agbajẹ-a; m'ọ bu aturu, ẹ te enwedu onye nche agbakashihuje-a bẹ onyemonye a-nọdu agba agbakfu ndu ẹphe l'ẹphe bu. Mbụ l'onyemonye a-zẹ l'ọso agba ala ẹka a mụru iya. ¹⁵ Onyemonye ọbule a phukpooru bẹ aa-nmafua ẹpho. Mbụ onye ẹka kfubekpooru bẹ ee-gude ogu-mbeke gbugbua. ¹⁶ Aa-nọdu ẹphe l'ifu; bua unwegirima ẹphe nanu nanu. Ulo ẹphe bẹ aa-lu alulu; gude unyomu ẹphe k'ehuka farushia.

¹⁷ Lenu; ọ kwa ndu Mídiya bẹ mu akpali t'ẹphe jekfu ẹphe ọgu. Mbụ ndu ta akpajedu ishi mkpọla-ọcha; ẹphe te eyeru mkpọla-ododo ẹnya. ¹⁸ Akfu ẹphe a-gbatsushi unwu-okorọbya ẹphe agbatsushi. Ophu ẹphe aphuduru unwegirima imiko. Ẹphe -gude ẹnya phua unwegirima nshii; ẹphe ta aphuduru ẹphe imiko. ¹⁹ Bábyilonu bu ọ-ka-mma l'iphe bu ali-eze. O bu iya bẹ ndu ali ono gude eku onwẹphe. Ole Nchileke e-mekochaa mebyishia ya ẹge e mebyishiru Sódomu mẹ Gómóra. ²⁰ Ẹ ta abyahedu bya eburu iya gbururu jeye lẹ gbururu. Ophu madzu abyadu ebu l'ime iya ọdo l'iphe bu ogbo sweru esweswe. Ophu ndu Arabu 'a-byadu bya akpọbe iya ulo-ékwa; ophu ndu eche aturu 'a-byahedu bya adọ ya aturu ẹphe. ²¹ O bu anu-egu-egbudu e-buru l'eke ono. Yọ buru ulo nkuta-ọswa; mgbashi-ujiku akpashia ya ẹkfuna. Ẹnyi-nwenu e-buru iya; egbu-ọswa anodu iya l'ebu nggada. ²² Ulo-eli ulo eli-ẹphe;

mẹ ufu ufu-eze ẹphe; bẹ a-chị-atabu; mẹ nkuta-
 ọswa a-bya akwaa ufu; buru; l'azungá. Oge teke
 ee-me Bábyilonu iphe dọakwa ntse; mbụ l'ẹ ọọ
 nọhedu anọno; yọ mụa.

14

¹ Ojejoje a-phuru Jékọpu imiko k'ọphu bụ l'oo-
 mekocha ọta Ízurelu ọdo; mee t'ẹphe buru l'alì
 ẹphe ọdo. Ndu laru alala ayikwaru iya phụ.
 Ẹphe l'ọnu-ulo Jékọpu atugbabe. ² Iphe bụ
 mbakeshi e-duta ẹphe dulata l'alì ẹphebe ndu
 Ízurelu gẹdegede. Ndu Ízurelu ono a-buru ndu
 e-nweru mbakeshi; mee ẹphe; ẹphe aburu ẹphe
 ohu: unwoke l'unwanyi l'alì ọphu Ojejoje nuru
 ẹphe. Ndu shi kpua ẹphe lẹ ndzụ bẹ ẹphe a-
 gha aghagha kpukokwaaphu lẹ ndzụ; ẹphe abya
 aburu ishi ndu ono, shi akpa ẹphe ẹhu ono.

Adada eze ndu Bábyilonu

³ Ojejoje e-me tẹ nggumaphu unu buhu; mek-
 waaphu tẹ ntsumu-egvu unu gvụ; mekwaaphu
 tẹ k'ọzi mkpọ-nyi-ẹnya, e dzuru unu laa. ⁴ Ọ bụ
 teke ono bẹ unu a-wata ọturu eze ndu Bábyilonu
 mgbonu; sụ: “Onye-a, shi akpajẹ madzụ ẹhu
 ẹge-a; gbe hawa iya nụ akpakpa! Ẹhu gbẹ
 ghubuhuwa iya nụ eghughu! ⁵ Ojejoje gba-
 jishiwaru mgboro-ígwè ndu akirishi ono; mbụ
 l'ọ nya-kwoshiwaru mgboro, ẹphe gude achì
 achìchi; ⁶ bụ ndu shi egudeje iphe-eghughu echit-
 sushi madzụ; mbụ ndu te chibujedu madzụ iphe
 echibu; ndu gude iwe l'achitsua mbakeshi; ọphu
 ẹphe emebujedu madzụ iphe emebu. ⁷ Iphe bụ
 alì ono atufuwa ume nta; bya azẹkotawa guu.

Èp̄he abya ak̄u-swe egvu. ⁸ Mb̄u l'oshi paȳinu; m̄ekpo oshi sida, n̄otsua l'ugvu ugvu Léban̄onu ch̄ikokota eme ɛswa iphe tsakfuru ngu n̄u. Èp̄he at̄uko l'ekfu; s̄u: 'Nta-a, e mewaru; ishi erua ngu al̄i-a b̄e onye egbutsushije oshi ta abyah̄edunu ayi egbutsushi.'

⁹ "Al̄i-maa kwagebewaru akwagebe t'ò bya ngu ndzuta teke i lashiru. Ò kpalitsuwaru maa ndu lawaru maa t̄e nggu l'èp̄he j̄ia; mb̄u maa iphe b̄ukpo ndu ono, shi b̄uru ishi l̄e mgboko-a; ndu ono b'o meru t'èp̄he gbeshitsua egbeshi l'aba-eze èp̄he; mb̄u ndu shi b̄utsuaru eze, ach̄itsua mbakeshi. ¹⁰ L'èp̄he ha e-ye ònu; mb̄u èp̄he a-s̄u ngu: '?Ngḡubedua bya ar̄uhkwaphu l'ò b̄u aȳibedua; mb̄u; i gbe bya ad̄uhkwaphu l'ò b̄u ayi? ¹¹ Ugvu ono, e shi akwabeje ngu ȳele egvu ono, e shi egudeje une l'akp̄o l'etso ngu ono b̄uwa iphe e n̄wuwaru ye l'al̄i-maa. Nta-a b̄uakwa èhonwu b̄u oshi-az̄ee ngu; mbashiride erikputawa ngu.' "

¹² Lekpodudunu ège i shi l'igwe daa l'al̄i; ngḡube mkp̄o-kpodo nchi-ab̄ohu; mb̄u ngḡube n̄watibe ònma-èwa-utsu! E chifuwaru ngu; nggu abya adaa l̄e mgboko; mb̄u ngḡube onye shi z̄u-tsushia mbakeshi! ¹³ I kfuru l'ime obu ngu; s̄u: "Ii-nyiba l'imigwe. Nggu apali aba-eze ngu; t'ò kak̄ota mkp̄o-kpodo Nchileke l'eli. Nggu eje as̄ugaru l'eli ugvu-ndzuko ono, n̄o l'uzo isheli ono. ¹⁴ Mu e-nyiswetakota urukpu; mee onwomu t̄e mu d̄u l'ò b̄u Òkaribe-Kak̄ota-Nu." ¹⁵ Obenu l'a l̄otawaru ngu chee l'ili; mb̄u ì n̄owa l'òhu nsu ono.

¹⁶ Iphe b̄u ndu ph̄uru ngu n̄u a-n̄odu ele ngu

phoriphori; wata ọri ọriri ẹhu ngu; sù: “? Tọ bụdunua nwoke-a bụ onye ono, nmaworu mgboko anmawo; akpabiri iya atuko iphe bụ aḷi-eze l'ọ ha gudekota ono? ¹⁷ ?Tọ bụdunua ya bụ onye ono, meru mgboko; yọ dū l'ọ bụ echi-ẹgu ono; mbụ onye ono, tukuru iphe bụ mkpukpu mee; yo chikashihu; ọphu ọ dudu ndu mgboko, ọ kpuru ẹ ndzu, nweru ọphu o kweru t'ẹphe laa l'ufu ẹphe ono?”

¹⁸ Iphe bụ ndu eze, shi achi mbakeshi be zekota rekperekpe; mbụ onyenonu zekotawa l'ime ili nk'iya. ¹⁹ Obenu ẹ nggubedua b'a pafuwaru l'ili ngu; tufaa ngu l'ọ bụ ẹkali-oshi. A chikowaru odzu ndu e gburu egbugbu tųpyabe ngu; mbụ ndu e gude ogu-mbeke sųpyashia asųpyashi; ndu wuru laa ẹ mkpuma ọphu nọ l'alı-maa. Mbụ ọ bụ ẹge odzu, a dzọru lulalula aduje bụ ẹge ị dū. ²⁰ E te lidu odzu ngu ẹge e liru ke ndu ọphu; ke l'ị mebyishiwaru alı ngu; bya egbushia ndibe ngu. Awa ndu eme-akirishi b'e te phohedu ọdo. ²¹ Dozia ẹke aa-nọdu gbushia unwu ẹphe k'iphe dū ẹji, nna ẹphe oche meshiru; t'ẹphe be tetabua eteta; k'ọphu ẹphe e-nweru mgboko; gude mkpukpu mkpukpu ẹphe buchishia mgboko kpamu.

Nchileke emebyishi Bábyilonu

²² Ojejeje, bụ Okaribe-Kakota-Ike kfuwaru; sù: “Mu e-gbeshi; tso Bábyilonu ọgu; mee t'ẹpha Bábyilonu chihu yele ndibe iya, wafuru nų; jeyekpo l'awa iya; me ndu awa iya. ²³ Mu e-me alı ono; yọ buru ıda ẹke mgbashi-ujiku e-buru. Mu e-me ẹphe; ẹphe aburu kpurupyata;

mbụ zaa ẹphe ọza ẹza.” Ono iphe Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike ekfu ndono.

Nchileke emebyishi Asiriya

²⁴ Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike ribuwaru nte iya: “Hoo haa l'ọ bụ ẹge mu chị-buru iya l'ọo-dụ bụ ẹge ọo-dụ. Yọ buru ẹge, mu riru iya bẹ ọo-dụ. ²⁵ Mu e-fupyashi ndu Asiriya ono, nọ l'ali mu ono efupyashi. Ndu ọphu nọ l'eli ugvu mu; bẹ mu a-dzọ lulalula. Odogoro ẹphe nyaberu ndibe mu; bẹ a-nyafu ẹphe. A bya ezia ẹphe ivu ẹhu ẹphe, ẹphe nyiberu ẹphe l'ukuvu.” ²⁶ Ono kwa ẹge mu, chị-buru iya l'ọo-duru ndu mgboko. Ono kwa ẹka, mu a-dabẹ iphe bụ mbakeshi; ²⁷ kẹ l'ọ bụ Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike tu-buru l'ọ bụ ẹge ọo-dụ ndono. Ọphu ọ dukwanu onye agbanweghe iphe o kfulu. Ọ machiakwaru ẹka iya; ọphu ọ dukwanu onye e-selaghe ẹka ono azu.

Nchileke emebyishi Filísutiya

²⁸ Ọ kwa l'afa eze ono, aza Éhazu nwuhuru b'e ziru ozi-a. Ozi ono sụru agha: ²⁹ Unu be etekwa ẹswa; unubẹ ndu Filísutiya; lẹ mgboro, e chiru unu b'a gbajiru; kẹ l'iphe agwo ono amụ bụ ogiji. Unwu, ọo-muta aburu ikputu, akfu nkfu. ³⁰ Teke ono bẹ onye katsukpo ọkpa ukpa l'iphe bụ ndu ukpa a-phụ nri eriri. Ndu ẹ tọ dudu ẹge ọ haru ẹphe ta dudu iphe e-me ẹphe. Obenu l'ogbaragba ngu bẹ mu e-gude ẹgu gbushia. Mbụ mu e-gbushi ndibe ngu, ndu ọphu wafuru nụ.

³¹ Chia mkpu nggube onu-uzo! Tụa uzu-ekwa unubẹ mkpukpu! Unubẹ ndu Filísutiya l'unu ha; unu rushihu; kẹ l'ẹnwuru-ọku shiakwa l'uzo

isheli akpọ tụtutu abya. Ọphu ọ dudu onye anọdu eje nkinyi iya lẹ ndu soja ẹphe.

³² ?Bụ ngunu bẹ aa-sakpọoru ndu ozi ono, shi mbakeshi ono? Iphe aa-saru ẹphe bụ lẹ Ojejoje meekwaru Záyọnu; yo keru. Yọ bụru l'ime iya bẹ ndibe iya, aakpa ẹhu a-gbaba je ezee ndzụ.

15

Nchileke emebyishi Móabu

¹ Ọwaa àphù, a phuru ndu Móabu:

Mkpụkpu Aru, nọ l'alì ndu Móabu bụwa kpurupyata. Ọ kwa l'enyashi b'e mebyishiru iya. Mkpụkpu Kíru, nọkwaphu l'alì ndu Móabu bẹ bụkwaphu kpurupyata. Ọ kwaphu l'enyashi b'e gude mebyishia ya! ² Ndu Díbọnu wuru jeshia l'ulo agwa ẹphe; mbụ ẹke ẹphe meru; yọ ha l'eli oje ọra ẹkwa. Mbụ lẹ ndu Móabu aturu ndu Nébo yele ndu Médebà ọzu-ẹkwa. Onyemonye ọbule kpushiru ishi. A byakwaphu akpushia eji-agba. ³ Ẹphe eyekota uwe-aphu l'awu lẹ woroworo. Ndu nọ, l'ogbodo ọlo-eli; mę ndu kuru l'edukfu tuko ara ẹkwa; l'eweswi onwẹphe l'alì. ⁴ Ndu Hẹshibonu mę ndu Eleyale chiko echi mkpu; k'ọphu ndu nọ lẹ mkpụkpu Jehazu anu olu ẹphe. Ọ bụ iya kparu iphe ndu soja ndu Móabu chishiaru mkpu; kele meji tofuwaru ẹphe. ⁵ Obu mu araru Móabu ẹkwa; kẹ l'unwu iya, gbafuru agbafu gbatsuaru laa mkpụkpu Zówa; ndu aharu gbaru laa mkpụkpu Ẹgulatu-Shelishiya. O nwetsuaru ndu ọphu gbarutsuaru mkpụkpu Luhiti. Ẹphe l'akwa ntumatu l'eje atugbu. Teke ẹphe eje ala mkpụkpu Horonemu

bẹ ẹphe nọ l'uzo raa ẹkwa iyi ono, laru ono. ⁶ Mini, nọ lẹ nggele Nimirimu tashihuru; ẹgbudu agbanwushihu. Ẹgbudu agvụ; ọphu ọ dudu iphe nọ l'onyingu, phoduru iya nù. ⁷ Ya ndono ẹku, ẹphe kparu; dobe bẹ ẹphe vuru je eswe nggele oshi wilo; ⁸ Ojileka togbo, ẹphe echi je angashia Móabu mgburumgburu. Ụzu-ẹkwa, ẹphe atụ rutsuaru mkpukpu Ẹgulayimu. Ẹge ono; bẹ ẹkwa-aphu, ẹphe ara jekotaru mkpukpu Byiye Ẹlimu. ⁹ Mini mkpukpu Díbọnu bẹ bukota mee jiru iya ejiji; obenu lẹ mu e-mefukpooru mkpukpu Díbọnu ọbu ọka njọ. Mbụ lẹ mu a-chiru agụ ye t'ọ tagbushia ndu shi Móabu agba ọso ndzụ; mbụ tagbushikwaaphu ndu ọphu phoduru l'alì ono.

16

¹ Ndu Móabu chitaru unwu aturu t'ọ buru iphe-oku; je akpeshia onye eze, achi ndu alia. Ẹphe shi lẹ Sela chiru iya je eswee echi-egu jeshia lẹ Ugvu Záyọnu je achee ya ẹya. ² Ọ kwa ẹge unwenu, a chikashiru l'ẹkfunu iya anọduje ephephe; bu ẹge unwanyi Móabu agbaphe lẹ Ẹnyimu Amọnu, ẹke eeshije rufu azu iya ọphu.

³ Ẹphe asu: "Unu kpozinaru ayi ọzo! Unu kfunuaru ayi iphe e-me nù! Unu menua t'agu unu nọdu ayi l'ẹhu ẹge ono, agu oshi aduje teke ọnwa eche ono. Unu dominua ayibe ndu agha ngvudangvu. Unu ba atukwa ayibe ndu agba ọso ndzụ too. ⁴ Unu kwenu t'ayibe ndu ono, a chiru ọso, shi l'alì Móabu ono lakfuta unu. Unu kpuchinua ayi t'onye mgbugbu-madzụ ono be egbushi ayi.

“Onye mkpamehu ono ta anohékwa; onye mmebyi ono agvụ; onye ono, anọduje eme madzụ kpakpawowo ono a-chihu. ⁵ Ọ bụ teke ono bẹ Nchileke e-koshi n-yemobu iya; woru onye ono, evudoshije ike l'iphe o kfulu ono; mbụ onye ono, shi l'ọnu-ulo Dévidi ono ye t'ọ buru eze; mbụ onye bụ: o -kpee ikpe; yọ buru ikpe, dū maa bẹ ọo-nọdu ekpe. Iphe larụ l'odobé ẹka ndoo b'ẹ t'ọ padụ ẹka lanụ.”

⁶ Ayi nwaru ẹge ndu Móabu ekutabe onwephe ekuku. Ayi nukwaruphu ẹge ephe anyatabe ndu; buru ọ-ka-onwephe-mma-l'anya; l'eme madzụ iphe-iphere. Obenu lẹ nsasa, ephe asa bukwa iphe iphoro.

⁷ Ọo ya bụ tẹ ndu Móabu kwaa ẹkwa. T'onnyemonye ọbule kwaa ẹkwa Móabu kwashi iya ike. Unu kwashia ẹkwa ike; tsoo aphụ ẹhu ndu Kíru-Haresetu. Unu gua aphụ iya; kẹ l'e tsuwaru iya pyaapya. ⁸ Ẹgu mkpukpu Heshibonu bẹ iphe a kọru iya nwukotawaru kpaa. Oshi vayinu, a kọru lẹ mkpukpu Sibuma nwukwaruphu kpaa. Ndu achitsua mbakeshi bẹ dzowaru ọkpobe oshi vayinu, nọ iya nọ pyaapya; mbụ vayinu, shi ajajẹ jarutsua mkpukpu Jáza; mbụ jaa tsowaruru ọzo echi-egu. Ẹkali iya jakashitsuaru rua eze ẹnymu.

⁹ Ya ndono; mbedua arakwaphu ẹkwa ẹge ono, ndu Jáza ara ono. Mu arakwaphu ẹkwa oshi vayinu ndu Sibuma. Unubẹ ndu Heshibonu; unubẹ ndu Eleyale; mu gudeekwa ẹnya-mini aghu unu ẹhu; kẹ l'eswa, unu eeteje teke iphe unu, meberu l'alị chashiru; yẹ ọphu unu eteje teke unu akpata iphe unu meberu l'alị

bẹ buhuwaru nù. ¹⁰ Èhu-òtso-èna; mẹ ote ẹswa b'a nafuwaru ẹgu ono, a kọru oshi-omi ono. Too nwehedu onye agujekwadu egvu; ọphu a tujehedu okokooko lẹ mgbo vayinu; ọphu ọ dūhedu onye anọdujekwadu l'ẹke aanọduje akụ iya mẹe l'akụ mẹe. Kele mu buchiwaru okokooko ono, e shi anọduje l'ẹke ono atụ ono. ¹¹ Mu akwa ẹkwa ẹhu ndu Móabu; mbụ l'òkpoma azụ mu ụzu l'ọ bụ onye akpọ ogumogu. Ime obu mu l'anwụ hemuhemu l'okfu ẹhu ndu Kíru-Harẹsetu. ¹² Ndu Móabu -nọdu l'ẹke ẹphe agwajẹ iphe; bụlephu ike bẹ ẹphe eme t'ọ ka ẹphe agvugvu. Mbụ teke ono, ẹphe eje l'agwa ẹphe je iya agwagwa bụ kẹ mmanu bẹ ẹphe eme.

¹³ Ono bụ iphe Ojejoje kfuhawaru l'okfu-ẹhu ndu Móabu. ¹⁴ Obenu lẹ nta-a; bẹ Ojejoje sụru: "L'ọ kwa afa ẹto b'ọ phọduru; mbụ l'a guakwaru ndu Móabu afa l'ọ bụ onye, e buru ozi. Afa ẹto b'ọ phọduru ùgvù ono, alị ndu Móabu dū ono; mẹ igwe ọha ono, bu iya nù ono abụkotaru ndu ẹ ta gụbedu iphe. Nwa ndu a-phọdu nù a-ha nwanshị; ọvo taa nọ ẹphe."

17

Okfu-ẹhu ndu Damásukọsu;

mẹ kẹ ndu Ízurelu

¹ Ọwaa bụ iphe Ojejoje kfuru l'ẹhu ndu Damásukọsu: "Unu leduduphu; lẹ Damásukọsu e-mekochakwa bụ-buhuru mkpụkpu. Oo-mekochaa buru bụ ikpọzu. ² Iphe bụ ndu, butsua l'iphe bụ mkpụkpu, nọ iya nù e-mekocha-a gbakashihu. Yọ ghoshia ẹke aturu yẹle egwu

a-nòdu adoje òdu; tò dù onye eye èphe egvu. ³ Èke ono, bù a-gbabe-a-dzùru l'alì Ífuremu ono emekochaa phuhu. Òphu ndu Damásukòsu enwehedu eze, achì èphe. Ò bù ège ee-me ndu Ízurèlu iphe-iphere bùkwaphu ège ee-me ndu Áramu. Ono iphe Ojejoje, bù Òkaribe-Kakòta-Ike ekfu ndono.”

⁴ “Ò -rua teke ono bè ugvu, Jékòpu a-rùshihu. Òkporokpo ono, ò daru ono awufu. ⁵ Ízurèlu a-dù l'ò bù ège-a onye akpata iphe l'èke a kòru akpe anòduje egbushi akpe, vudo evudo, gude èka iya awòshi iya awòshi. Yò dùlephu l'ò bù onye akpa mkpakwa òjiko iphe mìshiru lẹ nsùda Réfa. ⁶ Obenu lẹ mkpakwa iya a-phòdu iya-a. Òo-dùkwaphu l'èke e chikoshiru akpùru oshiolivu; yò phòduwa nwèbo; m'ò bù èto l'èkali iya òphu nò l'ònungonu iya; phòdukwapu èno; m'ò bù ise l'èkali iya, mìshiru ike. Ò bù iphe Ojejoje, bù Nchileke kẹ ndu Ízurèlu kfuru ndono.”

⁷ Ò -rua mbòku ono bè madzù a-gharu onye meru iya nù ifu. Mbù ènya èphe a-bya anòdukota l'èke onye nsò kẹ ndu Ízurèlu nò.

⁸ Èphe ta aghahèdu ènya-ngweja nte èphe ifu; mbù iphe bù èphe gude èka èphe mee. Èphe ta gùbehe itso Ashera iphe yèlè ènya-ngweja ìnsènsu, bù iphe èphe gude èka èphe mee iphe.

⁹ Ò -rua mbòku ono bè mkpùkpu èphe, a kpùshiru ike, èphe gude okfu ndu Ízurèlu kwafù a-dù l'ò bù òkpu-ufu, èkfukala phù-chiru; ègbudu erichia ya. Èkemeke òbule a-chìko daburu ochobo.

¹⁰ Ishi iya bụ l'unu zahawaru Nchileke, bụ iya dzọru unu ono. Unu ta nyata onye ono, bụ Agbara-Mkpuma; bya aburu onye meru unu; unu eshihu ike ono. Oo ya kparu iphe ẹ to nwedu m'o -ruhuru; unu kua akpuru oshi, bụ iya kakọta mma; m'ọ bụ dzashia oshi vayinu, unu dzetaru ẹ mkpukpu ọdo; ¹¹ mbụ m'o -ruhuru; unu mee t'ọ wata evuvu mbọku, unu kuru iya; o be l'utsu iya; yọ wata ọtsu igu; iphe a kpataru iya ta dukwa iphe ọo-bụ l'oge iphe-ememe; mẹ l'oge ẹhu-ọhu-oku, ẹ-ta aladu alala.

Aalụ ndu mbakeshi

¹² Iphe bụ mbakeshi tuko ede ekiri; l'ede ekiri l'ọ bụ eze-enyim. Ndiphe l'ede ekiri; l'ọ bụ ọchoku eze mini! ¹³ Iphe bụ mbakeshi ede ekiri l'ọ bụ utso eze mini. O bụ ẹ teke Nchileke baru ẹphe mba; bẹ ẹphe a-gba ọso; gbatehu agbatehu. Ee-ruta ẹphe ẹge pherephere erutaje ẹswa, nọ l'ugvu; mbụ ẹge ono, udzudzu ọku-maa agbajẹ teke ọku-maa adzụ ono. ¹⁴ O -be l'urenyashi; iphe eye egvu aburu pherekete. Nchi -bya abọhu; bẹ ẹphe wufuwarunu. O bụ ẹge ọ dū ndu ono, alụ ayi alulu ono ndono; mbụ ọ bụ ẹge ọo-tsakfu ndu ono, egwo iphe ayi ono.

18

Okfu-ẹhu ndu Kúshi

¹ Nshọo nggube alị ono, aanụ ẹphuphu iphe ephetsua l'iku ẹnyimu Kúshi ono; ² mbụ unube ndu ezije ndu ozi unu; ẹphe egude ụgbo-èjì

daghaa mini tugbua. Mbụ unubẹ ndu ozi ọkpa-
 ẹgwa; unu jekfunu ndu ono, hatsua l'eli, akpo-
 ẹhu akwọtsua mụru ono! Unu jekfu ndu ono,
 aatsụ egvu l'ẹke nọ ntse mẹ l'ẹke teru ẹnya; mbụ
 ọha-ntsụ, eme ẹhuka; mbụ mbakeshi ono, eze
 ẹnymu nọ-buhutsuaru onó!

³ Unubẹ unwu eliphe; mbụ unubẹ ndu bu
 lẹ mgboko-a; unu lenu! E -wolilephu iphe-
 ọhubama imeli l'eli ugvu bẹ unu a-phụ iya-a. E
 -gbulephu ụpyoku bẹ unu a-nụ iya-a. ⁴ Ọwaa
 iphe Ojejoje kfuru mu: “Lẹ ya a-nọdukpelephu
 nggujunguji; nọdu l'ẹke ya bu; tufu ẹnya ele
 ẹge swẹrisweri okpomọku aduje lẹ jaajaa eswe;
 m'ọ bụ ẹge ono, urukpu, adaje iji l'oge ọnanwu
 ono; ⁵ kẹ l'ẹge-a; a -bya oru l'ọ-kpa-ji; teke igu
 iphe rishihukotawaru; iphe ono, shi bụru okoko
 ono abụwaru nebyi iphe chawaru k'awọta. Ọ bụ
 teke ono bẹ e-gude nwa mma, eegudeje akwacha
 oshi gbushikota oshi ono; mbụ gbutsushikota iya;
 chifu ẹkali iya, jaru ajaja; ⁶ Ọ bụ teke ono; bẹ
 aa-tuko ẹphe; haaru unwenu, eri anụ ibe ẹphe,
 butsua l'ugvu; mbụ paru ẹphe haaru ejo anụ
 ẹgbudu. Ẹphe egude ẹphe kpaa nri l'ọkochi;
 gude ẹphe gbaa aji l'oge winta.”

⁷ Ọ bụ teke ono bẹ aa-wata ogwotaru Ojejoje,
 bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike iphe. Yọ bụru ndu a-
 nọdu ewotaru iya iphe ọbu bụ ndu ono, hatsua
 l'eli; l'akwọtsua mụrumuru ono; mbụ ndu ono,
 aatsụ egvu l'ẹke dụ ntse mẹ l'ẹka teru ẹnya ono;
 ndu ọha-ntsụ, eme ẹhuka; mbụ ọha, ẹnymu nọ-
 buhutsuaru. Iphe-ọma ọbu bẹ ee-gwotakota bya
 lẹ Ugvu Záyọnu, bụ iya bụ ẹke aanọduje akpoku
 Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike.

19

Àphù ẹhu ndu Íjiputu

¹ Ọwaa àphù, a phuru l'ẹhu ndu Íjiputu:

Unu lenu! Ojejoje nọkwa l'urukpu, agba warawara l'agba abya Íjiputu. Agwa ndu Íjiputu l'anma kpakpakpa l'ifu iya. Meji e-rushihu ndu Íjiputu. ² “Mu a-kpali ndu Íjiputu t'ẹphe tsoje ndu Íjiputu ibe ẹphe okfu; k'ọphu unwunne a-nọdu etso unwunne ẹphe ọgu. Obutobu etso obutobu iya ọgu. Mkpukpu etso mkpukpu ibe iya ọgu. Alì-eze etso alì-eze ibe iya ọgu. ³ Meji a-tofu ndu Íjiputu. Ẹphe -chitsua idzu iphe ẹphe e-me; mu emee ya; yọ t'ọ buru arakatatsù. Ẹphe e-je nte njiṭa; je l'aji t'ẹphe kpata maa ishi. Ẹphe e-je lẹ ntuswa; jekwaphu ndu gbaru ọgbo maa njiṭa. ⁴ Mu e-nwuru ndu Íjiputu nù onye a-nọdu ewe ẹphe ishi ẹbiriba. Onye a-nọdu achi ẹphe bụ eze, ẹnya eke ọku.” Ọ bụ iphe o kfuru; mbụ Nnajiufu, bụ Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike ndono.

⁵ Ẹnyimu Náyiḷu a-tashiḷu. Nggele, tsogbaaru laa ya atashiḷu; kpọshihukota nkù. ⁶ Mini, awutsua l'ọswara iya a-nọdu eshi rongu. Nggele, nọtsua lẹ Íjiputu a-nọdu ala alala eje jeye yọ tahụ kpamu. Aswara; mẹe eji eji achiḷo nwushihukota; ⁷ mękwaphu ẹwu mę oshi, fushiru l'iku Ẹnyimu Náyiḷu; mbụ l'ọnu-ẹnyimu ono. Iphe a kọru akọko l'iku Ẹnyimu Náyiḷu ono a-dukota kpangụ kpangụ kpangụ; phekashihu; ta aphuhe iya. ⁸ Ndu egbu ẹma a-tsù ude; gụa ịtsoritso. Iphe bukpo ndu atuje ịkokoro lẹ

Ènyimu Náyìlu; mę ndu atuje ntofu lę mini a-chiko a-lakota kparakpara. ⁹ Ndu egudeje owu ocha akpa iphe; ta amahędu iphe ephe e-me ememe. Ndu ekwe okpobe ekwa ocha bę ọzo e-chihu. ¹⁰ Ndu bu ephe gude ali ndu Íjiputu bę e-gwe rakaraka. Iphe bukpo ndu e buje ozi bę aphu a-bya.

¹¹ Ndu bu ishi lę mkpukpu Zowanu bukota ndu eswe. Ndu maru iphe bu ndu anoduje akpo-ziru Fero ọzo l'akpo-zijeru iya ọzo onye eswe. ?Nanu ege unu e-shi su Fero: “Mbędua yikwa lę ndibe ngu ndu ophu maru iphe. Mu aburu nwa eze ndu ndiche.” ¹² Mbụ; ?bu awe bę ndibe unu ndu maru iphe no nta-a? T'ephe koshinu unu iphe Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike chi-buwaru l'iya e-me ndu Íjiputu. ¹³ Ndu bu ishi lę Zowanu bukotawa ndu eswe. Ndu bu ishi lę Męmufisu b'e mekotawaru iphuruphuru-ęnya nu. Ndu, bu itso, gude ọlo lę ndibe ephe bę dusweshiwaru ndu Íjiputu ọzo. ¹⁴ Ojejoje wowaru ume, achije ęnyanji chiru ye ephe l'ęhu. Ephe mewaru; ndu Íjiputu atsokota bebebe l'iphemiphe obule, ephe ememe; mbu ege ono, onye nguru mę anoduje atso bebebe l'ęke o gboshiru egbo ono; ¹⁵ k'ophu bu lę to dudu iphe ndu Íjiputu a-dukwadu ike ememe. Ndu ophu bu ndu ishi; mę ndu okpa; te nwedu onye a-dukwadu ike oyeru ephe ęka. Oke amadu phe; mę ndu k'unwu ogbee te eygheduru ephe ęka.

Ndu Íjiputu a-baru Ojejoje ęja

¹⁶ Mbọku ono; bẹ ndu Íjiputu a-du l'ọ bu ụnwanyi. Ẹphe anmahụkota ruuruu; l'ẹke ẹphe atsu egvu; ke ẹka Ojejoje, bu Ọkaribe-Kakọta-Ike haliru. ¹⁷ Alì ndu Júda aburu iphe ee-gudeje eye ndu Íjiputu egvu. Onye -nuru ẹke e kuru ẹpha ndu Júda bẹ egvu a-bya l'ẹhu; l'okfu iphe Ojejoje, bu Ọkaribe-Kakọta-Ike arụkoru ẹphe.

¹⁸ Mbọku ono bẹ mkpukpu ise l'alì ndu Íjiputu a-wata okfu okfu-alì ndu Kénanu. Ẹphe eria nte l'ẹphe a-nọdu Ojejoje, bu Ọkaribe-Kakọta-Ike l'ẹka. Mkpukpu ono bẹ nanu a-nọdu aza "Mkpukpu ọ-la-l'iyi."

¹⁹ Mbọku ono bẹ ee-meta ẹnya-ngweja Ojejoje l'echi alì ndu Íjiputu. L'aakpua iphe ee-gude anyata Ojejoje akpukpu dobe l'ókè-alì iya. ²⁰ Ọo-buru iphe-ọhubama mẹ iphe-ekebe, nọduru Ojejoje, bu Ọkaribe-Kakọta-Ike l'alì ndu Íjiputu. Teke ẹphe chiru mkpu; raku Ojejoje l'okfu ndu akpa ẹphe ẹhu bẹ oo-yefua onye a-dzọ ẹphe; mbu onye a-gbataru ẹphe. Onye ono a-bya adzọfu ẹphe. ²¹ Tọ du ya bu; Ojejoje e-me tẹ ndu Íjiputu maru iya. Ọ bu mbọku ono bẹ ẹphe a-mareta Ojejoje amareta. Ẹphe e-gude anu yele nri gude bya agwaa Ojejoje. Ẹphe erifu nte l'ọwaa iphe ẹphe e-meru Ojejoje ndọ-ọ; ẹphe emeeru iya ẹya. ²² Ojejoje e-gude iphe-ememe; jekfube ndu Íjiputu. Teke e metsuaru; yọ byakwaphu bya emee ẹphe; t'ẹphe kọrohu. Ẹphe a-lakfuta Ojejoje; yọ ngaberu ẹphe nchì l'arọro, ẹphe arọ iya; mee t'ẹphe kọrohu.

²³ Mbọku ono bẹ oje-mbeke e-shi Íjiputu jerua

Asiriya. Ndu Asiriya ejelaha Íjiputu. Ndu Íjiputu ejelaha Asiriya. Ndu Íjiputu ephe le ndu Asiriya atugbabe balaharu Ojejoje eja. ²⁴ Le mboku ono be bu ndu Ízurelu a-buru ndu k'eto me a gua Íjiputu yele Asiriya, bu ndu a-buru iphe-oma le mgboko. ²⁵ Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike agoru ephe onu; su: "T'onu-oma buru ke Íjiputu, bu ndibe mu yele Asiriya, bu ndu mu gude eka mu mee; me ndu Ízurelu, bu ndu bu oke mu."

20

Àphù ehu ndu Íjiputu; me ndu Kúshi

¹ L'afa eze ndu Asiriya; mbu Sagonu ziru onye ishi soja iya t'o jeru ndu Asurelu ogo; luta iya; ² be Ojejoje gude Azáya Emožu kfu okfu. Iphe o kfuru aburu: "Yefu uwe-aphu ono, i yeru ono; nggu eyefu akpokpa ono, i yeru ono!" Yo yefu iya; gbaru ehu otu; gbaru okpa otu l'aghaphe. ³ To du iya bu; Ojejoje asu: "O bu ege ono, nwozi mu, bu Azáya gba ehu otu; gbaru okpa otu ghaphee afa eto ono; yo buru iphe-ohubama yele iphe du biribiri, e meru ndu Íjiputu yele ndu Kúshi ono; ⁴ bu ege eze ndu Asiriya a-kpu ndu Íjiputu yele ndu Kúshi le ndzu; yeshia ephe uwe; gbabe ephe okpa otu kpuru ephe lashia; nwata me ogurennya; ike e-ghekotaru ephe onu t'o buru iphe ee-gude mee ndu Íjiputu iphe-iphere. ⁵ Ndu tukoberu ndu Kúshi ishi; bya egude ndu Íjiputu eku onwephe be egvu e-gude; iphere aburu nk'ephe. ⁶ Mboku ono be ndu bu

l'iku eze ẹnnyimu-a a-sụ: 'Unu phududuphu iphe meru ndu ono, ayi shi tókòbe ishi ono; mbụ ndu ono, ayi shi gbaru obu yeru l'ọo ẹphe a-gbaaru ayi mkpu; dzọo ayi l'ẹka eze ndu Asiriya! ?Nta-a; nanụ ẹge ayi e-shi nahụ?' "

21

Àphù ẹhu ndu Bábyilonu

¹ Owaa àphù, a phuru k'echi-ẹgu ono, nọ l'uzo eze ẹnnyimu ono:

Ọ bụ ẹge ọku-maa anma nswoko shi l'echi-ẹgu ụzo ọhuda bụ ẹge oo-shi l'echi-ẹgu ono, eye egvu tų unu gbirimu. ² E shiwa l'àphù; koshi mu iphe anyị ishi ẹdzu. Mu phuru nwoderu-oye; yoo duphushi madzụ; phụa onye mgbugbu-madzụ; yoo gbushi madzụ.

Unube ndu Élamu; unu je alụa ọgu! Unube ndu Mídiya; unu kephee ndu ọhogu unu ekephe! L'ude ono, ẹphe meru; ndiphe tsụa ono l'ọ ha bẹ Nchileke mewaru; ọ bụwa kperengu. ³ Iphe-a emee; ẹhu aghashihu mu. Ẹhu aphukota mu ụphu l'ọ bụ nwanyi, ime eme. Iphe mu nuru meru; mu atsolahaa bebebe. Mu kporu beru lẹ mu nuru iya. ⁴ Meji akfulahaa mu gbudungu gbudungu. Egvu, mu atsụ emee; ẹhu anmalaha mu anmanma. Nchi-ejihu, mu shi akpo ẹnwa iya-a abụwarunu iphe anyị mu ishi ẹdzu.

⁵ L'àphù ono b'a kwashiru nri; bya atusaa ukpo; ndu ẹbyee anọo ya. Ẹphe anọdu iya; l'eri; l'angu. A nonyaa; a buru: "Unu wụ-lihu; unube ndu ishi soja; unu tųa manụ l'iphe unu gude ezeru ọgu!"

⁶ Ọwaa iphe Nnajiufu kfurú mu: “Duru onye nche ye t'ọ che nche! T'onye ono dojekwa iphe ọ phuru! ⁷ Teke ọ phujeru ndu agba inya; gbatsua ya agbagba; me ndu agba nkakfu-igara; me ndu agba inya-ivu; t'ọ rụkota ẹhu; mbụ t'ọ rụkota ẹhu ọhuma.”

⁸ Tọ dụ iya bụ; onye nche ono echia mkpu; sụ: “Onye nwe mu nụ; mbọku-mbọku bẹ mu a-nọduje l'ulo-eli nche-a. Mbụ l'enyashi mbọku-mbọku bẹ mu anọduje nche l'ẹke, a sụru tẹ mu nọdu. ⁹ Lekpoduaphu; a dụ l'igwe awụ abya. Ẹphe nọtsua l'inya, a gbaru njigba ẹbo ẹbo. Yọ sụ lẹ ndu Bábyilonu daakwaru! Bábyilonu daakwaru! Ẹge ono; bẹ iphe bụ agwa mkpukpu ono l'ọ ha; mbụ iya bụ nchi ẹphe dakashihwaru nanu nanu l'ali.” ¹⁰ Unubẹ ndu Ízurelu, bụ ndu nke mu, e tsuwaru unu l'ọ bụ onye etsu witu. Obenu l'iphe mu ekfurú unu bukwa iphe mu nuru l'onu Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike; mbụ l'onu Nchileke kẹ ndu Ízurelu.

Okfu ẹhu ndu Édọmu

¹¹ Ọwaa aphụ, aaphuru ndu Duma.

O nwekwaru onye nọ l'ali Séyi eku mu oku; sụ: “Onye nche; ?nanu ẹge abali beru? Onye nche; ?nanu ẹge abali beru?”

¹² Onye nche ono asụ mu: “Nchi abọhuakwa; ọbule enyashi a-byakwa ọdo. Ọ -buru l'unu akpata ishi; unu kpata ishi. Unu emee lata azụ ọdo.”

Àphù ẹhu ndu Arabu

¹³ Ọwaa ozi, Nchileke ziru l'ẹhu ndu Arébiya.

Unube ndu ije, shi l'alì ndu Dedanu; unu je akuru l'oswa ndu Arébiya. ¹⁴ Unu kutakwa mini, unu a-nụ ndu mini agụ; unube ndu ophu bu l'alì Téma! Unu wotakwa nri bya anụ ndu agba oso ogu! ¹⁵ Ndu ono be bụ ndu agbalaru ogu-mbeke; mbụ ndu, a gbalaru mma, a mifutaru amifuta; epehe agbalaru akfu, e kweru ekwekwe; mbụ epehe agbalaa l'ẹke ogu nwuru oku.

¹⁶ Owaa iphe Nnajiufu kfuru mu ndo-o: "A guakwaru ndu Kéda afa ogu l'ọ bụ onye e buru ozi ebubu. Ọ phoduru afa lanụ nta-a; iphe bụ ụgvù ono, ndu Kéda shi nweru ono agvụ. ¹⁷ Nwa ndu a-phodu nụ ị ndu agbajẹ akfụ; mbụ ndu ike dū ị ndu Kéda ta abahedu ishi. Ọ kwa Ojejoje kfuru iya; mbụ Nchileke ke ndu Ízurelu."

22

Ozi ehu ndu Jerúsalemu

¹ Owaa bụ àphù, a phuru Nsuda Ophulenyanya ono:

?Bụ ngunu eme ngu nta-a, meru iphe ndibe ngu chiko wufu wuba l'okpotsu ulo; ² mbụ nggube mkpukpu ono, bụ utsu adaje iya; buri mkpukpu, agba gharagharagara; okokooko anaru iya.

Ndibe ngu, e gburu egbugbu ta bukwa ogu-mbeke b'e gude gbushia epehe. Ophu o budu ogu gbushiru epehe. ³ Ndu ishi ngu l'ephe ha chikowa ye okpa l'oso gbalashia. A kpuru epehe ị ndzu; ophu e gudedu akfụ. Iphe bụ unube ndu e guderu b'a tugbaberu tukota mkporo; mbụ unube ndu bụ: unu gbaa l'unu gbaru; e

gudelee unu. ⁴ Oo ya be mu sùru: Unu wofu mu ẹnya. Mbù ẹge-a; unu haa mu te mu raa ẹkwa raghee ya araghe. Unu be erikwaphu l'unu eje mu ọdu ike le ndibe mu, e gbushikotaru; ⁵ kele Nnajiufu, bu Ojejoje; mbù Okaribe-Kakota-Ike; be dobekwaru eswe mbọku ọgba gharaghara; me ọdo iphe pyaapya; me ntsumu-egvu le Nsuda Àphù. Eswe mbọku ono; be eenwukposhi upho-mkpuma; ẹge ono; b'a nọdu araku eze ugvu.

⁶ Ndu Élamu byakwa bya achita ẹkpa akfu ẹphe jeshia ọgu; bya achita ndu gude ugbo-inya aluru ẹphe ọgu; me ndu gude inya eje ọgu gude jeshia. Ndu Kíru bya ekpuhaa iphe-mgbochita ẹphe ghebe onu. ⁷ Nsuda unu ọphu katsua mma bu iphe jiru iya nu bu ugbo-inya. E woru ndu gude inya eje ọgu yetsua l'obu-edukfu mkpukpu t'ẹphe chee mkpukpu ono nche. ⁸ Iphe gbobutaru ali Júda b'e wofukotawaru iya.

Yo be mbọku ono; unu lelaha ẹnya ngwa-ọgu ono, kuru l'ufu-eze, e meru l'oshi sida, shi l'oswa, nọ l'ugvu Lébanonu. ⁹ Unu phwaru le Mkpukpu Dévidi gbaru ọru igweligwe. Unu ekua mini, nọ l'uzo ọhali sushia. ¹⁰ Unu bya agua ulo, nọtsua le Jerúsalemu ọgu; bya aharu ẹphe nwukposhia gude mee agbarike upho-mkpuma Jerúsalemu. ¹¹ Unu abya atua okpuru le mgbaku upho-mkpuma labu obu; te mini, shi l'akahu okpuru ono wubata iya; doru. Ọphu unu aghadu ẹnya onye, bu iya turu okpuru ono; mbu l'unu ta kpadu ishi onye ono, bu iya chiru idzu ẹge ọo-du teke, tehakpowaruru ẹnya ono.

¹² Tò dù iya bù; o be mbòku ono; Nnajiufu; mbù Ojejoje, bù Òkaribe-Kakòta-Ike abya ekua unu sù t'unu bya araa èkwa gù aphù; t'unu kpùshia ishi; chita uwe-aphù yee. ¹³ Obenu l'òbu; lewaru ẹnya! Èhu atsole-ẹ unu! Unu atù okokooko; egbushi eswi; egbushi aturu; l'ebypyashi anù; l'angu mee! Unu -gbeshi unu asù: "Unu t'ayi ria; ngà; echile; ayi anwùshihwaru."

¹⁴ Obenu lẹ Ojejoje, bù Òkaribe-Kakòta-Ike mewaru; mu amaru iphe owaa; mbù mu egudekpoo nchì mu nà ya l'ẹke ọ sùru: "L'iphe dù ẹjì, unu eme-a b'ẹ ta byadù bya enwefu unu gbururu jeye teke unu a-nọ-bebe. Ono iphe Nnajiufu, bù Ojejoje; bùru Òkaribe-Kakòta-Ike ekfu ndono."

Aalọ Shebuna ẹka lẹ nchì

¹⁵ Owaa iphe Nnajiufu, bù Ojejoje; bùru Òkaribe-Kakòta-Ike kfulu. Ọ sùru ẹge-a: "Tugbua je aji nwozi ono; mbù Shebuna, bù iya bẹ eswije ufu-eze ono: ¹⁶ ?Bù ngunu bẹ iime l'ẹke-a. Tẹmanu; ?bù onye haru ngu t'ì bya atà ilì, ee-li ngu; mbù t'ì hakpòshi ilì ngu l'edegerede; atubashi ẹke ịi-nọduje tuta ume l'ime ikelegvu. ¹⁷ Maru amaru; lẹ Ojejoje abyaakwa ngu t'ọ zùta ngu tufaa; mbù nggùbe onye ono, bù ndajì-nggara ono. ¹⁸ Oo-we ngu kperekpere l'ọ bù bọlu weba ngu l'eze mkpukpu. Yọ bùru ẹke ono; bẹ ịi-nọdu nwùhu. Yọ bukwaruphu l'ẹke ono bẹ ẹgiri ụgbò-inya ngu ono a-kwashì; mbù nggùbe onye ono, bù iphe e gude achì ọlọ nnajiufu ngu ọchì

ono! ¹⁹ Ojejoje a-nafu ngu okwa ngu; chifu ngu l'eka i no eje ozi.

²⁰ “O -be mboku ono be mu e-ku onye ejeru mu ozi; mbu Eliyakimu Hilikaya. ²¹ Mu achita kpowula kpowula uwe ngu woru yee ya; chita eriri-eka ngu webe iya mgburumburu; woru ike, i shi nweru nu iya. O bu iya a-buru nna ndu bu ndu Jerusalemu; me ndu onu-ulo Juda. ²² Yo buru iya be mu e-ye igodo onu-ulo Dévidi l'eka; o -guhaa uzo ghebe onu; b'e too nweddu madzu nwigbaleke-oma byaru bya agu-chi iya nu. Teke o gu-chikwanuru uzo; b'e to dudu onye byaru byaru bya aguha iya nu. ²³ Mu e-me iya t'o nguru anguru l'o bu nggu, a kpoberu kpom-mia ya akpom-mi. Ee-gude okfu ehuru iya akwabé ndibe nna iya ugvu.

²⁴ “Iphe bu ivu ehuru ndibe nna iya be a-nokota iya l'ishi; mbu ivu ehuru ndu awa nna iya phe; me ke ndu abubu epe. Iphe bu iphe ulo ndu ophu enya k'ola ali; mbu okoro; me itoshi bu iya b'o nokota l'eka.” ²⁵ Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike suru: “Le mboku ono be nggu ono, e shi kpobe kpom-mia akpom-mi ono a-kpofu; daa. Ivu ono, e shi bo iya aburu gwo. Ono bu olu Ojejoje.”

23

Ozi ehuru ndu Táya

¹ Owaa ozi, e zituru ndu Táya:

Unu rashia ekwa ike; unube ugbo-mini Tashishi; kele mkpukpu Táya b'e mebyishiwaru. Nta-a ta duhedu ulo, no iya nu. Ophu o duhedu odu ugbo-mini, no iya nu. Eke e shiru bya emee

t'èphe maru bu l'alì Sáyipuroṣu. ² Unu dakwaa ashì; unubẹ ndu ikfuli; mẹ unubẹ ndu Sayidonu, agba ikike ngho; mbu unubẹ ndu, ndu akpa le mini mewaru unu aburu ubabanyi. ³ Iphe akuje akuku, shi le mkpukpu Shihọ b'e shije l'eze mini, notsuanu vutaru unu; jeye l'ophu a kotaru l'iku Enyimu Náyilu. Unu eshi ege ono buru eke mbakeshi azukota aswa.

⁴ T'iphere duru nggube mkpukpu Sayidonu; mbu nggubedua, onye bu agburanyi eze enyimu; ke l'eze enyimu kfuwaru su l'ime te mebukwaa ya; ophu ya 'amubua nwa. Ya te ehfutabukwaa nwata nwoke; ophu ya 'ehfutabukwaa nwata nwanyi.

⁵ Teke iphe murunu ruleruphu Íjiputu be aphu e-ri epe ehu l'iphe ono, meru le Táya.

⁶ Unu dafu Tashishi! Unu raa ekwa rashia ya ike; unubẹ ndu ikfuli! ⁷ ?Bu mkpukpu-a be unu shi anoduje atu okokooko-a? Mbu akahu mkpukpu ndiche ono; mbu mkpukpu ono, ndu shi iya nu lageeru ote-enya je eburu ono. ⁸ ?Bu onye kebekpo chiaru Táya ejo idzu owaa? Mbu mkpukpu ono, ekpubeje ndu odo okpu-eze ono; mkpukpu, ndu agba oke ngho l'ime iya bukota ndu ishi ndu ishi; mbu mkpukpu, ndu agba iya ngho bukota ndu a kwabe ugu le mgboko kparamu. ⁹ O kwa Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike be chiru idzu ege ya e-me iya. Iphe kparu iphe o chiru idzu ono bu t'o mee t'ekuku epe eku onwephe l'iphe biribiri, epe meru buru kperengu; me t'o mee ogenyi epe iphe-iphere.

¹⁰ Unu gbasaa eka ko alì unu l'o bu eke utso Enyimu Náyilu byaru; unubẹ ndu Tashishi! Ke

l'è to nwehedu onye anọ-chikwadu unu ụzo ọdo.
¹¹ Ojejoje maberu eze ọnyimu ẹka; bya emee t'ali-eze, nonu nmakota jijiji. O tɔwaru ekemu sɔ l'ọ bɔ iphe ee-me ndu Kėnanu ndo-ọ; mbu t'a chiko iphe bukpo ẹke e meru; yọ buru okpo-mgbinyiku, nọ iya nɔ mebyishikota. ¹² O kfuru; sɔ: "Unu ba atuhakwa okokooko ọdo; unube ndu Sayidonu; mbu unube ndu ophu e gweru ujimu nta-a! Unu wu-lihu; wufu azu iya ophu jeshia Sayipurosu; obe; unu -jerukponu ẹke ono; be unu te egbe aphukpokwanu ẹke unu anodu tuta ume."

¹³ Unu leduduphu ali ndu Babylonu; mbu ndu ono, ẹ-ta dudu iphe ephe bu nta-a ono! Ndu Asiriya mewaru iya; yọ buru ẹke unwu anu, shi l'echi-egu abyaje bya adoru. Ephe tsoru iya ogu; bya eworu ulo, a kpu-shitsuaru ike, nọ iya nɔ kukposhia; mee ya; yọ daburu ochobo.

¹⁴ Unu raa ekwa rashia ya ike; ugbo-mini Tashishi; ke l'ẹke ono, shi buru agbarike unu ono be buwa kpurupyata.

¹⁵ O -rua teke ono be aa-zaha mkpukpu Taya nọ ukporo afa eto l'afa iri, bu iya bu iphe eze anoje l'okwa eze iya. Ukporo afa eto l'afa iri ono swetsua be ọo-muru ndu Taya l'ọ bu egvu ono, ndu agba okpara aguje ono, suru:

¹⁶ "Gude ogumogu jephee
 mkpukpu mgburumgburu;
 nggube nwanyi okpara,
 a zaharu azaha!
 Kpoo ogumogu obu ohuma;
 nggu agua egvu l'igwe;
 k'ophu aa-nyata ngu ọdo."

¹⁷ Ụkporo afa ẹto l'afa iri ono -swetsua bẹ Ojejoje a-kpakfuta ndu Táya. Ẹphe alaphu azụ l'iphe ono, riwaru ẹphe ishi ono; bụ iya bụ ọgba ọkpara. Yọ bụru ndu ẹphe l'iya a-nọdu eme iya bụ aḷi-eze aḷi-eze, nọkota l'eliphe. ¹⁸ Obenu l'iphe oo-rita; mę ụgwo, aa-kfụ iya a-bụkotaru iphe ee-doberu Ojejoje. Ẹ tọ dobedu iya l'ọba; ọphu ọ dudu ẹke ọochikobe iya. Uru, gbaru iya nụ a-nọdu alaru ndu bu l'ifu Ojejoje, ẹphe e-gude akpa nri; gude iya l'anma uwe; mbụ nweru iya k'etsutsu.

24

Ikpe ẹhu ndiphe l'ophu

¹ Lenu! Ojejoje abyakwa ome mgboko tẹ ẹgbara kfua ya; mbụ mee ya t'ọ daburu ochobo. Oo-mebyishi ifu iya; chikashia ndu bu iya nụ. ² Yọ bụru ẹge e meru onye bẹ ee-me onye! Ẹge e meru ndu agwajẹ iphe bụ ẹge ee-me madzụ mmanu. Ẹge e meru ohu bẹ ee-me onye gbaru iya nụ. Ẹge e meru nwanyi, nwe ụlo bẹ ee-me nwamgboko, ejeru iya ozi. Ẹge e meru onye ere erere bụ ẹge ee-me onye azụ azuzu. Ẹge e meru onye ji ụgwo bẹ ee-me onye jeru iya ẹya ejeje. Ẹge e meru onye ji ụgwo ejiji bẹ ee-me onye jeru ụgwo ejeje. ³ Mgboko bẹ ee-me t'ọ dabukotakporu iphoro; mbụ mebyishikotakpoo ya l'ọ ha. Ọ kwa Ojejoje kfuru okfu-a.

⁴ Elikoro kparamu agbanwushihu; nwua kpa. Mgboko l'ọ ha ayo-kahu; nwua kpa. Iphe bụ ndu aanụ ẹpha ẹphe lẹ mgboko atakirihu atakirihu. ⁵ Ọ kwa ndu nọ lẹ mgboko farushiru

mgboko; ke l'ephe jikaru ome iphe ekemu kfulu; mbu a dakaru iphe a turu le ekemu; bya emebyia ogba-ndzu, a gbaru to no gbururu jeye le gbururu. ⁶ O bu iya kparu iphe mgboko yele onu, a turu iya eme; buru iya meru iphe ndu bu iya nu vu onwu iya; buru iya kparu iphe ndu bu le mgboko gude gvube agvube. Nwa ndu phoduru ta bahé ishi. ⁷ Mee ophungu atashihu. Oshi vayinu anwukota kpaa. Iphe bu ndu eme rigbarigba atsulaha ude. ⁸ Oda nkwa ono, ephe aku ono, atso ntumatu ono buwa kperengu. Gwogwogwo, ndu eri iphe ada be buwa kengu. Ogumogu ono, shi atso etu ono aburu kperengu. ⁹ Nta-a be ephe ta agujehedu egvu-mee teke ephe angu mee. Mee, eme l'anya gbe atsowa nu ephe ile l'onu. ¹⁰ Mkpukpu o-la-l'iyi ono dabuwaru ochobo. Ulo onyemonye b'a guchishitsuaru agu-chishi t'e b'o du onye abahu iya nu. ¹¹ Ephe wushiru l'esu-uzo l'echi mkpu t'a nu ephe mee. Ehu-otso-ena buwa tsutokongu; to nwe eke e tekwadu eswa le mgboko. ¹² Mkpukpu ono abuwaru-a iphe a haru; yo daburu iphoro. E woru ugu-nggamgbo, e yeru iya chikashia. ¹³ O bu ege ono be o-du le mgboko l'iphe bu mbakeshi l'o bu oshi olivu b'a nmaru yikayika; m'o bukwanu ege aakpaje mkpakwa akpuru vayinu teke a wosebetsuaru vayinu.

¹⁴ Ephe e-mekochaa tua uzu; mbu tua okokooko. Ephe eshiru l'uzo enyanwu-ariba kfuta ege Ojejeje habe nshinu. ¹⁵ Oo ya bu; te ndu uzo enyanwu-ahata jaa Ojejeje ajaja; mbu te ndu eze enyimu gbapheru mgburumgburu

tu-lia ẹpha Ojejoje, bu Nchileke Ízurelu atu-li!
¹⁶ Ayi nùtsuaru olu egvu, shitsua l'ẹke mgboko jebetsuaru, a gu; su: "T'a jaa onye ono, doberu ẹka ndoo ono ajaja!"

Obenu ẹ mbedua sukwanuru: "Mu wufuakwaru! Mu wufuakwaru! Nsho mu nsho! Ndu oderu-oye edeekwaru madzu eye! Epehede gudeekwa edede deru madzu ye!" ¹⁷ Iphe n-yemegvu; me iduma ye ọnya be kwaberu unu akwaberu; unube ndu mgboko! ¹⁸ Onye nuru ukporo iphe eye-egvu -jeshia agbala be e-je adalahu ẹ iduma. Onye -nyifutakwanuru l'iduma igbudu be e-je adalahu l'ọnya. Uzo-mini, notsua l'igwe ghekotawaru onu; nto-l'ali mgboko l'anmakota jijiji. ¹⁹ Mgboko chikpohuwaru. Mbụ ẹ mgboko kpakashihuwaru akpakashihu. Mgboko be etengewa etenga. ²⁰ Mbụ ẹ mgboko anga anganga l'ọ bu onye mee guderu. Ootu kwakakwaka l'ọ bu ọlo pherephere byaru. Mbụ l'iphe du ẹji, o meshiru be ikpe iya nmaru iya nmashia ya ike; k'ophu bu l'ẹ too gbeshighehedu egbeshi ọdo.

²¹ O -rua mboku ono be Ojejoje a-hu ndu ojozi-imigwe, mesweshirunu ahuhu l'imigwe; hukwaaphu ndu eze, no ẹ mgboko ahuhu. ²² Eerukobe epehede l'ekalanu l'ọ bu ndu mkporo, no l'oka mkporo. Aa-tuchishi epehede l'ulo-mkporo. A-nọ mgbamugbamu a bya ahua epehede ahuhu. ²³ Ono bu teke iphere a-du onwa; anwu echibuhu; kele Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike a-buru eze ẹ Ugvu Zayonu mekwaphu ẹ

Jerúsalemu. Ndu bu ọgurenya mkpụkpu a-phụ
 ọdu-biribiri iya.

25

Egvu, eegude etu Ojejoje ẹpha

- ¹ Nggube Ojejoje;
 ọ bu nggu bu Nchileke mu.
 Mu a-nọdu atụ-li ngu atụ-li;
 l'eku ẹpha ngu gude aja ngu ajaja.
 Kẹ l'i mewaru iphe dụ biribiri.
 Iivudoshi ike l'iphe,
 ị chiru idzu iya teke ndiche;
- ² Kẹ l'i mewaru mkpụkpu ono; yọ buru ikpozu;
 mbụ mee mkpụkpu,
 a kpụ-pheru ụpho-mkpuma mgburung-
 buru;
 yọ daburu ochobo.
 Ẹke ndu ọhodo kpuru;
 yọ buru ọkpo-mgbinyiku;
 b'i mewaru; yọ buru ochobo;
 ọphu a byadụ bya
 akpụ-kwazi iya ọdo jeye lẹ gbururu.
- ³ Ọ bu iya a-kpata iphe ndu
 nweru agburu-ẹhu a-nọdu akwabe ngu
 ugvu.
 Iphe, bu mbakeshi ono,
 mkpụkpu nọtsua ya nụ;
 bukota ndu akirishi ono
 awata ọkwabe ugvu.
- ⁴ Keshinu keshinu;
 bu nggu shi butaru
 a-gbabe-a-dzuru kẹ ndu ụkpa;
 buru nggu bu

a-gbabe-a-dzuru ke ndu
 o ribudoru.
 O bu nggu bu ọlo,
 egbobutaje ndu oke pherephere apa;
 buru nggu bu agù onye okpomoku ekpo;
 ke l'uphere ndu akirishi aduje
 l'ọ bu eke oke pherephere,
 eme t'o nwutsua upho-mkpuma.

⁵ Mbụ l'ọ dulephu l'ọ bu
 okpomoku alị eveve.
 O bu nggu emeje
 te ndu ohodo, ada gvugvu da bedengu.
 O bu ege agu, shi l'urukpu
 abyanyije okpomoku;
 bu ege aabyanyije egvu ndu akirishi agu.

Aji, Ojejoje a-gbaru ndibe iya

⁶ O bu l'eli ugvu-a be Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike e-gude okpobe nri gbaaru iphe bu madzu eswe-iphe; gaaru epe me ndiche; mbu shiaru epe anu, katsukpo me me katsukpo mma. ⁷ O bu l'eli ugvu-a be oo-nodu mebyishia phulaphula iphe ono, e gude phu-kputatsua iphe bu madzu; mbu ekwa, e gude phu-chia iphe bu mbakeshi ono. ⁸ Oo-me onwu ta nhe gbururu jeye le gbururu. Mbụ le Nnajiufu, bu Nchileke e-fucha onyemonye obule enya-mini l'enya. Iphe-iphere ono, e shi eme ndibe iya ono be oo-me t'ọ gvukota le mgboko mgburumgburu. O kwa iphe Ojejoje kfuru ndono.

⁹ O -rua mboku ono be epe a-su: "Lenu! O bukpokwa Nchileke ayi ndo-o. Ayi tukoberu iya ishi; yo dzoo ayi. O bu Ojejoje ndo-o; ayi

tukoberu iya ishi. T'èhu tsòo ayi! T'ayi teje ẹswa l'ò dzòru ayi."

Aphu, a-nu ndu Móabu

¹⁰ Ojejoje e-gbochita ugvu-a. Obenu ẹ ndu Móabu bẹ aa-dzò lùlalula l'ibe ẹphe ẹge ono, aadzoje ẹswa pyakapyaka l'ikpòzu ono. ¹¹ Ẹphe a-susa ẹka labù l'ò bụ onye egvu mini sùsaru ẹka t'o gvua mini. Obenu ẹ Ojejoje e-me-e t'ekuku, ẹphe eku onwẹphe bụru tsùtokongu. ¹² Ọo-byatsuta ọpho-mkpuma ono, unu kpuru ono; yọ bụru ọkpò-mgbinyiku; l'akpọ origodo ono; mbụ mee ya; yo zẹshihu yẹle ẹja aburu nanu.

26

Egvu Ajaja

¹ O -rua mbọku ono; bẹ egvu, aa-gù l'alì ndu Júda bụ:

Ayi nweru mkpukpu, shihuru ike.
Nchileke bẹ gude ndzọta
tụ-pee ya mgburumburu
l'ò bụ ọpho-mkpuma.

² Unu gùhaa ọnu-ọguzo
mkpukpu ono ghebe iya ọnu.
Unu ghebe iya ọnu;
k'ọphu iphe bụ ndu, doberu ẹka ndoo;
mẹ ndu eegude ire ẹphe ẹka a-wùba.

³ Ii-kebe iya l'ọma;
mbụ onye ono, obu iya nọ l'ẹke ị nọ;
kẹ l'ò tukoberu ngu ishi ono.

⁴ Unu chiru ọkfu kwẹe Ojejoje jeyewaru;
kẹle Ojejoje, bụ Nchileke
bụ iya bụ Agbara-Mkpuma

- ono, a-nọ jeyewaru ono.
- ⁵ Ndu atụ-li onwẹphe atụ-li; b'ọ lọ-tsutaru;
mebyishia mkpụkpu,
eku onwiya ekuku;
mbụ; mee ya; yọ zeshia l'alị;
yẹle ẹja atụko nanu.
- ⁶ Ndu e shi akpa ẹhu;
mẹ ndu, ẹ-te nwedu ẹge
ọ haru ẹphe
egude ọkpa adzọ iya lūlalula.
- ⁷ Ụzo, ndu doberu ẹka ndoo
eshi ayịkoje ayịko.
Yọ buru nggube onye ono,
obu guru iphoro ono;
bẹ meru t'uzo ndu ono,
doboru ẹka ndoo ono kwọọ akwọkwọ.
- ⁸ Nggube Ojejoje;
ayi emekpelekwaphu iphe ekemu ngu kfulu;
shi ẹge ono ekoshi l'ọo nggu;
bẹ ayi chiru ukfu kwẹe.
Iphe, anọduje ehe ayi uhere;
bụ t'ayi mee t'ẹpha ngu dee ude.
- ⁹ Obu ngu aduje mu l'enyashi;
o -be l'utsu; yọ du mu
t'a sụ lẹ mu phuru ngu.
Ọ bụ teke i kperu mgboko ikpe;
bẹ ndu ndiphe a-muta
iphe, bụ odobe-ẹka-ndoo.
- ¹⁰ Ndu ẹjo iya ono abujeru;
e -mekpooru nụ ẹphe
eze-iphe-oma;
ẹphe te gbe amutadu odobe ẹka ndoo.
Ẹphe -nọdukpoonu l'alị

ndu obu guru iphoro;
 ẹphe emele-e iphe ẹ-te
 vudodu nhamunha.
 Ẹphe ta akpadu ishi lẹ Ojejoje ha nshinu.

- 11 Nggube Ojejoje; ị haliwaru ẹka.
 Ọ bụ; mẹ ẹphe te gbe phukwa iya.
 T'ẹphe phunu ẹge okfu-ẹhu
 ndibe ngu evube ngu ọku l'ẹhu;
 t'iphere gude ẹphe.
 Tẹ ọku, ị kwakoberu
 kekwa ndu ọhogu ngu!
- 12 Nggube Ojejoje; ọ bụ nggu
 e-me tẹ nchị dụ ayi ndo.
 Iphemiphe ọbule, ayi duru ike mee;
 kwa nggu bẹ meru iya ayi.
- 13 Nggube Ojejoje,
 bụ Nchileke ayi.
 Ndu ọdo shikwa
 chihawa ayi;
 obenu l'ọo nggubedua kpụ;
 bẹ ayi abaru ẹja.
- 14 Ndu ono nwushihuakwaru; ẹphe ta
 anọhekwa.
 Ẹphe bukotaakwa maa;
 ẹphe ta alufutahe ọdo.
 Ị hụrù ẹphe àhùhù;
 mee ẹphe; ẹphe eyifu;
 bya emee t'ẹ b'a anyatajẹhe ẹphe anyata
 ophu.
- 15 I mewaru ndu ndu alị ayi;
 ayi aka l'igwe;
 nggube Ojejoje.
 I mewaru ndu alị ayi;

ayi aka l'igwe.
 Nggú eshi ẹge ono mee;
 ugvu aburu nke ngu;
 nggube onye metsuaru
 ókè-ali;
 yọ kpìribekota akpìribe.

- 16 Nggube Ojejoje;
 ọ kwa nggu;
 bẹ ẹphe gbakfutaru teke
 iphe tsuru ẹphe l'ẹhu.
 Teke iihù ẹphe àhùhù;
 bẹ ẹphe rakuru ngu.
- 17 Ọ bụ ẹge nwanyi, ime eme;
 anọduje aghada;
 l'echi mkpu;
 bụ ẹge ayi shi dụ;
 nọdu ngu l'ifu; nggube Ojejoje.
- 18 Ayi shi dụ ime; l'aswìkposhi
 onwayi l'ẹke oome ayi ẹhuka.
 E mekochaa; yọ dụ l'ayi muru ìphòró;
 kẹ l'ayi ta dudu ike dzọo ndiphe;
 ọphu ayi 'anudu ẹphe ndzụ.
- 19 Ndibe ngu, bụ ndu
 nwùshihuwaru nù
 e-mekochaa;
 teta; nọdukota ndzụ ọdo.
 Unubẹ ndu nọkotawa l'ìli;
 a-wù-lihu;
 gude ẹhu-ọtso-ẹna kpọo gerugeru.
 Ii-gude iji nchi-abọhu gùhaa ọzo;
 mgboko erufuta ndibe unu;
 ndu ọphu shi nwùhuhawa anwùhu.

Aa-dzọ ndu Ízurelu

²⁰ Ndu mu; unu tųgbua wųba l'ulo unu je agu-chia onwunu ọlo! Unu domia onwunu nwanshii; jeye teke iphe eghu iya eghughu nshinu e-ghubu iya; ²¹ ke l'agha; unu lekwa-a! Ojejoje shiakwa eke, o bu eje alufuta; t'ọ bya ahua ndu mgboko ahuhu k'iphe du eji, ephe mekotaru. Mgboko l'ophu e-rufutakota ndu e gburu, no iya nu; mbu e to dudu ndu e gbushiru, no iya nu, oo-domi edomi.

27

¹ O -rua mboku ono; be Ojejoje e-gude ogu-mbeke, eye egvu; ha nshinu; shihu ike hua ejo agiyi ono ahuhu; mbu olo-swaa agwo ono; ejo agiyi ono, agwokishije onwiya agwokishi ono; mbu l'ejo anu, bu l'eze enyimu be oo-gbushi.

² O -rua mboku ono; be Ojejoje a-su: "T'unu gua egvu mgbo vayinu ono, emehu vayinu ntumatu ono. ³ O kwa mube Ojejoje eleta iya enya. Mu agba iya mini mkpurumkpuru. Mu eche iya nche: eswe l'enyashi; t'e b'o du onye emeyi iya nu. ⁴ Ehu te eghukwa mu eghughu. O -ruhuduru; e woru ogaramambo yeke uke dochia mu uto; mu adzole-e iya okpa sweta me a nodu l'ifu ogu; chiru ephe ye l'oku t'oku kee. ⁵ Odumeka; t'ephe gbakfutale mu-a bya anodu te ndzu dzua ephe; t'ephe byale-e te mu l'ephe chishia; t'okfu ba noheru mu l'ephe."

⁶ Uzo ifu, abyanu be eri Jekopu e-mekochaa gbabe ogvu. Mbu le ndu Izurelu e-mekochaa dzushia; bya atsushia igu; mia mijia mgboko.

⁷ Iphe Ojejoje chiru iya; ?o ha l'ọ bu ọphu o chiru ndu chiru iya iphe? ?E gbukporu iya nu ẹge e gburu ndu gburu iya nu? ⁸ Iphe o gude baaru ẹphe mbà bu l'ọ haru; e tso ẹphe ọgu; kpua ẹphe le ndzu. Yo buru ejo pherephere, shi l'uzo ẹnyanwu-ahata b'o gude bya eruta ẹphe. ⁹ O kwa ẹge-a be ee-gude nwefu Jékọpu iphe du ẹji iya; yo buru iya bu l'iphe du ẹji, e nwefuru iya enweru ishi: M'ọ buru ogwepyashia mkpuma ẹnya agwa iya l'ọ bu gweru ndzu. Itso Ashera m'ọ bu ẹnya-ngweja insensu ta adudu ọphu egvukwaduru nu.

¹⁰ Kele mkpukpu, a kpushiru; yo buru okpomgbinyiku be dabuwaru ochobo. Yo buru mbukobe, a kwafuru akwafu; mbu eke a haru; yo du l'ọ bu echi-egu. O bu eke ono be aanoduje eche eswi; buru eke ono be ẹphe adoje ọdu; l'atacha mkpekwo l'ekali-oshi. ¹¹ Teke ekali iya ono kposhuru nku; e gbushia ya. Unwanyi awaa ya nku; vuta je eshia ite; kele ndu-a bu ndu te nwedu egomunggo. Yo buru iya meru iphe imiko ẹphe ta dudu Onye meru ẹphe; ọphu onwedu obu-imiko, o nwekwaduru l'ẹke ẹphe no.

¹² O -rua mboku ono be Ojejoje e-shilephu l'onu Ẹnyimu Yufurétusu tutua ndibe iya l'ọ bu onye atutu akpuru iphe l'ẹswa iya jeye le nggele Ijiputu. Mbu l'unube ndu Izurelu be aa-nodu atutu nanu nanu. ¹³ Mboku ono be ee-gbu oke upyoku. Ndu ono, no l'ali Asiriya ala l'iyi ono; me ndu ọphu a kpuru le ndzu laa Ijiputu a-chiko a-byakota bya abaaru Ojejoje eja l'ugvu ono, du nsọ, no le Jerúsalemu ono.

28

Aanmaru ndu Ífuremu okwa

¹ Nshọọ Samériya, bụ okpu-eze ndu, bụ ẹngu-mẹe lẹ Ífuremu gude eku onwẹphe ono! Nshọọ ẹgiri okoko ono, anwawa anwanwa ono; mbụ okoko ono, ama iphe dụ biribiri ono, a bya atukobe l'ishi nsuda aļ, emehu iphe ndu mēe yewaru ngweji! ² Lenu; Nnajiufu nwekwaru onye agburu-ẹhu nọ; yo shihu ike. Ọ bụ ẹge aka-mini atuje; mbụ ẹge oke pherephere epheje mebyishia iphe; mbụ ẹge oke mini achije; byaa utso; bụ ẹge ọo-pali ẹphe t̄a gbaa. ³ Okpu-eze, ndu bụ ẹngu-mẹe lẹ Ífuremu gude eku onwẹphe ono bẹ ee-gude okpa dzọọ pyakapyaka. ⁴ Okoko ono, anwawa anwanwa ono; mbụ okoko ono, ama iphe dụ biribiri ono, a bya atukobe l'ishi nsuda aļ, emehu iphe bẹ a-dulephu l'ọ bụ akpuru oshi figu ọdungu, bẹ bụ madzụ -phua ya ẹka ọ nọdu erukwadu iya-a b̄wa t'ọ wata iya eriri.

⁵ Ọ -rua mbọku ono bẹ Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike a-buru okpu-eze, egbu nwiinwii; bya aburu okpu, e-me tẹ nwa ndibe iya ọphu a kpuphodoru lẹ ndzụ d̄u ugvu l'ẹnya. ⁶ Ọ bụ Nchileke bụ onye a-nọdu eyeru onye ikpe ẹka t'o kpee ikpe, d̄u maa. Yo yeru ndu aluru mkpukpu ọgu okpu-ikike t'ẹphe nwuphu ndu ọhogo ẹphe azu.

Ndu nkfuchiru Nchileke, ngunukaru mēe

⁷ Ndu ọwaa akpokwaphu kakaka mēe; mbụ ẹphe nguwaru mēe, shihuru ike l'ada ẹbebeji. Ndu a chijeru Nchileke ẹja mē lẹ ndu nkfuchiru Nchileke nguwaru mēe, shihuru ike

l'akpo kulakula. Epe nguwaru mee mehu ririri. Mbù l'epe nguwaru mee, shihuru ike l'ada ebebeji. Oobuje epe aphu àphù; epe l'akpo kakaka. Epe -ekfu okfu; epe ekfusweshi iya ekfusweshi. ⁸ Iphe bù teburu l'ò ha bẹ epe gbokotaru egbo l'eli iya; k'ophu bù l'ẹ tọ dudu ẹke, ta dudu oyi oyi.

⁹ Iphe eshije epe l'onu bù: “?Bù onye bẹ oome t'iphe oozì doo ẹnya? ?Bù unwegirima, a mifuru onu l'era tọ; mbù ndu bù-wokwadu-a b'a nafuru epe era; ¹⁰ kẹ l'ò kwa e -kfua; e kfukwata; a -tọgboru iya epe ẹge-a; a tọgboru iya epe ẹge-a; nwanshì l'ibiyi ọwaa; nwanshì l'ibiyi ophu.”

¹¹ Ọ kwa okfu ndu ohodo yẹle okfu ndu oha-ntsù bẹ Nchileke e-gude kfuru yeru ndu-a: ¹² mbù ndu ono, ọ sọru: “Eke-a bù ẹke ẹhu adu unu agu; tẹ ndu ike gvuru nọdukwa iya tuta ume.” Obenu l'epe ta ngaduru iya nchì. ¹³ Ọo ya bù l'iphe Ojejoje ekfuru epe a-buru e -kfua; e kfukwata; a -tọgboru iya epe ẹge-a; a tọgboru iya epe ẹge-a; nwanshì l'ibiyi ọwaa; nwanshì l'ibiyi ophu; k'ophu epe a-nma l'onya; daa; merushia onwẹphe ẹhu.

Mkpuma, gude Ugwu Záyonu

¹⁴ Ọo ya bù; t'unu nua iphe Ojejoje ekfuru unubẹ ndu mgbonu; mbù unubẹ ndu ishi Jerúsalemu! ¹⁵ Unu anọduje ekfu: “L'unu l'anwuhu gbaakwaru ndzù; unu l'alì-maa abụwaru ikè. Unu asù lẹ teke ẹjo uboku ono a-bya b'ẹ to nwedu iphe oome unu; kẹ l'ò bù ejire bù a-gbabe-a-dzuru nk'unu; ụgho aburu iphe

unu egudeje kwachita onwunu.” ¹⁶ Qwaa iphe Nnajiufu, bụ Ojejoje ekfu: Ọ sụru: “T'e lekwa; lẹ ya atọgbookwa mkpuma lẹ Ugwu Záyọnu; mkpuma, a datawaru; mkpuma itso-ulo, vu oke aswa, e gude tọo ntọ-l'alị ụlo; yọ shihu dúngu. Onye tukoberu iya ishi ta byadụ bya akwa izimana. ¹⁷ Ya e-me tẹ ikpe, dụ maa bụru eri, eegude atọ ọkpa ụlo ono. Odobe-ẹka-ndoo abụru iphe eegude eme t'o vudo nhamunha.”

Ejo-ire ono, unu gude ezeru ishi unu ono bẹ aka-mini a-za azaza. Ukporo mini ekpota ẹke ono, unu edomije onwunu ono. ¹⁸ Ndzụ unu l'anwuhu gbaru b'e mebyiwaru. Ẹge ono bẹ ike ono, unu l'alị-maa bụ ono arushihu. Teke o-chi-gbaagbaa ono, kposwederu bẹ oo-chitsushi unu. ¹⁹ Teke ọ byaleruphu bẹ oo-ruta unu tugbua; Iphe bụ ụtsu mkpụrumkpuru: eswe l'enyashi bẹ ọo-nọdu ekposweje. Mbụ lẹ nwozi-a doru ẹnya bụlephu egvu a-nọdu atsujẹ iya; ²⁰ Oshiazẹe hanuka nwanshị; k'ọphu bụ l'ẹ to dzudu tẹ madzụ machia onwiya amachi. Ukpo apanuka gẹwengu k'ọphu-kpu onwonye. ²¹ Ojejoje ezilihu ẹge o zilihuhawaru l'eli ugwu Perazimu. Ẹhu e-ghulahaa ya eghughu ẹge o ghuru iya lẹ nsuda Gíbiyọnu. Oo-je ozi, oojeje; mbụ ozi, ẹ ta phudu ẹtu iya; mbụ ọo-rụ iphe ọoruje; mbụ iphe te nwedụ nwunne, oomeje.

²² Nta-a bụ t'unu hakwaa mu ọja ewena; ọdumeka bẹ ee-mekwa tẹ mkpa, a tūru unu ka oshihu ike. Ọ kwa Nnajiufu; mbụ Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakota-Ike bẹ kfuru mu sụ mu l'a tū-buwaru l'ee-mebyishi alị-a kpamu.

Mmamiphe Nchileke

²³ Unu ngabe nchị nua olu mu! Unu gebekpoduduphu nū iphe mu ekfu! ²⁴ Teke onye akọ okfu akọ ẹke oo-mebe iphe; ?oonoduje akọ okori ẹge ono l'ẹje tọ. ?Bulephu okhakposhi alị yele araze iya bu iphe odaba-bujeru l'eme tọ? ²⁵ ?O kwa obuje onye akọ iphe rakagee igbo; yọ ghaa ya akpuru dilu; ghaa ya akpuru kominu; ghaa witu l'ẹke eemebeje iya; ghaa balị l'ẹke aakoje iya; bya aghaa supelutu l'egu nk'iya. ²⁶ O bu Nchileke iya anoduje ekoshi iya iphe oo-me; bukwaru iya phu anoduje akpo-ziru iya uzo, bu: o -mee ya; yọ buru okpobe iya. ²⁷ E tee gudejedu mgboro-igwe, eegude etsu balị; l'echi akpuru dilu. Ophu eegudejedu o-gba-kperekpere, adzoshije-iphe ewe l'eli kominu. Akpuru dilu bu oshi be eegudeje etsu iya. Kominu aburu mgboro be eegudeje etsu iya. ²⁸ Witu kwa etsutsu be eetsuje iya; k'ophu ee-gude iya meta buredi. Eetsuje iya; ishi erua ya alị; o bu l'ẹ te egwejekwa nū iya rakaraka. ²⁹ Iphemiphe obule ono bukota Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike emeje iya. Iphe otubeje k'ememe du biribiri; mmamiphe iya be kporu ẹka.

29

Iphe e-me Jerúsalemu

¹ Nsho nggube Ariyelu; Ariyelu; mbu mkpukpu ono, Dévidi shi buru ono! Unu agujeru afa ye l'afa. Unu agbaa aji, unu agbaje mgburumburu duko ishi. ² Obenu le Ariyelu be mu e-me t'o je iphe-ehuka. O-ra ekwa;

gwa aphụ. Ọo-dule mu phụ l'ọ bụ ẹke aakpoje ngweja ọku l'enyangweja. ³ Mu e-keru ngu ọgu; kephee ngu mgburumgburu; kpwa mgbodo gude kepheta ngu mgburumgburu. ⁴ Aa-lọ-tsuta ngu ali; k'ophu bụ l'ali be ii-nodu l'akabashi. Okfu ngu eshi l'ime ẹja atsu rumurumu. Mbụ l'ii-nodu l'ali ekfu l'ọ bụ ndu maa. Ọ bụ l'ali; be ii-zẹ; olu ngu obu ada nwa ẹringe-ẹringe.

⁵ Ndu ọhogu ngu, ha igweligwe be ee-me ẹphe adu l'ọ bụ udzudzu; a bya emee igweligwe ndu akirishi ẹphe etsuhu dududu l'ọ bụ ẹswa. Teke ono teke ono; mbụ e -je eekfu ⁶ be Oje-joje, bụ Ọkaribe-Kakota-Ike e-me pherekete. Oo-gude egbe-igwe; me ali onma jijiji l'abya; ẹkemeke ọbule a-nodu ada gvugvugvu; me oke pherephere; mbụ oke pherephere yele mini ẹghirigha; ọku, a-nodu enwu phophopho l'ekepyashi iphemiphe ọbule. ⁷ Ọ bụ teke ono; be iphe bụ mbakeshi, etso Ariyelu ọgu a-wufuta; kụkposhilahaa ẹke, a kpuru; yọ buru ọkpo-mgbinyiku; bya ekephee mkpukpu ono mgburumgburu. Iphemiphe e-melephu pyitokongu l'ọ bụ nrọ enyashi. ⁸ Ọo-du l'ọ bụ onye ẹgu agu; yọ rọo nrọ l'eri nri. Yọ bya etehu; ẹgu, agu iya nụ l'agukwa iya phụ. Ọo-du l'ọ bụ onye mini agu; yọ rọo nrọ l'angu mini. Yo tehu; ẹkpiri l'akpokwa iya phụ nku; kele mini obu agule iya-a ẹge ọogu iya. Ono bụ ọo-du igwe iphe bụ mbakeshi ono, etso Ugvu Záyonu ọgu ono.

*Iphe, e-me ndu ẹ-ta angaduru
Nchileke nchi*

⁹ T'ò tufukwa unu ẹhu; ɖu unu biribiri! Unu kpukwaa ìshì; haa ọ́phu ọ́zo! Tẹ mẹe, unu ta ngudu gudekwa unu! Unu awata ọ́kpo kakaka l'unu ba ngu mẹe, eme ẹnya. ¹⁰ Ojejoje meekwaru t'oke mgbẹnya tsu unu. O kwechiwaru unu ẹnya; unubẹ ndu nkfuchiru Nchileke; kpuchiwa unu ishi; unubẹ ndu aphu àphù; * ¹¹ kẹ l'aphu, a phukota ta ɖudu iphe ọ́ bu unu. Ọ́ ɖu-a unu l'ọ́ bu okfu, e kfuru dee ya l'ẹkwo woru kechia. Teke i wokwanuru ẹkwo ọ́bu nù onye maru ọ́gu ẹkwo; sù iya byiko t'ọ́ nata gua; iphe oo-kfu bu lẹ ya ta agù-ghekwa iya; l'e kechikwaru iya ekechi. ¹² M'ọ́ bukwanu l'i woru ẹkwo ọ́bu nù onye ta madu ẹge ọ́ogu iya; sù iya: "T'ọ́ nata ẹkwo-ọ́; gua." Iphe oo-kfuru ngu bu: "Lẹ ya ta makwa ẹge aaguje ẹkwo."

¹³ Nnajiufu suru: "Ndu-a bulephu eli-ọ́nu bẹ ẹphe nọ mu ntse. Yọ́ buru ọ́nu bẹ ẹphe gude akwabe mu ugu; obu ẹphe anọ́dutsuaru ote-ẹnya. Iphe ẹphe gude abaru mu ẹja bu ekemu, madzù tushiru. ¹⁴ Ọ́o ya bu; l'ọ́ bu ugbo lanu bẹ mu e-mefua iphe e-te ndu-a ọ́kfu; ɖu ẹphe biribiri. Ya -mee ya; ya emebaa ya ọ́do. Mmamphe ndu maru iphe bẹ a-la l'iyi. Ẹnya, ndu kwaru ẹnya kwaru emikashihu."

Ọ́ chiru ẹnya tẹ-pyoo l'uzo ifu

¹⁵ Nshọ́o unubẹ ndu ono, ejeje je ewohaaru Ojejoje idzu, unu achì l'ẹke ɖu omi; ndu anọ́duje l'ọ́chi l'eme iphe ẹphe eme l'ari: "?Bunua onye phuru unu? ?Bu onye a-ma?" ¹⁶ Unu ewojeru iphe kpọ́o ishi akù; yo gbe ɖu l'ọ́-kpu-ite yele

* **29:10** 29:10 Dit 29:4; Róm 11:8.

ura, o gude akpụ iya haḳo. ?Ọ nweru teke iphe e gude ẹka mee a-nonyaa bya asụ onye meru iya nụ: “L'ẹ tọ bukwa iya meru iya.” Tọo ite; ?ọo-sụ-ghe onye kpuru iya nụ: “L'ẹ tọ dudu iphe o maru?”

¹⁷ Ẹ tọ dukwa ẹge aa-nọ-bebe; ọswa, nọ l'ugvu ugvu Lébanonu aghọo alị emehuje iphe. Alị emehuje iphe aghọo ọswa.

¹⁸ O -be mbọku ono bẹ ndu ada nkichi a-nutsua okfu, e deru l'ẹkwo ono. Ndu atsụ ishi a-phụ ọzo l'ọchi, gbaru tsabalangu ¹⁹ Ndu dụ agu bẹ ẹhu a-tso ẹna l'ẹke Ojejoje nọ; ndu ta dudu ẹge o ha ẹphe a-nọdu l'ime onye nsọ kẹ ndu Ízurelu eme ẹswa. ²⁰ Ndu akirishi a-chihu; ndu ajajẹ madzụ ewena ephushihu; ndu ẹnya ome iphe dụ ẹji aduje bẹ ee-gbugbushi; ²¹ mbụ ndu egudeje onu mee t'ikpe nmaa madzụ; mee t'o koru onye agbaru madzụ ekebe l'ulo-ikpe; gude ẹjo ekebe nafụ onye iswi dụ mma ikpe, gege aluru iya.

²² Ọo ya bụ ẹge-a; ọwaa iphe o kfuru onu-ulo Jékọpu ndọ-ọ; mbụ Ojejoje ono, bụ iya dzọru Ébirihamu ono. Ọ sụru agha: “Iphere ta a-byahedu bya eme eri Jékọpu ọdo; ọphu ifu abyadu agba ẹphe ọchi ọdo. ²³ Teke ẹphe phuru unwegirima, yẹbe Nchileke a-nụ ẹphe; bẹ ẹpha iya a-duru ẹphe lẹ nsọ. Ẹphe amaru l'onye nsọ kẹ Jékọpu bẹ dọphu nsọ. Biribiri Nchileke kẹ ndu Ízurelu egude ẹphe. ²⁴ Ndu ẹ te egvuduru egvuru l'iphe kẹ Nchileke a-bya aburu ndu ẹnya doru. Ndu nggumaphu ekweta iphe e kfuru; wata iya ememe.”

30

Ogba-ndzu iphoro

¹ Ojejoje sūru: “Nsho unube ndu ono, bu ekweletekwe ono; mbu ndu anoduje eme iphe ta budu idzu mu; ndu ephe l'ibe ephe achije idzu oburu nanu; obule e to bukwa obu mu; ndu eme iphe du eji, iphe ephe emeje abujeru inmatonyi; ² Ndu wufuru lashia Ijiputu l'e be ekfuru mu iya; ndu, bu Fero be ephe ele enya t'o gbaaru ephe mkpu; gbobudo ephe t'e b'o du iphe e-me ephe; ndu gbabaru ndu Ijiputu l'eka te ndzu dzua ephe. ³ Obenu l'egbochi, Fero anodu egbochi unu be iphere iya e-mekochaa du unu; mbu l'agu ndu Ijiputu ono e-mekochaa tee unu ntu l'ifu. ⁴ A makwaru-a le ndu-a be ndu ishi ephe nowa le mkpukpu Zowanu; mbu le ndu ephe ziru ozi byarutawaru mkpukpu Hanesu. ⁵ Obenu l'onnyemonye obule be ee-mekota t'ephe buru ndu iphere guderu. Iphe kparu iya bu ke ndu ono buru ephe o-no-l'omu ono; ndu ta gbajeduru ephe mkpu; ophu to du mkpa, ephe agaru ephe. O bulephu iphe-iphere yele iphe ota uta be ephe a-buru ephe.”

⁶ Owaa ozi, Nchileke ziru k'anegu-egbudu, no l'uzo ohuda: “Ndu ono, e ziru ozi ono wuru je eswee ali iphe-ehuka yele njenwu-ehu; ali, oke agu yele nne agu bu; ikputu yele ogiji eburu iya. Ephe evuru eku ephe l'eli nkakfu-igara; bya egude inya-ivu vua iphe ephe nweru, ere ire ntumatu vujeru mbakeshi ono, ta gaduru ephe mkpa ono; ⁷ mbu evujeru ndu Ijiputu, eka ephe eyeje ta gajedu mkpa le phuu. O bu iya kparu

iphe ya kuru ndu Íjiputu ‘Eze ẹjo agiyi Ọ-nọ-l'oomu’.”

Ndu kwefuru ikè

⁸ “Jekwa je edeeru ẹphe iphe-a, mụbe Ojejoje ekfu-a edede l'ekwekwerekwe. Nggwu edekwaa ya phụ l'ẹkwo-agwoḡwo; k'ọphu bụkwanu; o - rua l'ụzo-ifu; yọ buru iphe-ekebe, a-nọ jeye ẹ gbururu. ⁹ Ẹ ndu-a bụkwa ndu kwefuru ikè; bya aburu unwu ẹregede; mbụ unwegirima, ẹ to hedu ihee ọngabe nchị l'ọkwa, Ojejoje anmaru ẹphe. ¹⁰ Ẹphe asuje ndu aphụ àphụ: ‘Unu ba aphụhekwa àphụ ọdo!’ Ẹphe abya asụ ndu nkfuchiru Nchileke: ‘Unu ba phụjehekwaru ayi àphụ iphe gbaru ayi l'ememe! Unu kfujeru ayi iphe atso ẹna anunu! Unu ghọ-chijeru ayi àphụ aghọ-chi! ¹¹ Unu haaru ayi ụzo! Unu gbeshiru ayi l'ụzo! Unu ba abyahẹ bya ekfupheru ayi k'onye nsọ ndu Ízurelu!’ ”

¹² Ọo ya bụ l'ẹge-a; ọwaa kwanu iphe o kfuru; mbụ onye nsọ ndu Ízurelu: “Keshinu unu jikaru ọnu ozi, mu ziru unu; bya asụ l'ọ bụ ọkpa-phe madzụ ẹhu bẹ unu e-shihu ike iya; bya aburu ẹregede bẹ unu mehuru emehu iya; ¹³ bẹ ẹjo iphe ono a-buru unu ụpho-mkpuma, ha gagorongu; gbaru ọru; l'ada adada; e ji ekfua b'ọ dawaru teke ono teke ono. ¹⁴ Ọo-kukposhihu l'ọ bụ ite-ura; gude ike ghakashia ya nanụ nanụ; k'ọphu bụ l'ẹ ta byadụ bya aphukpo m'ọ bụ ibiribe iya e-dzu k'ọ guta ọku l'ekfu; m'ọ bụ t'ẹ gude kwọta mini ẹ nsukutu.”

¹⁵ Ọwaa iphe Nnajiufu, bụ Nchileke, bya aburu onye nsọ kẹ ndu Ízurelu ekfu. “Unu daa onwunu

uta; nõdu nwandoo; lakfuta mu. Unu bya akpõru akpõru l'ẹke mu nõ; aa-dzõta-a unu. Unu -dalephu gbẹe bya atụ-kobe mu ishi; ike anõdu unu. Obenu l'ẹ tọ dudu iphe ono, nweru õphu unu meru. ¹⁶ Iphe unu gbe kfuchia bụ: 'Waawa; l'unu e-gude ñnya gbalashia.' Yõ bụru iphe ono meru iphe unu a-gbalashi. Unu asukwaphu: 'Ayi a-nõdu l'ñnya õkpa-ẹgwa gbalashia.' Oo ya bụ lẹ ndu a-achì unu a-bukwaruphu ndu õkpa-ẹgwa. ¹⁷ Unu umadzu labu l'ukporo madzu iri l'ime unu e-tsuje yaa; gbakashihu teke unu phuru onye lanu lẹ ndu õhogu unu. Unu gudewa ẹnya unu phu umadzu ise lẹ ndu õhogu unu ono; teke a du ise yee unu egvu; unu agbaa kpõo ishi-akụ l'õ bụ mgbõro ẹkwa-õhubama, e tuberu l'eli ugvu; mbu l'õ bụ ntebalahu ẹkwa, akụ pẹpepe l'eli ugvu." ¹⁸ Obenu l'õ-nõdulekwaaga Ojejoje t'o meeru unu eze-iphe-õma. Oogbeshile-e phuaru unu imiko; kele Ojejoje bụ Nchileke, ekpeje ikpe, du maa. Onu-õma bụ k'iphe bụ ndu chiru ẹnya dobe l'eka õono.

Iphe-õma, Nchileke e-meru ndibe iya

¹⁹ Unubẹ ndu Záyõnu; mbu unubẹ ndu bu lẹ Jerúsalemu; unu a-kwata-a gberuma. Oomekwaru unu eze-iphe-õma; mẹ unu raa ẹkwa raku iya! O bulephu anunu, õo-nu iya; yõ za unu oku. ²⁰ O -buru lẹ Nnajiufu e-me t'unu jee ntakfuru; bya emee t'unu jee iphe-ẹhuka; ẹ to domiheduru unu ndu o-zi-iphe; unu e-gude ẹnya unu gẹdegede phu ẹphe. ²¹ ?Unu shiru ẹka-utara-o; unu shiru ẹka-ibyita-o; iphe nchì unu a-nõdulephu anu l'azu unu a-buru: "O kwa

uzo ndo-ọ! Unu tsochita iya!” ²² Ọ bụ teke ono bẹ unu a-turu ọgvu unu ono, e kfubekotaru mkpọla-ọcha ono. Unu aturukwaphu ntẹkpe unu ono, a wukotaru mkpọla-ododo ono. Unu a-tu-tehutsua ẹphe atụ-tehu l'ọ bụ mgba ẹpho-unwanyi bya asụ ẹphe: “Unu gbeshi ayi l'ifu!” ²³ Ọ bụ teke ono bẹ Nchileke a-wata ọchiru unu mini; l'anmappyabe iphe unu meberu l'alị. Nri, aakọta l'alị emehulaha emehu; bya ahakwaphu nshinu. Ono teke eswi unu a-wata ọkpa nri l'ẹke tūsarụ ẹhu. ²⁴ Eswi unu; mękpo nkakfụ-igara unu, ọphu ejeru unu ozi ẹgu a-nọdu ata ọkpobe nri; e gude mgboro-ígwè, fọkashiru afọkashi; mę shọvelu akpakaru iya ẹphe. ²⁵ Mbọku ono, ee-gbu madzụ pyaapya ono -rulephu; mbụ mbọku ono, ụlo-eli a-dashi ono; bẹ mini a-wata atsọtso l'ugvu, ha l'eli; wata atsọtso l'iphe bụ ugvu ugvu nshi, nọtsua nụ ha l'eli a-nọdukwaphu atso atsọtso. ²⁶ Iphoro k'onwa a-wata ọcha l'ọ bụ k'enyanywu; anwụ aka ochishi ike ugbo ẹsaa; karia ẹge ọochi nta-a; mbụ l'ọo-nọdu echi l'ọ bụ anwụ, chiru ujiku ẹsaa m'a chikobe iya achikobe; teke Ojejoje e-kfubetsua iphe l'ẹke o mekaru ndibe iya iphe; mee t'onya, o yeshiru ẹphe kpọshihu.

Aphu, aa-nụ ndu Asiriya

²⁷ Unu lenu; Ojejoje shiakwa l'ẹke teru ẹnya abya. Iphe-eghughu iya enwu taphutaphu l'ọ bụ ọku; ẹge ono b'ọ ọkpo tūtutu l'ọ bụ ẹnwuru-ọku. Iphe jiru iya ọnu bụ oke iwe. Ire iya aburu ọku, enwu phophopho. ²⁸ Ume, ọotu dū l'ọ bụ utso, byaru ugbo lanụ bya awọ madzụ l'ẹkpiri.

Iphe bu mbakeshi b'ọ yọru ayoyo ọ nkata ọ-la-l'iyi. Yọ bya eworu iyagba-inya yeshia ọha nonu l'agba t'o dughua ẹphe. ²⁹ Unu agulaha a egvu ẹge aaguje l'enyashi mboku, unu agba aji, du nsọ. Ehu a-nodu atsoshikota unu ẹna l'ọ bu ndu aphu opu eje l'ugvu Ojejoje; mbu l'eje ọ Agbara-Mkpuma ke ndu Izurelu.

³⁰ Ojejoje e-me te madzu nu ẹge olu iya du biribiri; mekwaphu t'ẹphe phu okpehu iya l'ẹke o nyizita l'ali l'ẹke ehu-eghughu iya damudamu; oo-gudekwaphu oku, enwu phophopho. O-chikwaphu eze mini; gba oke agbagba; ta oke aka-mini. ³¹ Olu Ojejoje a-chikashi ndu Asiriya nanu nanu. Oo-gude mgboro-eze iya chitsushi ẹphe. ³² O bu ẹge Ojejoje chiru ẹphe mgboro ono, o gude anu ẹphe kpaakfu ono be ẹge ndibe iya a-no ọ nkwa; me ogumogu. O bu Ojejoje l'onwiya a-lushi ẹphe ogu; chia ẹphe gbaagba. ³³ Ishi iya aburu l'ẹke oku taphutaphu b'e shihawaa dobeta. Onye e dobeturu iya bu eze ndu Asiriya. Nsukutu, aakpoje oku, no iya nu b'e mewaru; yo du ogvu; ha usa. Ume, Ojejoje tushiru iya a-phu-nwu ọ-tata-kfukfu oku, a-kpa nku yee; bya emee ya; yo gbanwuhu oku nwulaha a phophopho l'ọ bu oku nshi-egbe.

31

Nsho ndu kporu obu yeru Ijiputu

¹ Nsho unube ndu ono, agbaje ala Ijiputu t'a gbaaru unu mkpu; ndu, dakoberu inya; bya atukobe ugbo-inya ishi l'okfu ẹphe ha igweligwe; me oke okpehu no ndu soja ẹphe, bu ndu

egudeje ìnya eje oḡu; oḡhu eḡhe ta kpa ishi Onye nsò kẹ ndu Ízureḡu ono; mbụ oḡhu eḡhe ta gbakfudu Ojejoje t'ò gbaru eḡhe mkpu. ² Obenu le yeḡbedua bukwa a onye maru iphe. Oowotajeru madzụ ntakfuru; oḡhu ookfujedu okfu laa azụ l'iphe o kfuru. Oo-gbeshi je oḡu l'ufu ndu eme iphe dụ eji; mekpò ndu anòduje eyeru ndu emesweshi iphe adudubaruba. ³ Obenu lẹ ndu Íjiputu bụ madzụ be eḡhe bụ; eḡhe ta bụdu Nchileke. Ìnya eḡhe; be bụ anụ-ehụ; e tọ bụdu maa. Ojejoje -sechia eka be ukfu a-kpọ-o onye agba mkpu. Onye, a gbaru mkpu a-daa. Eḡhe labụ achiko kpolahu ugbo lanụ.

⁴ Ojejoje asụ mu: “L'ò bụ eḡe agụ edeje ekiri; mbụ eḡe ono, oke agụ edeje ekiri teke o gburu anụ; m'o -ruhuru e kukokota ndu eche aturu t'eḡhe raaru iya ora; be mkpu, eḡhe echi te yekwa iya egvu. Ojejoje, bụ Okaribe-Kakota-Ike e-nyizita bya alụa oḡu l'eli Ugvu Záyonu; mekpò l'edegerede ugvu ono. ⁵ O bụ eḡe nwenu anòduje ebephe l'ekfuna iya, bụ eḡe Ojejoje, bụ Okaribe-Kakota-Ike e-gbochita Jerúsalemu. Oo-kpuchita iya; nafuta iya. Oo-dobe iya ndzụ; dzofuta iya.”

⁶ Unubẹ ndu Ízureḡu; unu latanụ azụ lakfuta onye ono, unu kwefuru ike ono; ⁷ kẹ l'o -rua mbọku ono be onyemonye obule l'unu ha emekochakwaa jịka nte mkpọla-ocha ono yele kẹ mkpọla-ododo ono, unu gude eka iphe dụ eji unu mee ono. ⁸ “Ndu Asiriya be ee-gude ogu-mbeke, e ta bụdu kẹ madzụ gbushikota. O bụ ogu-mbeke oḡhu e ta bụdu kẹ madzụ mmanu be ee-gude gbushia eḡhe. Ogu-mbeke ono bụ iya

a-chì ẹ̀phe ọ̀so; chìta ụ̀nwu-okorọ̀bya ẹ̀phe ye l'ozì mkpọ̀-nyì-ẹ̀nya. ⁹ Agbarìke ẹ̀phe a-da; l'ẹ̀ke ọ̀tsu egvu. Ndu ishi ndu soja ẹ̀phe -phùlephu ẹ̀ge ọ̀gu ọ̀bu eje ala; bẹ̀ ẹ̀phe a-paru ẹ̀kwa-ọ̀hubama ẹ̀phe tufashia; gbalashia." Ọ̀ bụ̀ iphe Ojejoje kfuru ndono; mbụ̀ onye ono, ọ̀ku iya nọ̀ lẹ̀ Ugvu Záyọ̀nu; bya akpọ̀be ọ̀-tata-kfukfu ọ̀ku lẹ̀ Jerúsalemu ono.

32

Onye eze, doberu ẹ̀ka ndoo

¹ Unu lenu; o nweru eze, abyanụ̀ a-bụ̀ru eze, doberu ẹ̀ka ndoo. Ndu ishi iya a-bụ̀ru ndu ekpe ikpe, dụ̀ maa. ² Onyemonye ọ̀bule a-dụ̀ l'ọ̀ bụ̀ ẹ̀ke, aanọ̀duje ezeru phẹ̀rephere; bụ̀kwaruphu ẹ̀ke, aanọ̀duje oke phẹ̀rephere mini; dụ̀kwaphu l'ọ̀ bụ̀ nggele, atsọ̀ l'alì, mini ta nọ̀du; dụ̀kwaphu l'ọ̀ bụ̀ nwonyonyo oke ikelegvu, nọ̀ lẹ̀ kpọ̀kpokirikpo alì. ³ Ono teke ẹ̀ tee kpuchihedu ndu aphụ̀ ụ̀zo ẹ̀nya. Ẹ̀ge ono bẹ̀ ndu anụ̀ iphe lẹ̀ nchì awata ọ̀nga nchì. ⁴ Ndu iphe aduje ọ̀ku-ọ̀ku bẹ̀ iphe e-do-o ẹ̀nya. Ndu atsụ̀ ntsụ̀ ekfulahaa gbororo; kfulahaa iphe doru ẹ̀nya. ⁵ Ẹ̀ te kuhedu onye eswe onye a maru ẹ̀pha iya ọ̀do; ọ̀phu 'akwabẹ̀hedu mkpọ̀koro madzụ̀ oke ugvu; ⁶ kẹ̀ l'onye eswe ekfujẹ̀ mkpọ̀koro-okfu. Egomunggo iya bụ̀lephu iphe dụ̀ ẹ̀jì bẹ̀ ọ̀nọ̀duje arì. Iphe ọ̀nọ̀duje eme bụ̀ umere onye ta gụ̀bedu Nchileke iphe. Ẹ̀ge ono b'ọ̀ zisweshije kẹ̀ Ojejoje eziswe. Ndu ẹ̀gu agụ̀ bẹ̀ ọ̀ohaje; ẹ̀phe adaburu iphoro. Ẹ̀ to kejedu ndu mini agụ̀ mini. ⁷ Umere mkpọ̀koro madzụ̀

bùlephu akirishi b'ò bùje. Ọ chije ẹjọ idzu ọ gudeje ọgba ire gbushia ndu ụkpa; mbụkpo m'ọ -ruhuduru iswi dū ndu ono ẹ to nwedu ẹge ha ẹphe ono mma l'iphe ẹphe ekfu. ⁸ Ọ bụ ọkpobe madzụ achije ọkpobe idzu. Yọ bụru ọhuma, oomeje; bẹ oogudeje vudoshia ike.

Unwanyi Jerúsalemu

⁹ Unubẹ unwanyi ono, nọ túsaru ẹhu ono; unu gbeshi ngabẹru mu nchị! Unubẹ unwanyi ono, arị l'ẹ tọ dudu iphe abya unu ememe ono; unu nūduduaphu iphe mu abya ekfukfu! ¹⁰ A -nọlephu afa nọ-buta ọdo nwanshii bẹ unubẹ ndu ono, arị l'ẹ tọ dudu iphe abya bya unu ememe ono a-wata ọnma jijiji. Vayinu ta dūhedu nebyi, ọo-miṭa. Ẹ tọ dūhedu iphe aawọta l'oshi-ọmi lẹ phuruphuru. ¹¹ T'ẹhu nmakwaa unu an-manma; unubẹ unwanyi, nọ túsaru ẹhu! T'ẹhu nmakwaa unu kpakpakpa; unubẹ unwanyi ono, arị l'ẹ tọ dudu iphe abya unu ememe ono! Unu tọfukwa ẹkwa unu; chita uwe-aphu gbakua onwunu l'ukfu! ¹² Unu kuru ẹka l'olu;* kwaa ẹkwa iphe meru ẹke unu kọru ókfu; mẹ mgbo vayinu unu; ¹³ mẹ kẹ alị ndu ibe mu, iphe furu iya nū bụ ọgarama-mbo; mẹ uke. Iye-e! Unu raa ẹkwa iphe bụ ụlo, aanọduje eme eswi-iphe; mẹ mkpukpu-a, aanọduje ada gvugvu aji-a! ¹⁴ Kẹ l'ufu-eze ono; bẹ ee-mekochaa kwafu; mkpukpu ono, aatụ okokooko ono adaburu iphoro. Ugvu

* **32:12** 32:12 Iphe e deru l'ẹke-a l'okfu Hiburú bụ t'e tsua ẹka l'okpoma, bụkwanu iphe ọ bụ bụ t'a kwaa ẹkwa iphe meru nū; m'ọ kwanu ẹge ono, aachitaje ẹka kwẹe l'ukuvu teke iphe dū ẹji meru ono.

Ofelu yẹle ọlo-eli nche, nọ iya nọ a-daburu ochobo gbururu jeye ọ gbururu; bọru ẹke dọ nkakfọ-igara-ọswa mma yẹle ẹka eeche eghu mẹ atọru; ¹⁵ gbururu jeye teke Nchileke e-zitaru ayi ume iya. Teke ono echi-ẹgu abulahaaru alį, emehu iphe; ẹke emehuje iphe abya ezee dọ l'ọ bọ ikpuka. ¹⁶ Aa-wata okpe ikpe, dọ maa l'echi-ẹgu; odobe ẹka ndoo abya eburu l'ẹke emehuje iphe. ¹⁷ Nebyi, odobe-ẹka-ndoo a-mi bọ ọ nchi a-dọ ndo. Iphe e-koshi l'e doberu ẹka ndoo aburu l'ekemeke obule e-kuru jii; meje anmakfuru onyemonye obule anmakfuru jeye ọ gbururu. ¹⁸ Ege ono be ndibe mu e-buru l'ufu ẹka ẹphe butsua nchi adọ ẹphe ndo; tọ dọ iphe byaru bya eme ẹphe; l'ẹke ẹphe a-nọdu tọ dọ iphe adọ akwakwa; ẹphe l'atuta ume ¹⁹ Mbọ l'igwe a-tu aka-mini gude tųpyashia eze ọswa ono; tųpyashia mkpukpu ono l'ọ ha; ²⁰ Onu-oma bọ k'unube ndu akọ iphe unu l'iku nggele; mbọ unube ndu haru eswi unu yẹle nkakfọ-igara unu; yọ tųsaru ẹhu.

33

¹ Nshọo nggube onye mgbugbu-madzọ; l'ẹbe abọ l'ọ nweru onye gburu nggubedua! Nshọo nggube o-deru-oye; l'ẹbe abọ l'ọ nweru onye deru nggubedua ye! O kwa teke i haleruphu ogbushi madzọ; e gbua nggubedua. Teke i haleruphu oderu madzọ ye; e deru nggubedua ye.

² Nggube Ojejoje; menuaru ayi eze-iphe-oma! Ayi aphakwa ishi ngu. Bujenuru ike ayi l'utsu mbọku-mbọku. Nngu adzoje ayi teke ayi eje

ntakfuru. ³ Oobuje; olu ngu -dalephu l'ọ bụ egbe-igwe; madzu agbalashia. Teke i zilihuru ezilihu; iphe bụ mbakeshi agbakashi. ⁴ Aa-kwa ephe okwata; lua ephe ege oву aluje mkpekwo; mbu tapyaa ephe l'ọ bụ igube.

⁵ Ojejoje be koshiru le ya paru eka; buru l'ime igwe. Oo-me te ikpe, du maa; me odobe-ekandoo ji le Ugvu Zayonu. ⁶ O bu iya bu onye e-me t'unu ngunu anguru l'ogbo nk'unu. Yo dzota unu okpobe adzota; mee unu t'unu maru iphe; kwaa enya. Otsu Ojejoje egvu aburu eku gbaaru unu.

⁷ Lewaru; ndibe ephe, okpehu no echitsukwa mkpegbe-ogu le woroworo. Ndu ephe ziru t'e mee te nchi du ndoo akwa ntumatu. ⁸ Eze uzo b'a hakotawaru eshishi; ndu ije te nwehedu uzo ono ophu ephe eshijekwadu. O dakawaru ndzu, ephe gbaru. Ophu o duhedu iphe a guberu ndu ekebe. Ophu o duhedu onye aakwabejekwadu ugvu. ⁹ Ali a-gu aphu gv. Lebanonu b'e meru iphe-iphere. Sharonu dulephu l'ọ bụ echi-egu. Bashanu yele ugvu Kamelu ala ekwo kparakpara.

Okwa, Ojejoje anmaru ndu ohogu iya

¹⁰ Ojejoje suru: "L'ọ bụ nta-a; be ya e-gbeshi egbeshi! O bu nta-a; be mu e-koshi le mu ha nshinu! ¹¹ Unu du ime eswa; yo buru egwoma iphe be unu a-mu. Ume, unu atu bu iya bu oku, e-ke unu. ¹² Odo bu le ndu ono a-vokposhihu l'ọ bụ layimu, oku keru; mbu l'ọ bụ ogvu b'e gbushiru kube; nwuru oku ye iya. ¹³ Unube ndu bu ote-enya; unu nukwa iphe mu meru! Unube

ndu ophu bu ntse; unu makwaru l'agburu-ehu no mu!"

¹⁴ Ndu eme iphe du eji, bu le Záyonu be egvu gudeekwaru. Ndu ta dudu iphe epe guberu Nchileke be ehu anmanma gudeekwaru; su: “? Bu onye ole l'ayi ha be yele oku, enwu enwunwu e-buru? ?Bu onye ole l'ayi ha be yele oku, adzu gbururu jeye e-buru?” ¹⁵ O kwa onye emeje iphe vudo ntumu; l'ekfu iphe daburu adaburu; onye ajika onata uru, shi l'iphe a nataru l'ike; bukwaruphu onye esefuje eka l'ona eka-azu; onye ta angabejedu nchi teke aachi idzu ogbu ochi; ophu ookpuhajedu enya phu iphe bu iphe du eji. ¹⁶ O bu egbe onye ono a-nodu l'edegerede. Eke a-buru iya a-gbabe-a-dzuru bu le mkpuma, no l'eli eli ugvu. Eke ono be aa-nodu anu iya nri. Ophu o-byadu bya achu mini achucho.

Uzo ifu a-du mma

¹⁷ Nngubedua e-gude enya ngu phu ege onye eze ono du ugvu l'enya; bya amaa enya l'ali ono, lichiru ogologo ono. ¹⁸ Ii-gude oriri ngu jekota l'iphe bu iphe shi eye ngu egvu. Nngu asu: “? Bunua awe be onye ono, shi edeje ekwo ono nohunu? Onye ophu e shi atuje akiriko; nu; ? buhunu awe; b'o no? Mbụ; ?bu awe be onye ophu shi agu ulo-mgbochi ugu nonua?” ¹⁹ E tii puhedu ndu ono, shi ete aja onwephe ono odo; mbu ndu ono, okfu epe du mgbalumgbalu; mbu ndu ekfu okfu ohodo, te dodu enya. ²⁰ Ledudunu enya le Záyonu; mbu mkpukpu ono, ayi anoduje agba aji ono! Ii-gudewaru enya ngu phu Jerúsalemu; mbu mkpukpu ono, bu:

e -buru iya; nchị adu ndoo ono; bya adu l'ọ bu ulo-ékwa, ẹ-ta dudu onye a-du ike aforibe iya aforibe; ophu madzu nwigbaleke-oma afolighedu itso iya afoli. Ophu a gbabudu eri iya agbabu. ²¹ L'ẹke ono be Ojejoje a-buru Onyibe nk'ayi. Eke ono a-du l'ọ bu eke enyimu gburu barakata; nggele asa pete. Ophu o dudu unwu ugbo-mini, e gude eku akpo eshi iya nu. Ophu kfutukfutu-enyimu eshidu iya. ²² Ke l'ọ bu Ojejoje bu onye ikpe nk'ayi. Mbụ l'ọ bu Ojejoje aturu ayi ekemu; buru Ojejoje bu onye eze ayi. O bu ya bu onye a-dzo ayi ndzu. ²³ Eri, e shi kee nggube ugbo toshihuakwaru. Oshi, e gvuberu l'ugbo ono te keheduru ekeru. Ophu ekwa-ugbo ngu egasahedu egesa. Oo ya bu l'aa-luta iphe ha nshinu kee; mbụ le ndu ngvuru a-lutatsua iphe. ²⁴ Ophu o dudu onye bu le Zayonu a-su: "Iphe emekwa mu." Ege ono be aa-gukotaru ndu bu l'ẹke ono nvu l'iphe du eji, ephe mekotaru.

34

Aphu, aa-nu ndu ohogu Nchileke

¹ Unu kpirita ntse; unube mbakeshi nonu; unu bya anukpoduduphu! Unu gebekpoduduphu nchi; unube oha nonu! Te mgboko me iphemiphe obule nokota iya nukwa iya! Te elikoro me iphemiphe obule, shi iya nukwaphu! ² Ojejoje be avukwaru mbakeshi nonu ovuma. Oke ehu-eghughu iya b'ọ nyibekwaru ndu soja ephe l'ọ ha. Oo-me ephe aburu kpuru pyata. Oonwuru ephe ye t'e gbushia. ³ Ndu nk'ephe, e gbushiru egbushi be ee-tufashi etufashi. Odzu

ẹphe awata oshi rongu; mee ẹphe atuko iphe bu uguv tsongaa. ⁴ Mkpọ-kpodo, nọ l'igwe l'ọ ha bẹ e-phukashihu; akpamigwe agwo l'ọ bu ẹkwo. Ọ bu ẹge ẹkwo vayinu, nwuru kpaa adashije l'oshi vayinu; mbu ẹge akpuru oshi figu, nọ l'oshi figu gbanwushihu adashije bu ẹge mkpọ-kpodo adashi.

⁵ Ogu-mbeke ya b'a nọwa l'imigwe baa ẹge ọo-du. Lenu; ọolawa yele ẹhu ndu Édomu; mbu ndu ono, bu ndu mu dobewaru mu e-gbushi. ⁶ Ogu-mbeke Ojejoje bẹ mee ngu-goru angu-go. Ẹba nyakotaru iya gidigidi. Mee unwu-aturu yele mee eghu; mẹ ẹba, nọ l'akpuru-ose ebyila notsua ya. Ojejoje abya ogba ẹja lẹ mkpukpu Bọzura; iphe ee-gbu egbugbu lẹ Édomu ha nshinu. ⁷ Atsu bẹ aa-chiko ẹphe l'iya gbushikota; mękpọ unwu oke-eswi; mę ndu ọphu bu ọkpalukpo. Alị ẹphe e-deru lẹ mee; e gude ẹba iphe gwọo ivovoma ọgwo ẹja. ⁸ Kele Ojejoje nweru eswe ọgwata ugwo; bya enweru afa, ọkfu ugwo iphe du ẹji onye meru; t'o shi ẹge ono gbaaru ndu bu lẹ Záyonu ọdzori.

⁹ Iphe, bu nggele ndu Édomu a-ghokota korota; ivovoma, nọ iya aghọo oku nshi-egbe. Alị ono l'ọ ha aghọo korota l'enwu phophopho. ¹⁰ Oku iya ta anyihudu anyihu: eswe l'enyashi; enwuru-oku iya a-kpuchi jeye lẹ gburruru. Yọ buru ochobo daburu ẹge ono shi l'ogbo sweru ogbo. E tọ dudu onye byaru bya eshi ẹke ono ọdo. ¹¹ Ukpogwewere; mę ebyi a-na alị nnakota; mbu l'ọo mgbashi-ujiku mę ọphegu bu iphe e-bu l'ẹke ono. Nchileke e-me Édomu; yọ daburu ke

mmanu. ¹² Ndu oke amadu ephe ta duhedu eke ephe enwekwaduru, bu eke ali-eze. Ndu ishi iya l'ephe ha a-chihukota. ¹³ Mkpakpari akfu l'oke ulo, notsua ya nu. Egbara; me uke aphua l'ulo iya, a kpushiru ike. Iphe e-buru iya nu aburu nkuta-oswa; me mgbashi-ujiku. ¹⁴ Unwu anu, bu l'echi-egu ephe l'a-chi-atabu a-chiko nodu akpa eghirigha l'eke ono. Eghu-oswa a-nodu araku ibe iya l'ora. Yo buru l'eke ono be mgbashi-ujiku a-chotaru onwephe eke ephe a-nodu tuta ume. ¹⁵ Mgbashi-ujiku a-nodu l'eke ono kpaa ekfuna; tushia ekwa; kpua ya; bya ehee ya hetsee. Udele abya azajia eke ono nanu nanu.

¹⁶ Unu jenu elee enya l'ekwo okfu Ojejoje; unu gua iphe ndu owaa, e deru iya: Unwu iphe ono ta dukwa m'o bu nanu, e ta anodu l'eke ono. Ophu o dukwa ophu a-su l'okee ya; m'o bu nyee ya ta nodu iya; ke l'o kwa mbedua, bu Ojejoje gudekpoo onu mu tua ekemu l'o bu ege ono be o-o-du. Yo buru Ume mu a-nodu erukobe ephe l'ekalanu. ¹⁷ O bu iya keshiru ephe ali. O bu iya gude eka iya tokota iya iphe keshiaru iya ephe. Ephe e-buru iya gbururu jeye le gbururu. Mbuephe e-buwaruru l'eka ono shi l'ogbo sweru ogbo.

35

Ehu-otso-ena ndu a dzotaru

- ¹ Echi-egu; me kpokpokirikpo ali, no iya nu;
 be ehu a-tso ena.
 Echi-egu a-wata ote eswa;
 mehulaha iphe e meberu iya;

l'ò bụ ẹke igu oshi jashiru.

² Mbu; l'òo-jashì l'igwe.

Èhu atsòo ya ẹna
tsòshikpoo ya ike;
l'oorua okwe kpua ya.
E mee ya t'ò dụ biribiri
l'ò bụ ugvu ugvu Lébanonu;
dụ biribiri l'ò bụ
Ugvu Kamèlu yèle Nsụda Sharónu.
Èphe egude ẹnya ẹphe
phụa ọdu-biribiri kẹ Ojejoje;
mbụ akpabiri kẹ Nchileke ayị.

³ Unu menua t'ẹka unu,

tsuru mẹe shihu ike.

Unu emee t'òkpa unu,
anma kwẹkwekwe nguru anguru.

⁴ Unu kfuru ndu obu ete etete:

“T'obu shihu ẹphe ike;
ẹphe ahaa ọtsu egvu;
lẹ Nchileke a-bya-a
ọgwata ụgwọ iphe e meru ẹphe.
Ọo-bya t'ò ya dzọo unubèdua.”

⁵ Teke ono; ndu atsụ ìshì aphùlahaa ụzo.

Ndu nkìchi anùlahaa iphe.

⁶ Teke ono; bẹ ndu ngvuru

a-wata ọdzo garamu garamu l'ò bụ ele.
Ire atùshihu ndu ẹ-te ekfudu okfu;
ẹphe awata ọkpo gerugeru.

Mini eshi l'echi-ẹgu
gbafuhu; wùshilahaa.
Nggele eshi l'oghẹgu tsọlahaa atsọtso.

⁷ Eja eveve, enwu phuraphura a-buru okpuru.

Alì, mini tahuru

agbafushihu; b̄utsuaru ẹke am̄u am̄umu.
 Ẹke ono, nk̄uta-ọswa shi adoje ono;
 b̄e b̄u ẹswa e-fushi iya;
 eji efushia ya;
 aswara am̄ishia ya.

⁸ A-bya at̄o ya eze ọzo;
 kulahaa ya ọzo, d̄u ns̄o.
 Ndu aas̄o ns̄o te eshidu iya.
 Ndu a-n̄odu eshi iya n̄u
 nw̄enkinyi
 a-b̄uleruphu ndu eshije iya n̄u;
 ọphu ndu eme eswe
 'eshiswetadu ọzo ono.

⁹ Aḡu ta an̄odu iya;
 ọphu ọ d̄udu an̄u ọdo,
 eri an̄u, byaru bya eshita ẹke ono.
 Ẹ taa ph̄udu ẹphe l'ẹke ono.
 Ọ b̄ulephu ndu a dz̄otar̄u
 b̄u ndu a-n̄odu eshi iya n̄u.

¹⁰ Ndu ono, Ojejoje gbataru ono a-lata;
 ẹphe aḡuru egvu lata Záȳonu.
 Ẹphe e-kpuru ẹhu-ọtso-ẹna gbururu jeye
 l'ọ b̄u onye kp̄u okpu eze.
 Ote ẹswa; m̄e ẹhu-ọtso-ẹna
 at̄uko ẹphe ẹhu naru.
 Ngḡumaphu ȳele ude agbalash̄ia.

36

Senákeribu eye ndu

Jerúsalemu egvu

(2 Eze 18:13-27; 2 Iphe 32:1-19)

¹ T̄o d̄u iya b̄u; o rua l'afa kwe eze, b̄u
 Hezekáya afa iri l'ẹno k'ọphu ọ wataru ach̄ichi

bẹ Senákeribu, bụ eze ndu Asiriya byaru oḡu l'alì ndu Júda; bya achìko mkpụkpu ẹphe l'ọ ha, bụ mkpụkpu, a kpụshiru ike lụa lụta. ² Ya ndono; eze ndu Asiriya ono abya eshi lẹ mkpụkpu Lakíshi zia onye ishi ndu soja iya; yeru iya ndu soja, dụ igweligwe; bya asụ iya t'ẹphe jekfu eze, bụ Hezekáya lẹ Jerúsalemu. Onye ishi ndu soja ono ejerua bya je evudo l'iku mgbòdzu okpuru ụzo eli, nọ l'ụzo ono, l'eeshije eje l'ẹke aasajẹ uwe. ³ Yọ nọdu l'ẹke ono; Ẹliyakuimu Hilikaya, bụ onye ishi l'ufu-eze; mẹ Shebuna, bụ o-de-ẹkwọ; mẹ lẹ Jowa Ásafu, bụ onye nkwakọbe awụ-kfuta iya.

⁴ Onye ishi ndu soja ono abya asụ ẹphe: “Unu je ekfuru Hezekáya ẹge-wa: Ọwaa iphe ọkaribe, bụ eze ndu Asiriya kfuru: Ọ sụru agha: ?Bụ kẹ ngunu b'i gude adzuga ẹge ono? ⁵ Ịsujẹ l'i nweru ẹregede k'ogụ; mẹ ike, e gude alụ oḡu; obenu l'ọ bụkota mkpọkoro okfu bẹ iikfu. ?Bụ onye b'ị dakoberu gude ekwefuru yẹbe eze ndu Asiriya íkè? ⁶ Lenu nta-a; ọ kwa ndu Íjiputu b'ị dakoberu; mbụ Íjiputu ono, bụ mkpọ-asenymu, abajẹ onye dakoberu iya nụ l'ẹka rụtungu; ye iya ọru. Ọ kwa ẹge ono bẹ Fero, bụ eze ndu Íjiputu emeje iphe bụkpo ndu dakoberu iya nụ. ⁷ Teke ị sụkwanuru iya l'ọ kwa Ojejoje, bụ Nchileke unu bẹ unu dakoberu; ?tọ bụdunua Ojejoje ọbu bụ ọphu Hezekáya wofuru ẹke aagwajẹ iya; mebyishia ẹnya-ngweja iya; bya asụ ndu Júda mẹ ndu Jerúsalemu: ‘T'ẹphe byajẹ ọchi ẹja l'ifu ẹnya-ngweja-a?’

⁸ “Byakwaphụ nta-a tẹ nggu lẹ nnajiufu mu,

bụ eze ndu Asiriya chizia idzu. Mu a-kpuru unu inya ise kpée ngu; m'ò -buru l'ii-dụ ike ye iya ndu a-nòdu agba iya nù. ⁹ Ọdumeka; ?nanụ ege ì rìru l'ii-dụ ike m'ò -ruhuduru ọ buru onye ishi ndu soja, ẹnya iya katsua alala lẹ ndu ishi ndu soja nnajiufu mu; bẹ ìi-kpọfu l'ifu m'ò -ruhuduru ì dakobe Íjiputu t'a chẹ ngu ụgbo-inya; nù ngu ndu agbaje inya-ọgu. ¹⁰ Ọdo bụ; ?i tubesu lẹ mu byaru otso alì-a ọgu tẹ mu lunwua ya lẹ Ojejoje ẹ-ba bụ ike mu? Ọ kwa Ojejoje gèdegede ziru mu tẹ mu dzọru je l'alì-a mebyishia ya."

¹¹ Tọ dụ iya bụ; Eliyakimu yẹle Shebuna; mẹ Jowa abya asụ onye ishi ndu soja ono ege-a: "Byiko gude okfu ndu Áramu kfujeru ayibe ndu ozi ngu okfu; kẹ l'oodoje-wa ayi ẹnya. Ba egudekwa okfu ndu Júda kfuru yeru ayi; kẹle ndu nọ l'eli ụpho-mkpuma a-nòdukwa anụ iya."

¹² Onye ishi ndu soja ono abya asụ ẹphe: "? Bụ unu lẹ nnajiufu unu nwenkinyi b'ọ dụ unu lẹ nnajiufu mu ziru mu tẹ mu bya ezia ozi-wa? Ọ kwa unu lẹ ndu ono, nọ l'eli ụpho-mkpuma ono; mbụ ndu unu l'ẹphe e-mekochaa ria nshì unu l'ọnu; ngụa mamini, unu nyiru; bẹ mu ekfuru iya." ¹³ Onye ishi ndu soja ono abya evudo gude okfu ndu Júda rashia ya ike; sụ: "Unu nukwaa iphe o kfuru; mbụ ikeleoku eze ono; mbụ eze ndu Asiriya! ¹⁴ Ọwaa iphe onye eze ono kfuru: Unu be ekwekwa tẹ Hezekáya dephua unu. Ẹ tọo dzọghekwa unu! ¹⁵ Unu be ekwekwa tẹ Hezekáya deta unu t'unu dakobe Ojejoje l'ẹke ookfuru unu: 'Lẹ Ojejoje a-dzọta-a unu. Lẹ mkpukpu-a ta alakwa l'ẹka eze ndu Asiriya.'

16 “Unu ba angakwaru Hezekáya nchi; ké l'eze ndu Asiriya sùkwaru ẹge-wa: ‘Unu wùfuta wùkfuta iya tẹ yẹle unu doshia; k'òphu onyenonu l'unu ha e-ri iphe shi lẹ vayinu iya; ria akpuru, shi l'oshi figu iya; ngua mini, nọ lẹ wẹlu iya; 17 jeye teke ya a-bya eduta unu; lashia ali, dù l'ọ bụ nk'unu ono; mbụ ali, witu nọ; mẹe ọphungu anọdu iya; ali, nri nọ; mgbo vayinu anọdukwa iya phụ.

18 “ ‘Unu be ekwekwa tẹ Hezekáya dephua unu; teke ọo-sù unu lẹ Ojejoje a-dzọ-ọ unu. ? O nwejeru mbakeshi ọphu agwa ali ẹphe dzọtajewaru l'ẹke eze ndu Asiriya? 19 ?Bụ awe bẹ agwa ndu Hámatu yẹle ké ndu Apadu nọ? Agwa ndu Sefavemu; ?ọ nọ l'awe? ?Epe duru-a ike dzọfuta ndu Samériya l'ẹka yẹbe eze ndu Asiriya tọ? 20 ?Bụ agwa ole l'ime agwa ndu ali ono bẹ duru ike dzọta ndu ali iya l'ẹka iya? ?Bụ Ojejoje gbe a-dụ-ghe ike dzọo ndu Jerúsalemu l'ẹka iya?’ ”

21 Ndu Júda ono, ookfu eyeru ono nọduplephu nwandoo; ọphu o nwedu okfu, ẹphe kfuru yeru iya; ké l'eze, bụ Hezekáya turu ekemu; sù: “Tẹ b'o nwekwa onye e-yeru iya ọnu.”

22 Tọ dù iya bụ; Elyakimu Hilikaya, bụ onye ishi l'ufu-eze; mẹ Shebuna, bụ o-de-ẹkwo; mẹ Jowa Ásafu, bụ onye nkwakọbe atugbua jekfu Hezekáya. Epe alawashia uwe ẹphe; bya akọoru iya iphe onye ishi ndu soja ono kfuru.

Aa-dzofuta Jerúsalemu
(2 Eze 19:1-13)

¹ Onye eze ono mbụ Hezekáya anụlephu iphemiphe ọbule ono; bya alaa uwe iya tarara; bya achịta uwe-aphụ yee; yọ bụru iya oje l'eze-ulo Nchileke. ² Yọ bya ezia Ẹliyakimu, bụ onye ishi l'ufu-eze yẹle Shebuna, bụ o-de-ẹkwo; mę ndu ọphu ka ọburu ọgurennya lę ndu achijeru Nchileke ẹja; ẹphe ha eyekota uwe-aphụ jekfushia onye nkfuchiru Nchileke ono, bụ Azáya Emožu. ³ Ẹphe eje asụ iya: “Ọwaa iphe Hezekáya kfuru; ọ sụru: Ntanụ bụ eswe iphe-ẹhuka; mę eswe ọbaru madzụ mba; bya abụru eswe, ome madzụ iphe-iphere. Mbụ ọo-dulephu l'ọ bụ ụnwu, yeru ishi tọ dọhe ume nne ẹphe egude mụa ẹphe. ⁴ O nweru ẹge ọo-du Ojejoje, bụ Nchileke ngu anụwa iphe eze onye ishi ndu soja ono kfuru, bụ onye nnajiufu iya, bụ eze ndu Asiriya yeru t'ọ bya ekfurushia Nchileke; mbụ l'ọo-baru iya mbà l'okfu ono, Ojejoje, bụ Nchileke ngu nuru ono. Ọo ya bụ t'i kfuru nụ Nchileke l'okfu ẹhu nwa ndu ọphu wafuru nụ.”

⁵ Yo be teke ndu ono, shi l'ẹke Hezekáya ono byakfutaru Azáya; ⁶ Azáya asụ ẹphe: “Unu je asụ nnajiufu unu ẹge-a: ‘Ọwaa iphe Ojejoje ekfu: T'ẹ b'ị watakwa ọtsu egvu l'iphe ono, ị nuru ono; mbụ ekfurushi ono, ndu ozi eze ndu Asiriya kfurushiru ya ono. ⁷ Lekwaa; lę ya e-me t'ọ wata ọtsu egvu; k'ọphu bụ: ọ -nụa nwa kekfukekfu; yọ gbaru lashia alị iya. Ya e-me t'e gude ogu-mbeke gbua ya l'alị iya gędegede.’ ”

⁸ Yo be teke eze onye ishi ndu soja ndu Asiriya ono nuru l'eze ndu Asiriya ta nọhedu lę

mkpukpu Lakíshi; yò lashiya azụ je aphua l'eze alushiwa mkpukpu Libina oḡu.

⁹ Ya ndono; a bya ezia Senákeribu lẹ Tirihaka, bụ onye Kúshi; mbụ eze ndu Íjiputu bẹ yẹle ndibe iya adzọokwa abya iya ọlushi oḡu. Yò nua ya bya ezia ndu ozi sụ t'e je ezia Hezekáya sụ iya-a: ¹⁰ "Iphe unu e-kfuru Hezekáya; mbụ eze ndu Júda ndo-o; unu sụ iya-a: Unu sụ iya t'ẹ b'ọ kwekwa t'agwa, ị tukoberu ishi dephua ngu; l'ọ sụru ngu l'ẹ tọ dudu iphe e-me tẹ Jerúsalemu laa eze ndu Asiriya l'eka. ¹¹ ?Ọ kwa l'ị nuru-a ege eze ndu Asiriya emeje ndu mkpukpu ọdo; mbụ l'o gbugeje ephe l'ephe ha. Nggubedua; ?l'ii-wa-a? ¹² Iphe bụ mbakeshi ono, ochechoroche mu phẹ gbushikotaru ono; agwa ephe ono; ?ọ dzofutaru ephe tọo? Mbụ agwa ndu Gozanu; mẹ kẹ ndu Háranu; mẹ kẹ ndu Rezefu yẹle kẹ ndu Ídenụ, bụ ndu shi nọdu lẹ Telasa. ¹³ ?Bụ awe bẹ eze ndu Hámatu nọ nta; mẹ eze ndu Apadu; mẹ eze ndu Sefavemu; mẹ lẹ kẹ ndu Hena yẹle kẹ ndu Iva?"

Hezekáya ekfu anụ Nchileke

¹⁴ Tọ dụ iya bụ; Hezekáya abya anata ndu ono, e ziru ono ekwo; bya eworu iya gụa. Guebetsua ya bahụ l'eze-ulo Nchileke je eworu iya súsaa l'ifu Ojejoje. ¹⁵ Hezekáya abya aguru nụ Ojejoje; sụ iya: ¹⁶ "Nggube Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike; nggube Nchileke kẹ ndu Ízurelu; onye aba-eze iya nọ l'eli cherobimu. Ọ bụ ngu nwẹnkinyi bụ Nchileke, nwekota alị-eze ndu mgboko mgburumgburu. Ọ bụ nggu meru igwe mee mgboko. ¹⁷ Ngabẹ nchị nggube Ojejoje,

nụkpoduduphu. Kpuha ẹnya ngu ẹphe labu phụkpoduduphu. Gebekpoduduphu nchi nua okfu, Senákeribu ziru t'a bya egude kfurushia nggube Nchileke, nọ ndzụ.

¹⁸ “Nggube Ojejoje; ọ bukwa oswi-okfu l'eze ndu Asiriya gbushikotawaru ndu-a; mebyishikota ali ẹphe; ¹⁹ bya achikotawaru agwa ẹphe yekota l'ọku; ke l'ẹphe ta budu ọkpobe iphe. Ọ bu nkụ; me mkpuma, madzụ gude ẹka mecha be ẹphe bu. ²⁰ Nta-a; nggube Ojejoje, bu Nchileke ayi dzọoru ayi l'eka iya; k'ọphu iphe bukpo ndu ali-eze l'ọ ha, nọkota le mgboko amaru l'ọ bu nggu nwenkinyi; nggube Ojejoje be bu Nchileke.”

Adada Senákeribu

²¹ Tọ dụ iya bu; Azáya Emožu abya ezia ozi t'e je ezia Hezekáya; sụ iya: “Owaa iphe Ojejoje; mbu Nchileke ke ndu Ízurelu ekfu ndo-ọ. Ọ sụru: Keshinu i kfuru mu okfu Senákeribu, eze ndu Asiriya; ²² owaa iphe mube Ojejoje kfuru l'okfu ẹhu Senákeribu: Ụnwegirima Záyonu achị unu ọchi; tọ dụ iphe ẹphe guberu ngu. Ụnwegirima Jerúsalemu ekwe l'ishi l'ishi l'ẹke iigba ọso ndzụ. ²³ ?Bunaa onye shi ekfuru mu ririri-a; mbu; onye shi ekfurushi mu-a? ?Bu onye b'i ba okfu; mbu; bu onye b'i keru ẹnya? Ọ kwa mube onye nso ke ndu Ízurelu! ²⁴ I ziru ndu ozi ngu; ẹphe abya ekfuaru mu ririri. Nggụ abya asụkwaphu l'i chiwa igweligwe ugbo-inya ọgu ngu je anọdu l'onungonu eze ugvu. Mbu l'i nyiruwaru onungonu ugvu Lébanonu. Oshi sida ndu ọphu katsua ogologo b'i gbutsushiwaru;

jeyekpo l'oshi payinu iya ndu ophu katsua mma; bya ejeruwa eke o katsua l'eli; me l'eke oswa iya katsua odu mma. ²⁵ Mbụ l'i tushiwaru welu l'alì ndu odo; bya angua ya mini; l'i dzokotaru okpa l'iphe bu mini, notsua le nggele, no l'alì ndu Ijiputu; ephe atashihukota.

²⁶ “Mbụ; ?tiji nubudua ya: L'o buru teke teru enya be mu kfuru l'o bu ege ono be oo-du; mbu l'o buru le teke ndiche be mu chiru idzu iya. Yo be nta-a; mu abya emee ya ememe; mbu mee; nggu eworu mkpukpu, a kpushiru ike mebyishia; yo buru ikpo mkpuma. ²⁷ Ndu bu iya nu, bu ndu ike ta nodu; b'i mewaru; ephe ta mahę uzo eshishi iya. Mbụ l'i mewaru; ephe ta mahę iphe ephe eme ememe. Ephe abya adu l'o bu iphe a kuru l'okfu; l'o bu iphe ruru iru ophungu; mbu du l'o bu ewu, furu l'eli ikfulo, anwu chigbushiruru l'e b'o viribe eviribe.

²⁸ “Obenu le nggubedua be yebe Nchileke maru maghee ngu amaghe. Ya maru teke iidugaru adugaru; maru teke ilufu alufu; bya amaru teke ibata abata. Ya maru ege iit-sutaberu iya eka l'okpoma. ²⁹ Keshinu i gbe adajiru mu ndaji; mbu; k'ophu ejo iphe i kfuru mu ruwaru mu le nchi be mu a-bya eworu ikokoro dzube ngu l'imi; woru mkpurukpu-igwe ye ngu onu l'o bu inya. Mu e-mee ngu t'i shikwaphu uzo ophu i shiru teke i bya lata azu.

³⁰ “A -bya le nggubedua; Hezekaya; owaa iphe a-buru ngu iphe-ophubama: Afa-a bu iphe, daru eda be ii-nodu eri. Afa, tso iya nu bukwaphu iphe shi l'iphe daru eda ono; be a-bu nri ngu. O

-be l'afa k'eto ya; kòkwaa okfu; kpata iphe ì kòru iya. Gbaa mgbo vayinu; ria akpuru, e-shi iya nu.
³¹ Mbù ege-a; nwa ndu, a-phòdu nu lẹ ndu Júda ono bẹ agbabe oḡvu l'ime alì; bya amìshia nebyi l'elikoro; ³² kẹ l'oo-nweru nwa ndu a-phòdu nu lẹ Jerúsalemu. Ndu, wafuru l'ògu a-phòdu lẹ Ugvu Záyonu. Yò buru Ojejoje, bụ Okaribe-Kakòta-Ike e-gude ege o phụ-be iya l'èhu mee ya.

³³ “Oo ya bụ; owaa iphe Ojejoje ekfu l'èhu eze ndu Asiriya. O sùru: ‘Lẹ ya taa bahùkwa lẹ mkpùkpu-a; ya taa gba m'ò akfù lanù l'èke-a. E too gudekwa iphe mgbochita abya iya l'ifu. Ophu ndu soja iya 'akpadu iya ose-ògu. ³⁴ Oo-shikwa ophu o shi lashia. O -buru mkpùkpu owaa b'è too yekwa ishi eyeye lẹ phuu. O bụ iphe mụbe Ojejoje kfuru ndono. ³⁵ Sù; mu a-gbaru mkpùkpu-a oḡzori dzoo ya l'okfu epha mu; mẹ okfu epha Dévidi, bụ nwozi mu!’ ”

³⁶ Tò dù iya bụ; ojozi-imigwe, shi l'èka Ojejoje atugbulephu jeshia l'òdu soja ndu Asiriya; je egbushia ùkporo unu ndu soja ugbo ùkporo l'eto l'unu èbo l'ùkporo iri. Ya ndono; e tehushia l'ùtsu; odzu azẹwa rẹkperekpe. ³⁷ Tò dù iya bụ; Senákeribu, bụ eze ndu Asiriya afòkashia ọlò-ékwa iya; yò buru iya alala. Yò lashia Nínive je anòdu. ³⁸ Yo be ujiku lanù; yò nòdu l'agwa nte iya, aza Nisuroku; unwu iya, epha epha bụ Adurameleku; yẹ Sharéza eje egude ogu-mbeke gbuta iya tụa. Epha egbuebe iya gbaru lashia alì Araratu. Ya ndono; nwatibe iya; mbù Esahadonu abya aburu eze l'òzori iya.

38

Hezekáya bẹ iphe eme (2 Eze 20:1-11)

¹ Teke obu bẹ iphe-ememe gudejeru Hezekáya; k'ophu o phoduru nwagengu m'ọ nwuhu. Onye nkfuchiru Nchileke, eeku Azáya Emožu ejekfube iya je asụ iya: “Ọwaa iphe Ojejoje ekfu: Jikobekwa ufu ngu; kẹ l'ibyaakwa anwuhu; i tii kakwa mma l'iphe ono, eme ngu nụ ono.”

² Ya ndono; Hezekáya abya aghachi ifu l'oshi-epoto iya; bya ekfuru nụ Ojejoje; sụ iya: ³ “Nggube Ojejoje; nyatakwa lẹ mu gude ire-lanụ jeeru ngu ozi; bụru onye obu guru iphoro l'ẹke ị nọ; bẹ mu bya emekwaaphu iphe dụ maa l'ifu ngu.” Hezekáya arashikpoo ẹkwa ike.

⁴ Tọ dụ iya bụ; Ojejoje abya ekfuru yeru Azáya; sụ iya: ⁵ “Je ekfuru Hezekáya ẹge-a: Ọwaa iphe o kfuru; mbụ Ojejoje, bụ Nchileke kẹ nna ngu Dévidi: Mu nụakwaru iphe i kfuru mu; bya aphụwa ẹnya-mini ngu. Mu e-me t'ị nọfua afa iri l'ise. ⁶ Ọdo bụ lẹ mu a-dzọ ngu dzọ mkpụkpu-a l'ẹka eze ndu Asiriya. Mu a-gbataru mkpụkpu-a.

⁷ “Ọwaa iphe-ọhubama, mụbe Ojejoje e-me koshi ngu ndọ-ọ; t'ị gude maru lẹ mu e-me iphe mu kweru ụkwa ememe. ⁸ ?Ị phuru nwonyonyo ono, nọ l'iphe ono, e meru, eegudeje enyikobe ụlọ Éhazu ono? Ya e-tsula nwonyonyo ono azụ ntụ-ọkpa iri.”

Nwonyonyo ono atsula azụ ntụ-ọkpa iri l'ẹge o shi ha ogologo.

⁹ Ọwaa bụ iphe Hezekáya deru; mbụ eze ndu Júda l'iphe-ememe ono metsuaru iya; yọ kọrohu.

- 10 Mu sùkwaru: “?Bù nta-a,
 ọ bükwadu mu-a l'ikoro-a;
 bẹ mu egbe gbakwofu;
 mbụ e gbe nyakwota mu anyakwota?”
- 11 Mu abya asùkwaphu;
 mẹ mu te gega aphuheduna
 Ojejoje ọdo l'alì ndu nọ ndzu.
 Mbụ mẹ mu ta g'aphuhedu madzụ ọdo;
 mbụ ndu bu lẹ mgboko-a;
 bẹ mu l'ẹphe t'aga anọhedu.
- 12 E kpufuru ndzụ mu;
 l'ọ bụ onye kpufuru ụlo ụnwu-eswi;
 mbụ phụfu ndzụ mu ẹge
 onye akpa iphe aphufuje
 iphe ọ kpaghewaru.
 Ọ gbabufuwaru ndzụ mu
 ẹge onye ekwe ẹkwa
 agbabufuje eri l'iphe
 o gude ekwe ẹkwa teke
 ọ kpaghewaru ẹkwa.
 Mbụ shita l'eswe jeye
 l'enyashi b'o meje;
 mu l'ala maa alala.
- 13 Mu akpọkotaje mkpu jeye nchi abọhu.
 Ọ tapyashije ọkpu, nọ mu l'ẹhu l'ọ bụ agụ.
 Mbụ tsube l'eswe jeye enyashi;
 b'o meje; mu anwuhu anwuhu.
- 14 Mu arakotaje l'ọ bụ
 mgbashi-ujiku; zụkota l'ọ
 bụ okpuru-iyakoko;
 mbụ zụkota l'ọ bụ kpirihoho.
 Mu lewaru ẹnya l'igwe;
 ẹnya atsuwa mu ụbo.

- Mu asu: Byiko Nnajiufu;
 gbanuaru mu mkpu
 l'iphe-ẹhuka-a, mu eje-a!
- 15 Ọ bụ; ?bụ ngunu ẹ mu
 e-kfu?
 Kẹ l'o kfuwaru mu l'ọ bụ
 yẹbedua pakfutaru mu iphe ọwaa.
 Mu a-wata ome odo
 jeye teke mu a-nọ-bebe;
 kẹ iphe-ọnikiri-a, mu eje.
- 16 Nggube Nnajiufu;
 ọ kwa egbe iphe-a;
 ẹ madzụ gude buru.
 Yọ bukwaru iya phụ;
 ẹ mu gude nọdu ndzụ nta-a.
 Byiko; menua tẹ mu kọrohu;
 menua tẹ ndzụ dzua mu!
- 17 Ọ bụ-a oswi-okfu;
 l'ọ bụ t'ọ dọru mu lẹ mma;
 ẹ mu gude jee egbe iphe-ọnikiri ono.
 Ishi iya aburu l'i yeru mu obu;
 bya atuko iphe ẹji mu
 l'ọ ha ruru ye l'azụ
 bya anafuta mu l'alị maa.
- 18 Mẹ ndu nọwa l'alị-maa;
 te etukwa ngu ẹpha.
 Ọphu ndu nwụhuwaru
 anwụhu 'agụkwa egvu gude aja ngu ajaja.
 Ọphu ndu e kpochiwaru;
 'elehekwa ẹnya ire-lanụ ngu.
- 19 Ọ kwa ndu, nọ ndzụ;
 bụ ndu a-jaghe ngu ajaja
 ẹge mu aja ngu iya ntanụ-a.

Iphe, bú ọgbo ọphu nonu
ekfujeru ọgbo ọphu tso
ẹphe l'ị bú onye
evudoshije ike l'iphe i kfulu.

20 Ojejoje e-me-e tẹ kọrohu.

Mu e-gude ngwa-egvu;
gụa egvu gude jaa ya
ajaja l'eze-ulo Nchileke
jeye mbọku nka-ezekuna nke mu.

21 Azáya kfuwaru sụ t'e meta akpuru oshi figu
tsua etsutsu debetsua Hezekáya l'iphe-etsetse
ono, tsekashiru iya ono; t'ọ kpọshihu iya.

22 Hezekáya bya ajịa; sụ: “?Bụkpọ ngunu bú
iphe e-me nụ tẹ mu maru lẹ mu e-mekocha-a
bahụ l'eze-ulo Nchileke ọdo?”

39

Ndu ozi, shi Bábyilonu

1 Ọ buru teke ono bẹ Merodaku Baladanu, bú
eze ndu Bábyilonu ederu ẹkwo nụ t'a bya anụ
Hezekáya; bya eyekwaru iya ya phụ iphe t'e gude
bya iya ajiji; kẹ l'ọ nuru l'iphe shi eme iya; yọ
kawaa mma. 2 Hezekáya gudekpoo ẹhu-otso-
ena nata ndu ono, e ziru ozi ono; bya ekoshi
ẹphe iphe nọkota l'ulo-ẹku iya; mbụ koshi ẹphe
mkpọla-ọcha yẹle mkpọla-ododo; mękpọ ẹgiri
iphe eshi mkpọ yẹle manụ, dụ mma; mę ngwa-
ọgu iya l'ọ ha; mękpọ iphemiphe ọbule, bú ẹku,
nọ l'ulo-ẹku iya. Mbụ l'ẹ tọ dudu iphe nọ l'ufu
iya; m'ọ bú iphe nọ l'alị-eze iya l'ọ ha, Hezekáya
te koshidu ndu ono.

³ Tò dù iya bụ; Azáya, onye nkfuchiru Nchileke bya ejekfu eze, bụ Hezekáya bya aji iya: “?Bụ ngunu bẹ ndu ono kfuru? ?Bụ awe bẹ ẹphe shi bya nke ngu?”

Hezekáya asụ iya: “Ha! Ẹphe shikwa ẹke teru ẹnya. Ọ bụkwaru Bábyilonu bẹ ẹphe shi bya mu aji.”

⁴ Azáya aji iya: “?Bụ ngunu bẹ ẹphe phuru lẹ nke ngu?”

Hezekáya asụ iya: “Ẹphe chikokwa iphemiphe ọbule, nọ lẹ nke mu phukota. Ẹ to nwedu iphe mu nweru enweru ọphu mu te koshidu ẹphe.”

⁵ Tò dù iya bụ; Azáya abya asụ Hezekáya t'ọ nua iphe shi Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike l'ọnu. ⁶ Ọ sọru: “O nwekwaru teke ee-mekochaa chiko iphemiphe ọbule, nọ lẹ nke ngu; mę iphemiphe ọbule ono, nna ngu oche phẹ setaru dobe, nọ jeye nta-a ono vua lashia Bábyilonu. Ẹ tọ dudu m'ọo nanu ee-wophodo. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono. ⁷ Ẹge ono bẹ aa-haru unwu ngu ndu kẹ unwoke; mbụ ndu a mụturu ngu bẹ ee-ruta tųgbua; ẹphe eje aburu ndu a haru akpuru nọdu lẹ k'eze ndu Bábyilonu.”

⁸ Hezekáya asụ iya: “Iphe ono, Ojejoje kfuru, i byaru bya ekfua ono dukwa mma.” Iphe o gude kfua ẹge ono bụ l'ọ riru: “Lẹ mkpa ta akpadu; nji ta aji teke mu nọkwadua ndzụ.”

40

Aadu ndu kẹ Nchileke ike

¹ Unu duna ndibe mu ike!
Unu dua ẹphe ike!

- Ono iphe Nchileke unu ekfu ndono.
- ² Unu kfuaru ndu Jerúsalemu okfu bebebele.
 Unu emee t'ephe maru
 l'ozí-ike ono, ephe eje ono;
 be gvwaru nu.
 L'a gvwaru ephe nvu
 l'iphe du eji, ephe meshiru.
 L'ewere, ephe nataru l'eka
 Ojejoje
 hakwa l'ọ bu iphe du eji, ephe meru;
 mbu l'ọ ha l'ọ bu iya ugbo labu.
- ³ O nweru onye echi mkpu; su:
 "Unu waaru Ojejoje ọzo l'echi-egu.
 T'a chikwaaru Nchileke eze ọzo l'echi-egu.*
- ⁴ Eke, du nsuda nsuda;
 e nwuchikota iya enwuchi.
 Iphe bu eze ugu;
 me ugu nshii;
 a kpọ-zekota iya.
 Eke, du nsukutu-nsukutu;
 a razee ya t'ọ yi ko ayiko.
 Eke du
 nkwoğodo-nkwoğodo;
 e mee ya t'ọ daburu pongu;
- ⁵ k'ophu ee-kpuha ọdu-biribiri Ojejoje t'a phu
 iya.
 Iphe bu madzu a-phu iya;
 kele Ojejoje gudewaa onu iya kfu ya."
- ⁶ O nweru olu, sụru:
 "Te mu chia mkpu!"
 Mu aji iya:

* **40:3** 40:3 Mát 3:3.

“?Bụ mkpu ngunu;
bẹ mu e-chi?”

Yọ sụ mu: “Tẹ mu sụ l'iphe,
bụ madzụ dukota l'ọ bụ ẹgbudu.
L'ọ bụ ẹge ono, ẹgbudu
amajẹ ono bụ ẹge madzụ
amajẹ.

Ọoduje l'ọ bụ igu oshi, nọ l'ẹgu.

⁷ Ẹgbudu -nwua kpaa; igu iya erishihu
teke Ojejoje tushiru ẹphe ume.
Ishi iya bụlephu lẹ madzụ bụ ẹgbudu.

⁸ Mbụ l'ẹgbudu -nwuje kpaa;
igu iya erishihu.
Obenu l'okfu Nchileke ayi
a-nọ gbururu jeye.”†

⁹ Je evudo l'eli eze egvu;
nggube Záyonu, byaru
ozí-oma.
Nggube Jerúsalemu,
byaru ozí-oma;
wolia olu chia mkpu!
Wolia olu; ba atsukwa egvu!
Kfuru mkpukpu, nọtsua
lẹ Júda-a:

“Nchileke unu ndọ-ọ!”

¹⁰ Unu lekwa! Nnajiufu,
bụ Ojejoje gudekwa ike l'abya.
Ọ bụ ike iya; bẹ oo-gude chia.
Unu lekwa! Obunggo; nọkwa iya l'ẹka;
ọkfu ugwo etsoru iya.

¹¹ Ndu awụ etso iya nụ;
bẹ ọonoduje eche l'ọ bụ onye eche aturu.

† **40:8** 40:6-8 1 Pyit 1:24-25.

Ọ nọdu achikobeje unwu
 aturu ono heru l'ẹka;
 mbu ọo-nmakube ephe l'okpoma iya.
 Ege ono be ọo-nọdu atoje
 nwehu edu ndu ophu he nwa.

12 ?Bu onye dujewaru ike gbaa
 ẹka okophoro gude tuta
 mini, no le mgboko atutu;
 m'o bu gude nkwo-eka to akpamigwe l'o
 ha?

?Bu onye dujewaru ike
 kpokoo udzu, no le mgboko le nkata;
 m'o bukwanu pata eze ugvu
 tuta l'iphe aatuje era iphe;

13 ?Bu onye tujeru Ojejoje iphe oo-me?
 ?Bu onye kpo-zijeru iya uzo;
 su iya l'owaa bu iphe oo-me?

14 ?Bu onye be Ojejoje
 jejekporu okpata ishi iphe?
 ?Bu onye zijeru iya uzo
 ophu bu okpobe iya?
 ?Bu onye b'o bu;
 mbu onye ziru iya iphe o maru;
 mbu bu onye koshiru iya
 uzo, oo-shi t'iphe doo ya enya?

15 Ishi iya bulephu l'iphe bu mbakeshi gbaa
 mgburumgburu halephu
 l'o bu mini, tadaru l'efere.
 Iphe a guberu ephe bu-a
 udzu, no l'iphe aadaje iphe.
 Eke, bu ikfuli; be otuje
 l'o bu onye atu udzu.

16 Mbu l'oswa, no l'ugvu ugvu

Lébanonu te dzukwa
 ọburu nku oye l'oku.
 Ọphu anu, nọkota iya nu
 'edzkwaphu t'e gbushia ya
 gude gwooru Ojejoje
 ngweja-ukfuru.

17 Iphe bu mbakeshi ta dudu
 iphe epe bu l'ifu iya.
 A guberu epe iphe
 mmanu; mbu l'iphoro
 ka epe nshinu.

18 ?Bu onye be unu a-tukporu Nchileke yeru?
 ?Bu egbe ntekpe ngunu
 be unu a-su le yele iya bu iphe lanu?

19 L'a -bya l'iphe a kpuru akpuku;
 onanu bu onye eme nka kpuru iya.
 Yo buru onye akpu uzu,
 akpuje mkpola-ododo
 wuru iya mkpola-ododo;
 bya emetaru iya
 gwogirigwo mkpola-ocha.

20 Onye, akpakpo ukpa;
 k'ophu e to dudu ike anu
 Nchileke egbe iphe ono;
 ejeje afota oshi, te eridu
 avurukpa; je achoo onye emenwu nka ehu;
 yo bya apyiaru iya ntekpe,
 ta byadu afofu afofu gvuberu iya.

21 ?Unu ta mahaadua to.
 ?Unu ta anubudua ya?
 ?Te kfubuaru iya unu
 shitakpoo le mbu to?
 ?To dodua unu enya ege

- e gude tọo ntọ-l'alì mgboko tọo?
 22 L'ọ nọ l'aba-eze iya l'ephekerephe;
 nọghata eliphe mgburumgburu.
 Ndu, nọ iya nọ ahakọtajele
 iya phụ l'ọ bụ unwu ugu.
 Eligwe b'ọ gbasaru l'ọ bụ nchanwụ;
 bya eworu iya gesaa l'ọ bụ
 ụlo-ẹkwà t'e buru l'ime iya.
- 23 Ndu bụ ishi bẹ oomeje
 ẹ tọ dudu iphe ẹphe abụ.
 Yọ bya emee ndu achi
 mgboko-a ẹphe aburu iphe-mmanu.
- 24 Ọobuje; aanọdukwadua akụ iya;
 aanọdukwadua adza iya;
 ọonodukwadua agbabe akwara;
 yọ phụa ya ọnu; yọ nwua kpaa;
 oke pherephere abya eruta iya l'ọbu ẹswa.
- 25 Onye nsọ ono jiru; sụ:
 “?Bụ onye bẹ unu a-turu iya yeru?
 ?Bụ onye bẹ unu ekfu lẹ yele iya ha?”
- 26 Palinua ẹnya lekota igwe.
 ?Bụ onye meshiru
 iphemiphe ọbule ndu-wa?
 Mbụ onye ono, meru
 igweligwe mkpọ-kpodo avọshia;
 bya ekutsua ẹphe ẹpha l'ẹhu l'ẹhu.
 Yọ buru ike, ha nshinu,
 o nweru; mẹ agburu-ẹhu, ha nshinu,
 o nweru b'ọ gude mee
 tọ dụ mkpọ-kpodo ono;
 m'ọo nanụ ephuhujenu.
- 27 Unubẹ ndibe Jékọpu;
 ?nanụ ẹge ọ dụ bẹ unu ekfu egbe okfu ọwaa?

Unube ndibe Ízurelu;
 ?bu ngunu kparu iphe
 unu agu aphu?
 Ke l'unu ekfu le Ojejoje
 ta aphujedu iphe-ehuka, unu eje;
 to kpa ishi te ya meeru
 unu iphe gbaru unu.

28 ?Unu ta mahaada to?
 ?Unu ta anubua
 le Ojejoje bu Nchileke,
 a-no jeye le tutu yoyo?
 Yo buru iya meru
 mgboko jeye l'eke o jebekotaru.
 Ike ta agvudu iya;
 ophu uvo agvudu iya;
 ophu o dudu onye
 amakota-gheru ege
 iphe doberu iya enya.

29 Oomeje; te ike du onye meji tofuru;
 bya emee t'uvo du onye
 uvo ta nodu.

30 Unwu ogo lanu ono;
 be ike agvujekwa;
 ndu ke unwu okorobyia
 evukota iphe daa;

31 obenu le ndu chiru aka
 kwee le Ojejoje;
 be ike a-nodu aka akaka l'eje.
 Epe a-gba ebà l'o bu ugo.
 Epe a-gba oso;
 ike ta agvu epe.
 Epe ejee ije;
 nkwo ta atsụ epe ume.

41

Onye a-nọdu eyeru Ízurelu ẹka

- 1 “Unube ndu bunyabe
 eze ẹnyimu;
 unu nọdukwa
 nggujungguji l'ifu mu!
 Tẹ iphe bu mbakeshi
 rụkotakwa ẹhu!
 T'ẹphe kpịritakwa
 bya ekfua!
 Mbụ t'ayi l'ẹphe je
 edzuda l'ụlo-ikpe!
- 2 ?Bụ onye jeru je
 akpalia onye doberu
 ẹka ndoo l'ụzo
 ẹnyanwu-ahata;
 mbụ onye abụjeru;
 ọ -halia ọkpa; yo mekputa.
 Mbụ lẹ Ojejoje ewojeru
 mbakeshi ye iya l'ẹka;
 bya akapyabetsua ndu eze ẹka.
 O gudeje ogu-mbeke mee ẹphe;
 ẹphe adu l'ọ bu ẹja;
 gude akfụ gbakashia ẹphe;
 ẹphe ephekashihu l'ọ bu ẹswa,
 pherephere ẹphe.
- 3 Ọ chije ẹphe ọso; ejeru l'ifu l'ifu.
 Ọphu ọ dudu iphe eme iya nụ.
 Mbụ eshitsua ụzo,
 ọkpa iya ta túbua.
- 4 ?Bụ onye meru iphemiphe
 ọbule ono; mee ya meghaa.

Mbù shitakpoo lẹ
 mbùlembu; b'ọ̀ bụje;
 ọgbo ọwaa swegee;
 yo kua ọgbo ọdo;
 ẹphe abya eswee.
 Ọ kwa mbedua, bụ
 Ọjejoje bẹ meru iya nụ;
 mbù mube onye ivuzọ;
 bụru onye ikperazụ!”

⁵ Ndu bunyabe eze ẹnyimu
 phụwaru iya; egvu egude ẹphe.
 Ndu bu l'eka mgboko
 jebekotaru anmakota anmanma.
 Ẹphe awurita abya l'ifu.

⁶ Onyenonu l'agbaru ibe iya mkpu.
 Ẹphe l'ekfuru ibe ẹphe:
 “Obu kakwa ngu akaka!”

⁷ Ndu eme nka
 l'adukpelephu ndu
 akpu-uzu mkpola-ododo ike.
 Ẹge ono bẹ onye ọphu
 egudeje ọngu eme iphe;
 yọ kwọ tenengu
 ekfukwaruphu onye
 ọphu edzekfufe iya edzekfu;
 Ọ -nọdu; yọ sụ onye
 ọphu agbajẹ iya ọku
 gude dzekfua ya:

“Ọ dọakwa mma!”

Yọ bya egude nturu
 kpopyabe ntẹkpe ono
 l'iphe t'ẹ b'ọ̀ kpọ-buhu daa.

⁸ A -bya lẹ nggubedua bụ

- Ízurelu, bú nwozi mu;
 mbụ nggube Jékoṗu;
 onye mu gude ẹka mu fọta;
 mbụ nggube eri Ébirihamu, bú ọnya mu;
 9 mu jekporuru l'ẹke mgboko
 jebeberu je eduta ngu.
 Mbụ; ọ bụru ẹ mkpọro
 mgboko l'ẹke kakọtatsua
 ote ẹnya bẹ mu jeru je ekua ngu.
 Mu sụru ngu:
 Ị bụakwa nwozi mu.
 Mu fọtawaru ngu;
 ọphu mu enwufuhekwa ngu.
 10 Ọo ya bụ; ba atsụkwa egvu;
 kẹle mu nọkwa-a swiru ngu.
 Tẹ meji ba atọfukwa ngu;
 kẹ l'ọ kwa mu bụ Nchileke ngu.
 Mu e-me t'ike nọdu ngu;
 mu a-gbaru ngu mkpu.
 Mu e-gude ẹka-utara mu
 ono, mu egudeje mee
 iphe nhamunha he ngu.
 11 Iphe bụ ndu etsuru ngu
 ẹka l'ọkpoma;
 bẹ iphe-iphere e-gude;
 “Iyi; mẹ kpurupyata aburu
 kẹ ndu aturu ngu okfu.
 12 Mbụ; l'ii-chọ ndu ọhogu ngu; tii phụ ẹphe.
 Ndu etso ngu ọgu ta
 dudu iphe ẹphe a-bụ ẹ phuu.
 13 Ishi iya aburu l'ọo mbedua
 bụ Ojejoje; bya aburu Nchileke ngu;
 onye sekpu ngu l'ẹka-utara ngu;

sụ ngu t'ẹ b'ị tsụkwa egvu;
 ịẹ mu a-gbakwaru ngu-a mkpu.

- 14 Ba atsụkwa egvu; nggụbe
 ọru-ishi, bụ Jékọpu;
 mbụ nggụbe nwiphe bụ Ízurelu;
 kẹ l'ọ bụ mbẹdua gẹdegede
 a-gbaru ngu mkpu.”

Ono bụ iphe Ojejoje kfuru ndono; mbụ onye ono,
 dzọru ngu ndzụ ono; bya aburu Onye nsọ kẹ ndu
 Ízurelu.

- 15 “Lenu; ya e-me ngu t'ị bụru
 iphe, e gude etsu witu;
 mbụ iphe bụ k'ọphungu; l'atsụ nkọ;
 bya enweru ézé.
 Iphe bụ ugvu bẹ ii-tsu ọtilitoli;
 gwee ya egwegwe;
 mbụ mee ya; yọ bụru ntụ.

- 16 Ịi-phushi ẹphe;
 phẹrephere abya ephekata ẹphe.
 Mbụ atakawuka
 phẹrephere ephekashia ẹphe.
 Obenu ịẹ nggụbedua
 a-nọdu ete ẹswa l'ị nọ Ojejoje l'ẹka.
 Ege ono b'ọ bụkwaphu
 Onye nsọ kẹ ndu Ízurelu ono;
 bẹ ii-gude kua onwongu.

- 17 Ndu ụkpa mẹ ndu ẹ tọ
 nwedu ẹge ọ ha ẹphe achọ mini angungu.
 Ọphu ẹphe aphụdu iya.
 Ire kpọkotaru ẹphe nkụ
 l'ẹke mini agụ ẹphe.
 Obenu ịẹ mbẹdua,
 bụ Ojejoje a-za-a ẹphe oku.

- Mbụ ịe mbèdua, bu
 Nchileke ke ndu Ízurelu ta ahadu epehe.
- 18 Mu e-me t'enyimu gbafuhu
 l'eli chafuchafu ugu;
 nwogvu anodutsua
 ịe nsuda, notsua l'eke ono.
 Mu emee te echi-egu
 butsuaru okpuru;
 kpokpokirikpo ali aburu
 eke anodu amu amumu.
- 19 Iphe mu e-ye l'echi-egu bu oshi sida;
 yele oshi akeshiya;
 mekpoo oshi mitulu yele oshi olivu.
 Mbụ mu e-woru oshi payinu;
 dzaa ịe kpokpokirikpo ali
 yele oshi firu yele
 oshi sipuresu be mu
 a-chiko dzakota iya;
- 20 k'ophu ndu madzu a-phu; bya amaru;
 gbua ya igo; yo doo epehe enya
 l'o bu Ojejoje gude ike iya mee iphe-a;
 mbu l'o bu Onye nsọ ndu
 Ízurelu be meru iya dobe.”
- 21 Ojejoje sukwaru:
 “T'unu byanu bya echia okfu.”
 Eze ndibe Jekopu suru:
 “T'unu byanu atukahu iya.
- 22 Unu je achita agwa unu
 t'ephe bya ekfuaru ayi
 iphe e-me nu.
 Epehe ekfuaru ayi iphe mehawaru nu;
 k'ophu ayi e-gbu iya igo

- maru iphe oo-mekochaa b̄uru.
 Ọ d̄udu; unu ekfuwaruru
 ayi iphe e-mekochaa mee.
- 23 Unu karu ayi iphe e-me l'ifu;
 k'ophu ayi a-maru l'unu
 b̄u agwa, ere ire.
 Unu menua iphe;
 m'ọ b̄u iphe d̄u mma;
 m'ọ b̄u iphe d̄u ẹji;
 k'ophu ẹhu a-nmahu
 ayi anmanma; egvu egude ayi.
- 24 Obenu l'iphe-iphoro gbe kanu unu.
 Ẹge ono b̄e iphe unu eme ta
 dukpodua ophu bukpo iphe l'ilile.
 Onye hataru unu b̄e meru ahuma.
- 25 Mu jewaru je akpalia onye
 shi l'uzo isheli; yo byawa.
 Ọo-nodu l'uzo
 ẹnyanwu-ahata kpo-kua ẹpha mu.
 Onye ono a-tsu ndu ishi l'otumu;
 mbu dzoo ẹphe ẹge o-kpu-ite adzoje ura.
- 26 ?Bunua onye ole kfuru iphe-a
 l'odungu odungu ru;
 k'ophu ayi a-maru iya?
 ?Bu onye puhawaru
 iya l'ọ b̄u àphù k'ophu
 ayi a-sù:
 'L'ọ kwa iya ire-lanu?'
 Ẹ tọ dukwa madzu
 nwigbaleke-oma,
 kfujeru iya nu;
 tọ d̄u onye phujekpooru iya nu l'àphù;
 ophu o d̄udu onye, nujeru

- onu-mini okfu unu.
 27 O bú mbedua vuru ụzo sụ Záyonu:
 ‘T’o lekwa ephe ndo!’
 Mbụ; o bú mu yeru onye
 jeru je ezia Jerúsalemu
 ozi-oma ono.
- 28 Mu leru enya; ophu o dudu m’o onye lanu;
 mbụ ẹ tọ dudu m’onye lanu
 l’ephe a-kpọ-zigheru mu ụzo.
 Ophu o dukwaphu onye
 azaję mu mę mu jia ephe aji.
- 29 Lenu; ephe chikowa
 bukotaruru iphe-mmanu!
 Iphe ephe eme
 bukwaruphu iphe-mmanu.
 Mbụ l’agwa ephe ono
 bukota pherephere;
 buru iphe-iphoro.”

42

Onye ozi Ojejoje

- 1 Ojejoje suru:
 “L’owaa nwozi mu,
 bú onye mu eye adudu;
 mbụ onye mu ọtaru;
 bya aburu onye bú
 ẹhu-otso-ena mu.
 Mu wowaru ume mu yeya l’ehu.
 Oo-koshi iphe bú mbakeshi
 iphe bú ikpe, dụ maa.
- 2 Ẹ too jedu ọra ọra;
 ophu oojekwa ochi mkpu.
 Ophu o jekwa iya arara

lẹ woroworo.

³ Mbụ l'ekperema,
e yeru ọru; b'ẹ t'ọ nyajidu;
ọphu ọophunyikwa
owu iphe-ọku, enwu ọsworeswe.
Oo-gude ire-lanụ koshi
iphe bụ ikpe, dụ maa.

⁴ Ike ta agvụkwa iya;
ọphu ẹhu 'ejihukwa iya oyi
jeye teke ikpe, dụ maa a-bya
anguru anguru lẹ mgboko.
Yọ bụru l'ekemu iya
bẹ ndu bunyabe eze ẹnyimu
a-nọdu a-tụ ume atụ-kobe.”

⁵ Ọwaa iphe Nchileke, bụ Ojejoje ekfu; mbụ onye ono, bụ iya meru eligwe l'ọ ha bya eworu iya ọsa; onye bụ iya meru mgboko l'ọ ha; mękpowaru iphemiphe ọbule, nọ iya nụ; bya anụ ndu bu iya nụ ume, ẹphe atụ; bya eworu ndzụ; nụ ndu ejephe l'ime iya.

⁶ “Ọ kwa mube Ojejoje
eku ngu l'ogbodo iya.
Mu e-sekputa ngu l'ẹka.
Mu e-me t'i nọdu;
bụru onye, mu lẹ ndu
mgboko e-gude gbaa ndzụ.
Nnggu abụkwaruphu ndọhodo iphoro.

⁷ Nnggu emee t'ẹnya sahu ndu atsụ ịshì;
bya emee t'a tufu ndu a turu mkpọro;
mbụ mee ndu nọ
l'ẹkpuru-ochi lẹ mkpọro t'ẹphe lufutakota.

⁸ Ọ kwa mbedua bụ Ojejoje.
Yọ bụru ẹpha mu ndono gędegede!

Mu te ewokwaru ugvu,
 a kwabẹ mu nụ onye ọdo;
 ọphu mu te me te wota
 ajaja, e gega anọdu aja mu
 jalahaa ntẹkpe, bụ iphe
 e gude ẹka pyishia.

- ⁹ Lekwa-a; akahụ iphe a sùru
 l'oo-me meekwaru.
 Mu l'ekfuwa k'ọphungu.
 Mbụ lẹ mu ekfujeodukwaru
 iya phu unu tẹmanu yọ wata ememe.”

Egvu, e gude aja Ojejoje ajaja

- ¹⁰ Unu guaru Ojejoje egvu ọphungu!
 Unu shikpelephu l'ẹke
 mgboko jeberu jaa ya ajaja;
 unubẹ ndu akpa lẹ mini;
 mẹ iphe bụ iphe bu lẹ mini!
 Iphe bụ alị, nọnyabe
 eze ẹnyimu; mẹ iphe bụ
 ndu bu iya nụ; unu jaa ya ajaja!
- ¹¹ Tẹ echi-ẹgu; mẹ ndu
 butsua ya nụ kpọo gerugeru!
 Tẹ mkpukpu,
 ndu Kéda butsua tee ẹswa!
 Tẹ ndu Sela gụa egvu
 ẹhu-ọtso-ena!
 T'ẹphe nọdu lẹ ọnungonu
 ugvu kpọo orube!
- ¹² T'ẹphe kwabẹkwa
 Ojejoje ugvu!
 Ẹphe nọduje l'alị,
 nọnyabe eze ẹnyimu jashia ya ike!
- ¹³ Ojejoje a-dzọ

garamugaramu lufuta
 ege ndaji-nggara adzoje.
 Oo-me t'o vu iya evuvu
 ege ogu evuje soja.
 Oo-raa mkpu ogu;
 chia mkpegbe-ogu
 mekputa ndu ohogu iya.

14 Nchileke suru ege-a:

“Mu shiwa teke teru enya noduta ndo.

Mu nokpolephu
 nggujungguji; kpade onwomu.
 Obenu le nta-a;
 be mu a-wata ochi mkpu;
 l'azu pyakfungu;
 l'atu hekfuhekfu l'o bu nwanyi, ime eme.

15 Mu e-me te iphe bu ugvu,

notsua nu buru
 kpokpokirikpo ali.
 Mu abya emee t'iphe
 no ndzu, fushiru iya nu
 kposhihu nku.

Mu emetsua nggele
 t'o ghoshia ali okponku.
 Mu abya emee t'okpuru tashihukota.

16 Mu e-duru ndu atsu

ishì shia uzo, ephe ta mabua.
 O bu owere, ephe te
 eshibudua be mu e-duru ephe shia.
 Mu e-me te eke gbaru ephe ochi l'ifu
 gusahu buru ephe iphoro;
 bya emee uzo,
 du kwogoro-kwogoro
 t'o kwoo kwokwo.

- Iphemiphe ọbule-a;
 be e-mekota; mu ta ahadu ome ẹphe.
 17 Obenu ẹ ndu tukoberu
 ntekpe, a pyitsuaru apyipyi ishi;
 mbu ndu bu iphe
 a kpushiru akpukpu;
 be ẹphe asuje l'ọ bu nchi ẹphe;
 ndu ono be ee-me
 iphe-iphere; nwulaa ẹphe azu."

*Ndu Ízurelu atsọ ishi;
 l'ada nkichi*

- 18 "Unube ndu nkichi;
 unu nua iphe ẹ nchi!
 Unube ndu ishi;
 unu palia ẹnya phukpoduduaphu!
 19 ?Bu onye bu onye ishi ọbu,
 ẹ ta budu nwozi mu?
 ?Bu onye ada nkichi
 l'ọ bu onye ono, mu ziru ozi ono?
 ?Bu onye atsụ ishi
 l'ọ bu onye e yeru mu l'eka?
 Mbụ; ?bu onye atsụ ishi
 l'ọ bu nwozi Ojejoje.
 20 I phuru igweligwe iphe;
 ọphu ịingadu nchi.
 Nchi gheru ngu ọnu;
 ọphu ọ dudu iphe ịinuje."
 21 Ojejoje bu onye doberu
 ẹka ndoo.
 Ọ bu iya kparu iphe ọ nuru
 ẹphe ekemu, ere ire;
 bya adukwaphu biribiri.

22 Obenu ẹ ndu-wa ẹ
 ndu a ẹru alẹlu;
 vua iphe ẹphe.
 Ẹphe l'ẹphe ha ọkọtawa l'iduma;
 mẹ ndu ọphu a tushiru
 mkpọro; domishia.
 Ẹphe ẹwa ndu a ẹtaru alẹta;
 ọphu ọ dudu onye agbaru ẹphe mkpu.
 Ẹphe ẹwa ndu a nwukoru anwuko.
 Ọphu ọ dudu onye asu:

“Unu dulata ẹphe azu!”

23 ?Bẹ onye ole l'unu ha
 a-ngabẹ nchi l'okfu-a;
 m'ọ ẹ ọdukpelephu
 nwandoo nẹ iphe l'oge, abya nẹ?

24 ?Bẹ onye haru ndibe Jékọpu
 haa t'a kwaa ẹphe l'okwata;
 mbẹ nwuru ndu Ízurelu nẹ
 t'ẹphe ẹru ndu e meru
 o-me-l'iwe?
 ?Tọ ẹdu Ojejoje tọ;
 mbẹ onye ono, ayi mesweru ono;
 ke l'ẹphe te kwedu otso ẹzo iya;
 ọphu ẹphe ekwedu ome ekemu iya.

25 Ya ndono; yo woru oke
 iphe-eghughu iya byabẹ ẹphe;
 mee t'ẹjo ọgu dakfuta ẹphe.
 O gude ọku tu-buta ẹphe mgburumgburu;
 ọphu ẹphe amadule-ẹ iphe eme nẹ.
 Yo kee ẹphe l'ọ ẹ ọku;
 ọ ẹ l'ẹ tọ dudu iphe ẹphe shi iya mụta.

43

Ukwa; l'aa-dzo ndu Ízurelu

- ¹ Obenu lẹ nta-a;
 ọwaa iphe Ojejoje ekfu;
 mbụ onye ono,
 bụ iya meru nggube Jékoṗu;
 buru iya moru
 nggube Ízurelu.
 Ọ suru:
 “Ba atsushi egvu;
 kele mu gbafutawaru ngu.
 Mu kuru ngu oku;
 kukpoo ngu epha ngu;
 mbụ l'ì bụ nke mu.
- ² Teke iisweta lẹ mini;
 bẹ mu nọ-ọ swiru ngu.
 Teke ọ bụ ẹnйimu;
 bẹ iime t'i rusweta;
 b'ẹ t'o rikpudu ngu.
 I -je ije l'eli ọku;
 b'ẹ t'ọ hudu ngu;
 ophu ire ọku 'ekedu ngu;
- ³ ke l'ọ bụ mbẹdua bụ Ojejoje, bụ Nchileke ngu;
 bya aburu Onye nsọ ke ndu Ízurelu;
 bya aburu onye ndzofuta ngu.
 Ọ bụ ndu Íjiputu;
 bẹ mu gude achì ngu eja.
 Mu gude ndu Kúshi;
 mẹ ndu Seba gbata ngu.
- ⁴ Keshinu ì dụ mu mkpa;
 bya aburu onye aakwabẹ ugvu l'ẹnya mu;
 mbụ lẹ keshinu mu yeru ngu obu

bẹ mu e-gude ndiphe gbanweta ngu;
bya eworu mbakeshi nụ l'ụgwo ndzụ ngu.

⁵ Ba atsụkwa egvu;

kele mu nọkwa-a swiru ngu eswiru.

Mu e-shi l'ụzo

ẹnyanwu-ahata dulataru ngu ụnwu ngu;

bya ejekwaphu l'ụzo

ẹnyanwu-arịba je

edulataru ngu ndibe ngu.

⁶ Mu a-sụ ishi-eli: 'T'ọ haa ẹphe!'

Mu asụ ọhuda: 'T'e b'ọ

lọ-dekwa ẹphe!'

T'e shi l'ẹke, teru ẹnya

dulataru mu ụnwegirima mu;

ndu ke unwoke!

E shi l'ẹke mgboko jeberu

dulataru mu ndu k'ụnwanyi!

⁷ Iphe bụ ndu zaru ẹpha laaru mu;

ndu mu keru t'e gude kwabẹ mu ugvu;

ndu mu gude ẹka mu moo;

mee ẹphe dobe: t'e dulata ẹphe."

⁸ T'e dufutanu ndu ono,

nweru ẹnya; l'atsụ ishì ono;

mbụ ndu ono, nweru nchị;

l'ada nkịchi ono.

⁹ T'e kua iphe bụ mbakeshi t'ẹphe bya edzua;

ndiphe edzukwaaphu.

?Bụ onye ole l'ẹphe kfuru

iphe ono, eme nụ ono.

?Bụ onye kfuru ọphu

mehawaru nụ?

T'ẹphe jenu je ekua ndu ekebe;

t'ẹphe bya ekoshi lẹ nk'ẹphe bụ ire-lanụ;

k'ophu ndu ọdo a-nụkwanu iya;
bya agbaaru ẹphe ekebe.

10 Ọwaa iphe Ojejoje ekfu.

Ọ sūru:

“L'ọ kwa unu bụ ndu ekebe mu;
būru unu bụ ndu mu ọtaru
t'unu būru ndu ozi mu;
k'ophu unu a-maru mu;
bya ekwetakwaphu nke mu.
Yo dokwaaphu unu ẹnya
l'ọ bụ mu bụ onye ọbu.
E to nwehekwa Nchileke ọdo, nọnu;
a gụfu mbẹdua;
ọphu ọ dụkwa Nchileke
ọdo, a-nọnu; gbahaa mbẹdua.

11 Mbẹdua; mbụ mbẹdua
gẹdegedede bụ Ojejoje;
a gụfu mbẹdua;
b'ẹ tọ dūhedu onye ndzọta ọdo, nọnu.

12 Mu koshiwaru iya ekoshi;
bya adzọta iya dobe;
bya ara iya arara l'ọ bụ
mbẹdua bụ Nchileke;
l'ẹ tọ bụdu agwa ndu ọhodo ono,
unu dobetsuaru ono.
Mbụ ọ bụ unu bụ ndu ekebe mu.”
Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

13 “Keshinu ndiche;
bẹ mu shikpooru bụtaru Nchileke;
ọphu ọ dūdu onye adụ ike
anata mu iphe mu gude.
Mu -mewa iphe;
?bụ onye a-ghazighe iya?”

Ndu Ízurelu alaphu azu l'onodu ephe

- 14 O waa iphe Ojejoje ekfu;
 mbu onye ono, gbafutaru
 unu ono, bu onye nsọ ke Ízurelu.
 O suru:
 "L'ọ bu l'okfu ẹhu unu;
 be mu e-gude zia t'e je Bábyilonu;
 je anyakashia obu-edukfu Bábyilonu
 l'ugbo-mini ono,
 ephe gudetsua eku onwephe ono.
- 15 O kwa mbedua bu Ojejoje ono;
 mbu onye nsọ nke unu ono.
 Mbu onye ono, bu iya bu
 iphe metaru unube ndu Ízurelu;
 bya aburu iya bu eze unu."
- 16 O waa, iphe Ojejoje ekfu;
 mbu onye ono, toru uto l'eze enyimu;
 bya atogbo gbororo;
 yo ghajaa eze mini ono.
- 17 Mbu onye ono,
 chifutaru ugbo-inya;
 me inya-ogu;
 bya achita ndu soja;
 me ndu, maru enya ogu; l'ekalanu.
 Ephe azeshia l'eke ephe
 ta byadu bya egbeshikwadu egbeshi odo;
 ephe anyishihu;
 mbu phu-nyishia ephe l'ọ bu iphe-oku.
- 18 "Unu zahashia akahu iphe;
 t'e b'ọ bushi iphe mehawaru nu;
 be obu unu a-kwa!
- 19 ?Unu phunu le mu emewa iphe ophungu!
 Mbu l'ọ fushiwa. ?Unu te eledu iya to?

Mu a-tòokwa ọ̀zo l'echi-ẹ̀gu;
 ẹ̀nyimu a-nòkashia l'ali,
 daburu swanmangu.

- 20 Anu-ẹ̀gu-ẹ̀gbudu a-kwabẹ̀ mu ugvu; nkuta-
 ọ̀swa;
 mẹ̀ enyi-nwẹ̀nu ajaa mu ajaja;
 kele mu meru; mini anọ̀du l'echi-ẹ̀gu;
 ẹ̀nyimu anòkashitsua l'ali,
 daburu swanmangu;
 k'ọ̀phu ndibe mu;
 mbu ndu ono, mu fọtaru ono;
 a-phuje mini; ngua.
- 21 Ẹ̀phe ajajẹ̀ iya ajaja; raa ya arara
 mbu ndu ono, mu gude ẹ̀ka
 mu kpua doberu onwomu ono.”

Ejo iphe ndu Ízurelu

- 22 “Obenu lẹ̀ nggube Jékọ̀pu
 te kwedu araku mu.
 Nggube Ízurelu asu l'ike mu;
 be gvwaru ngu nu.
- 23 Ẹ̀ ti kpọtadu aturu gude
 gwooru mu ngweja-ukfuru;
 ọ̀phu i gbaduru mu ẹ̀ja
 gude kwabẹ̀ mu ugvu;
 ọ̀phu o budu lẹ̀ mu
 bojeru ngu ivu era k'ogba ngweja-nri;
 m'o bu mu akpanukawa
 ngu ẹ̀hu insensu, asuje t'i nu mu.
- 24 Ẹ̀ ti zọtaduru mu kalamosu, eshi mkpo;
 ọ̀phu i gudedu ẹ̀ba iphe
 gbaaru mu ẹ̀ja gude mee t'ẹ̀hu tso mu ẹ̀na.
 Iphe i gbe mee bu l'i meleru

- mu phụ iphe dụ
 eji jeye yọo nyịwa mu ẹra.
 Mbụ l'i metawaru mu
 iphe dụ eji; k'ophu ike gvụwaru mu.
- 25 Ọ bụ mbedua gèdegede;
 mbụ l'ọo mbedua bụ
 onye enwefuje ngu iphe dụ eji
 ngu l'okfu ẹhu nke mu.
 Ophu mu anyatabuaru ngu iphe dụ eji.
- 26 Nyatanuru mu iphe mehawaru nụ;
 t'ayi tũkahu okfu.
 Doedu t'a maru:
 ?iswi; ọ dụ ngu mma?
- 27 Ochechoroche ngu phẹ
 meru iphe dụ eji.
 Ndu ishi ngu kwefuru mu íkè.
- 28 Ọ bụ iya woshiru ndu ishi ụlo-nsọ mu;
 t'ephẹ ha abụhe iya;
 bya emee Jékọpu;
 yọ bụru kpurupyata;
 ndu Ízurelu abụru
 iphe-ọchi."

44

Ízurelu; ndu Nchileke fọtaru

- 1 "Obenu l'agha;
 ngabẹ nchị nta-a;
 nggụbe Jékọpu, bụ nwozi mu;
 mbụ nggụbe Ízurelu ono,
 mu gude ẹka mu fọta ono."
- 2 Ọwaa iphe Ojejoje ekfu;
 mbụ onye ono, meru ngu;

buru iya moru ngu l'ẹpho;
 bya aburu iya bu onye
 a-gbaru ngu mkpu:

Ba atsukwa egvu;
 nggube Jékọpu, bu nwozi mu;
 mbu nggube Jeshurunu,
 bu onye bu mu ọtaru ngu.

³ Mu a-gba mini l'ali, ẹgu mini agụ.
 Mu emee; nggele anọdukota l'ali,
 kpọhuru nkụ ono.
 Mu e-woru Ume mu
 ye unwu ngu l'ẹhu.
 Mu abya ekebe awa ngu k'ọma.

⁴ Ẹphe a-wu-lishihu l'ọ bu
 ẹgbudu, fushiru l'iku mini;
 mbu zee l'ọ bu oshi wilo,
 nọ l'iku nggele, atsọ atsotso.

⁵ "O nweru onye a-sụ:
 'Mu bukwa ke Ojejoje,'
 nweru onye eku ẹpha iya laaru Jékọpu;
 nwekwaruphu onye edee
 l'oshi ẹka iya: 'Lẹ ya bukwa ke Ojejoje';
 ẹpha iya aburu Ízurelu."

⁶ Ọwaa iphe Ojejoje ekfu:
 mbu onye ono, bu eze ndu Ízurelu;
 bya aburu onye gbafutaru ẹphe ono;
 mbu Ojejoje,
 bu Ọkaribe-Kakọta-Ike:
 "O kwa mbedua bu onye k'odungu;
 buru onye k'ikperazu.
 Ẹ tọ duhekwa Nchileke ọdo,
 nonu; a gufu mbedua.

⁷ ?O nweru onye aa-tu yeru mu?

T'onye ọbu kfunua;
 mbụ t'onye ono menua ya; tẹ mu maru.
 T'onye ọbu dzeegheduru
 mu iphe mekotahakporu nụ
 keshinu ndu ndiche.
 T'onye ọbu kfuedu
 iphe e-mekochaa mee nụ;
 mbụ ẹge-a; t'ọ kọnua
 iphe abya ememe.

⁸ T'ẹhu ba anmakwa unu anmanma;
 ọphu unu 'atsụkwa egvu!
 ?Mu te kfuhaadaru iya unu
 keshinu teke teru etete;
 mbụ kfua ya; raa ya arara?
 Ọ kwa unu bụ ndu ekebe mu.
 ?O nweru Nchileke ọdo, nọnu,
 a gụfu mbedua? Wawaa!
 ?O nweru ikelegvumu agwa ọdo, nọnu,
 mu ta amadụ.”

Ndu eme ọ ntekpẹ

⁹ Iphe bụ ndu eme ọ ntekpẹ l'ẹphe ha bụkota ndu mmanu. Ẹge ono bẹ iphe ono, ẹphe sụru l'ọ bụ ẹphe ọkpobe iphe ono bụkwaphu iphe ẹswè. Ndu agbaru ẹphe ọdzori bụ ịshì bẹ ẹphe atsụ. Ẹ to nwedu iphe ẹphe maru; k'ọphu iphere e-je ẹphe adụdu. ¹⁰ ?Bụ onye pyitaru ọgwu; bya akpua ntekpẹ, bụkota iphe ta dudu iphe ẹphe agaru iya mkpa iya? ¹¹ Lekwa; iphe bụ ndu etso iya nụ; bẹ e-mekochaa bụru ndu iphere e-me. Ndu ono, akpuje iya nụ ono bunu madzụ mmanu bẹ ẹphe bụ. T'ẹphe byanụ bya edzukobe; keeduru ọkpa; t'ẹphe phụ l'ee-ye ẹphe oke egvu meru iphere nụ l'ẹphe ha.

12 Ọ bú onye ọ́zú ewotaje anma hùbe l'ọ́kú ícheku. Ỳọ bya egude ọ́ngú tsua ya gude kpúta ntẹ́kpe. Ỳọ búru ọ́kpú ẹ́ka iya b'ọ́ gudeje eme iya. O -menyaa ya; ẹ́gú agùlahaa ya; ike agvù iya. Teke ẹ́ tọ́ ngùdu mini bú: aa-nọ́nyaa; ẹ́hú atsùa ya ọ́me.

13 Ndu kapyínta bú eri bẹ́ ẹ́phe egudeje atọ́. Ỳọ bya egude iphe aakajẹ́ iphe kaa ya ẹ́ge oo-me iya; bya egude nkọ́ pyía ya. Ỳọ bya egude kọ́mupasu tọ́ ya ẹ́ge ọ́o-gba. Yo mee ya; yọ́ dùlẹ́phu l'ọ́ bú nwoke; mbù dùkpọ́ biribiri ẹ́ge nwoke adùje. Yo woru iya je egvube l'ùlo nte. 14 Mbù ẹ́ge-a; yo gbutsua oshi sida; m'ọ́ bú sipuresu; m'ọ́ búkwanu achi, ọ́ haru yẹ́le oshi ọ́do, nọ́tsua l'ọ́swa achíko vua. Ọ́phu bú l'ọ́ dzaru oshi payínu; igwe achía mini mee ya; yo vua. 15 Oshi ọ́phu e mephodoru iphe abujewaruru nkù. Ỳọ haru hatajẹ́ iya gude nyaa ọ́kú. Yo gude iya mekwaa ọ́kú; ghee buredi. Tẹ́manu Yo gbentakwa iya phù gude pyíta ọ́gwu balahaaru ẹ́ja. Mbù pyíta ntẹ́kpe dalahaaru iya pẹ́e. 16 Ỳọ bya ekee nkù ọ́bú ẹ́bo chíta ye l'ọ́kú; shia ya iphe. Ỳọ bya ahúa ya anù taa; tajia ẹ́pho. Ỳọ gudekwa iya phù nyaa ọ́kú; yọ́ sù: “Mhm! Nta-a bẹ́ ẹ́hú evuwa mu ọ́kú. Mu phùwaru ọ́kú nyaru.” 17 Ỳọ bya achíta ọ́phu phọ́durunu gude pyíta ọ́gwu; mbù mee ya ntẹ́kpe; dalahaaru iya pẹ́e; l'abaru iya ẹ́ja. Yo bya agùlahaa anù iya; sù iya: “Dzọ́o mu; ọ́ kwa nggu bú Nchileke mu.”

18 Ẹ́ to nwekwa iphe ẹ́phe maru. Iphe te edodu ẹ́phe ẹ́nya; kẹ́ l'e kwechiru ẹ́phe ẹ́nya; k'ọ́phu ẹ́phe ta aphùdu ọ́zo. Ẹ́ge ono b'e mechiru ẹ́phe egomunggo; t'ẹ́ b'ọ́ dù iphe e-doje ẹ́phe ẹ́nya.

19 Ophu ọ dudu onye ọphu asuje t'iya riedu ọriri. Mbụ ọphu ọ dudu onye ọphu maru iphe; mbụ iphe doru ẹnya kẹ t'ọ sụ: “Nta-a bụ iphe-a, mu hataru ye l'ọku-a; bya egude icheku iya ghee buredi-a; bya egude iya hụa anụ taa; ?bụ ọphu phọdurunu bẹ mu e-gude mee iphe dụ eji? mbụ ?Bụ kpukpurungu oshi bẹ mu a-wata ọdaru pẹe?”

20 Ọ kwa ntụ bẹ oori. Mbụ; ọ bụ mkpọkoro egomunggo iya dephuru iya. Mbụ; ẹ tọ bụdu l'ọo-dụ-ghe ike adzọ onwiya. Ophu ọosudu: “?Ọ kwa l'iphe-a, ya gude l'ẹka-utara-a ta dudu iphe ọ bụ?”

Onye oke; l'onye ndzọta

21 “Nyatakwa iphe ndu-wa;

byiko Jékọpu; mbụ nggube Ízurelu;
kẹ l'ọ kwa nggu bụ nwozi mu.

Ọ kwa mu meru ngu nwozi mu.

Nggube Ízurelu; mu ta azahakwa ngu!

22 Mu mewaru emeswe,

i mesweru mu asakahụ l'ọ bụ urukpu.

Mu abya emee iphe dụ eji,

i meru mu emishihi l'ọ bụ iji utsu.

Lakfutanu mu;

kẹle mu dzọwaru ngu ndzụ.”

23 Nggube igwe;

gụa egvu ẹhu-ọtso-ẹna;

kẹ l'ọ kwa Ojejoje meru iphe-a!

Chishia mkpu ike nggube

eliphe nọ lẹ mkpuli igwe!

Unu byiswe egvu;

unubẹ eze ugvu, nọtsuanu;

mẹ unube ọswa, nọtsua nụ;
 mẹ iphe bụ oshi, nọ iya nụ!
 Kele Ojejoje dzọwaru Jékọpu!
 O gudewa Ízurelu koshi ọdu-biribiri iya.

- 24 Ọwaa iphe Ojejoje ekfu;
 mbụ onye ono, gbafutaru ngu ono,
 bụkwaru iya phụ, bụ onye
 kpuru ngu l'ẹpho.
 Ọ sụru: "L'ọ kwa iya bụ Ojejoje;
 onye bụ iya meru iphemiphe ọbule.
 Yọ buru mu tọsaru eligwe
 nwẹnkinayi mu;
 yọ daburu phorokotongu;
 bya abụkwaruphu mu
 tọsaru mgboko nwẹka-mu.

- 25 Ọ kwa mu emeje t'iphe ndu
 ekfuchiru Nchileke l'ugho kfuru
 haa ome ẹge ẹphe kfuru mee ẹge ọdo;
 mbụ mu eme ndu aphụ àphụ eswe.
 Mu ekfujekwaphu
 mmamiphe ndu maru iphe ifu;
 mee ya; yọ buru iphe éswè.

- 26 Okfu, onye ejeru mu ozi
 kfuru bẹ mu emeje;
 yọ dọ ẹge o kfuru iya;
 ẹge ono bẹ teke ndu mu
 ezije ozi kfukwaruphu iphe;
 mu emee ya ẹge ẹphe kfuru iya;
 mbụ ndu sụru ke Jerúsalemu;
 sụ l'ee-mekochakwa buru iya eburu ọdo;
 bya asụkwaphu ke
 mkpukpu, nọtsua le Júda;
 sụ l'ee-mekochaa kpua ya; mbụ l'ẹke

- ọ dakpọshihukotaru;
 be e-mekochaa mekwazikota.
 27 Ọo mu sọru ebo: 'Tashihu!
 Mu e-me tẹ mini, nọtsua
 l'enyimu ngu tashihukota.'
 28 Ọo mu kfuru okfu ke
 Sáyirosu; sọ:
 ọ bu onye echeru mu aturu mu.
 Oo-mekota iphe dụ mu t'o mee.
 Oo-kfu ke Jerúsalemu; sọ:
 T'a kpụ-kwazi iya.
 Ọo-byakwaphu ekfua
 k'eze-ulo Nchileke;
 sọ t'a tọkota ntọ-l'alị iya."

45

- 1 Ọwaa iphe Ojejoje ekfuru
 onye ono, ọ fọtaru t'ọ buru
 eze; mbụ Sáyirosu,
 onye ọ lọtaru l'ẹka-utara
 gude mekputakota iphe,
 bu mbakeshi, nonu, byaru iya l'ifu;
 bya egude nashikota iphe,
 bu ndu ndu eze ngwa-ọgu ẹphe;
 gụhashia ọzo gheberu iya ọnu;
 k'ọphu ẹ taa gụ-chihedu iya agụ-chi.
 2 Mu e-vuru ngu ọzo
 je arakashia ugvu ugvu;
 nyakashia ọgu nggamgbo,
 e meru l'ope; bya
 egbukashia mgboro-ígwè,
 e gude tų-chia ọzo.
 3 Mu a-nụ ngu ẹku, nọ l'ọchi;

mbụ iphe-enweru,
 e domirụ l'ẹke dụ ị nso.
 Onanu e-me t'ị maru ị
 mu bụ Ojejoje, bụ
 Nchileke kẹ ndu Ízurelu;
 onye ekuje ngu ẹpha ngu gẹdegede.

⁴ Ọ kwa onye mu eme ele bụ
 Jékọpu ono, bụ nwozi mu ono;
 mbụ Ízurelu ono, bụ onye mu
 fọtaru nwẹka-mu ono.
 Yọ bụru iya kparu iphe
 mu kuru ngu ẹpha;
 woru ogenyi mee ngu
 l'ẹbe abụ l'ị maru onye mu bụ.

⁵ “Ọ kwa mbẹdua bụ Ojejoje;
 ọphu ọ dūhekwa onye ọdo, nọnu.
 A -gufu mbẹdua ta dūhekwa
 Nchileke ọdo, nọnu.
 Ọ bụ mbẹdua e-me tẹ ike
 nọdu ngu; e gudekwaru
 l'ẹ tị madu onye mu bụ;

⁶ k'ọphu bụ shita l'ẹke
 ẹnyanwu ahataje jeye l'ẹke ọodaje
 b'a makwanuru
 l'ẹ tọ dūhedu onye ọdo,
 nọnu, ta bụdu mbẹdua.
 Ọ kwa mbẹdua bụ Ojejoje;
 ọphu ọ dūhekwa onye ọdo, nọnu.

⁷ Ọ kwa mbẹdua emeje
 t'iphoro nọdu; mekwaphu; ọchi anọdu.
 Ọ kwa mbẹdua emeje
 t'e nweru iphe;
 bụkwaruphu mu emeje t'ụtsuruku tsua.

Ọ kwa mbeḍua, bu Ojejoje
emekotaje iphemiphe
obule-a.

8 Nggube imigwe;
chía odobe-ẹka-ndoo ọchi mini;
t'urukpu wufu iya awufu!
Tẹ mgboko kpuhaa ọnu;
tẹ ndzofuta kfufuta;
k'ophu yele
odobe-ẹka-ndoo
a-chiko evu ugbo lanu.
Ọ kwa mbeḍua,
bu Ojejoje meru iya dobe.”

9 Nshoọ onye etso onye
meru iya nu uswo;
mbu onye ẹ te nwedu
iphe odo, oobu;
gbahaa ite, a kpuru l'ura.
Ura; ?ojije o-kpu-ite iphe ookpu?
Iphe i meru; ?o-nonyaa; su
ngu l'i mekwaru iya; ya te nwe ẹka?

10 Nshoọ nggube onye asuje nna
iya: “?Bu ngunu be kparu iphe
o muru ngu ege-a?”
M'o bu onye asuje nne iya:
“?Bu ngunu b'i muru mu
ege-a?”

11 Owaa iphe Ojejoje ekfu
ndo-o;
mbu onye nsọ ke ndu Ízurelu;
mbu iphe metaru Ízurelu.
Ọ suru agha: “?Buhunu ole
bu ke t'unu wata mu oji

njikponu lẹ k'unwegirima mu?

Tọo ?unu a-nọdu aturu
mu ekemu ẹge mu e-me
iphe mu gude ẹka mu mee?

12 Ọ kwa mbeḁdua meru
mgboko gẹdegede;
bya emee madzụ dobe iya.

Ọ kwa ẹka mu;
be mu gude tọsaa igwe;
bya edokakota iya
mkpọ-kpodo l'ọ ha.

13 Ọ kwa mbeḁdua meru tẹ
Sáyirosu gbeshi egbeshi
gude koshi lẹ mu bu
onye doberu ẹka ndoo.
Mu e-mekota ụzo iya
t'ọ dụ nhamunha.
Ọo ya a-kpụ-kwazi
mkpukpu mu ono
mee tẹ ndibe mu,
a kpuru lẹ ndzụ nweru onwẹphe.
Ọphu oomekwa iya
t'a kfụ ya ụgwo;
m'ọ bu t'e bua ya nggo."

Ono iphe Ojejoje, bu Ọkaribe-Kakọta-Ike ekfu.

14 Ọwaa iphe Ojejoje ekfu:

"Iphe e metaru l'ali Íjiputu;
mẹkpo ngwa-aswa,
shi lẹ Kúshi; jeyekpo lẹ
gagorongu-gagorongu ndu
ono, shirtsua ali Seba ono;
ẹphe a-lakfuta ngu;
bukotaru nke ngu.

Èphe e-libe shi ngu azụ abya;
 awụ kpotikpoti awụ-kfuta ngu.
 Èphe a-bya adashĩa ngu pèe l'ifu; l'arọ ngu;
 sụ:

'Nchileke nọphu swiru ngu l'oswiya.
 Ọ bụ Nchileke ono nwenkinyi iya bẹ nọnu;
 È tọ dūhekwa Nchileke ọdo, nọnu gụfu iya.'

- 15 Ọ bụkpo oswi-okfu l'ị bụ
 Nchileke, anọduje edomi
 onwiya edomi;
 mbụ nggube Nchileke,
 bụ onye dzọru ndu Ízurelu.
- 16 Iphe bụ ndu emeshi
 ntẹkpe bẹ iphere e-me.
 Mbụ l'èphe a-chịko mehu beringu.
- 17 Obenu lẹ ndu Ízurelu bẹ Ojejoje a-dzọ.
 Mbụ l'adzọdzo,
 ọo-dzọ èphe a-buru
 gbururu jeye lẹ gbururu.
 Ọphu iphere abyadụ bya eme unu;
 ọphu unu abyadụ bya eme
 beringu gburu jeye lẹ tutu yoyo.
- 18 Kele Ojejoje; mbụ onye ono,
 bụ iya meru igwe ono; sụru:
 L'ọ kwa iya bụ Nchileke;
 onye bụ iya kpuru mgboko; me iya.
 Ọ bụ iya meberu mgboko;
 ọphu o medu iya t'ọ daburu iphoro.
 Ọ kpụturu iya t'e buru iya eburu.
 Ọ sụru: "Ọ kwa mbedua bụ Ojejoje;
 ọphu ọ dūhekwa Ojejoje ọdo, nọnu.
- 19 Iphe mu kfuru bẹ mu te kfukwa l'ezita.

Mu te jekwa ọ́nodu
 l'ẹ́kalanu l'ali, ọ́chi agba kfua ya.
 Ọ́phu mu asúkwa eri
 Jékoṣu ẹ́phe t'ẹ́phe chọ́ mu kẹ́ mmanu.
 Mùbe Ojejoje ekfuje
 ire-lanù; mu ekfuje iphe gbaru nù.”

- 20 Unu dzukobe wùru bya!
 Unu nọ́kobe l'ẹ́kalanu;
 unubẹ́ ndu ono, shi l'iphe
 bú mbakeshi wafù ono!
 Ọ́ bú ndu ta madu iphe bẹ́ ẹ́phe bú;
 mbù ndu apajẹ́ ntẹ́kpe,
 a pyìru l'oshi l'aghaphe;
 mbù ndu anọ́duje ekfu anù
 iphe ta adzojedu madzù ndzù.
- 21 Unu kfunaa ẹ́ge ọ́ dù;
 mbù t'unu byanù echia okfu unu.
 T'ẹ́phe nọ́kobe chíaru iya idzu.
 ?Bù onye bú onye
 kfuhawaru iphe-a teke teru ẹ́nya?
 ?Bù onye meru t'a maru iya
 teke tehakpowaru etete?
 ?Tọ́ budunua mbẹ́dua,
 bú Ojejoje?
 Ọ́do bú l'ẹ́ to nwekwa
 Nchileke ọ́do, nọ́nu;
 a gùfu mbẹ́dua.
 Ọ́ bú mbẹ́dua bú Nchileke, doberu ẹ́ka ndoo;
 bya abùru mbẹ́dua bú onye ndzọ́ta.
 Ẹ́ to nwehekwa onye ọ́do;
 m'a -gùfu mbẹ́dua.
- 22 Ghanàru mu ifu; phù l'aa-dzọ́ unu ndzù
 unubẹ́ ndu mgboko jeye l'ẹ́ke o jeberu;

- kẹ l'ọo mbeḍua bụ Nchileke;
 ọphu ọ duhekwa onye ọdo.
- 23 Mu gudewa onwomu ria angu.
 Mu gudewa ọnu mu kfua
 okfu onye doberu ẹka ndoo;
 mbụ okfu ẹ-ta aladu azu.
 Mu kfuru sụ l'iphe bụ
 madzụ e-gbushiru mu ikpere.
 Yọ bụru mbeḍua;
 bẹ madzụ e-mekochaa gude erije angu.*
- 24 “Eḗphe a-nọdu ekfu okfu mu; sụ:
 ‘L’ọ buphu Ojejoje nwẹnkinyi iya;
 bẹ odobe-ẹka ndoo;
 mẹ ike nọ l’ẹka.’
 Iphe bụ ndu ono phulihuru
 tso iya okfu ono
 bẹ a-bya awufuta;
 e mee eḗphe iphe-iphere.
- 25 Obenu l'iphe bụ eri ndu
 Ízurelu a-nọdu l'ẹka Ojejoje
 bụru ndu doberu ẹka ndoo;
 bya egude Ojejoje eku onwephe.”

46

Agwa ndu Bábyilonu

- 1 Belu fowaru;
 Nébo bẹ fuwaru kpokongu.
 Mbụ lẹ ntẹkpe eḗphe ono
 bụwa anụ, evu-iphe
 yeḗle eswi evuje iya.

* 45:23 45:23 Róm 14:11.

Mbụ l'iphe o vu anyị
 iya ntumatu;
 ẹge ono b'ọ buru nwanụ,
 ike gvuru, evu iya ivu era.

² Agwa ọbu l'ẹphe ha fuwaru kpokongu;
 mbụ chiko futsuaru ọọ.
 Ọphu ẹphe 'adudu ike
 dzọ onwẹphe.
 Ọ bụ ẹge ono; bẹ ẹphe nọ;
 e vuru ẹphe laa alị ọdo.

³ “Unu ngabeduduru
 mu phụ nchi;
 unubẹ ọnu-ulo Jékọpu;
 mbụ l'ẹge unu ha phọdu
 l'ọnu-ulo Ízurelu;
 mbụ unubẹ ndu ono,
 mu shi keshinu a tsutaru
 ime unu hata ono;
 mbụ mu ehekpelephu
 unu keshinu a mụru unu.

⁴ Mbụkpo jeye unu akahụ;
 mbụ jeye ẹwo efua unu l'ishi;
 bẹ mu bụkpelekwaphu onye mu bụ;
 mu bụkpelephu onye gude unu.
 Ọ bụ mbẹdua meru unu;
 buru mu a-nọdu apa unu mini ishi-ọba.
 Mu e-duta unu gude; dzọo unu ndzụ.

⁵ ?Bụ onye bẹ unu a-turu mu yeru?
 ?Bụ onye bẹ unu a-sụ lẹ mu l'iya ha?
 ?Bụ onye bẹ unu a-sụ
 l'ọ kwa onye dụ ẹge-a
 b'ọ dụ t'a turu yeru mu?

⁶ O nweru ndu evushije

mkpọla-ododo l'ekpa ephe.
 Ephe achikoo mkpọla-ọcha
 tụa l'iphe aatuje iphe.
 Ephe eje ebuta onye ụzu
 mkpọla-ododo t'ọ bya
 egude iya kpụturu ephe ntekpe.
 A -kpuebetsua ya;
 ephe awata ọbaru iya eja.

7 Ephe apata iya dee l'ukuvu parụ.
 Ephe eje eworu iya gvube l'oru iya.
 Yọ buru eke ono, e gvuberu
 iya ono be oo-gvuru.
 Ophu o budu l'oo-gbe
 gbeshighe l'eke ono;
 a -kpọ-ku iya; b'ẹ tọ zadu.
 To nwe iphe adzọ iya
 l'iphe-ehuka iya.

8 Unube ndu ono,
 emeje iphe Nchileke
 suru t'e b'e meshi ono;
 unu nyatakwa iphe-a.
 T'ọ nọdukwa unu l'obu!
 T'ọ nọdukwa unu l'okpoma!

9 Unu nyatakwa iphe
 mehawaru nụ l'oge ọhazu.
 O kwa mbẹdua bụ Nchileke;
 ẹ tọ duhekwa onye ọdo.
 O kwa mbẹdua bụ Nchileke;
 ẹ tọ duhekwa onye ọdo,
 dụ l'ọ bụ mu nonu.

10 Mu eshije l'odungu;
 mee t'a maru
 iphe a-buru ikperazu iphe.

Mu shi l'ede-nwede mee
t'a maru iphe e-mekochaa mee.

Iphe mu tuburu e-me;

Yò büru iphe mu vu l'obu e-me.

- 11 Mu jeru l'uzo ẹnyanwu-ahata
je ekua nwenu, erije anụ;
bya ejemihu ẹke teru ẹnya
je ekua onye e-me iphe mu tüberu.
Iphe mu kfuru bẹ mu e-me!

Iphe mu riru ariri;

bẹ mu e-mekwa.

- 12 Unu ngabẹru mu nchi;
unubẹ ndu ọkpoma ono!
Mbu unubẹ ndu ono,
nọru odobe-ẹka-ndoo
ote-ẹnya ono.

- 13 Teke mu a-dzọ unu
adụakwa ntse.
E to tehekwa ẹnya nshinu
teke mu a-dzọ unu.
E ta anọhedu anọno; yo rua.
Mbụ lẹ mu a-dzọ ndu bu
lẹ Ugvu Záyọnu;
woru akpabiri mu nụ ndu Ízurelu.”

47

Adada Bábyilonu

- 1 “Nggube Bábyilonu;
nyizitakwa bya anọdu l'alị!
Shi l'aba-eze ngu nyizita
bya anọdu l'alị nggube Bábyilonu!
Kẹ l'ẹ to nwedu
l'ekukwadua ngu nwiru-alị;

- mẹ onye dụ pẹlepele ọdo.
- ² Wota o-ji-l'ẹka mkpuma gude gwee nri;
nggu aphụfu ulari-ifu ngu!
Yefu uwe ngu; gbaru ọkpa ọtu;
je erughakota nggele!
- ³ Ịi-gbaru ọtu; ẹ te kpuchidu iphere ngu.
Mu e-melata; ọphu
ọ dukwa onye mu a-ha.”
- ⁴ Mbụ l'onye mgbafuta ayi ono;
bẹ ẹpha iya bụ Ojejoje.
Ọ yẹbedua bụ
Ọkaribe-Kakota-Ike;
bya aburu Onye nsọ kẹ ndu Ízurelu.
- ⁵ Dalẹkwaphu ashị!
Je anọdu l'ẹke gbakotaru ọchi;
nggube nwada ndu Bábyilonu.
Kẹle nta-a b'e te ekuhedu
ngu eze nwanyi, nwetsuaru ali-eze.
- ⁶ Ndibe mu meru;
iphe eghulahaa mu eghughu.
Mu eworu ndu ono,
bụ oke mu ono meru.
Mu nwuru ẹphe nụ ngu;
tịi phuduru ẹphe imiko.
I boru ẹphe ivu ẹra jeye
lẹ ndibe ẹphe, kahuru akahụ.
- ⁷ I kfuru sụ l'ịi-bụwaru
eze-nwanyi jeye lẹ gbururu.
Ọphu ị rị-vukpodua
iphemiphe ọbule-a;
m'ọ bụ t'egomunggo
gbarua ngu l'ẹge
o-mekocha dụ ẹphe l'ikperazu.

- 8 Ọo ya bụ; ngabekpoduaphu nchị;
 nggube ọ-nọdu-tusaru-ẹhu ono;
 mbụ nggube ọphu arije
 l'ẹ tọ dudu iphe eme ngu nụ;
 mbụ ị suje onwongu
 l'ọ bụ nggu nwẹnkinyi nọ;
 l'ẹ tọ duhedu onye ọdo;
 a -gufu nggubedua;
 l'ị tị byadu abụ nwanyi,
 nji iya nwuhuru;
 ọphu ume nwa emedu ngu.
- 9 Iphe labụ-wa a-furu ngu
 ọ beregedengu;
 mbụ l'ujiku lanụ;
 bẹ unwu ngu a-nwushihu;
 nji ngu anwuhu.
 Iphe labụ ono a-bya bya
 emee t'ishi rua ngu ali.
 Ẹ ti metakwa iya l'agwoḡwoo.
- 10 “Kẹ l'ị dụwa onwongu mma
 l'ẹnya l'iphe dụ ẹji, iime;
 nggu ekfua sụ l'ẹ tọ dudunu
 onye phuru ngu nụ.
 Yọ bụru mmamiphe ngu
 yele iphe ị mụturu bẹ dephuru ngu nụ;
 mee ngu; nggu asụ l'ọ bụ
 nggubedua nwẹnkinyi ngu nọ;
 l'ẹ tọ duhedu onye ọdo a gufu ngu.
- 11 Obenu ọ ndakfu a-dakfu ngu-a;
 to nwe iphe ị gude adzo onwongu.
 Mbụ l'ukpuruku, e-kpu
 ngu nụ b'ẹ tị kọdu l'akọ.
 Ụtsuruku, atsụ ngu ọ

beregedengu b'ẹ tii phudu l'uzo.

12 Mekpelekwaphu amamanshi ẹge iime iya!

Nngu agbashikpelephu
 ogbo maa ẹge iigba iya,
 bu iphe i shiru ẹ nwata meta;
 m'ọ -buru l'o nweru-a uru,
 i rita iya;
 mbu; m'ọ -buru ẹ nke ngu e-meghe-e.

13 Ishi iphe i kpatakotaru bu iphe o gbe
 mee ngu bu ike agvugvu.

Ngwanu; te ndu ono,
 edzejeru ngu mkpokpo-odo;
 maru iphe e-me nu ono;
 mbu ndu ono, eleje enya
 ẹ mkpokpo-odo;
 kashia iphe e-me
 l'onwa l'onwa ono lufutanu
 bya adzo ngu l'iphe
 abyaru ngu amuru!

14 Epe du l'ọ bu eswa akpe,
 kpohuru nku.

Oku a-dzukota epe.
 Mbu epe ta adzo-ghedu onwephe;
 t'oku ono be nwu
 phuraphura kefu epe.
 To nwedu icheku,
 e gude anya oku a-no l'ẹke ono;
 ophu o dudu oku,
 aa-nodu ẹ mgboro iya nyaa.

15 O buakwaphu iphe
 epe a-du ike meeru ngu ndono;
 mbu ndu-a, unu l'ephe
 shi teke i bu nwata seta

akanya-a; zúta aswa-a.
 Èphe ha e-shiswekotalephu ụzo;
 òphu ò dudu mę onye lanụ,
 byaru bya adụ ike dzọo ngu.”

48

Ízurelu; bú 'anụganu

- ¹ “Unu ngabę nchị l'okfu-a;
 unubę ònu-ulo Jékọpu;
 mbụ unubę ndu ono,
 eekulaje Ízurelu ono;
 mbụ unubę eri Júda;
 mbụ unubę ndu egudeje
 ẹpha Ojejoje eri nte;
 l'akpọ-kuje Nchileke
 kę ndu Ízurelu;
 ọbu l'ẹ tọ dukwa ọphu
 unu eme l'ire-lanụ;
 m'ọ bú l'odobę-ẹka-ndo;
- ² mbụ unubę ndu ono,
 kuru onwunu ndu shi
 lę mkpukpu, dụ nsọ ono;
 bya adakobe Nchileke kę ndu Ízurelu,
 bú Ojejoje,
 bú Ọkaribe-Kakọta-Ike,
 bú ẹpha iya.
- ³ Ọ búru teke teruru ẹnya bę
 mu kfuru iphe mewaru nụ.
 Mu gudekpoo ònu mu
 kfua ya; raa ya arara;
 a makọtaru;
 a bya ele ẹnya;

mu emewaphu; yo emekota.

4 Kele mu mahawaru ege
 i bu okwe-ikpokponyi;
 mbu ege i kweberu
 ike b'i shihuleruphu
 ike l'ọ bu ígwè;
 mbu l'ishi kporu ngu
 nku l'ọ bu ígwè.

5 Yọ buru iphe ono meru iphe
 mu kfuhawaru ngu
 iphe-a teke teruru ẹnya.
 Tẹmanu yo mede;
 be mu vuhawaru ọzo
 raaru ngu iya arara;
 k'ophu e tii sukwanu l'ọ bu
 nte ngu meru iphe ono;
 l'ọ bu nwogvu ono,
 i pyiru apyipyi ono;
 m'ọ bu nwogvu ngu
 ophu i gude igwe kpua;
 be meru iya nu.

6 I nukotawaru iphemiphe obule-a.
 Lekotawa iya ru ẹnya!
 Tii kwetadu iya?
 Nta-a be mu abya owata
 ngu okoshi iphe ophungu,
 bu iphe e domiru edomi,
 e tii madu.

7 Iphe ono bukwa-a nta-a;
 b'e meru iya;
 e te mehaakwa iya teke teru ẹnya.
 Mbu l'i tii nubudua ya
 'abudu ntanu-a.

Ọo ya bụ l'ị tị sụ-ghedu
l'ị matsuhawaru iya.

- 8 Ị tị nùbudua ya;
ọphu ìimahaakwa ya;
mbụ keshinu ndiche
teke e te medua tẹ
nchị gụ-phongu ngu.
Kẹle mu maru l'ị bụ
ọkpobe onye ẹregede;
mbụ; e shirue teke a mụru
ngu kuta ngu o-kweru-ike.
- 9 Ọ kwa l'okfu ẹpha; mu meru
iphe mu eselakwadu ẹka azụ
l'oke ẹhu-eghughu mu.
Yọ bụru ẹge ee-me t'a jajẹ
mu ajaja meru iphe mu ta
nùbeheduru ngu oke ẹhu-eghughu mu;
k'ọphu mu te emedu ngu t'ị chihu.
- 10 Tii ledu; ẹ mu nùakwaru ngu anùnu;
ọle ẹ tọ bụkwa l'ọ bụ
mkpọla-ọcha.
Mu abyakwaphu bya ahùà
ngu l'ọku-ọzu kẹ iphe-ẹhuka.
- 11 Ọ kwa l'okfu ẹhu mu;
mbụ l'okfu ẹhu nke mu;
bẹ mu gude eme iya.
?Nanụ ẹge mu e-gbe haa
t'e mebyia ẹpha mu?
Mu te ewokwaru ugvu,
gbaru mu nù onye ọdo.

Ízurelu enweru onwiya

- 12 “Ngabeduduru mu phu nchị nggube Jékọpu;

mbụ nggube Ízurelu, bụ mu kuru iya:

Ọ kwa mbedua b'ọ bụ.

Ọ kwa mu bụ onye k'odungu;

bya aburu onye ikperazu.

13 Ọ kwa mbedua gude ẹka mu

tọo ntọ-l'alị mgboko-a.

Yọ buru ẹka-utara mu;

bẹ mu gude ọsakota igwe.

Mu -kua ẹphe; ẹphe awu-lihu byatashia.

14 Unu chiko byakota l'unu ha bya egebe nchi.

?Nanu nte ophu a-du ike

kfushiaru unu iphe-a:

mbụ l'onye ono,

mube Ojejoje ọtaru ono

e-meghe Bábyilonu iphe

mu a-ri k'ome iya;

mbụ l'oo-du-ghe ike mee

ndu Chalidiya ẹge ọ du iya tẹ ya mee ẹphe.

15 Ọ kwa mu; ọ kwa mbedua;

bẹ kfuru okfu ono.

Ọ kwa mbedua;

bẹ kuru iya nụ.

Ọ bụ mbedua;

bẹ dufutaru iya nụ;

oo-me iphe ọ byaru

ememe t'ọ kfuru.

16 Unu bya anodu mu ntse;

gebe nchi l'iphe-a:

Keshinu keshinu;

bẹ mu te kfubudua okfu l'ezita.

Lẹ mbulembu bẹ mu nọ l'ẹke oome."

Nta-a bẹ Nnajiufu, bụ Ojejoje yele Ume nk'iya
ziwaru mu tẹ mu bya.

- 17 Ọwaa iphe Ojejoje ekfu;
 mbụ onye mgbafuta ngu ono,
 bụ onye nsọ ndu Ízurelu.
 Ọ sọru: “Ọ kwa mu bụ Ojejoje,
 bụ Nchileke ngu;
 onye bụ iya ezije ngu iphe,
 a-duru ngu ọ mma;
 onye bụ iya akpọ-zijeru
 ngu ọzo, ịi-nọdu eshi.
- 18 Dege ọ bụru l'ị geberu nchị
 mee iphe mu sọru t'e meje;
 ẹhu-agu gege anọdulephu
 atsọru ngu l'ọ bụ ẹnyimu.
 Odobe-ẹka-ndoo ngu
 a-nọdu atụ biibii l'ọ bụ
 eyi eze ẹnyimu.
- 19 Eri ngu gege aza igweligwe l'ọ bụ ẹja.
 Ụnwegirima ngu aburu
 'aguta aguta l'ọ bụ akpuru ẹsusa.
 Ẹpha ẹphe ta byadu bya achihu achihu;
 ọphu ẹphe abyadu bya
 aburu kpurupyata l'ifu mu.”
- 20 Unu kwafu ọ Bábýilonu!
 Unu gbalakwaaru ndu Bábýilonu!
 Unu kpọo geru geru;
 kfu ya t'a nukota iya!
 Unu zia nzi t'o rukota ẹke
 mgboko jebetsuaru!
 Iphe unu e-kfu bụ ọ
 Ojejoje dzọwaru nwozi iya ono, bụ Jékpọpu.
- 21 Ẹgu mini ta gudu ẹphe teke
 o duru ẹphe swee echi-ẹgu;
 mbụ o meru; mini eshi

l'ikelegvu atsòshiru ẹphe.
 Ọ kùkporu ikelegvu;
 mini awata awùshi.
 22 “Ndu eme iphe dụ ẹji;
 bẹ ẹhu ta òjúkwa agu.”
 Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

49

Onye ozi Ojejoje

- 1 Unu geberu mu nchị unubẹ
 ndu bunyabe eze ẹnyimu!
 Unu nùkpoduduphu
 iphe-a unubẹ mbakeshi,
 butsua l'ẹke teru etete!
 Ojejoje kuru mu ru
 tẹmanu a mụa mu.
 Ọ bụru teke mu nọkwadua
 l'ẹpho nne mu b'o kuru mu ẹpha.
- 2 O meru ọnu mu;
 yọ tsụ nkọ l'ọ bụ
 ogu-mbeke, a baru ababa;
 bya domia mu lẹ mkpuli ẹka iya.
 O meru mu; mu adụ l'ọ
 bu akfụ, a raru arara;
 bya eworu mu rụ-mia
 l'iphe ooyeje akfụ iya.
- 3 Yọ sụ mu: “Ị bụkwa nwozi
 mu nggùbe Ízurelu.
 Onye bụ nggu bẹ mu e-gude
 koshi ẹge mu dụ biribiri.”
- 4 Obenu lẹ mu sùkwanuru:
 “Mu seekwaru ẹza ọ-la-l'iyi.
 Mu aswị-gbushileruphu

onwomu k'iphoro l'iphe
 bu iphe-mmanu.
 Obenu; l'iphe gbaru mu bu
 l'eka Ojejoje b'ọ nọ.
 Ege ono b'ọ bu Nchileke
 e-bu mu nggo.”

⁵ Yo be nta-a Ojejoje asu;
 mbu onye ono, moru mu
 l'ime epho te mu buru nwozi iya;
 dulataru iya unwu Jekopu azu;
 chikobe unwu Izurelu chitaru iya.
 Kele mu bu onye aakwabe
 ugvu l'enya Ojejoje;
 ege ono b'ọ bu Nchileke
 mu bu ike nke mu.

⁶ Ojejoje asu:
 “E to bulekwa t'i buru nwozi mu;
 dulataru mu ndu ikfu Jekopu azu odo;
 nggu edulataru mu ndu ke Izurelu;
 mbu nwa ndu ophu mu doberu.
 Mu e-mekwa ngu phu t'i
 buru iphoro l'eke ndu
 e ta budu ndu Ju nọ;
 k'ophu ii-me te ndzota
 mu rua eke mgboko jeberu.”

⁷ Owaa iphe Ojejoje ekfu;
 mbu onye ono, bu onye
 mgbafuta; bya aburu onye
 nsọ ke ndu Izurelu.
 Ookfu iya anu onye ono,
 mbakeshi akpofu akpofu
 l'akpo-yiru iya ukuvu ono;

mbụ onye ono, bụ nwozi ndu ishi.
 O sụru iya:
 “Lẹ ndu eze e-mekochaa; phụ ngu;
 wụ-lihu.
 Ndu bụ ishi a-phụ ngu; daaru ngu pẹe.”
 Onye e-me iya bụ Ojejoje;
 onye ono, emeje ire-lanụ;
 mbụ Onye nsọ ndu Ízurelu,
 bụ onye fọtaru ngu.

Eewophuta Ízurelu azụ

l'ọnodu iya

⁸ Ojejoje sụru:

“L'oge kẹ ome iphe-oma -rulephu;
 ya emeeru ngu iphe-oma.
 Oge kẹ ndzọta -ruta;
 ya adzọfuta ngu.
 Ya a-kwakọbe ngu;
 mee t'ị bụru iphe mu lẹ
 madzụ e-gude gbaa ndzụ;
 gude mee alị ono t'ọ lata
 azụ l'ọnodu iya;
 mee t'unu bya ebua l'alị unu ono,
 daburu ochobo nta-a ono.

⁹ Mbụ t'ị sụ ndu ono,
 a kpuru lẹ ndzụ ono:

“T'ẹphe lufuta;'
 nggu asụkwaphu ndu nọ l'ọchi:
 ‘T'ẹphe nweru onwẹphe.’
 Ẹphe adụ l'ọ bụ
 unwu-aturu, akpa nri
 l'iku esu-uzo;
 phutsua nri l'ugvu,

- dùtsua chafù chafù.
- 10 Egu ta abyadù bya agù ẹphe;
 ọphu ẹgu mini 'abyadu bya agù ẹphe;
 ọphu okpomọku,
 shi l'echi-ẹgu;
 mẹ ọphu shi l'anwù te ekpodu ẹphe.
 Ọ bụ onye imiko ẹphe dù;
 a-nọdu edu ẹphe.
 Ọo-nọdu edu ẹphe
 l'iku ọgba-mini.
- 11 Mu e-me t'ugvu ugvu mu bụkotaru ụzo.
 Ẹge ono bẹ aa-kpa eze ụzo; yọ hatsua l'eli.
- 12 Lenu! Ẹphe e-shitsukwa ẹke teru ẹnya;
 ndu shi l'ụzo isheli; ndu eshi
 l'ụzo ẹnyanwu-arịba;
 ndu eshitsua ụzo Sinu."
- 13 T'igweli tee ẹswa;
 ẹhu atsọo mgboko ẹna.
 Unube ugvu; unu byiswee egvu!
 Kẹle Ojejoje dọwaru ndibe iya ike.
 Ọo-phuru ndibe iya ono,
 shi eje iphe-ẹhuka ono imiko.
- 14 Obenu lẹ Záyọnu sùru:
 "Ojejoje ta aritajehekwa mu.
 Nnajiufu mu zahawaru mu."
- 15 Nne; ?ọozahaje nwa, angù iya ẹra l'ọkpoma;
 kẹ t'ẹ b'ọ phuru nwa,
 bụ iya paru ẹpho ime iya imiko?
 O nwekwaru ẹge ọo-dù;
 yọ zahaa ya;
 ọbule mbẹdua ta azahadù ngu!
- 16 Lenu; mu deekwaru ẹpha
 ngu l'ọbechere-ẹka mu;

- ọphu mu azahajędu
 ụpho-mkpuma ngu ono azaha.
- 17 Ụnwu ngu gudewa ọso alata.
 Ndu ono, bụ ẹphe meru
 ngu t'ị chihu ono alufuakwa.
- 18 Palikpoduduphu apali;
 chikaa ẹnya achika!
 Ụnwu ngu l'ẹphe ha
 dzukoru; l'awukfuta ngu.
 Ojejoje sụru:
 K'ọphu ya nọo;
 bẹ ii-mekochaa kwaa ẹphe ọkwa ngwa.
 Mbụ ii-gude ẹphe kwaa
 onwongu l'ọ bụ
 nwamgbọko, abya ọla nji.
- 19 "A makwaru-a l'e
 mebyishiru ngu; nggu adaburu ochobo;
 ẹgbara akfua ngu.
 Ọbule tsube nta-a;
 bẹ ị tị dzuhedu ndibe ngu ebubu.
 Ndu ono, shi akpapyaa
 ngu ishi a-nọdu ngu ote-ẹnya.
- 20 Ụnwegirima ono,
 a mụshiru ngu teke ono,
 ịino l'aphụ ono
 e-mekochakwaa kfu ya;
 nggu egude nchị ngu nua ya:
 'L'ẹke-a hanukakwa ayi nwanshị ebubu;
 chofunuaru ayi alị ẹke ayi e-buru!'
- 21 Teke ono; bẹ ii-kfu l'ime obu ngu; sụ:
 ?Bụ onye mụshiru mu
 igweligwe unwegirima ọwaa?
 Obenu l'ụnwu mu;

bẹ kpolashihuwaru nụ;
mu agbaru ẹka.

Mu aburu onye a kpuru ẹ ndzụ;
laa alị ndu ọdo;

?Bụkwanu onye zushiru mu ndu ọwaa;
l'ẹke ọ kwa mbẹdua nkinyi
mu bẹ phodurunu.

Ndu ọwaa; ?bụ awe bẹ ẹphe shikwanu?"

22 Ọwaa iphe Nnajiufu, bụ Ojejoje ekfu:

"Lenu; mu e-pheru mbakeshi, nọtsuanu ẹka.

Mu a-paliru ọha, nọtsuanu
ẹkwa-ọhubama mu.

Ẹphe e-gude ẹka ẹphe
kulataru ngu ụnwegirima ngu:
ndu k'unwoke;

kwọru ndu k'unwanyi l'ukuvu
kwọataru ngu.

23 Ndu eze a-buru nna, ehe ngu nụ.

Ndu eze-nwanyi aburu nne, ehe ngu nụ.

Ẹphe a-nọdu ebyiru ngu ikpere;
l'eburu ngu ifu l'alị.

Ẹphe e-gude ire mịchaa udzu,
nọ ngu l'ọkpa amịcha.

Ọ bụ teke ono;
bẹ ịi-ma l'ọ bụ-a mu bụ Ojejoje;
ẹ ndu atụ ume atụ-kobe mu;
b'e te yedu ẹnya mbo."

24 ?Onye a-nataghekwanu ndu
soja iphe ẹphe lutaru l'ọgu ọọ?

Ọọ ?aanafu-ghe ndu akirishi
ndu ẹphe kpataru ẹ ndzụ?

25 Obenu ẹ Ojejoje sụru:

"Ee! Ndu a kpuru ẹ ndzụ;

bẹ aa-naphuta azụ!
 Iphe ndu iwe kwaru
 l'òkwata bẹ aa-natakwapụ ẹphe.
 Ndu etso ngu ọgu bẹ ya
 e-tso ọgu.

Ya abya adzọo unwu ngu.

- ²⁶ Ndu akpa ngu ẹhu;
 bẹ ya e-me t'ẹphe taa anụ onwẹphe;
 ẹphe a-ngu mee onwẹphe jeye
 yo melahaa ẹphe l'ẹnya l'ọ bụ mẹe.
 Ọ bụ teke ono; bẹ ndiphe
 mgburumgburu a-ma l'ọ bụ yẹbe Ojejoje
 bụ onye adzoje ngu nụ.
 Ọ bụ iya bụ onye agbataje ngu nụ;
 bụru iya bụ Ọkaribe kẹ Jékọpu.”

50

- ¹ Ojejoje sụru:

“?Nanụ ẹkwọ, ya deru nụ
 nne unu gude chifu iya?
 Ndu ya nji ụgwọ;
 ?bụ onye ole bẹ ya woru unu ree?
 Ọ kwa iphe dụ ẹji unu;
 kparu iphe mu gude woru unu ree.
 Ọ bụ iphe dụ ẹji,
 unu eme meru iphe a chifuru nne unu.

- ² Lẹ ya byaru; ?bụ ngunu
 meru iphe ẹ to nwedu onye nọ l'ẹke ono?
 Teke ya kuru oku;
 ?bụ ngunu meru iphe
 ẹ tọ dudu onye zaru nụ?
 ?Bụ ẹka iya hanuka
 mkpụrukpu k'ọ gbata unu tọo?

?Tọ l'ọo ike ta nọdu iya k'ọdzo unu tọo?
 Ọ kwa mbà mmanu bẹ ya a-ba;
 mini atahụ l'eze ẹnụmu.
 Ya ewojeru ẹnụmu mee;
 yọ buru echi-ẹgu.
 Egu mini eworu ẹma,
 nọ iya nụ gbushia;
 yo resihu; kele mini ta nọhedu iya.

³ Ọ bụ mu meru tẹ
 akpamigwe gbakọta ọchi;
 jihu kpalungu.
 Mu abya emee t'uwe-aphụ
 buru iphe o kpuchije onwiya.”

Onye ozi Ojejoje erube ishi

⁴ Nnajiufu, bụ Ojejoje nwaru
 mu ire ndu maru ẹkwo
 tẹ mu maru okfu,
 mu e-gudeje agboli onye ike gvuru.
 Ooteje mu l'utsu mbọku-mbọku;
 bya akpalia nchị mu;
 yọ nulahaa iphe abya ememe.

⁵ Nnajiufu, bụ Ojejoje mewaru
 nchị agụ-phohu mu;
 ọphu mu ekwefujeduru iya ikè;
 ọphu mu aladu azụ azụ.

⁶ Mu woru okpurukpu-azụ mu
 doberu ndu ọphu chiru mu iphe;
 bya eworu agba doberu
 ndu feshiru mu ẹji-agba;
 ọphu mu ewohadu ifu mu
 t'ẹ b'a aja mu ewena;

ta gbụ mu ọnu-mini.*

7 Keshinu Nnajiufu,

bụ Ojejoje agbajeru mu
mkpu; be iphere ta byadu bya eme mu.
Yo buru iya kparu iphe mu
shihuru ike l'ọ bu mkpuma;
yo dokwa mu phu enya
l'iphere te emedu mu.

8 Onye aharu mu enge no mu ntse.

?Bu onye e-kobeghe mu okfu?
T'ayi kporgba nu iya!
?Nanu onye obu, ekfu l'o
nweru iphe mu meru?
T'onye obu lufutana alufuta!

9 K'ophu o bu Nnajiufu,

bụ Ojejoje bu onye
agbajeru mu mkpu;
?Bu onye e-kpegbughe mu?
Ndu obu a-chiko kashihu
l'ọ bu uwe; yo buru nra e-rikota ephe.

10 ?Bu onye l'unu ha atsu Ojejoje egvu;

l'eme iphe nwozi iya kfuru?
Mbụ onye eje ije ochi;
to phuje iphoro;
t'onye ono tukobe epha Ojejoje ishi;
dakobe Nchileke iya!

11 Obenu le nta-a;

iphe bu ege unu ha aphu-nwu oku;
mbu unube ndu mutatsuaru
oku l'itsu-oku unu paru;
unu jenu; unu gude iphoro oku unu je ije!

* 50:6 50:6 Mat 26:67; Mak 14:65.

Unu gude itsu-ọku,
 unu mụtaru ọku; yo nwu enwunwu je!
 Ọwaa iphe unu a-nata l'ẹka mu ndọ-ọ:
 Ọ bụlephu ntakwuru; bẹ unu a-nọdu eje!

51

Aadu Záyọnu ike

- ¹ “Unu ngabẹru mu nchi;
 unubẹ ndu eme t'unu bụru
 ndu doberu ẹka ndoo;
 mbụ unubẹ ndu achọ Ojejoje.
 T'ẹnya unu nọdukwa
 l'ikelegvu ono, bụ ẹka
 a kụkpotaru unu ono;
 mbụ l'ẹke ono, e gvutaru unu ono!
- ² Unu nyatakwa nna unu oche, bụ Ébirihamu!
 Unu anyata Séra, bụ iya parụ ẹpho-ime unu!
 Teke mu kuru iya b'o shi dụ nanụ.
 Obenu lẹ mu gọru iya ọnu;
 mee ya; yọ bya adụ l'igwe.
- ³ Ojejoje a-dụ Záyọnu ike;
 bya aphụaru iya imiko l'iyi, yiru iya.
 Alị iya ono, shi bụwaru
 echi-ẹgu ono;
 bẹ oo-me t'ọ dụ l'ọ bụ Ídenu.
 Kpọkpokirikpo alị iya ono
 aghọ; bụru mgbabu Ojejoje.
 Ọ bụ teke ono bẹ ọo-wata ote ẹswa;
 ẹhu atsọlahaa ya;
 yo kelelahaa ekele;
 gụlahaa egvu.
- ⁴ Ndibe mu; unu ngabekwaru mu nchi!

Ọha mu; unu nụkwaa iphe mu ekfu!
 Mu a-turu unu ekemu;
 mbụ l'ikpe nhamunha ono,
 mu ekpeje ono a-bụkwaru
 iphoro duru iphe bụ mbakeshi.

⁵ Mu a-dzo unu ẹgwegwa.
 Adzozo unu nọkwa ntse.
 Ọ bụ mbedua e-kpe iphe
 bụ mbakeshi ikpe.
 Ndu bunyabe eze ẹnйimu
 ele ẹnya mu.
 Ẹphe chiru ẹnya dobe
 l'ele te mu bya adzozo ẹphe.

⁶ Unu palia ẹnya; lee l'imeli!
 Unu elee ẹnya le
 mgboko-a!
 Igwe e-mekochaa
 phukashihu l'ọ bụ
 ẹnwuru-ọku;
 mgboko akahụ l'ọ bụ uwe.
 Ndu bu iya nụ anwushihu l'ọ bụ ijiji.
 Obenu l'adzozo, mu a-dzo
 ẹphe a-nọ gburu jeye le gbururu.
 Mu ta bụ-buhudu onye
 edobe ẹka ndoo abụ-buhu.

⁷ Unu nụkpoduduphu iphe
 mu ekfu; unube ndu maru vudo nhamunha;
 mbụ unube ndu ekemu mu nọ l'obu!
 Unu ba tsujekwa egvu
 l'onu, madzụ akọ unu;
 ọphu ọ dujekwa unu
 biribiri teke eeme unu iphe-iphere;

⁸ ke l'ọ bụ mkpu a-ta ẹphe l'ọ bụ uwe;

ñrà eria ẹphe l'ọ bụ ukpo.
 Obenu ẹ mu a-buru onye
 doberu ẹka ndoo
 gbururu jeye ẹ gbururu.
 Mu anọdu adzọkota madzụ
 l'iphe bụ ọgbo sweru esweswe.”

9 Tehu etehu!

Tehu yee ike l'ọ bụ uwe;
 nggube agburu-ẹhu Ojejoje!
 Tehu ẹge i shi tehu l'ọhazu;
 mbụ l'ọ bụ ẹge i shi tehu
 l'ọgbo, swetsuarunu teke ndiche.
 ?Tọ bụdunua nggu bụ
 onye buru Réhabu kpurukpuru;
 mbụ sụru ẹjo anụ ono
 iphe yo phe ya l'azụ iya ọphu?

10 ?Tọ bụdunua nggu bụ onye

ono, meru eze ẹnyimu;
 yọ tahu;
 mbụ mee; mini, nọ l'ẹbo atashihu;
 mbụ nggube onye meru
 ụzo adaburu pongu l'ime eze ẹnyimu
 k'ọphu ndu ono,
 a dzọwaru ndzụ ono wụ-swetaru?

11 Ọo ya bụ ẹge ndu ono,

a dzọwaru ono a-lata.
 Ẹphe a-nọdu azụ egvu abahụ Záyọnu.
 Ote-ẹswa aburu okpu,
 ẹphe e-kpu gbururu jeye.
 Ẹhu-otso-ena; mẹ ẹswa e-ji ẹphe ẹhu;
 aphụ yele ude a-gba mgbalanụ.

12 “Ọ kwa mbẹdua;

mbụ mbẹdua gẹdegede

- bụ onye bụ ọkpu-ikike unu.
 ?Bụkwanu ngunu bụ
 kẹ t'unu atsu madzu mmanu egvu;
 mbụ unwu madzu,
 bụ iphe ephe bụ bụ eswa;
 13 kẹ t'unu zahaa Ojejoje, bụ onye meru unu;
 mbụ onye bụ sasaru igwe;
 bya aburu iya toru ntọ-l'alị mgboko;
 mbụ kẹ tẹ ntsumu-egvu
 ripyabe unu tekenteke ege ono;
 l'okfu ehu, eghu onye
 akpa unu ehu damudamu;
 mbụ onye bụ iphe
 o fuberu ifu bụ t'o gbushia unu?
 Kẹ l'ege-a ehu,
 eghu onye akpa unu ehu
 damudamu ta dudu iphe ome unu;
 14 Ndu ono, a turu mkporo ono;
 bẹ a-tufu egwegwa
 t'ephe nweru onwephe;
 k'ophu ephe ta nwushihudu
 l'oka-mkporo; ophu egu nri; te me ephe.
 15 Kẹ l'ọ kwa mbedua bụ Ojejoje;
 bya aburu Nchileke unu;
 mube onye akpalije mini
 l'eze enyimu; akpara iya
 atua daa oke oda.
 Ojejoje, bụ
 Okaribe-Kakota-Ike bụ epha mu.
 16 Mu wowaru okfu mu ye unu l'onu;
 bya egude obehere-eka mu kpuchia unu.
 Mbụ mube onye ono,
 bụ mu dobekotaru igwe l'oru iya;

bya aburu mu tokotaru
 ntọ-l'ali mgboko;
 temanu yọ buru mu
 suru ndu Záyonu:
 'Unu buakwa ndibe mu.' "

Aanmaru ndu Jerúsalemu okwa

- 17 Tehu! Tehu etehu!
 Tehu; gbeshi nggube Jerúsalemu;
 mbu nggube onye ono,
 shi l'eka Ojejoje nata okoro
 oke iphe-eghughu iya ngua;
 mbu nggube onye ngufuru
 ipoti iphe ono, emeje
 madzu akpo kulakula;
 mbu ngua ngua urukutu iya.
- 18 Unwegirima iya ono l'epha ha,
 bu yebedua, mushiru ephe
 ono ta dudu m'oo onye lanu,
 akpo-ziru iya uzo.
 To nwe unwegirima ono;
 m'oo bu onye lanu esekputajiya l'eka.
- 19 Ndakfu-a dakfuwaru
 ngu ugbo labu-a;
 ?bu onye a-su ngu gberuma;
 eyifu; kpurupyata;
 ejo egu; me ogu a-furu ngu;
 mbu; ?bukpo onye a-suje ngu ka?
- 20 Unwu ngu be meji tofukotawaru;
 ephe awushiru l'iku esu-uzo
 l'oo bu ele, daru l'onya.
 O bu oke ehughu
 Ojejoje be phupyaberu ephe;
 mba, oobaru ephe angawa ephe ehughu.

- 21 Ọo ya bụ ẹge-a;
 nụkpoduduphu iphe-a
 nggụbe onye ono,
 eemekaru iphe;
 mbụ nggụbe onye e meru;
 nggu akpọ karikari l'ẹ ba
 bụ l'ọ bụ mọe b'ị nguru;
- 22 Ọwaa iphe Nnajiufu, bụ Ojejoje ekfu;
 mbụ Nchileke ngu,
 bụ onye ono, agbajeru
 ndibe iya ọdzori ono.
- Ọ sọru: “Tii phụdu;
 mu nafụakwaru unu
 okoro ono meru;
 unu akpọ galagala ono l'ẹka.
 Ipoti oke ẹhu-eghughu mu ono;
 bẹ unu ta anguhedu ọdo.
- 23 Mu a-paru iya pẹe ndu ono,
 anụ unu aphụ ono;
 mbụ ndu ono, sọru unu:
 ‘Tii daburu; kpube ifu l'ali;
 t'ẹphe bya enyia ngu
 gòdógòdó!’
 Nggụ eworu
 okpurukpu-azụ ngu mee ali;
 t'ọ bụru woroworo, madzụ eshi.”

52

- 1 Tehu! Tehu etehu; nggụbe Záyọnu!
 Yee ike l'ọ bụ uwe!
 Yee uwe, e-me; t'ị dọ biribiri l'ẹnya.
 Nggube Jerúsalemu,
 bụ mkpukpu ono, dọ nsọ ono.

Ndu akpapyi; ephe le ndu, aaso nso
ta abatakwa l'ime ngu odo.

² Jishia udzudzu, no ngu nu!
Gbeshi; nodu anodu;
nggube Jerúsalemu!
Tufu egbirigba, a turu ngu l'olu;
nggube ada Záyonu ono,
a kpuru le ndzu ono!

³ Owaa iphe Ojejoje ekfu: "L'e shi ree unu erere; ophu a natadu aswa ishi unu. Oo ya bu l'e tee gudekwanu okpoga agbata unu." ⁴ Ishi iya aburu l'oo iphe Nnajiufu, bu Ojejoje ekfu ndo-o: "L'odungu; be ndibe mu shi laa Ijiputu je eburu. Temanu yo bu-worua be ndu Asiriya shi akpa ephe ehu." ⁵ Owaa iphe Ojejoje ajikwanu ndo-o: "?Buhunu ngunu du ege-a. Nta-a b'a kpukoru ndibe mu l'e b'o du iphe ephe meru. Temanu ndu ishi ephe egude ephe eme iphe-ochi." O bu iphe Ojejoje ekfu ndono. "Iphe bu mkpurumkpuru be ephe ekfubyishi epha mu tekenteke. ⁶ Oo ya bu le ndibe mu a-maru epha mu. Mbú l'o be mboku ono be ephe a-maru l'o bu mbedua kfuhawaru iya!" Iye. O bu mbedua gedegede.

⁷ O kwanu iphe ugvù;
o shi l'eli ugvu ugvu;
phu onye gude ozi-oma abya;
mbu onye ezi ozi nchi odu ndoo;
onye, ozi o byaru ezizi du mma;
onye byaru ozi ke ndzota; l'asuje Záyonu:
"L'o kwa Nchileke ngu bu ishi!"

⁸ Gebeduduphu!

Ndu nche ngu atukwa uzu.
 Ephe tuko atụ okokooko
 ke l'ephe e-gude enya ephe
 phụ Ojejoje teke ọo-nọdu alata le Záyọnu.

9 Unu byiswekota egvu
 ẹhu-ọtso-ena ugbo lanu
 unube mkpokpo iphe no le Jerúsalemu;
 kele Ojejoje duwaru ndibe iya ike.
 O dzowaru Jerúsalemu.

10 Ojejoje a-rukota ẹhu;
 gude ike iya, du nsọ dzọo ndibe iya;
 iphe bu mgboko a-phukota iya.

11 Unu gbeshi!
 Unu gbeshi!
 Unu wufu l'eke ono!
 Unu be ebyikwa ẹka l'iphe aasọ nsọ!
 Unu sefukwa iya ẹka!
 Unu mekwaa onwunu
 emekwa;
 unube ndu ono,
 mbu unube ndu ono,
 evuje ngwokongwoko
 eze-ulo Nchileke!

12 Obenu l'unu ta alakwa le
 gburugburu;
 ophu unu 'agbakwa phuphupu ala;
 kele Ojejoje e-vutaru unu uzo.
 Mbu l'ọ bu Nchileke ke ndu
 Izurelu a-buru onye e-kperu unu azu.

Iphe, nọru Nwozi ono

13 “Lekwa; nwozi mu e-mekwa
 umere onye maru iphe.
 Aa-pali iya eli; gu-lia ya

- oreke-imeli; shi ẹge ono palia ya ifu nshinu.
- 14 Ọ bụ ẹge ọ gbaru ụgbugba meru;
 ẹkpa-oyi anyia ndu,
 dụ l'igwe, phuru iya nụ.
 Ẹ ta phubua onye gbaru ẹge ono;
 mbụ l'ẹ tọ dukpodua
 l'ọ bụ madzụ lẹ phuu.
- 15 Ọ kwaphu ẹge ono;
 bẹ ọo-dụ igweligwe
 mbakeshi biribiri.
 Ndu eze bẹ ọo-kpọ okfu;
 kẹ l'ẹphe a-phụ iphe
 ẹ te kfuduru ẹphe.
 Ẹge ono bẹ iphe ẹphe ta
 nhubudua lẹ nchị e-do ẹphe ẹnya.”*

53

- 1 ?Bụ onye kwetaru ozi, ayi ziru.
 ?Bụ onye b'e meru t'ọ maru
 l'ẹka Ojejoje dụ iya?
- 2 Kẹ l'ọ nọ iya l'ifu vua
 l'ọ bụ oshi, ruru iru;
 mbụ l'ọ bụ ọgbaragba oshi,
 gbafutaru l'alị ọkponku.
 Ẹ tọo madu mma;
 tọ dụ ugvu l'ẹnya.
 Ụgbugba iya te egbe
 agudu madzụ ẹgu k'iche.
- 3 Ndi phe kpọru iya ẹbo-ẹbo-l'afu; jịka iya.
 Ọ bụ nwoke, aphụ tsọru;
 iphe-ẹhuka akwọwaru iya ẹhu;
 ọobuje; ndiphe -phụa ya;

* 52:15 52:15 Róm 15:21.

ẹphe aghaa ifu l'ibyiya ọdo.
 A kpọru iya ẹbo-ẹbo-l'afu;
 tọ dọ iphe ayi guberu iya.

4 Obenu l'ọ bọ iya;
 be vutaru ẹhu-ọtsu-ume ayi;
 bya evuta aphụ ga atọru ayi.
 Ayi gbẹ rịa l'ọo Nchileke àhù iya àhùhù;
 l'ọo ya chitsuru iya;
 l'anụ iya aphụ.

5 E yeru iya ọru l'ẹhu;
 okfu l'ayi mesweru.
 E chiru iya pyaapya;
 k'iphe dọ ẹji, ayi meshiru.
 Ọ bọ aphụ, a nuru iya;
 mekocharu mee t'ẹhu dọ ayi agu.
 Yọ buru ọnya ẹchachi,
 e chiru iya b'e gude mee tẹ ayi ka mma.

6 Ayi l'ayi ha kpaphuhuru
 akpaphuhu l'ọ bọ aturu, phuru ọzo.
 Onyenonu chebewaru ifu l'ẹke, dọ iya mma.
 Ọ bọ lẹ Ojejoje wowaru ẹjo iphe,
 ayi meru l'ọ ha tọ-kobe iya l'ishi.

7 "A kparu iya ẹhu;
 mee ya kpakpawowo;
 ọ bọ l'ẹ to kfudu okfu.
 A kpọtaru iya l'ọ bọ
 onye kpọ nwaturu eje egbugbu.
 Yọ daa ashị l'ọ bọ aturu,
 nọ l'ifu ndu akpọ iya ẹji;
 to kfu m'ọo okfu lanụ.

8 A kparu iya ẹhu;
 kpee ya nkfugbu;
 kpọta iya t'e je egbua.

To nwe onye kparu ishi iya;
 ké l'e meru iya;
 yọ chíhu l'alí ndu nọ ndzụ?
 Yọ búru emeswe, ndu nke
 mu mesweru b'e gude chia ya iphe.

9 E doberu iya l'ili ẹke,
 eelije ndu meru ẹjo iphe.
 Yọ nwụhu; e lia ya l'ili oke amadụ.
 Ọ bú l'ẹ to mebukwanua iphe-kpaa;
 ọphu ọ dzụbua ẹjo-ire."

10 "Obekwanu l'ọ bú uche-obu
 Ojejoje t'e merua ya ẹhu;
 mee ya t'o jee iphe-ẹhuka ono.
 Ojejoje abya eworu
 ndzụ iya mee ngweja onye ikpe nmaru.
 Ọo-ka nka; phụ ụnwu nwanwa iya.
 Yọ búru l'ẹka iya;
 bẹ ee-shi l'eme uche-obu
 Ojejoje l'emeshi iya ike.

11 Teke o jetsuaru iphe-ẹhuka ono;
 bẹ ọo-phụ iphoro ké ndzụ;
 yo ji iya ẹpho.
 Onye ono, doberu ẹka ndoo,
 l'ejeru mu ozi ono
 e-gude k'iphe ono,
 ọ maru ono mee ndu,
 dụ l'igwe t'ẹphe búru ndu
 doberu ẹka ndoo;
 Yẹbedua evutakwanụ
 iphe dụ ẹji, ẹphe meshiru.

12 Ọo ya bú lẹ mu e-kevu iya
 l'oke, gbaru ndu oke amadụ.
 Yọ búru yẹle ndu

ike ka l'ògu l'e-ke iphe
 a kwaru l'òkwata;
 kẹ l'ò tọgboru ndzụ iya jeye l'anwùhu.
 A gụru iya yeru ndu ẹjo
 madzụ; kẹ l'o vutaru
 iphe dụ ẹji ndu dụ l'igwe;
 rọchiaru ndu iphe dụ ẹji arọ.”

54

Obu, Ojejoje yeru Jerúsalemu

- ¹ Gụa egvu; nggube nwanyi,
 ẹ-ta atsudu ime!
 Mbụ nggube onye ẹ-ta mụbua nwa.
 Byiswe egvu;
 tua okokooko;
 nggube onye ono, ime nwa te mebua;
 kẹ l'ụnwegirima nwanyi,
 a kporu ẹbo-ẹbo l'afu a-kakwa l'igwe
 karia kẹ nwanyi, nji iya nọ.
 O bụ iphe Ojejoje ekfu ndono.
- ² Fọkaribe ụlo-ékwà ngu!
 Nggu egesaa ẹkwa, e geberu
 l'ọnu ụlo-ékwà ngu egesa!
 Ba alọlakwa iya azu!
 Nggu emee t'eri iya ka ogologo!
 Mekwaa akpọbe iya; t'ọ kpọo abara!
- ³ Kẹ l'ii-jaa laa l'ẹka-utara;
 jaa laa l'ẹka-ibyita.
 Ụnwu ngu phẹ a-natakọta
 iphe bụ mbakeshi alị ẹphe;
 buchishikota mkpukpu ẹphe ono,
 dabugbaaru ochobo ono.
- ⁴ Ba atsukwa egvu;

l'iphe-iphere te emekwa ngu.

Ba atsúkwa egvu;

l'ee-kfu ngu ifu lẹ ntụ;

kẹ l'ẹ te emekwa ngu

iphe-iphere.

Ii-mekocha zahaa iphere ono,

meru ngu teke ị bụ nwamgbọko ono;

ọphu ịi-nyatadu ẹhu,

a kparụ ngu

l'ọ bụ onye nji iya nwuhuru;

⁵ kẹ l'ọ bụ onye ono,

meru ngu nụ ono bụ nji ngu.

Ojejoje, bụ

Ọkaribe-Kakọta-Ike bụ ẹpha iya.

Ọ kwa Onye nsọ kẹ ndu

Ízurelu ono bụ onye dzọru ngu nụ.

Iphe eekuje iya bụ Nchileke

kẹ mgboko gbaa mgburumgburu.

⁶ Kẹle Ojejoje ono e-kulata ngu azụ;

l'ị -bụ nwanyi, aalụ alụlu,

a kpọ mgbereke;

obu ta dụ iya mma;

mbụ nwanyi, a luru lẹ nwata;

nji iya aghaarụ iya azụ.

Ọ bụ iphe Nchileke ngu kfuru ndono.

⁷ “Ya harụ ngu kpọo nwụkfu;

ọbule ya a-phuru ngu-a imiko,

ha nshinu dulata ngu azụ.

⁸ Ya gude iwe ghaarụ ngu azụ;

kẹ nwa teke ono.

Obenu lẹ ya e-yeru ngu obu

gbururu jeye lẹ gbururu

gude phuru ngu imiko.”

Ono iphe Ojejoje, bu onye dzọru ngu nu; kfulu ndono.

⁹ “Iphe ọwaa gbe dukwa l’ọ bu oge ke Nónwa,
 bu teke ya riburu iya l’utso,
 du l’ọ bu k’oge Nónwa ta
 abyahedu le mgboko ọdo.
 Nta-a be ya ribuwaru l’ẹ ti
 ghuhedu mu eghughu l’anya ọdo;
 ọphu ya ta ’abaheduru ngu mba ọdo.

¹⁰ Ẹ to nwedu me iphe bu ugu,
 nmahukotaru jijiji;
 a foshikota unwu ugu
 l’ẹke ọ notsua;
 obu, ya yeru ngu
 ta angadu anganga;
 ọphu ndzu ẹhu-agu ono,
 nggu l’iya gbaru ono
 te enwedu l’o chikahu.”

Ono iphe Ojejoje ono, aphujeru ngu imiko; kfulu ndono.

¹¹ “Nggube mkpuku,
 eje iphe-ẹhuka;
 to du onye agbaru ngu mkpu;
 to du onye adu ngu ike;
 ya e-gude ngorongoro
 mkpuma kpụ-kwazi ngu;
 gude mkpuma safaya to nto-l’ali ngu.

¹² Ya e-gude mkpuma rubi
 kpua eli upho-mkpuma ngu;
 gude mgbubu, egbu ngerengere
 mee ọgu-nggamgbo ngu;
 gude mkpuma, vugbaa oke
 aswa kpua upho-mkpuma ngu l’o ha.

- 13 Ụnwegirima ngu l'ẹphe ha;
 Ụyẹbe Ojejoje e-zi ẹphe iphe.
 Ẹge ono ẹyẹ ii-buru ẹyẹ nchị odoo.
- 14 Ee-shi l'ụzo k'odobẹ ẹka ndoo;
 mee t'ị nguru anguru.
 Ẹ to nwedu onye a-nọdu
 akpagbu ngu akpagbu;
 iphe k'ọtsu egvu ta abya.
 Iphe kẹ kpaa a-nọdu ngu ote-ẹnya;
 ọpflu ọobyahedu ngu ntse ọdo.
- 15 O -nweru onye chọru ngu
 okfu; b'ẹ tọo ụdu yẹbedua b'o shi l'ẹka.
 Onye chọru ngu okfu
 e-mekochaa daa.
- 16 Tii phudu; ọ kwa yẹbedua
 meru onye ụzu, afajẹ eko
 jeye yo nwuta ọku.
 Yo gude iya kputa
 ngwa-ọgu, dulephu mma k'ọgu.
 Ẹge ono b'ọ ụkwaphu
 yẹbedua meru onye
 mmebyi t'o mebyishia iphe.
- 17 Iphe, ụyẹ ngwa-ọgu,
 e gude abyaru ngu ọgu te eredu.
 Ẹge ono ẹyẹ ire a-nma iya l'akpo;
 mbụ iphe ụyẹ onye aturu ngu okfu.
 Ọ ụyẹ ono ụyẹ ọkẹ, ndu ozi kẹ
 yẹbe Ojejoje ahata.
 Ọ kwaphu ẹge ono b'ọ ụyẹ ọdzori;
 ya agbaru iya ẹphe.”
 Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

55

Eku ndu mini agụ

- 1 “Unu gebekwa!
 T'iphe bụ onye mini agụ
 byakwa bya anguta mini!
 T'onye ẹ-te nwedu okpoga
 byakwa bya azuta nri; ria!
 T'ọ byakwa bya agata mee;
 zuta mini ẹra eswi,
 ẹ te gudedu okpoga azụ;
 to nwe ụgwo, aakfụ.
- 2 ?Bụ ngunu kparu iphe
 unu akpaphu okpoga
 l'iphe ẹ-ta bụdu nri;
 l'ese ẹza iphe te ejidu ẹpho?
 Tẹ nchị rua unu alị l'iphe ya ekfu;
 k'ọphu unu e-ri ọkpobe nri.
- 3 Unu ngabẹ nchị; kpịrita iya ntse!
 Unu ngbabe nchị l'iphe ya ekfu;
 k'ọphu ndzụ e-dzu unu.
 Unu l'iya a-gba ndzụ,
 a-bụ 'agvụ agvụ;
 Ya agọoru unu ọnu-ọma;
 bụ ụkwa, ya kweru Dévidi.
- 4 Lekwa; ya meekwaru iya
 ishi; mee ya onye a-nọdu
 eleta iphe bụ mbakeshi;
 bụru onye a-nọdu
 agbaru iya ekebe l'ẹke ẹphe nọ.
- 5 Lekwa; iphe bụ mbakeshi
 ndu, ẹ tị madu;
 ẹphe ta ma ngu; bẹ ii-ku oku;

ẹphe egude ọso l'agba abya;
 kẹ l'ọo yẹbedua bụ Ojejoje;
 mbụ onye nsọ kẹ Ízureḷu;
 kẹ l'o mewaru ngu; nggu adu biribiri."

6 Lee ẹnya Ojejoje teke ịi-phụ iya!
 Raku iya teke ọ nọkwadu ntse!

7 T'onye, bụ ẹjo madzụ;
 hakwaa ụzo, ootso.
 Onye eme ẹji ahaa ẹjo ọriri iya.
 T'onye ono lakfutachia Ojejoje;
 phụ l'ọo-phuru iya-a imiko;
 mbụ t'ọ lakfuta Nchileke;
 phụ l'ọo guru iya nvụ;
 gua ya kẹ etsutsu iya.

8 “Ọriri nke mu ta bụkwa nke ngu;
 umere mu ta bụ umere unu.”

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

9 “Ọ kwa ẹge igwe nọ-beru
 ote-ẹnya l'alị;
 bụ ẹge ụzo mu nọ-beru
 ote-ẹnya l'ụzo nke ngu.
 Ọ kwaphu ẹge ono;
 bẹ ọriri mu nọ-be ote-ẹnya l'ọriri nke ngu.

10 Ọ kwa ẹge mini;
 yẹle aka-mini eshije l'igwe achi;
 tọo la azu l'ẹke, o shi;
 'abudu l'o ruru alị;
 mee iphe, e meberu emebe
 t'o fushia; mịtaru ndu akọ iphe; iphe;
 ndu eri eriri enweru iphe ẹphe eriri;

11 bụ ẹge okfu,
 shi mu l'ọnu du.
 Ẹ tọo gbakwa ẹka

alaphutaru mu azụ.

Oo-mefutaje iphe mu t̄beru;
mekota iya ẹge mu s̄ru t'o mee ya.

¹² Unu e-gude ẹhu-otso-ena
wufu; e dufu unu lẹ
domangu rimangu.
Iphe b̄u ugvu l'ugvu ha
a-wata ọgu egvu l'ifu unu.
Iphe b̄u oshi, nọ l'ẹgu akuru unu ẹka;

¹³ oshi payinu a-wata efufu
l'ozori ọgarama-mbo;
o shi m̄itulu awata efufu
l'ozori ogvu uke.
Onanu aburu iphe Ojejoje
e-gude dee ude;
kẹ l'oo-buru iphe-ọhubama, a-nọ gbururu
jeye;
ọphu a byadụ bya emebyi iya emebyi.”

56

Aa-dzọ ndu mba ọdo

¹ Ọwaa b̄u iphe Ojejoje ekfu: “Unu kpeje ikpe,
d̄u maa; unu emeje iphe d̄u mma; kẹle teke mu
a-dzọ madz̄u d̄uakwa ntse; ẹge ono bẹ teke mu a-
dzọ madz̄u eruakwa. ² Onye a ḡoru ọnu-oma n̄u
b̄u onye eme iphe-a; mb̄u onye gudeshi iya ike;
onye doberu mb̄oku ọtu-ume nsọ; t̄o daka iya;
bya esefukota ẹka l'iphe b̄u iphe d̄u ẹji.” ³ T'ẹ b'ọ
d̄ukwa onye laru alala, yeru onwiya lẹ Ojejoje,
a-s̄u lẹ Ojejoje a-ḡufu iya lẹ ndibe iya.

Ọphu ọ d̄ukwa onye a haru ahaha, a-s̄u lẹ
ya b̄u oshi, kp̄ohuru nk̄u n̄odu; ⁴ kẹle Ojejoje

suru ege-a: “Ndu aharu ahaha, edobeje mboku otu-ume iya nsọ; mbu ndu ophu ahataje ome iphe du iya mma; epe l'emeje iphe ye epe gbaru ndu iya ege epe gbaru iya ⁵ be bu epe; be mu a-nu iphe-nyata l'ime eze-ulo mu gba mgburumgburu. Mu agukwaphu epe epha, a-ka l'a mushiru unwegirima. Mu a-gu epe epha, a-no gbururu jeye le gbururu; mbu epha, te ephuhudu.” ⁶ A bya le ndu laru alala; bu ndu yeru onwephe le Ojejoje; shi ege ono l'ejeru iya ozi; bya eyeru epha Ojejoje obu; l'abaru iya eja. Iphe bu ndu, edobeje mboku otu-ume nsọ; ophu epe 'adakadu iya ye ndu emeje iphe ye epe gbaru ndu iya ege epe gbaru iya ⁷ bu epe; be mu e-duru je l'eli ugvu mu ono, du nsọ ono. Mu emee t'ehu tsọ epe ena l'ulo eke, aanoduje akpoku mu. Ngweja-ukfuru epe; me ngweja odo, epe a-gbaru mu; be aa-natakota l'enya-ngweja mu; ke l'iphe ee-ku ulo mu bu ulo, mbakeshi a-noduje akpoku mu.

⁸ Nnajiufu, bu Ojejoje kfuwaru su-a; mbu onye ono, achilata ndu Izurelu ono, a kpuru le ndu ono: “Mu a-chilatafua ndu odo yeru epe; a gufukwaru ndu ophu mu chilatawaru.”

Aanma ndu akirishi ikpe

⁹ Unu bya; unu be iphe bukpo anu, bu l'egbudu! Unu bya avua iphe avuvu; unube anu, bu l'oswa l'o ha! ¹⁰ Ndu nche ndu Izurelu bu ndu ishi be epe bu. Epe l'ephe ha be egomunggo swehuru. Epe l'ephe ha bu nkuta, e te medu enari; to gbo ogbo. Epe azeshije le mgbenya; l'aro nro. ¹¹ Epe bu nkuta, oke ekpiri; ndu

ẹpho te ejijedu ejiji. Ẹphe bụ ndu iphe te edojedu ẹnya, eche aturu. Ẹphe l'ẹphe ha chiko ghaa ifu l'uzo k'eka ẹphe. Ẹphe l'ẹphe tuko achọ uru k'eka ẹphe. ¹² Ẹphe achikoje sụ: “Unu bya t'ayi je agata męe! T'ayi ngua męe, shihuru ike; ngua ya t'o gude ayi. Echile a-dukwa-a l'ọ bụ ntanu. Mbụ l'ọo-gbe kabakwaanu mma.”

57

Aanma ndu Ízurelu ikpe

¹ Onye doberu ẹka ndoo abuje; ọ -nwuhu; tọ dudu onye ooru l'ẹhu. Ndu obu-imiko b'e rutawaru tugbua; tọ dụ onye oodo ẹnya; kele ndu doberu ẹka ndoo b'e dufuwaru t'a dzọo ẹphe ndzụ l'ejo iphe abyanu. ² Iphe bụ onye eme iphe vudo nhamunha abuje; ọ -nwuhu; yọ zeru nwanđoo; tuta ume.

³ Obenu l'unubędua; unu byakpọduanu; unubę unwu ndu agba ẹja mụshiru-wa. Unubę eri ndu eri ogori yele ndu agba ọkpara ono! ⁴ ?Bụ onye bę unu aja ewena? ?Bụ onye bę unu avọru eze; l'eburu ire gegege? ?Unu ta budunua unwu ndu ono, bụ o-kwefuru-ikè ono; mbụ eri ndu ejire ono. ⁵ Unubę ndu anmaję ẹhu ketekete ọgwa iphe le mkpuli achi; mę iphe bụ oshi, nweru idzu. Unubę ndu ejeje le nsuda nsuda je anọdu egbushi unwu unu gude agwa iphe le mkpawara mkpuma! ⁶ Yọ buru agwa unu, nọ le mkpoworo bụ òkè unu. Ọ bụ ẹphe; mbụ agwa ono bụ iphe dabaru unu. Ee! Ẹke ọ bụ ẹphe; bę unu tushiru męe; bya anua ẹphe nri. ?I -nọdu eme iphemiphe ọbule ono; nggu

asụ lẹ mu e-le pashia tọo? ⁷ L'ẹke i jeru je eworu oshi-azẹe ngu gbaa l'eli ugvu, l'akpo origodo. Yọ buru ẹke ono bẹ i nyihuru je anọdu agba ẹja. ⁸ A-bata-aghachi ọlo ngu b'i dobetsuaruru ọgwu ngu; dobe dobe l'ọnu-mburu ọzo. I ghawaru mu azu; bya ewowaru oshi-azẹe ngu togbo jahengu; mbu nyihu iya je alasa ya alasa. Nggwu l'ẹphe gbaru ndzu; mbu ndu ono, i yeru oshi-azẹe ẹphe obu ono. I je anọdu ele iya ẹnya l'ẹke ọ gba ọtu. ⁹ I gude manu olivu; mẹ mbeleke jee lẹ nte Mólẹku. I bya ezia ndu no-chiru ẹnya ngu; ẹphe ejeshia ẹke teru ẹnya; mbu; i jekporu jeru alimaa l'onwiya. ¹⁰ Ike dụwa ẹbo gvụ ngu; l'ẹke iijephe l'achọ agwa ọdo. Ẹnya te ru ngu; t'i maru l'ọ bu aphu b'iiri. Iinoduje ari l'ọ bu agwa ono bu iya a-nu ngu ike; yọ buru iya bu ke te ike ba agvuje ngu agvugvu ono.

¹¹ “?Bu onye b'i shi atsụ egvu; mbu onye i tsuhuru egvu wataru mu ọdzuru ejire; ke t'ẹ b'i nyata mu; k'ophu e kfuru tii je mu ọri-vu l'ego. ? Bu ke lẹ mu shi keshinu ono data ashị meru iphe ẹ ti tsudu mu egvu? ¹² Mu e-me-e t'a maru ẹge i bu-be onye doberu ẹka ndoo yele iphe iimeebe. Ọbu l'ẹ to nwekwa l'ẹphe eyeru ngu ẹka. ¹³ Teke i chiru mkpu t'a gbaaru ngu mkpu; te ọgwu, unu gwoshiru dobe dzonua unu! Ọ kwa pherephere a-pata iya pafu; mbu l'ọ bu-a udzu ọnu a-pata iya tugbua. Obenu l'onye gbatataru l'ime mu; bẹ alì-a a-buru òkè-iphe iya; ugvu mu ono, dụ nsọ ono aburu nk'ia.”

Aadu ndu taru onwẹphe ọta ike

¹⁴ Ee-mekochaa; sù: “Unu mekwazi iya; unu mekwazi iya. Unu mekwazi oje ono! Unu woshia iphe nõ-chiru ndibe mu ọzo.” ¹⁵ Kẹ l'onye ono, bụ eze iya; bụru ọkangga ono; mbụ onye ono, nõ ndzụ tutu yoyo ono; onye ẹpha iya bụ nsọ suru ẹge-a: “Mu bukwa l'ẹke, bụ oreke-imeli; bụru ẹke dụ nsọ. Ọ kwaphu l'ẹke ono b'o bu; mbụ onye tawaru onwiya ụta iphe dụ ẹji, o meru; bya ewozita onwiya alị; tẹ mu mee t'obu la-zita iya alazita; mu emekwaaphu t'obu la-zita onye tawaru onwiya ụta iphe dụ ẹji, o meru. ¹⁶ Yele ndibe iya, bụ iya nuru ẹphe ta anọkwa l'okfu gbururu jeyewaru; tọ bụ l'ẹhu-eghughu iya a-nọduwaruru tųgburu; ọdumeka bẹ ndiphe a-gvụkwa; mbụ ndiphe, bụ yẹbedua tųru ume ndzụ ye ẹphe l'ẹhu. ¹⁷ Ẹhu, ghuru mu damụdamu l'ome iphe dụ ẹji, aloje iya kfilikfili. Mu egude ẹhu-eghughu hụa ya àhùhù; wofu ẹnya. Yo lebezi ẹnya emele-e iphe ome.

¹⁸ “Mụ phụkwaru-a iphe oomeje. Obenu ẹ mu e-mele-e t'ọ kọrohu. Mu e-du iya mee ya tẹ meji nmakfuru iya. ¹⁹ Mu a-dụ ndu ono, agu aphụ ẹ Ízurelu ike ono. Nchị-ọdu-ndoo bẹ ndu nõ ote-ẹnya mẹ ndu nõ ntse nwekwaru; ọdo bụ ẹ mu e-me t'ẹphe kọrohu.” Ọ bụ iphe Ojejoje kfuru ndono. ²⁰ “Obenu ẹ ndu akirishi dụ-a l'ọ bụ eyi eze ẹnyimu, atụ-bujedu atụ-bu; mbụ ọphu akpara-mini iya anọduje atsushi ụruru; mẹ ẹpoto. ²¹ Ẹ to nwekwa ẹ ndu akirishi eburu l'ẹhu-agu.” Ọ bụ iphe Nchileke mu kfuru ndono.

Ọkpobe aswĩswi

¹ “Chia mkpu iya! Ba agọkwa olu agogo! Ralihi iya aralihi t’ọ daa l’ọ bu ọpyoku; kfulu ndibe mu l’ẹphe kwefuru mu íkè; kfukwaruphu ọnu-ulo Jékoju iphe du eji, ẹphe meru. ² Ẹphe egbe akpajẹ ishi mu mbọku-mbọku; mbu yo gbe du ẹphe t’ẹphe maru ọzo mu; l’ẹphe -gbe buru mba, anọduje eme iphe du nhamunha; ta ome iphe Nchileke ẹphe suru t’ẹphe meje. Ẹphe aji ẹge emeje iphe nhamunha; l’ọdu ẹphe t’a su le mube Nchileke kpiritaru ẹphe ntse. ³ Ẹphe -noju; ẹphe asu: ‘?Bunua ngunu kparu iphe ayi aswi aswĩswi ekfu anu Nchileke; Nchileke ta phu iya? ?Bu ngunu kparu iphe ayi jiberu onwayi ejibe; Nchileke t’egbe ma?’

“Obenu le mbọku ono, unu aswi ẹgu; l’ekfu anu mu; gbe buru iphe du unu mma be unu anọduje eme. O bu ẹge ono be unu eshije erita ndu ejeru unu ozi uru. ⁴ Aswĩswi, unu aswi bukwa mba; me nseku be unu egudeje kpochia ya ishi. Odo bu ogude iwe l’etsu ibe unu pyaapya. E to kwa egbe aswĩswi onanu be unu a-noju aswi; l’ari le mu aa-noju l’imigwe; nu olu unu. ⁵ E to bukwa egbe aswĩswi onanu be mu fotaru; mbu aswĩswi ophu bulephu le madzu wotaru ujiku lanu kpo onwiya ẹgu. Onye obu -noju; yo kuda ishi l’ọ bu ẹwu, anwu chiru. Onyenonu; yo gude uwe-aphu zeru le ntu. ? Bu iya b’ii-noju ekfu l’iiswiru Nchileke aswĩswi l’eswe, mbọku du Ojejoje mma to?

⁶ “Waawa; egbe aswĩswi ophu du mu mma bu: t’unu tofu ẹgbirigba, unu turu ndu unu eme l’iwe. Unu abya atoshikwaaphu odogoro,

ndu unu akpa ẹhu; haa ẹphe t'ẹphe nweru onwẹphe. Unu atuko odogoro ono nyakwoshia anyakwoshi. ⁷ Iphe ọdofua bu t'unu l'onye ẹgu agụ gbajeru le nri ngu! Unu achojeeru ndu ukpa, ẹ te nwedu ẹke ẹphe e-buru ọlo t'ẹphe buru. Unu -phuje onye gba ọtu; unu ewebe iya iphe! Ophu unu ewofukwa ifu l'ẹke onye abubu ngu no. ⁸ O bu teke ono iphoro e-nwuru phoo l'ọ bu iphoro nchi-abọhu; ephekorohu ngu abya l'e -liziru ẹnya ekfu. Teke ono be odobe-ẹka-ndoo ngu e-vutaru ngu ọzo; nggu etso iya etsotso. Biribiri ke Ojejoje aburu iphe a-nođu etso ngu azu; l'echi ngu ẹhu. ⁹ O bu iya bu; i -kpọ-ku mube Ojejoje; mu aza ngu. I-raa mkpu; mu asu ngu: Mu no-ọ.

“O -buru l'itoshia ndu ono, i yeru odogoro mkpamehu; bya ahaa ome iphe amaru ngu ẹjo ẹka; hakwaphu okfu ẹjo-okfu. ¹⁰ O -buru l'i wataru onu ndu ẹgu agụ nri; wata omeru ndu aakpa ẹhu mkpa ẹphe; be iphoro e-nwuru ngu phoo l'ẹke ọchi gbaru; ẹnyashi adu ngu l'ọ bu echi-oke-eswe. ¹¹ Ojejoje awata ngu oche ẹhu tekenteke; gude iphe-oma meeru ngu mkpa ngu; mekwaphu t'okpu shihu ngu ike l'ẹhu. Nggu abya adu l'ọ bu mgbabu, a gbaru mini ọhuma; l'ọ bu ọgba, ta amu-buhujedu amumu. ¹² Ndibe ngu akpukwazi okpu-ufu ono; l'akpu-li akahu ntọ-l'alị ọlo ono, shi le ndiche ono. E tulahaa ngu: 'O-kpukwaa-mgbodo'; me 'O-dozia-ọlo-mbaduzo',

Obunggo ke mboku ọtu-ume

13 “Ì -sefukpowaa okpa ngu t'ẹ b'i daka mboku otu-ume yele ome ege 'o du ngu l'eswe ono, duru mu le nsọ ono; i -ku-kpowaa mboku otu-ume eswe oma; bya ekua eswe ono, duru mube Ojejoje nsọ ono eswe, aakwabe ugvu. O -buru l'i doberu iya iche; ophu tji da uba eka ngu; ophu iimedu ege o heru ngu; ophu iikfudu okfu ndigiri. 14 O bu teke ono be ehu a-wata ngu otso ena l'ehu mube Ojejoje; ege ono be mu e-me t'o buru ephekerephe be ii-nodu agba; nggu eketa okè-iphe nna ngu; mbu Jékopu.” Ono kwa iphe Ojejoje kfulu.

59

1 Lenu! Ojejoje ta dukwa nyegenyeye ege ono; ke t'ẹ b'o odzo-ghe madzu. Ophu o nwekwa nchi ike; ke t'ẹ b'o nu iphe. 2 O kwa iphe du eji unu meru; unu le Nchileke aboo. O kwaphu iphe du eji unu kparu iphe o wofuru ifu l'eke unu no; k'ophu e-toto nudu olu unu; 3 ke l'eka unu be mee ochi ngu-guhukotaru. Mbu le mkpushi-eka unu rukotawaru iphe du eji. Ogboromonu unu bu ejo-ire no iya; ege ono be unu anoduje ekfushi uduruku.

4 E to nwedu m'o bu onye agbajeru ibe iya ekwo l'iswi-o-du-mma. To nwe onye emeje iphe l'iswi odu mma. Iphe ephe adabujeru bu odzo iphoro; l'adzu-phe ejo-ire. Iphe ephe anoduje le tamoshita iya bu iphe a-buru iphe-ehuka; mbu; iphe bulephu iphe du eji b'o mutaje. 5 Idzu, ephe aduje l'o bu ekwa ogiji; du l'o bu ugbu mpakiri. I -taa ya; yo gbua ngu. O -tukpohu atukpohu; ogiji eshi iya wufuta. 6 Idzu, ephe ta

agadu mkpa ẹge ẹkwa, e kweru l'ugbu mkpakiri ta agadu. Ophu ẹphe egudekotaghedu iphe ẹphe eme zechighe onwẹphe. Iphemiphe ọbule, ẹphe eme bukota iphe du ẹji. Iphe e gude maru ẹphe bu ome ẹhuka. ⁷ Iphe ẹphe atuje ọkpa mgbirigba; bu ome ẹjo iphe. Ẹge ono; be ẹphe agbaje perepere ogbu onye ẹ-ta dudu iphe o meru. Oriri ẹphe abukotaje ẹjo oriri. Uzo ome iphe t'ọ buru kpurupyata; me mmebyi bu uzo, ẹphe etso. ⁸ Uzo ke nchi ọdu ndoo; be ẹphe ta madu; mbu uzo nk'ẹphe b'ẹ to nwedu ome iphe nhamunha no iya nu. Ẹphe chikowaru uzo ẹphe; yo goo agogo. Ophu ọ dudu onye eshi iya nu, byaru bya ama iphe bu nchi ọdu ndoo.

Ndu Ízurelu akoshi iphe ẹphe meru

⁹ O bu iya meru iphe ndu Ízurelu ekfutsua l'ọ kwa okfu iphe du ẹji-a kparamu meru iphe Nchileke te kebejehedu ayi k'oma; buru iya kparu iphe Nchileke ta nujehedu ndu meru ayi iphe aphu. T'a ma l'ọ bu iya kparu iphe ayi no l'ẹkpuru-ochi l'ẹke ayi gega anodukwaa l'iphoro. Mbu ẹ ta madu l'ọ bu iya meru iphe ayi eruphe ije oru l'ishi. ¹⁰ O bu ẹge ndu ishi anoduje aduda ẹka l'oshi-ẹpoto; bu ẹge ayibedua anoduje aduda. Ayi etsutsoje l'ọ bu ndu ẹ-te nwedu ẹnya. Ayi anoduje eje mkpogbo-mkpogbo l'echi oke-eswe l'ọ bu l'echi-abali. Ẹke ndu nweru agburehu no be ayi aduje l'ọ bu ndu nwuhuru anwuhu. ¹¹ Ayi anoduje agbo l'ọ bu nkuta-oswa; l'atsu onu rumurumu l'ọ bu mgbashì. Ayi eleje te Nchileke dzoo ayi l'ehu,

aakpa ayi; mę iphe dụ ẹji, eme ayi; yọ nọdu ayi ote-ẹnya.

¹² Ishi iya aburu l'ẹke, ayi mesweshiru ngu ha nshinu. Yọ buru ẹjo iphe ono, ayi meshiru ngu ono agba ayi ekebe. Ejo iphe ayi bę ayi l'iya puchiwaru. Ejo iphe ayi bę ayi makotaru-a: ¹³ mbụ; okwefuru Ojejoje íkè; ghaaru iya azu; mę l'okpata mkpamehu; mę mpako; mę ẹjo-ire, kwowaru ayi ẹhu. ¹⁴ Oo ya kparu iphe ẹ te ekpehedu ikpe, dụ maa. Odobe-ẹka-ndoo nọru ote-ẹnya. Ire-lanụ daruru; kpọo ishi-akụ l'echi esu-uzo. To nwe ẹke, oo-shi bata; mbụ iphe vudo nhamunha. ¹⁵ Ire-lanụ ta nọhedu. Onye agbaru iphe dụ ẹji ọso; yọ ghọo anụ-eriri.

Ojejoje agbafuta ndibe iya

Ya ndono; Ojejoje abya eleebe iya ẹnya; yọ dụ iya ẹji; kẹ l'íkpe, dụ mma ta nọhedu. ¹⁶ Yọ phụ l'ẹ tọ dudu onye a-gbaru unu mkpu. Yọ nyia ya ẹhu kpaa l'ẹ to nwedu m'ọ bụ onye gbaa mkpu, nonu. Tọ dụ iya bụ; yọ bya egude odobe-ẹka-ndoo sedeshia ẹphe ike. ¹⁷ Ya ndono; yọ bya eworu odobe-ẹka-ndoo chibe l'ọ bụ onye chiberu ekwekwerekwe-ígwè-ọgu l'ifu okpoma; bya ekpuru ndzota l'ọ bụ okpu-ígwè; byakwaphu bya eyee ogwata ugwo-iphe l'ọ bụ uwe; bya eworu iphe ovu evuvu gbaphua onwiya l'ọ bụ ẹkwa-ígwè. ¹⁸ O bụ ẹge iphe ẹphe meru dụ; bụ ẹge oo-kfụ ẹphe ugwo. Ndu ohogu iya; bę oo-tukushi ẹhu-eghughu iya; bya agwata ndu okfu iya ugwo iphe, ẹphe meru iya; kfua ndu butsua l'íkfuli iphe gbaru ẹphe. ¹⁹ Oo ya bụ; ẹge madzu

atsulaha ẹpha Ojejoje egvu jeye l'uzo ẹnyanwu-ariba. Ẹphe eshikwaphu l'uzo ẹnyanwu-ahata akwabẹ ọdu-biribiri iya ugvu; kẹ l'ọo-tu kperere bya l'ọ bu utso; yọ buru ume Ojejoje a-nọdu enwu iya eje.

²⁰ “Onye a-gbafuta ayi a-bya lẹ Ugvu Záyọnu; mbu byakfuta ndu eri Jékọpu, bu ndu tawaru onwẹphe uta iphe du ẹji, ẹphe meru.” O bu iphe Ojejoje kfuru ndono. ²¹ Ojejoje suru ẹge-a: “A -bya lẹ kẹ yẹbe Ojejoje; ọwaa ọgba-ndzu yele ẹphe: Ume iya, bu ọphu nọ ngu l'ẹhu yele okfu iya, ya yeru ngu l'onu b'ẹ tii byadu bya aha ekfu; ọphu unwu ngu abyadu bya aha iya ekfukfu; mbu shita nta-a jeye lẹ gbururu.” Ono iphe Ojejoje kfuru.

60

Záyọnu a-du biribiri

- ¹ Gbeshi; gbua nwịinwii;
kẹ l'iphoro nke ngu ruwaru!
Mbu lẹ biribiri Ojejoje
gbeshiwaru nọdu ngu l'ẹhu!
- ² Ledudunu;
ọchi a-gbaakwa lẹ mgboko.
Ẹge ono bẹ oke
ẹkpuru-ọchi
a-gbamikota ndu nọ lẹ mgboko.
Obenu lẹ nggubedua;
bẹ iphoro Ojejoje a-ngashi ẹhu.
Ẹge ono;
bẹ o-gbu-nwịi-nwịi ya
e-he ngu l'ẹhu.

- ³ Ndu ọhodo a-wuru bya l'iphoro ngu.
 Ege ono be ndu eze a-wuru
 bya anọdukwaphu l'iphoro
 nchi-abọhu ngu ono.
- ⁴ Paliduduphu ẹnya
 lephee mgburumgburu;
 nggu aphu ege ẹphe
 dzukoberu l'awu-kfuta ngu;
 mbu; unwu ngu unwoke
 e-shi eke teru ẹnya alata.
 Ege ono be ẹphe e-hetsuaru unwu ngu
 ndu k'unwanyi ngu l'eka ekulataru ngu.
- ⁵ O bu teke ono;
 be ii-phu iya;
 bya egbuchafu egbuchafu.
 Okpoma awata ngu ome
 tupyongu tupyongu;
 ẹhu evulaha ngu gidigidi
 l'ẹke ẹswa riri ngu ẹhu.
 Eeshi l'eze ẹnyimu vutaru ngu ẹku.
 O bu nggu be ẹku
 mbakeshi a-wu-kfuta.
- ⁶ Ikpoto inya-ivu a-chiko ali ngu naru.
 Mbu unwu ophoja
 inya-ivu, shitsua Mídiya yele Efa;
 jeyekpo l'iphe bu ndu ophu
 shitsua Sheba a-byakota.
 Epe eguderu ngu
 mkpola-ododo; me insensu.
 Epe a-nodu ara iya arara
 t'e tu Ojejoje epha.
- ⁷ Elu ndu Keda l'o ha;
 be ee-rulataru ngu;

ebyila ndu Nebayotu l'ejeeru ngu ozi.
A nata ephe gude gwaa mu l'anya-ngweja
mu.

Mu eworu eze-ulo mu mee t'ọ dọ biribiri.

8 ?Bụ ndu ole be awu-phe l'ọ bu urukpu;
mbu; l'ọ bu ndo awu
gbigbigbi ephe ala l'ekfuna iya.

9 Ishi iya aburu le ndu
iku enyimu bu mu; be ephe echeru.
Ugbo-mini Tashishi liberu vuru ephe ọzo;
l'achilata unwu ngu, shi eke teru enya.
O vukwaphu mkpola-ocha;
me mkpola-ododo ephe; l'alata;
k'ophu ọo-buru ugu,
aakwabe Ojejoje, bu Nchileke ngu;
mbu onye ono, bu onye nsọ ke Izurelu,
bu iya meru ngu; nggu adu biribiri.

10 O bu ndu shi eshishi
a-kpukwa-zi upho-mkpuma ngu ono.
Yọ buru ndu eze ephe
a-nodu ejeru ngu ozi.
A makwarua le mu
gude ovuma chitsua ngu.
Obenu le mu e-mekocha-a
gude n-yemobu phuru ngu imiko.

11 Onu-uzo nggube mkpukpu
ono a-nodu eghekotajeru.
E ta byadu bya agu-chije
iya agu-chi: eswe l'enyashi;
k'ophu unwoke e-shitsua
mbakeshi evubataru ngu eku.
Yọ buru ndu eze
ephe a-chijeru ephe abya;

- 12 kẹ l'iphe bụ mba;
 m'ọ bụ ali-eze,
 a-jika l'ephe te ejeduru
 ngu ozi a-buru kpurupyata;
 mbu; ndu ọphu bẹ
 ee-me ephe achihu.
- 13 Biribiri ali Lébanonu a-byaru ngu:
 mbu l'oshi payinu; oshi firu;
 mẹ oshi sayipuresu,
 bukota oshi, nọ iya nụ;
 bẹ ee-gude mee tẹ ẹke,
 duru mu nsọ maa mma.
 Ege ono bẹ mu
 e-mekwaphu tẹ ẹke
 mu adzoje ọkpa dọ biribiri.
- 14 Unwegirima ndu ono,
 akpa ngu ẹhu ono
 e-mekochaa bya achichiaru ngu onu l'ali.
 Iphe bụ ndu ono,
 ẹ-ta gubedu ngu iphe ono
 e-mekochaa bya adaaru ngu pẹ l'iku ọkpa.
 Ephe e-mekochaa kulahaa
 ngu "Mkpukpu Ojejoje;"
 "Záyonu k'onye nsọ ndu Ízurelu."
- 15 "A makwaru-a l'a jikaru ngu;
 nggu adu ashi;
 ọphu ọ dudu onye eshije ngu nụ.
 Obenu lẹ mu e-mekocha
 mee ngu mkpukpu,
 iphe bụ ọgbọ sweru esweswe
 e-gude eku onwephe;
 gude iya ete ẹswa
 gbururu jeye lẹ gbururu.

- 16 Ii-mì ẹ̀ku iphe bụ mbakeshi;
 mẹ̀ kẹ̀ ndu eze.
 Nnggu amaru l'ọo mu,
 bụ Ojejoje, bụ Ọkaribe kẹ̀ Jékọpu,
 bụru onye adzoje ngu nụ;
 bya aburu onye agbatajẹ ngu nụ;
 bụ Ọkaribe kẹ̀ Jékọpu.
- 17 Mu a-nụ ngu mkpọla-ododo l'ọzori ope;
 nụ ngu mkpọla-ọcha l'ọzori ígwè.
 Mu a-nụ ngu ope l'ọzori nkụ;
 nụ ngu ígwè l'ọzori mkpuma.
 Nchi-ọdu-ndo;
 bẹ̀ mu e-me t'ọ bụru iya
 a-nọdu achi ngu;
 Odobe-ẹka-ndoo aburu onye ishi ngu.
- 18 Ẹ to nwedu onye anụkwadu
 k'iphe-kpaa l'alì ngu ọdo;
 ta anụhe k'ọ-la-l'iyi;
 m'ọ bụ kpurupyata l'alì ngu
 gbaa mgburumburu.
 Iphe ịi-nọdu eku ụpho-mkpuma
 ngu bụ 'Ndzọta';
 obu-edukfu mkpụkpu ngu aburu 'Ajaja.'
- 19 Ẹ tọ bụhedu ẹnyanwu;
 bẹ̀ a-buru ngu iphoro l'eswe;
 ọphu ọnwa echiheduru ngu
 swachaswacha l'enyashi;
 kẹ̀ l'ọ bụ Ojejoje a-buru
 iphoro ngu jeye lẹ̀ gbururu.
 Yọ bụru Nchileke ngu ono
 a-buru ọdu-biribiri nke ngu.
- 20 Ẹnyanwu ta aribaheduru
 ngu ariba;

ọphu ọnwa 'aribaheduru
 ngu ariba; ke l'ọ bu Ojejoje
 a-buru iphoro ngu jeye le gbururu;
 nggu agụ-buhu aphụ.

- 21 O bu teke ono;
 be ndibe ngu a-bukotaru
 ndu doberu eka ndoo.
 Epe abya enweru ali
 ono jeye le tutu yoyo.
 O kwa epebedua bu
 iru oshi ono, mu dzaberu
 ono; mbu ozi, mu gude eka mu jee;
 t'e gude phu ege mu du-be biribiri.
- 22 Ufu unu ọphu katsua ọla ali
 a-zu; gho unwunna.
 Ege ono be ọphu katsua
 nwanshi a-gho eze mba.
 O kwa mbedua bu Ojejoje.
 Iphemiphe obule-a;
 be mu e-mekwa egwegwa
 teke oge ememe iya ruleruphu.”

61

Afa, Ojejoje e-koshi ifu-oma

- 1 Ume Nnajiufu, bu Nchileke no mu l'ehu;
 kele Ojejoje wuru mu manu;
 te mu je ezia ndu aakpa ehụ ozi-oma;
 mu eje adu ndu meji tofuru ike;
 mu je ezia ndu a kpuru le ndu;
 l'ephe e-nweru onwephe;
 mu ezikwaaphu ndu no
 le mkporo l'aa-ha ephe.
- 2 O ziru mu te mu bya

araa ya arara l'afa,
 Ojejoje e-meru ndu nk'iya
 eze-iphe-oma ruwaru;
 yele eswe mboku, Nchileke
 ayi a-gbaru ndibe iya
 odzori; dua ndu aphu byaru l'ephe ha ike.

³ O ziru mu te mu bya etsua
 ephe aka l'obu, bu ndu
 aphu tsaru le Zayonu.
 Mu eworu okpu,
 ama mma kpube ephe
 l'ozori ntu, ephe shi kpua onwephe.
 Mu awua ephe manu
 ehuto-ona l'ozori nggumaphu;
 mu eyee ephe uwe
 egvu-oma l'ozori obu-anmafua
 Iphe aa-nodu eku ephe
 bu achi k'odobekana-ndo.
 Ephe a-bu oshi,
 Ojejoje gude aka iya dzabe;
 ephe aburu ndu du biribiri;
 shi ege ono koshi ege
 Nchileke dube ugu.

⁴ Ephe a-kpukwakota okpu-ufu ono,
 shigbaa le ndiche ono;
 bya achiko eke ono,
 egbara kofuru ono mekwazikota.
 Iphe bu mkpukpu ono,
 shiwa keshinu enya e te rudu
 dakposhihu adakposhi ono;
 be ephe e-mekwazikota.

⁵ O bu ndu shi eshishi a-nodu
 echeru ngu eghe me aturu ngu.

Ndu mba ọdo aburu
 ndu a-ọdu ejeru ngu
 ozi ẹgu yele ozi mgbo vayinu ngu.

⁶ Iphe aa-ọdu eku unu
 bu “ndu achijeru Ojejoje ẹja.”

Iphe aa-gube unu aburu
 “ndu ejeru Nchileke ayi ozi.”
 O bu ẹku mbakeshi;
 be unu a-ọdu eri.
 Mbụ yọ buru iphe
 enweru-enweru ẹphe;
 be unu e-gude eku onwunu.

⁷ Ndibe mu a-nata òkè-iphe le
 ntukwase l'eka ẹphe l'ozori
 iphe-iphere, a ga eme ẹphe.
 Ẹphe a-ọdu ete ẹswa l'òkè,
 ẹphe hataru; l'ozori, ifu,
 ge ekpu ẹphe le ntụ.
 Ege ono be ẹhu-ọtso-ẹna
 a-buru nk'ẹphe gbururu jeye le gbururu.

⁸ “Kele mbedua, bu Ojejoje.
 Iphe aduje mu mma aburu ikpe, du maa.
 Iphura; me ẹjo iphe du mu ashi.
 Mu e-gude ire-lanu bua ẹphe nggo;
 mu l'ẹphe agbaa ndzu tutu yoyo.

⁹ Eri ẹphe aburu ndu a maru
 amaru l'iphe bu mbakeshi.
 Ege ono be oha a-maru awa ẹphe.
 Iphe bu onye phuru
 ẹphe a-majeleruphu
 l'ẹphe bu ndu Ojejoje keberu k'oma.”

¹⁰ Ẹhu atso mu ẹna nshinu
 l'iphe Ojejoje meru.

Mbụ l'ẹhu atso ẹna l'ime
 Nchileke mu;
 ke l'o yewaru mu ndzofuta l'ọ bu uwe;
 bya egude odobe-ẹka-ndoo
 kwa mu yegelengu l'ọ bu
 onye yeru kpowula-kpowula uwe;
 l'ọ bu onye kpu iphe e gude
 maaa memakota l'abya ọlu nwanyi;
 mbụ; l'ọ bu onye, aabya ọla nji;
 gude iphe-nchi; iphe-olu;
 me mgbaleka iya kwaa onwiya.
 11 Ke l'ọ bu ẹge ali emeje t'iphe fushia;
 me ẹge mgbabu emeje t'iphe
 a kuru iya kpofushia;
 be bu ẹge Nnajiufu,
 bu Ojejoje e-me te
 odobe-ẹka-ndoo;
 me ajaja wufuta l'iphe bu mbakeshi.

62

Epha ophungu ndu Zayonu

- 1 O kwa l'okfu ẹhu Zayonu;
 be mu e-gude; mu ta adahudu nkichi.
 Mu e-gude okfu ẹhu Jerúsalemu;
 mu ta anokirishihedu;
 gbururu jeye teke
 odobe-ẹka-ndoo ya
 achafuta t'a phu iya l'ọ
 bu eke nchi bohuru;
 mbụ ndzofuta iya enwua
 phoo l'ọ bu itsu-oku, eke phophopho.
 2 Iphe bu mbakeshi a-phu
 odobe-ẹka-ndoo ngu;

ndu eze ẹphe aphụ
 o-gbu-nwịi-nwịi ngu;
 a bya agua ngu ẹpha
 ọphungu, bụ Ojejoje e-gude
 ọnu iya gua ngu iya.

³ Ịi-nọdu Ojejoje l'ẹka;
 bụru okpu-eze, dụ uguv, o gude.
 Ịi-dụ l'ọ bụ okpu-eze,
 nọ Nchileke l'ẹka.

⁴ Ẹphe te ekuhedu ngu
 “onye a gbagharu agbagharu.”
 Ọphu eekuhedu alị ngu
 “Alị, ẹgbara kfulu.”
 Iphe aa-gụ ngu bụ
 “Ọtsomahu Nchileke.”
 Iphe ee-kulaha alị ngu bụ:
 “Nwanyị ọphungu;”
 kele Ojejoje e-gude ngu eme ẹswa.
 Alị ngu adụ l'ọ bụ nwanyị,
 a luru k'ọphungu.

⁵ Ọ bụ ẹge ono, nwokoro bya
 aluje nwata mgboke ono
 bụ ẹge unwu ngu a-luru
 nggube Záyonu.
 Yọ bụru ẹge ẹhu atsoje
 onye eme ẹswa-nwanyị,
 ọ luru k'ọphungu;
 bụ ẹge Nchileke ngu
 a-nọdu eme ẹswa ngu.

⁶ Mu wowaru ndu nche
 yetsua t'e che nche
 l'upho-mkpuma nggube Jerúsalemu.
 Ọphu ẹphe abyadụ bya

edobe ọnu ndoo: eswe l'enyashi.

Unube ndu akpo-ku

Ojejoje; unu ba tụtakwa ume!

⁷ Ọphu unu ekwekwa t'ọ
tufu ume jeye teke oo-me
Jerúsalemu t'o vudo;
mee ya t'ọ buru iphe
mgboko l'ọ ha e-gude
aja Nchileke ajaja.

⁸ Ojejoje ribuwaru angu iya; su
“Lẹ to nwehedu ẹ ya eworu
iphe ị kọru l'okfu nụ ndu
ọhogu ngu t'ephe ria ọdo;
ọphu 'onwehedu ẹ ndu
mbyamumbya angua mee
ọphungu ono, i seru akanya
iya ono ọdo.

⁹ Ọ bu ndu riru aphụ iya;
kpata ya e-ri iya; jaa Ojejoje ajaja iya.
Ege ono b'ọ bu ndu awọ
akpuru vayinu a-ngu mee
ya l'ogbodufu mu ono, du nsọ.”

¹⁰ Unu shia ya;
unu shia ọnu ẹke e shije
abahụ mkpukpu ono!
Unu meeru ndu ono ọzo!
Unu kpaa; unu kpaa eze oje ono!
Unu kpashia mkpuma, nọ iya nụ!
T'e woliaru iphe bu mbakeshi
ekwa-ọhubama ono!

¹¹ Lenu; Ojejoje raakwaru
iya arara jeye l'ẹke mgboko
jeberu; su: “Unu su ndu Záyọnu

t'ẹ̀phe phụkwa l'onye ndzọta
 ẹ̀phe abyaakwa!
 O gudekwa iphe oo-gude
 akfụ ụgwo;
 mbụ l'o gudeekwa
 iphe oo-gude ebu nggo."

¹² Iphe ee-ku ẹ̀phe bụ:

"Ndu nsọ Nchileke."

Aa-nọdu ekukwaphu ẹ̀phe:

"Ndu Ojejoje gbataru."

Nggụbedua bẹ ee-ku:

"Nwanchọta;" mẹ "Mkpụkpu,
 ẹ taa kwafụhedu akwafu."

63

Mbọku, Ojejoje a-gwata ụgwo

¹ "Ọ bụ onye ndọ-ọ, shi l'alị Édọmu abya phụ; mbụ onye ono, yeru uwe, eke meemee, shi lẹ Bọzura eje abya ono? Mbụ; ọ bụ onye ndọ-ọ yeru kpowula kpowula uwe l'ehe kfụkafuka l'abya ono; mbụ onye ono, gude oke agburu-ẹhu iya adzọ girimu gadamu l'abya ono?"

"Ọ kwa mbẹdua. Mu gude odobe-ẹka-ndoo ekfu iphe mu ekfu. Ẹge ono bẹ ike nọkwa mu phụ tẹ mu dzọta ndiphe."

² "Ọ bụkwanu ngunu kparu iphe uwe ngu eke meemee; mbụ eke l'ọ bụ k'onye adzọshije mẹ l'ẹke aadzọshije mẹ l'akpuru iphe emeje mẹ?"

³ "Ọ kwa mu dzọshiru mẹ ono nwenkinyi mu. To nwedu m'ọo onye lanụ lẹ mbakeshi meeduru mu iya. Mu gude iphe-eghughu dzọshia ya; mbụ gude oke ẹhu-eghughu dzọ ya pyaapya. Mee

ẹphe akfukakota l'uwe mu. Tọ dọ iya bụ; mu etechishikota uwe mu. ⁴ Ishi iya abụru l'eswe, mu a-gwata ụgwo iphe bẹ nọhawa mu l'obu. Ege ono bẹ afa, mu a-gbata ndibe mu ruru. ⁵ Mu leru ẹnya; ọphu ọ dudu onye gbaru mu mkpu. Mbụ; o teru mu ụkfu l'ẹ tọ dudu onye bụ agbarike mu. Tọ du iya bụ; mu egude ẹka mu ụaru onwomu; mekputa. Yọ bụru oke ẹhu-eghughu mu; bẹ cheru mu nụ. ⁶ Mu gude iphe-eghughu dzọo mbakeshi pyaapya; gude oke ẹhu-eghughu mee ẹphe atsohu bẹbebe; mee ẹphe adashia.”

Ajaja yele okfu anụ Nchileke

⁷ Mu e-kfu k'obu, Ojejoje yeru ndibe iya.

Mbụ iphe o meshiru,
 bụ iphe aa-nọdu ajajẹ iya ajaja;
 mbụ iphemiphe ọbule,
 Ojejoje meshiru ayi;
 mbụ igweligwe iphe
 dọ mma, o meshiru ndu
 ọnu-ulo Ízurelu;
 kẹ l'ọophu imiko ntumatu.
 Ege ono bẹ o yenukaru obu eyenuka.

⁸ Yọ sụ: “L'ẹphe bụ ndibe mu; mbụ unwu mu, ẹ ta adzujeduru mu ejo-ire.” Yọ bụru iya kparu iphe ọ dzọfutaru ẹphe. ⁹ Iphe bụ ntakfuru, ẹphe jekotaru bẹ tsuru yẹbedua l'ẹhu. Yọ bụru ojozi-imigwe, shi l'ẹke ọ nọ jeru je adzọfuta ẹphe. Yọ bụru obu, o yeru ẹphe yele imiko, ọophuru ẹphe meru iphe o meliru ẹphe; hekotaru ẹphe lẹ teke ndiche ono. ¹⁰ Obenu l'ẹphe kwefuleru-a ikè; mee Ume-dụ-Nsọ iya iphe aphụ. Tọ dọ iya bụ; yọ

ghakọbe bya aburu ọhogu ẹphe; tso ẹphe ọgu; ẹbedua l'onwiya.

¹¹ Tọ dọ iya bụ; ẹphe abya anyata teke ndiche; mbụ oge kẹ Mósísu ẹle ndu nk'iya. Yọ rịa; sụ: “?Bụ awe b'ọ nọhunú; mbụ onye ono, du ndu Ízurelu; Mósísu aburu onye chị ẹphe l'ọ bụ onye chị aturu; je eswe eze ẹnyimu ono; mbụ ?bụ awe bẹ onye ono, yeru Ume-dụ-Nsọ iya; ẹphe l'iya ayiru ono nọ. ¹² Onye ono, gude ike iya, dọ biribiri nọdu Mósísu l'ẹka-utara; onye ono, meru eze mini ekee ẹbo l'ifu ẹphe; ¹³ mbụ onye ono, duru ẹphe; ẹphe esweshia ebo ebo mini; gbaa kwagongu kwagongu l'ọ bụ ịnya agba l'echi-ẹgu; ọphu ụkfu 'adudu ẹphe; ¹⁴ mbụ wukpelephu l'ọ bụ eswi awụ eje l'ẹke gburu barakata. Ume Ojejoje emee; ẹphe atuta ume. Ọ bụ ẹge ono b'i gude dua ndibe ngu; k'ọphu ii-me t'ẹpha ngu bụru iphe dọ biribiri.”

¹⁵ Ojejoje; shinu l'imigwe; l'aba-eze ngu ono, ha eli, dọ nsọ; bya adu biribiri ono tufu ẹnya lee l'ẹke, ayi nọ. ?Nanuhunu obu ọphu i yeru ono ọbu. ?Ọkpẹhu ngu ono jehunuru iya ije agha? Agu ono, iimejeru ayi; mẹ imiko ono, ị phujeru ayi ono ta dọhekwa. ¹⁶ Obenu l'ọ kwa nggu bụ nna ayi. A makwarua lẹ Ébirihamu ta madu ayi. Ọphu Ízurelu amadu ndu ayi bụ. M'ọ kwa nggu; nggube Ojejoje bụ nna ayi. Onye mgbafuta ayi bẹ ẹpha ngu shiru lẹ ndiche butaru. ¹⁷ Nggube Ojejoje; ?bụ ngunu meru iphe i haru ayi; ayi eshi l'uzo ngu gharu tugbua. I meru ayi enwee nggudunggu; k'ọphu bụ l'ayi ta tsudu ngu egvu?

Latanu azu me l'ogvu ndu ozi ngu; mbu ikfu ono, bu okè-iphe ngu ono!

¹⁸ Ndibe ngu te budu l'ali nsò ngu ono ophu baru nwishi; ndu ohogu ngu abya achifu ephe; dzoo eke ono, duru ngu le nsò ono pyakapyaka.

¹⁹ Obenu l'ayi bukpelekwaphu nke ngu keshinu ndiche. Obenu l'o gbe du l'i ti chibudua ayi; mbu ayi gbe du l'o bu ndu e te kudu ala l'epha ngu.

64

¹ O du t'a su t'i dzo-fua igwe nyizita! T'eze ugvu nmaa jijiji l'ifu ngu! ² Mbu ege ono oku adzufe urevu; mbu ege ono, oku emeje te mini phuhu uphu ono; nyizitanu bya emee te ndu ohogu ngu maru epha ngu! Byanu bya emee te mbakeshi nmahu jijiji l'ifu ngu; ³ kele teke ono, i meru iphe teru ukfu ono, bu iphe ayi ta madu l'ii-me ono be i nyizitaru. Eze ugvu anmaa jijiji l'ifu ngu.

⁴ Keshinu ndiche ta dukwa onye nujewaru nu. Ophu o nwedu onye o bahujewaru le nchi. Ophu enya aphubudua Nchileke odo, nonu nu, e ta budu nggubedua, bu Nchileke, emejeru ndu ele iya enya l'eka iphe ephe ele enya iya. ⁵ Iigbajeru ndu egudeje ehú-otso-ena eme iphe nhamunha mkpu. Mbu ndu nyataru uzo ngu. Olobu teke ayi meru iphe du eji tugburu be ehú ghulahaaru ngu eghughu. ?Nanu ege ee-shi dzokwadua ayi?

⁶ Ayi ha dukotawa l'o bu iphe aaso nsò. Ege ono be odobe-eka-ndoo ayi dukota l'o bu nkaraba ekwa, du oyi-oyi. Ayi ha gbanwushihuwaru l'o bu mkpekwo. Ejo iphe ayi ephekata ayi l'o bu pherephere. ⁷ E to nwedu onye akpoku epha ngu. Ophu o duhedu onye akunyabeje ngu

ẹhu; kẹ l'i woharu ayi ifu; bya emee ayi alalaha kparakpara l'iphe dọ ẹji, ayi emeshi.

⁸ Obenu le nggube Ojejoje; i bụlekwa nna ayi. Ayibedua bụkwa ụra; nggubedua aburu o-kpụ-ite. Ayibedua chiko buru iphe i gude ẹka ngu mee. ⁹ T'iphe be ghunukakwa ngu eghughu byiko Ojejoje. Ba agụkokwaru ayi iphe dọ ẹji ayi jeye lẹ gbururu! Iphe ayi arọ bụ ti ghaaruru ayi ẹnya byiko; kẹ l'ayi chikokwa buru ndibe ngu! ¹⁰ Mkpukpu ngu ndu ophu, dutsua nsọ chikokwa buru echi-egu. Záyonu bụwa echi-egu; ẹgbara akfwa lẹ Jerúsalemu. ¹¹ Eze-ulo ngu ono, dọ nsọ; dọ biribiri, ayi shi nweru ono, bụ ẹke nna ayi oche phe shi anọduje aja ngu ajaja ono b'a tųakwaru oku; Iphe bụkpo ẹke ono, ayi yeru obu ono l'ọ ha bụkotawa iyi. ¹² Ege o dọ ẹge-a nggube Ojejoje; nyinua nchị manụ? Ba adakwa ashị; nua ayi aphụ.

65

Ikpe yele ndzota

¹ “Mu koshiru onwomu ndu ẹ-ta akpadu ishi mu. Ndu ta achodu mu nụ bẹ mu shi emeje t'ephẹ phụ mu. Yọ buru mba ono, te shidu akpokuje epha mu ono bẹ mu sụru: ‘L'ọ kwa mu ndo-ọ! L'ọ kwa mu ndo-ọ!’ ² Mbọku-mbọku bẹ mu egbobejeru ephẹ ẹka t'ephẹ byakfuta mu; ephẹ te kwejee. Mbụ ndu ono, eshi ụzo ta dudu mma ono; mbụ bụlephu iphe ephẹ ritaru bẹ ephẹ anọduje ese ẹza ememe; ³ mbụ ndu anọdukotaje l'ifu mu mkpụrumkpuru eme mu iphe eghughu; ndu ejeje je anọdu lẹ mgbabu l'agwa iphe;

kpòkobe isheja; mee ya ɛnya-ngweja ínsensu òku; ⁴ ndu ejeje je anòdu l'èke eelije odzu; radu aradu l'èke ono; mukota ɛnya l'ɛnyashi; l'eme kɛ mma l'edomi; ndu anòduje ata anu ezi; iphe anoje l'ite ɛphe, bu mini anu, aaso nsò; ⁵ ndu anòduje ekfu sù: 'Kpìrìbe akpìrìbe! Ba abyakwa mu ntse; kɛ l'ège mu du-bebe nsò b'è t'ò gbakwa t'ì bya mu ntse!' Egbe ndu ono bu ɛnwuru, ekpo ala mu l'imi. ɛphe bu òku, eke mkpùrumkpuru.

⁶ "Lekwa. E dekwaru iya edede dobe mu l'ifu sù: Mu ta anòkirishikwa nwandoo. Mu akfukwa ugwo kfu-dzua akfu-dzu. Mu akfu iya ɛphe nwuru iya enwuru ye ɛphe l'èka; ⁷ mbu kfu ɛphe ugwo iphe du eji ɛphe mɛ kɛ nna ɛphe oche phe." O bu iphe Ojejoje kfuru ndono. "Yò buru iphe kparu iya nu bu l'ɛphe jeru je anòdu l'eli ugvu agba eja; je anòdutsua l'eli nwugvu ekfurushi mu. O bu iphe ono kparu iphe mu akfu ɛphe ugwo iphe ɛphe mejehawaru nwuru iya enwuru ye ɛphe l'èka."

⁸ Owaa iphe Ojejoje ekfu: "L'ò kwa ɛge ono, oobujeru: mɛ -nòdukwadua l'òfoko akpuru vayinu; a sù t'è b'e mebyishikwa iya; lɛ nwiphe du mma hakwaru nòdukwadu iya ono; bu ɛge ya e-me kɛ ndu ejeru iya ozi. Ya te egbushikwa ɛphe. ⁹ Ya e-me t'awa Jékòpu phòdu; mɛ lɛ ndu kɛ Júda, bu ndu e-nwetsuaru eze ugvu iya ono. Mbu l'ò bu ndu ono, ya fòtaru ono; bɛ oò-buru òkè-iphe ɛphe. O bu ɛke ono; bɛ ndu ono, ejeru iya ozi ono e-buru. ¹⁰ Nsuda Sharónu a-buru ɛke elu ɛphe a-nòdu akpa nri. ɛge nsuda Akòru a-buru òdu-eswi duru ndibe iya, bu ndu achò iya nu.

11 “Obenu l'unubèdua, ghawaru mube Ojejoje azu; bya azahaa eze ugvu mu, du nsò; mbu nggube onye meru nri doberu Iphe-ekweru; bya agbajia mee l'okoro sùberu O-kpu-l'ùwa; 12 mu e-me t'ò buru mma be unu a-la. Unu l'unu ha e-furitakota efurita t'e gbushia unu; kele mu kuru unu oku; unu ta za mu. Mu ekfuru nu unu; ophu unu egebeduru mu nchi. Unu ndu mu l'ifu mee iphe du eji. Yo buru iphe du mu eji be unu hataru l'ememe.” 13 Oo ya bu; owaa iphe Nnajiufu, bu Ojejoje ekfu: “Le ndu ejeru iya ozi e-rikwa nri; unubèdua aswja egu. Ndu ejeru iya ozi angwa iphe-angungu; ekpiri akpohu unubèdua nku. Ndu ejeru iya ozi e-tekwa eswa; unubèdua aburu ndu iphere e-me. 14 Ndu ejeru iya ozi a-gu egvu; egvu, shi l'eswa, jiru ephe obu. Obenu l'unubèdua a-ra ekwa-aphu; chia mkpu l'eke meji tofushiri unu. 15 Epha unu aburu iphe ndu ya fotaru e-gudeje ako onu. O bu Nnajiufu, bu Ojejoje e-mekochaa gbushia unu. Obenu le ndu ejeru iya ozi; be oo-gu epha odo. 16 Onye agokporu madzu onu l'ali ono be e-gude Nchileke ire-lanu ono ago iya. Onye erikwanu nte l'ali ono e-gude Nchileke ire-lanu ono gua enwa obu; ke l'iphe-ehuka, shi duhawa nu be aa-chiko zahashia; domia ya te mu ba phujehe iya.

Iphe, e keru k'ophungu

17 “Lekwa; mu e-metakwa igwe ophungu; bya emeta mgboko ophungu. Akahu iphe; be ta anyatahedu; ophu oobyadu bya abata madzu l'egomunggo odo. 18 O bu chia t'ehu tso unu ena;

unu eteje ɛswa gbururu jeye lɛ gbururu l'iphe ono, mu e-me ono; keɓe mu e-me Jerúsalemu; t'ò buru mkpukpu ɛhu-ɔtso-ɛna; mee ndu bu iya nu; ɛswa eria ɛphe ɛhu. ¹⁹ Mu e-te ɛswa Jerúsalemu. Ndibe mu aburu ndu e-me t'ɛhu tsoje mu ɛna. Ophu aanuhedu olu-ɛkwa; m'ò bu ochi mkpu l'ime iya ɔdo. ²⁰ Ẹ tò duhedu nwata, a-gbajihukwadu agbajihu; m'ò bu onye bu ɔgurennya, ɛ ta akafudu nka l'ishi. Onye nɔru ukporo afa ise nwuhu be aa-suje l'ò gbajihuru agbajihu. Onye eme iphe du ɛji, nɔru ukporo afa ise nwuhu be aa-suje l'ò bu iphe du ɛji iya be ye ɛya meru. ²¹ Ẹphe a-kpushi ulo; buru iya. Ẹphe akoo mgbo vayinu; ria akpuru iya. ²² Ẹphe ta akpushihedu ulo te ndu ɔdo bya ebua ya. Ophu ɛphe akohedu iphe te ndu ɔdo bya eria ya; ke l'ò bu ɛge oshi akaje nka bu ɛge ndibe mu a-ka nka. Mbù lɛ ndu ono, mu fotaru ono e-rije iphe ɛphe seru ɛza iya ria ya ohuma ohuma. ²³ Ẹphe te eshedu ɛza ndigiri; ophu ɛphe 'amushidu unwegirima, ukparehu a-nodu etso; ke l'ɛphe a-buru ndu Ojejoje goru onu: ɛphebedua ɛphe l'eri ɛphe. ²⁴ Temanu t'ɛphe kua oku; be mu zawaru ɛphe. T'ɛphe kwaa kfufuta okfu be mu nuwaru iphe ɛphe e-kfu. ²⁵ Nkuta-ɔswa ye le unwu aturu a-chikoje akpa nri l'ekalanu; agu awata ɔta ewu l'ò bu eswi. Obenu l'ò bu eja a-buru agwo nri. Ophu ɔ tahedu madzu era; too mehe madzu iphe l'eli ugvu mu ono, du nsò ono l'ò ha." Ọ bu iphe Ojejoje kfuru ndono.

Ikpe Ojejoje

¹ Ọwaa iphe Ojejoje ekfu. Ọ sọru: “L’imigwe bụ aba-eze iya. Mgboko abụru ekwechi, ọ dzọbeje ọkpa. ?Nanụ egbe ụlo ọdo, unu a-kpuru iya? ?Bụ egbe awe bẹ ya a-nọduje iya atụta ume ọbu? ² ?Tọ bụdu mbẹdua gude ẹka mu mekota iphemiphe ọbule-a; yọ nọdu?” Ọ bụ iphe Ojejoje ekfu ndono. “Onye mu a-gube iphe ndọ-ọ: onye dū agu yele onye adaje onwiya ụta iphe o meru; mē l’onye atsujẹ egvu l’okfu mu.

³ “Obenu l’onye gburu mu eswi; dūkwa l’ọ bụ onye gburu madzụ. Onye gude nwaturu agwa mu adū l’ọ bụ onye swi-kworu nkuta olu. Onye gude iphe ọ kọtaru l’okfu gwa mu dulekwa mu-a l’ọ bụ onye lashiru mu mee ezi. Onye akpọkwanuru mu insensu oku adulephu l’ọ bụ onye agwa nte. Ishi iya aburu l’ephe atụwa ẹnu ẹka ephe. Yọ bụru iphe aduje ephe mma bụ ahuma, ephe anọduje eme. ⁴ Mbụ lẹ mu e-me ephe jee ntakfuru. Mbụ ẹge-a; mu e-me t’iphe ephe atsụ egvu phụpyabe ephe; kele teke mu kuru oku b’ẹ to nwedu onye zaru mu nū. Ọphu ọ dudu onye yeru mu ọnu teke mu kfuru okfu. Ephe nọdu l’ifu mu eme iphe dū ẹji. Ẹge ono bẹ iphe ephe hataru eme bụ iphe ta dudu mu mma.”

⁵ Unu nua iphe Ojejoje ekfu; unubẹ ndu okfu iya anmajẹ ẹhu: “Ndibe unu, bụ ndu unu dū ashị; chifuru unu l’okfu ẹhu mu. Ephe asụ: ‘Tẹ Ojejoje koshinu l’ọ bụ onye gbaru t’a akwabeje iya ugvu; k’ọphu ayi a-phụ ẹhu-otso-ena unu!’ Obenu l’ee-mekochakwaa mee ephe iphe-iphere. ⁶ Nụkpoduduphu gvugvu ono, ada

lẹ mkpukpu ono! Nukpoduduphu uzu, aatu l'eze-ulo Nchileke. O kwa ukporo Ojejoje eme l'ẹke o kfu ndu ohogu iya ugwo, gbaru ephe nu.

⁷ “Záyonu be ime byaru bya awata ememe; yo zedewa. Mbụ t'ukfu wata iya ome ehuka b'o gbe muwa nu nwata nwoke. ⁸ ?Bụ onye nujeru egbe iya owaa? ?Bụ onye phujeru egbe iya ono? ?A mujeru obodo ophu l'ujiku lanu? ?Aa-du-ghe ike zeda ẹku mba ophu ugbo lanu? Obenu lẹ Záyonu bukwadua ime taru iya; yo mushiwaphu unwu iya. ⁹ ?Mu e-mebetsua t'ime taa madzu; mu te mehe t'a mua ya amumu?” Ono iphe Ojejoje ekfu ndono. “Mu asu; ?mu e-gbe swo-chia ẹkpa-nwa l'ẹke mu gbe emekwa t'a mua ya amumu.” Ono iphe Nchileke unu ekfu ndono.

¹⁰ T'ehu tsokwaa unu lẹ Jerúsalemu ẹna!

T'unu lẹ Jerúsalemu
tukokwa tee eswa;
iphe bu unube ndu yeru iya obu!
T'ehu tsoo unu l'iya ẹna;
mbu unube ndu raru ẹkwa iya;

¹¹ ke l'unu a-ngu ẹra
ngu-jia ephe l'era iya ono,
bu ẹra adu ike ono.
Unu a-ngu iya;
mja ya wokfu-wokfu;
ke l'oo-ji ejiji.

¹² Kele Ojejoje sukwaru: “Le ya e-me te ehua-
agu tsolahaaru iya l'o bu nggele. Eku iphe bu
mbakeshi a-nodu abyaru iya l'o bu nggele, byaru
utso. Ii-du l'o bu nwata, angu nne iya era. Yo
heru ngu eheru l'utakfu; l'akfu ngu egvu. ¹³ O
bu ẹge nne aduje nwa iya ike; bu ẹge mu a-nodu

adu ngu. O bu le Jerúsalemu be mu a-ndu dua ngu iya. ¹⁴ Teke i phuleruphu iphe ono be obu a-tsolahaa ngu-a ena. Nggwu ajalahaa rikarika l'ọ bu ewu. Ege ono be aa-maru l'ike Ojejoje be swiru ndu ozi iya. Obenu le ndu ohogu iya be ọo-byabe oke ehu-eghughu iya."

¹⁵ Unu lekwa; Ojejoje e-gudekwa ọku bya. Ugbọ-inya iya a-dutsukwa l'ọ bu oke pherephere. O bu ehu oghu damudamu be oogude pakfutaru ephe iphe-eghughu iya. Yo gude ọku, enwu phophopho baaru ephe mba; ¹⁶ ke l'ọ bu ọku yele ogu-mbeke be Ojejoje ee-gude kpee ndiphe ikpe; mbu le ndu, Ojejoje e-gbugbushi ebugbushi a-ha igweligwe.

¹⁷ "Ndu ono, doberu onwephe nsọ bya asachaa onwephe ephe; l'awu eje l'enya-agwa; mbu ndu ono, dzeberu tsoru onye ono, du ndu ata anu ezi; me ndu ata anu okerekfu; me igweligwe anu ọdo, aasogbaa nsọ; ndu ono l'ephe ha a-tuko tabuhu onu ugbo lanu." O bu iphe Ojejoje kfuru ndono. ¹⁸ "Iphe ephe eme; mekwaphu iphe ephe ari; be mu abyawa te mu gude k'ono chikobe mbakeshi; mekpo iphe bu okfu, du iche l'iche t'ephe phu ege mu du-be biribiri.

¹⁹ "Mu e-me iphe-ohubama l'eke ephe no. Mu abya aharu nwa ndu ophu wafuru nu; zi t'ephe jedzuru ohamoha ono, bu ndu e-ta anubua udu mu; ephe ta aphujewa ege mu du-be biribiri ono. Ephe e-je Tashishi; jee Pulu; jee Ludu; mbu ndu ono, agbaje akfu ono. Ephe ejekwaaphu Tubalu; jee Javanu; jee jee ke ndu bu otenya le mgboro eze enyimu; je arakashiaru iya

mbakeshi ẹge mu dọ-be biribiri. ²⁰ Ẹphe a-chìko ụnwunna unu l'ẹphe ha; mbụ ndu, shigbaa l'ọhamoha bẹ ee-rufuta bya l'ugvu mu, dọ nsọ lẹ Jerúsalemu t'ẹphe bụru iphe e gude agwa Ojejoje. Ẹphe a-nọdu l'inya abya; mẹ l'ugbo-inya; mẹ l'ugbo-alị, ophu aakpụ akpukpu. Ẹphe anọdu l'eli inya-mulu; mẹ l'eli inya-ivu l'awụ abya." Ọ bụ iphe Ojejoje kfuru ndono. "Aa-chịru ẹphe bya ẹge ono, ndu Ízurelụ eyeje ngweja-nri l'ite, ẹ ta asọdu nsọ gude bya mu anunu l'eze-ulo mụbe Ojejoje. ²¹ Mu a-hakwaruphu ẹphe fọta t'ẹphe bụru ndu achijeru mụbe Nchileke ẹja; mẹ t'ẹphe bụru ndu Lívayi." Ọ bụ iphe Ojejoje kfuru ndono.

²² "Ọ kwa ẹge igwe ophungu; mẹ mgboko ophungu, mu e-me a-nọ jeyewaru; bụ ẹge ẹpha unu; mẹ awa unu a-nọ." Ọ bụ iphe Ojejoje kfuru ndono. ²³ "Shita lẹ Aji Ọnwa Ọphungu jeye l'ọnwa afufu iya ọdo; mẹ shita lẹ mbọku ọtu-ume lanụ jeye lẹ mbọku ọtu-ume ọdo bẹ iphe bụ madzụ a-byajẹ bya abaaru mu ẹja." Ọ bụ iphe Ojejoje kfuru ndono. ²⁴ "Ọdo bụ l'ẹphe a-wụfujẹ je ophu odzu ndu kwefuru mu íkè. Ẹhonwu, a-nọdu eri ẹphe ta anwụhukwa anwụhu. Ophu ọku, a-nọdu eke ẹphe 'anyịhukwa anyịhu. Ẹphe a-buru iphe madzụ gbaa mgburumgburu a-nọdu akpọfu akpọfu."

Bayiburu Ikwo
Ikwo: Bayiburu Ikwo Bible

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ikwo)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

3867ef4e-3384-5ab4-a937-63476bb8a7bb